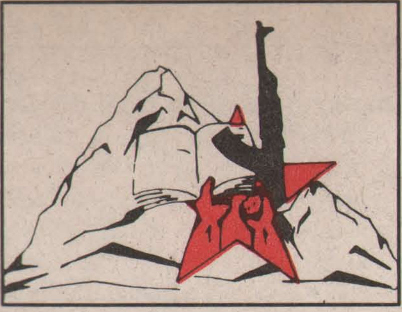

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl 10/Sayı 114/Haziran 1991/3.-DM

Kürdistan'da devrim yangını büyüyor

Uluslararası zor güçleri de bu yangını söndüremeyecek

Yaz atılımı ile birlikte Kürdistan'daki direniş dağlardan şehirlere kadar büyük bir yangına dönüştü. Kürdistan'ın her yanı sömürgeci işgal kuvvetlerine karşı gerillanın geliştirdiği baskınlar, pusular, saldırılar ve halkın peşpeşe geliştirdiği serhildanlarla kaynıyor. Kürdistan, tarihinin en hareketli dönemlerinden birisini yaşıyor.

Bu hareketliliğe Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini ezmek ve Kürt sorununu kendi çıkarları çerçevesinde halletmek isteyen emperyalistler, sömürgeciler ve yerli işbirlikçilerinin giderek daha da yoğunlaşan çabaları eşlik ediyor. Kürdistan sorununa dayatılmak istenen emperyalist çözümün niteliği ve dayanakları, giderek somutlaşıyor.

Kürdistan'da yaşanan gelişmelere paralel olarak, Türkiye zemininde de gerek egemen faşist güçler ve gerekse emekçiler açısından yeni gelişmeler gündeme giriyor. Egemen güçler içinde bulundukları ekonomik-siyasi çıkmazdan çıkış için yeni vitrin düzenlemelerine ihtiyaç duyarken, Türkiye işçi sınıfının mücadelesi ise yeni bir atağa geçmiş bulunuyor.

Bütün bu yönleriyle baktığımızda, Haziran ayı ile birlikte siyasi havanın da son derece ısındığını görmekteyiz. Sömürgecilerden emperyalistlere ve onların yerli işbirlikçilerine kadar, çok çeşitli güçlerin tansiyonu düşürme ve toplumu saran yangını söndürme yolundaki gayretleri sonuçsuz kalıyor. Öyle görünüyor ki, önümüzdeki dönemlerde bu yangın daha da boyutlanacak ve büyük patlamalara yol açacaktır...

1991 yılına IV. Kongresini gerçekleştirerek geçmişin ders ve kazanımları temelinde yenilenmiş ve güçlenmiş olarak giren PKK, yeni yılla birlikte giderek kendini aşan ve sürekli büyüyen atılımlar gerçekleştirmeye başladı. İçine girdiği yeni dönemi gerillayı büyütüp yaygınlaştırma ve buna paralel olarak kitle örgütlenmesi ve eylemliliği güçlendirme dönemi olarak saptayan PKK, IV. Kongre'sinde bu doğrultuda aldığı kararları bir bir hayata geçirmeye başladı. Geçen altı aylık süreyi değerlendirdiğimizde, 1990 yılı ile nitelik ve nicelik açıdan büyük bir farkı yaşayan gelişmelere tanık oluyoruz.

Nedir bunun sırrı? Her şeyden önce şunu belirtelim ki, PKK IV.

Devamı 2. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

SOSYALİZMDEN KUŞKU DUYMAK, İNSANDAN, ONUN SOSYAL VARLIĞINDAN KUŞKU DUYMAKTIR

"Sosyalizmin öncülüğünde kendimizi, ulus ve toplum gerçekliğimizi tanımakla kalmadık, aynı zamanda var etmeye çalıştık"

1 Mayıs, işçilerin, emekçilerin birlik ve dayanışma günü olarak kutlanmaya çalışılırken, bu güne 1991'de vermemiz gereken anlam, hiç şüphesiz, sosyalizmin sorunlarını kavramaya çalışmak ve emeğin sahiplerinin bundan çıkarması gereken sonuçların neler olması gerektiğini belirtmektir.

Son birkaç yıldır sosyalizmin üzerine büyük bir saldırı yöneltilirken, yapılması gereken nedir? Sosyalizme neden sahip çıkmak gerekir? Nasıl sahip çıkılır? Bunca saldırılara uğramasının nedenleri nelerdir? Bünyesindeki zayıflığı, yanlışlığı nedir? Tekrar çıkış yapmak için neler yapılmak durumundadır? Bu sorular sorulup, doğru cevaplar geliştirilirse, 1 Mayıs gününe de gereken anlamlı yaklaşım gösterilmiş olur.

Sosyalizm, insanlık tarihiyle birlikte kendini gittikçe bilimselleştiren bir ütopya olarak gelişir. Sosyalleşme, yani toplumsallaşma, insan türünün çıkışıyla birlikte başlayan bir varlık şeklidir. İnsanlar sosyalleştikçe kendi türlerini kanıtlarlar. İnsanlaşma, bir anlamda toplumsallaşmayla başlar. Sosyalizm de, bu sosyalleşmenin daha bilimsel ifadesi olma iddiasındadır. Dolayısıyla sosyalizmden kuşku duymak, insandan, onun sosyal varlığından kuşku duymaktır ki, bu da mümkün olamaz. İnsanın varlığı, sosyal varlığı varoldukça, geliştikçe, sosyalizm de varolacak ve gelişecektir. Tabi ki bu da, gelişmenin dönemeçlerine göre giderek daha da zenginleşecek; insanlığın kendi emeğiyle yazdığı yazgısı nereye kadar gider ve neye el verirse, sosyalizm de bir o kadar bunun aydınlanmış ifadesi olacaktır.

Tarihte sosyalizm durağına kolay gelinmemiştir. Çok büyük mücadeleler sonucunda sosyalizmin bilimsel ifadesine yaklaşıldığını biliyoruz. İnsan toplumunun şekillenmesinde toplumsal mücadele sürekli bir motor rolü oynuyor. Bugünkü gelişmelere bakıldığında, mevcut saldırıların altında da şiddetli bir toplumsal mücadelenin icra edildiği görülür. Son tahlilde ulusal ve uluslararası çerçevedeki mücadele toplumsaldır. Sosyalizmin bir mücadele kozu olarak buna katmak istediği, daha bilimsel olmaktır.

Devamı 4. sayfada

PKK'de temsilini bulan insanlık değerlerine karşı işlenen suçlar cezasız kalmayacaktır!

Konumu iade edilmesi gereken partililere ve parti içi cezalandırmaların yeniden ele alınmasına ilişkin karar tasarıları

Yazıları 10-12. sayfalarda

PKK IV. Ulusal Kongresi belgelerinden

Esir düşen ARGK gerillalarının akibeti bilinmiyor

ARGK savaşçısı **Ferhat Aksu**, sömürgeci-faşist güçlerin iki aydan bu yana sürdürdükleri tutuklama operasyonları sırasında Haziran ayının ikinci yarısında Wan(Van)'da gözaltına alındı. Aynı dönemde gözaltında olup da daha sonra serbest bırakılan yurtseverlerin ifadelerine göre, susma hakkını kullanan Ferhat Aksu, gözaltına alındığı günden itibaren açlık grevine başladı. Birlikte gözaltına alınan bir diğer ARGK savaşçısı **Fedai Calp** ise direndiği için halen yoğun bir işkence altında bulunuyor. Her iki savaşçı hakkında da kimlikleri de dahil hiçbir bilgi verilmiyor.

Özellikle Ferhat Aksu'nun yaşayıp yaşamadığı bilinmiyor, eğer yaşıyorsa bile yaşamı büyük bir tehdit altında bulunuyor.

Bu konuda Van Emniyet Müdürlüğü'ne başvuran Van İnsan Hakları Derneği'nden bir heyet, biri ölüm orucunda, diğeri yoğun işkence altında bulunan bu iki kişi hakkında bilgi isteyerek kimliklerinin açıklanmasını talep etti. Ancak heyete hiçbir bilgi verilmediği gibi, kimlikler de açıklanmadı. Sadece bunlardan ölüm orucunda olanın Van Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı söylendi. Bunun üzerine hastaneye giden İHD heyeti, burada da hastanede böyle birisinin bulunmadığı yanıtıyla karşılaştı. Araştırmalarına devam eden İHD heyeti, sonuçta Ferhat Aksu'nun, **Naif Çetinkaya** adıyla düzenlenen sahte bir isimle hastane kayıtlarına geçirildiğini öğrendi. Ancak kendisiyle görüştürülmedi.

Ferhat Aksu'nun babası **Nurettin Aksu**'nun, oğlunun nerede olduğu ve yaşayıp yaşamadığına ilişkin tüm resmi başvuruları sonuçsuz kaldı. Kendisine oğlu hakkında herhangi bir bilgi verilmediği gibi, öyle bir kişinin de gözaltında bulunmadığı iddia edildi.

Oysa baba Nurettin Aksu'nun tahminlerine ve gözaltından serbest bırakılanların ifadelerine göre ölüm orucunda bulunan kişi Ferhat Aksu'dur.

Sömürgecilerin, Ferhat Aksu'nun kimliğini açıklamaktan kaçınması ve hastane kayıtlarına da başka bir ismi geçirmesi, Ferhat Aksu'nun yaşayıp yaşamadığı, yaşıyorsa nerede olduğu, katledilmişse cenazesinin ne yapıldığı sorularını getiriyor gündeme. Eğer hala yaşıyorsa, sömürgecilerin bu uygulamalarından yaşamının da büyük bir tehdit altında olduğu, kimliğini gizleyerek ve sahte kimlik altında hastaneye yatırılarak direnişinin kırılmaya çalışıldığı, bundan sonuç almamaları halinde de katledilme ihtimalinin yüksek olduğu ortaya çıkıyor.

Sömürgeci-faşist rejimin uluslararası savaş kurallarını hiçe sayması, uluslararası sözleşmelerle güvenceye alınan insan hakları ve özgürlüklerini bir çırpıda ayaklar altına alması ve özel savaşı doruğa çıkarması yeni bir uygulama değil. Geçtiğimiz Mart ayı sonlarında da TC ordusunun Güney Kürdistan'a yönelik saldırısı sırasında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada ARGK gerillası **Haydar Altun** yaralı olarak esir düşmüş ve bir daha kendisinden haber alınamamıştı. Haydar Altun'un ailesinin tüm girişimleri sonuçsuz kalmış, resmi TC yetkilileri bu konuda açıklama yapmaktan kaçınmıştı. 14 Mayıs 1991 tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan bir haberle ise, Haydar Altun'un köy korucularının düzenlediği sınır ötesi

Devamı 27. sayfada

Kürdistan'da devrim yangını büyüyor

Uluslararası zor güçleri de bu yangını söndüremeyecek

Baştarafı 1. sayfada

Ulusal Kongresi'nde yapılan değerlendirmeler ve alınan kararların Kürdistan ve mücadele gerçekliğimize son derece uygun olması bù gelişmelerin esas anahtarıdır. IV. Kongre, mücadelemizi frenleyen, çabaların yeterli ürüne dönüşmesini engelleyen ve düşmanın karşı-devrimci çabalarına oldukça malzeme sunan çizgi ve taktik dışılıkları öylesine isabetli tesbit etmiş ve onların kökünü kurutacak öylesine tedbirler ve kararlar geliştirmiştir ki, bunlara dürüstçe bir sahip çıkışın büyük gelişmeler yaratmaması düşünülemezdi. Nitekim yaşadığımız altı aylık süreç bu değerlendirme ve kararların başarılı bir sınavı niteliğini taşıyor.

IV. Kongre'nin en önemli tesbitlerinden birisi, ordu ve cephe bünyesinde Parti öncülüğünün tasfiye edilmiş olduğu ve Parti otoritesi ile öncülüğü yeniden tesis edilmeden gelişme olamayacağı idi. Nitekim, Kongre ardından bu yönlü alınan tedbirlerle, mücadelemizin her zeminindeki örgütlenmeler bünyesinde Parti öncülüğü hakim kılınmış, bunun bir ürünü olarak da pratiğe damgasını vuran Parti çizgisi ve taktiği olmuştur. Bunun halk ordumuz içindeki yansıması, gerilla vuruş tarzının doğru tutturulması, kontra pratiğinin mahkum edilmesi, sağcı pratik yerine doğru-devrimci ataklığın geliştirilmesi ve gerillanın Kürdistan'ın tüm alanlarına daha güçlü yayılmasının gerçekleştirilmesi olmuş; Kürdistan hergün düşmana indirilen gerilla darbelerine tanık olmaya başlamıştır. Cephe faaliyetlerinde de bu temelde büyük bir gelişme kaydedilmiş; kırda ve kentte kitlelerin cephe bünyesinde örgütlülüğe kavuşturulmaları ve eyleme geçirilmelerinde bir atılım yaşanmaya başlamıştır.

Yeni dönemle birlikte Kürdistan'ın yeni yeni alanlarının Botanlaştığını görüyoruz. Mücadelemiz Botan Eyaleti'nden kuzey ve orta Kürdistan'a doğru büyük bir yayılma ve derinleşmeyi yaşıyor. Serhed Eyaleti gerillanın en çok gelişme kaydettiği alanlardan birisi haline geliyor. Güçlerini yeni katılımlarla besleyen ARGK gerillaları düşman hedeflerine karşı sürekli bir atağı yaşıyor; dağdan şehirlere doğru yayılan bir mücadele hattı açmış bulunuyorlar. Her geçen gün genişleyen bu hat içinde düşmana yönelik sürekli pusular, saldırılar, tuzaklar geliştirilip işgalci-faşist güçler darbeleniyor. Şehir baskınlarıyla düşmanın en son sığınma alanları da sürekli dövülüyor. Kitlesel eylemlilik bu eyaletimizde de gittikçe artan bir boyutta gelişme kaydediyor. Serhed Eyaleti yeni bir Botan olmaya doğru emin adımlarla yürüyor.

Diğer yandan, son dönemlere kadar silahlı güçlerimizin kök salmada zorluk çektikleri ve sürekli darbelendikleri Orta Eyalet (Çewlik-Bingöl, Bêdlîs-Bitlis, Mûş-Muş, Amed-Diyarbakır vd.) şimdi en hızlı gelişmelerin yaşandığı ve her gün yeni bir gerilla eylemiyle veya serîhildanla dikkatlerin üzerinde toplandığı bir alan haline gelmiş bulunuyor. Geçmişten beri direnişçilikle ihanetin en üst boyutta yaşandığı bir alan olan ve Şêx Seîd'lere olduğu gibi İdris-i Bitlisi'lere de yataklık eden bu eyaletimiz bugün direnişin ihanete galebe çaldığı ve onu nihai olarak gömmeye doğru yol aldığı bir direniş kalesi durumundadır.

Mêrdîn(Mardin), Dêrsim ve Güney-Batı eyaletlerimiz de 1991'le birlikte açılan yeni süreçte sürekli güç büyüten alanlarımız durumundadır. Gerilla eylemliliğinin yanısıra kitle eylemliliği de bu alanlarımızda giderek gelişiyor. Mêrdîn Eyaletimiz bu süreçte de önemli serîhildanlara yataklık ederken, Dêrsim ve Güney-Batı eyaletlerinde şehitlere sahip çıkma temelinde kitlelerde canlanma ve harekete geçme yaşanmaya başlıyor.

Haziran ayı ile birlikte Kürdistan'daki gelişmeler muazzam bir boyut kazandı. ARGK gerillaları dört bir yanda sömürgeci ordu güçleriyle kıyasıya bir savaş yaşar ve onlara peş peşe darbeler indirirken, şehir baskınları ve işgallerine de hız verdiler. Mücadelemizdeki gelişmenin en somut ifadelerinden birisi olan şehir işgal ve baskınları ARGK'nin nüfuz alanının geliştiğini ortaya koyuyor. Dağlardan ve kırsal alanlardan sonra kentlerin de artık yoğun eylemliliğin yaşandığı mevziler haline gelmesi, sömürgeciliğin giderek daha da sıkıştığını gösteriyor. ARGK'nin kent merkezlerine yaptığı saldırılarda sömürgecilerin askeri, siyasi ve ekonomik kurumları hedeflenerek darbeleniyor; sömürgeci işgal güçlerine maddi ve manevi büyük kayıplar verdiriliyor. Haziran ayı içinde peş peşe eylemlere sahne olan Gihadîn(Diyadin), Xelat(Ahlat), Dara Hênê(Hani), Tûx(Tatvan) ve Farqîn(Silvan), ARGK kent baskınlarının geniş bir alanda boyutlanmakta olduğunu gözler önüne seriyor. Bu dönem ARGK eylemliliğinin dikkat çeken özelliklerinden biri de inisiyatifin gerillaların elinde olduğu ve düşmana büyük kayıpların verdirildiği vur-kaç eylemlerinin gerçekleştirilmesidir. IV. Ulusal Kongre'de mahkum edilen hatalı savaş tarzının hızla aşıldığını belgeleyen bir yön oluyor bu.

Haziran ayı eylemliliğinin diğer bir çarpıcı yönü, artan kitle eylemliliği oldu. Kürdistan halkı bu ayda dört bir yanda önemli bir kabarış içinde olduğunu gösterdi. Yeni eylem biçimleri ve daha da kitleselleşmiş serîhildanlarla ulusal kurtuluş mücadelesi sahasına daha yürekli bir çıkışı sergiledi. TC'nin "Terörle Mücadele Yasası"nı protesto amacıyla Wan(Van), İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Mersin, Dîlûk(Antep), Bursa, Aydın, Riha(Urfa), Pirrîn(Adıyaman), Meledî(Malatya), Êlih(Batman), Mûş(Muş), Sêrt(Siirt), Amed (Diyarbakır), Mêrdîn, Yalova, Nisêbîn(Nusaybin), Dêrika Çiyayê Mazî (Derik), Farqîn, Licê(Lice), Qabilcews(Sason), Şemrex(Mazıdağı), Bismil ve Çinar'da gerçekleştirilen kitlesel açlık grevi eylemleri ve çeşitli gösteriler Haziran ayı ortalarına dek sürdü. Bugüne kadarki benzeri eylemlerin en kitleseli olan ve daha da militan bir ruhla gerçekleştirilen açlık grevi eylemliliği sömürgecilerin azgın saldırılarına rağmen, büyük bir direngenlikle geliştirilip sonuçlandırıldı. Kitleler için gerçek bir mücadele okuluna dönüşen eylem toplumu duyarlı kılma ve sömürgeciliğin yeni saldırı planlarını teşhir ve tecrit etmede büyük rol oynadı.

ARGK gerillalarının şahadetleri bir kez daha halkımızın serîhildanlarına kıvılcım oldu. Şehitlere sahip çıkış ruhu ve tarzında görkemli büyüklüklere tanık olundu. Farqîn, Licê, Dara Hênê, Bismil, Hezro(Hazro)'da yüzlerce arabalık konvoylar ve binlerce kişilik kalabalıklarla gerçekleştirilen cenaze törenleri ve taziye ziyaretlerinin her birisi görkemli birer serîhildana dönüştü. Sömürgeciler binlerce kişiyi ablukaya alıp günlerce dağda, vadide tutarak, kitlelerin üzerine ateş açarak, taziye ziyaretlerini yasaklamaya çalışarak halkın yükselen eylemliliğini durdurmaya uğraştıysa da her yönelimi daha da büyük eylemlilikle karşılık buldu. Haziran'ın ikinci yarısında da yine Licê ve Êlih'de şehitlerin cenaze törenleri onbinlerin katıldığı yürüyüş ve mitinglere dönüştü.

Çewlik(Bingöl)-Ezgilêr'de şehit düşen ARGK gerillalarının anısına bir günlük yas ilan edilen Amed, Bismil, Licê, Erxenî(Ergani) ve Farqîn'de peş peşe gösteriler ve kepenk kapatma eylemleri gerçekleştirildi. Pazarcix(Pazarcık)'ta ilk kez gerillaların cenaze töreninde iki bin kişi bir araya gelerek gelecek serîhildanların tohumlarının atıldığını gösterdi.

Halkımız artık şehitlerine, kendi kızı veya oğlu olsun ya da olmasın, aynı ruhla sahip çıkıyor, cenazelerini düşmana asla bırakmıyor. Son çarpışmalarda sömürgecilerin lav silahları ile yakılan, kafaları taşlarla parçalanıp tanınmaz hale getirilen şehitlerimizin kimlikleri tesbit edilemezken, Êlih ve Licê halkı onlara kendi öz evlatları olarak sahip çıktı. Yine gerillaların cenaze törenlerinde artık mumlar yakılıyor, halaylar çekiliyor. Cenaze törenleri düğünlere çevriliyor. Analar şehit düşen oğullarını kınalar yaktırıp, zılgıtlar çekerek "vatana damat" yapıyor. Şehit anası-babası olmak en büyük onur oluyor. Halkımız gerçek anlamda artık şehitlerinden doğuyor, onlarla yeniden yaratılıyor. Kürdistan'da ölüm ve yaşam artık yepyeni anlamlar kazanıyor. İşte böylesi bir ruhla bezenmiş bir halk artık yenilmezdir. Ve Kürdistan halkı bu ruhla zafere yürüyor.

TC'nin çöküşü derinleştikçe barbarlığı artıyor

Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelemizin giderek tüm halkı kapsayan boyutlar kazanması, başvurduğu tüm tedbirlerin bir bir boşa çıkarılması sömürgeci-faşist Türk devletini çileden çıkarmış bulunuyor. Mücadelemizin ilk ortaya çıkışından bu yana hiçbir şekilde uluslararası savaş kurallarını dikkate almamış bulunan ve tam bir terör devleti olarak hareket eden TC, son dönemde bu niteliğini daha da açık bir biçimde uygulamaya koymuş bulunuyor.

Son çıkarılan "Anti-Terör Yasası" ile tüm topluma karşı teröre başvurmayı bir devlet politikası olarak karar altına alıp "yasal" temele oturtan TC, yasayı uygulamaya koymada gecikmedi. Hem de en fütursuz ve en kanlı bir biçimde! Kürdistan'da zaten pratikte uygulanmakta olan devlet terörü bu yasa ile birlikte daha geniş kesimleri kapsayan bir nitelik kazandı. Esas hedefi, her türlü örgütlenme olanaklarını ortadan kaldırarak örgütsüz bir toplum yaratmak olan sömürgeci devlet, bu doğrultuda toplumu sindirmek, örgütlenmelerini dağıtmak ve terörize etmek için cinayet işlemekten tutalım tutuklamalara ve tehditlere kadar her yola başvurmaktadır. Polis baskınlarında sorgusuz-sualsiz infazlar gerçekleştiriliyor, insanlar kurşuna diziliyor. Siyasetle ilgisi olsun olmasın tüm toplumu sindirip istediği gibi yönetebilmek için faşist devlet her insanı potansiyel tehlike olarak görüp yöneliyor. Sıradan insanlar, gençler dahi sokaklarda kurşunlanıyor. Kürdistan'da yeni olmayan bu uygulamalar İstanbul gibi büyük metropollerde de geliştirilmeye başlanıyor. Böylece sömürgeci devlet kendisinden olmayan herkese düşman olduğunu ortaya koyuyor.

Toplumu teslim almanın en büyük yöntemlerinden birisi olarak, basın-yayın organları üzerinde eşi görülmemiş bir terör uygulanıyor. Devletin sesi olmak dışında hiç bir alternatif bırakılmıyor basın-yayın organları ve çalışanlarına. Çoktan hizaya getirilmiş burjuva basını dışında kalan devrimci-demokrat yayın organları-gazeteler, dergiler-peş peşe toplatılıyor, ekonomik olarak çökertilmeye, tehditlerle sindirilmeye çalışılıyor. Sadece bu da değil. Gazete bayileri bu gazete ve dergileri satmamaları, apartman sakinleri bu gazete ve dergi çalışanları ile komşuluğu kabul etmemeleri için ölümle tehdit ediliyor. Gazete ve dergi büroları, satış bayileri bombalanıyor. Bu dergi ve gazeteleri okuyanlar fişleniyor, işkence görüyor; aynı gazete ve dergilere muhabirlik yapanlar tehditlerle bundan vazgeçirilmeye çalışılıyor.

Son günlerde Amed'de yaşananlar, terör yasası ile birlikte tırmanan saldırılara en büyük örneği teşkil ediyor. Toplumun terörle sindirilmesi girişimleri Amed'de en had safhada yaşanıyor ve burayla da sınırlı kalmayarak Kürdistan'ın diğer alanlarına da yayılıyor. Özel savaş tırmanıyor. Kontr-gerilla artık şehir merkezlerindeki provokasyon ve saldırılarına hız veriyor. Tüm savaş kurallarını ayaklar altına alarak geliştirilen bu kirli savaş her kesimden kurbanlar seçiyor kendine. Ancak özellikle son dönemlerde şehir eylemliliğinin gelişmesi, esnaf ve aydın çevrelerinin radikalleşmesi nedeniyle esas yönelim bunlara oluyor. Özellikle insan hakları ihlallerinin takipçisi olan, halkımızın acıları ve sorunlarına ilgisiz kalmayıp yurtsever çabalar içinde bulunan kişiler hedeflerin başında yer alıyor. İHD ve HEP yöneticilerinin, üyelerinin son günlerde çeşitli bombalama eylemleri sonucu can ve mal kaybı ile yüzyüze gelmeleri bunu açıkça gösteriyor.

Sömürgeciler 1980'ler öncesinde MHP'li faşistler eliyle uygulamaya koydular devlet terörünü. Maraş, Çorum, Malatya ve birçok alanda geliştirilen katliamlar, cinayetler bunların suçlarıydı. 1985'lerle birlikte Kürdistan'da çete güçleri, aşiret güçleri eliyle, "Köy Koruculuğu Yasası" çerçevesinde terör geliştirmeye başladılar. Kelle avcılarını saldılar gerillaların ve yurtseverlerin üzerine. Ancak sömürgeciler bu politikadan istedikleri ölçüde sonuç alamadılar. Gelişen mücadelemizle birlikte koruculuk, çetecilik iflas etti, savunma konumuna düştü. Partimizin çıkardığı son af yasası ile bu kurum iyice iflas etti. İşte şimdi bunların yerini kontr-gerilla alıyor. Özel Harp Dairesi'nin bu özel suç aleti harekete geçiriliyor. Özel timlerin kırsal alanda devreye sokulması ile amaçlanan, şimdi de şehirlerde kontr-gerilla eliyle gerçekleştirilmeye çalışılıyor. Ancak nasıl ki özel tim Kürdistan devrimi karşısında başarısız kalmışsa, kontr-gerilla da başarısız kalmaya mahkumdur. Terör ne Vietnam'da, ne Küba'da ne de bir başka ülkede sömürgeciler ve emperyalistleri kurtaramadı, Kürdistan'da da kurtaramayacak.

Sömürgeci özel savaşın barbar boyutları kendisini gerillaya karşı uyguladığı yöntemlerde de açığa vuruyor. Son dönemlerde gerçekleşen çatışmalarda gerillalara karşı helikopterlerin yanısıra savaş uçakları da kullanılıyor. Çatışma alanı ve çevresi savaş uçaklarıyla sürekli bombalanıyor. ABD'den alınan kurşun geçirmez kobra helikopterleri de Sêrt-Berwarî(Pervari)'deki çatışmalarda kullanıldı. Aynı şekilde topların yanısıra yakıcı lav silahları da gerillalara karşı yaygınca kullanılıyor. Son dönemlerde şehit düşen gerillaların cesetleri tanınmaz hale gelmiş, yakılmış, erkenden çürümüş olarak teslim alınıyor. Cesetlere işkence yapıldığı görülüyor. Sömürgecilerin gerillalara karşı yakıcı silahların yanısıra kimyevi silahları da kullandıkları yolunda şüpheler yaygınlaşıyor.

Sömürgecilerin hiçbir uluslararası savaş kuralı ile bağdaşmayan bu barbarlıkları giderek artan çöküşlerinden kaynaklanıyor. Sömürgeciler, Kürdistan'ın ellerinden her geçen gün daha çok kaydığını gördükçe, daha da vahşileşiyorlar.

Çöküş bir yandan vahşileşmeye yol açarken, bir yandan da gülünç duruma düşmeyi birlikte getiriyor. Sömürgeciler, dünyada eşi görülmemiş bir uygulamaya başvurarak, sarı-kırmızı-yeşil renklerin bir arada kullanılmasını, bu üç rengi taşıyan nesnelerin bir arada bulundurulmasını yasakladılar. Nedeni ise, bu üç rengin ulusal bayrağımızın renkleri olması ve halkımız tarafından ulusal duygularını, direnişçiliğini sergilemede kullanılması. PKK önderliğindeki ulusal bilinçlenmenin artmasıyla birlikte kendine ait tüm değerleri bilince çıkarıp sahip çıkan halkımızın ulusal renklerimiz olan kesk û sor û zer'e sahip çıkışı da sömürgecilere korku salıyor. Ve sömürgeciler çareyi bu renkleri yasaklamada buluyor!

Bir devletin düşebileceği en alt seviyeye kadar düşen TC'nin ulusal değerlerimize saldırısı bununla da sınırlı kalmıyor. Sözde "Kürtçeye serbestlik yasası" ile Kürtçe şarkı söylemeyi, konuşmayı serbest bırakan sömürgeciler, bu yasanın gerçekte bir yasaklama ve aşağılama yasası olduğunu belirten partimizin bu tesbitinin doğruluğunu ortaya koyuyorlar. Dış kamuoyuna karşı içinde bulundukları zor durumdan çıkış ve halkın gözünü boyama amacıyla çıkardıkları bu yasayı-tüm geri çerçevesine rağmen- dahi uygulama gücünü bulamayan sömürgeciler, harıl harıl Kürtçe kasetleri toplatma çalışmasını yürütüyorlar. Böylece TC'nin vereceği serbestinin sahteliğini de kendileri sergilemiş oluyorlar.

Elbetteki böylesi dar bir serbestiyi dahi uygulama gücünü bulamamalarının, ulusal renklerimizi yasaklayacak kadar zavallı konuma düşmelerinin nedeni, ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesinin önüne geçememeleri ve artık Kürdistan'daki herşeyin ulusal kurtuluş mücadelemizin hizmetine girmesidir.

Türk sömürgeci-faşist devletinin çıkmazı yalnızca Kürdistan zemininde de değil. Mücadelemizin düşmanı askeri, siyasi ve ekonomik alanlarda çıkmaza sürüklemesinin yanısıra Türkiye zemininde yaşanan birçok gelişme de sömürgecilerin çıkmazını derinleştiriyor. Yaşanan ekonomik bunalımın, yaşamı, halk kitleleri için yaşanmaz kılması, işsizliğin büyük rakamlara varması, işçi ve memur maaşlarının her gün yükselen enflasyon karşısında hızla erimesi; tüm bunlara ek olarak bir de devlet baskısının yaşamın her alanında hissedilmesi halk kitlelerindeki hoşnutsuzluğu artırmaktadır. Toplumsal bir patlamaya dönüşebilecek için için bir kaynamanın koşulları her geçen gün yoğunlaşmaktadır. Buna paralel olarak siyasal iktidar da kitleler nezdinde hızla itibar kaybına uğramış, artık toplumu yönetemez hale gelmiştir. İşte bu ortamda durumun giderek ciddileşmeye başladığını gören sömürgeciler bir vitrin değişikliğine gitme ihtiyacını zorunlu olarak duymuşlardır. Özal'ın kuklası olarak acınacak bir tablo çizen Yıldırım Akbulut'un

yerine sözde daha "kişilikli" bir sima olduğu iddiasıyla Mesut Yılmaz'ı başbakanlığa getirmişlerdir. Türkiye gibi emperyalizme yalnızca ekonomik olarak değil, siyasi olarak da göbekten bağımlı yeni sömürge ülkelerde yönetimlerin birtakım uluslararası güçlerin çıkarları ve istemleri temelinde oluşturuldukları dikkate alındığında Mesut Yılmaz'ın da bu tür güçlerin bir tercihi olarak işbaşına getirildiği açıktır. Mesut Yılmaz hükümeti bir seçim hukümeti ya da hiç olmazsa seçime kadar durumu idare edecek bir hükümet niteliğindedir. Acil hedefi ise, kitlelerde patlamaya hazır hale gelen hoşnutsuzluğu çeşitli yöntemlerle yatıştırmaktır. Nitekim peş peşe işçi ve memurlara maaş zammı vaadlerinde bulunulması, "Özal hanedanı" imajının yarattığı tepkileri gidermek için çeşitli çabaların geliştirilmesi, bu hükümetin farklı olacağının sürekli işlenerek toplumda beklentilerin yaratılması bunu ortaya koyuyor. Ancak çok iyi biliyoruz ki, TC'nin sorunları sistemin karakterinden kaynaklanan köklü sorunlardır. Vitrin ne kadar değiştirilirse değiştirilsin halkın sorunları çözülmüş olmayacak, toplumsal patlama er-geç gündeme gelecektir.

Nitekim bugün Türkiye gündeminin en önemli olaylarından birisi işçi eylemliliğindeki yoğunlaşmadır. 15-16 Haziran işçi eylemlilğinin 21. yıldönümüne de rastlayan Haziran ayında Kürdistan ve Türkiye'de işçilerin eylemliliği artış gösterdi. Toplu iş sözleşmeleri biten ve yeni sözleşmelere hazırlanan veya maaşlarına zam talep eden birçok iş yerindeki milyonu aşkın işçi grevlerle, gösterilerle, toplu vizitelerle isteklerini kabul ettirmeye çalışıyor. Türkiye'deki işçiler eylemlerini, **"Yürüyorum, o halde varım", "Bizi izlemeye devam edin, eylemlerimiz sürecek"** sloganlarında somutlaştırır ve yalnızca ekonomik talepler değil siyasi taleplerini de dillendirirken, Kürdistan'daki işçiler de buna **"Botan-işçi elele, demokrasi karê me"** sloganıyla cevap veriyor. Türkiye ve Kürdistan gündemine giderek daha fazla giren işçi eylemliliğinin önümüzdeki dönemde daha da etkin bir rol oynaması beklenebilir.

Görülüyor ki, Türk sömürgecileri tüm barbarlıklarına, saldırılarına, aldatmacalarına karşı kitlelerin giderek artan kin ve öfkelerini buluyorlar. Kitlesel mücadelenin tohumu toprakta büyüyor, gün yüzüne çıkması ise büyük bir zaman almayacaktır.

Kürdistan sorunu ve belirginleşen hesaplar

Emperyalizm çıkarları doğrultusunda "yeni dünya düzeni" adını verdiği hegemonya sistemini tesis etmeye çalışırken Ortadoğu'da biçim vermeye çalıştığı sorunların başında Kürdistan sorunu gelmektedir. Haziran ayı emperyalizm, sömürgecilik ve Güney Kürdistanlı güçlerin bu doğrultudaki ortak çabalarının daha da belirginleştiği ve somutça formüle edildiği bir ay oldu.

Bu doğrultudaki adımların atıldığı platformlardan birisi İstanbul'da 11-12 Haziran tarihlerinde yapılan Sosyalist Enternasyonal Konseyi toplantısı oldu. Sömürgeci kemalist politikanın has savunucusu SHP'nin ev sahipliği yaptığı Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısına Kürdistan Yurtseverler Birliği (YNK) adına Talabani de resmi davetli olarak katıldı. Türk devlet yetkililerinden İnönü, Özal ve Dışişleri Bakanı Kurtcebe Alptemuçin ile resmi görüşmeler yapan Talabani burjuva basını tarafından da alabildiğine şişirilerek her adımında ağzından PKK karşıtı demeçler alınmaya çalışıldı ve alındı da. Talabani-TC ilişkileri üzerinde durmadan önce Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında Kürtlerin durumu üzerine alınan karara değinmek istiyoruz. Bu kararda şöyle deniyor:

"Sosyalist Enternasyonal Kürt halkının içinde bulunduğu trajedinin aşılmasında yardımcı olacak olan tek perspektifin barışçı bir perspektif olacağı düşüncesindedir. Doğru cevap bölgede var olan devletlerin yeni bir bölünmesi değildir. İlgili devletlerde yaşayan bütün diğer vatandaşlar gibi Kürt kökenli vatandaşların da tüm demokratik haklarına sahip olmasıdır.

Avrupa Topluluğu ve 34 ülkenin katıldığı AGİK Kürt halkı için daha iyi bir gelecek ve barış sağlayacak bir model oluşturabilir."

Görüldüğü gibi, bu kararda halkların kendi kaderlerini tayin hakkı gibi daha önce uluslararası platformlarda kabul edilmiş bir hakkın Kürt halkı için de geçerli olduğuna dair tek bir ifade yok. Aksine, Kürdistan halkının iradesi ipotek altına alınıyor ve deniyor ki; sen ancak barışçıl yollar kullanabilirsin ve mevcut devletlerin sınırlarını meşru kabul etmek zorundasın. Yani, bağımsız, birleşik bir Kürdistan'dan umudunu kesecek, bunun sözünü dahi etmeyeceksin. Aynı şekilde, üzerinde uygulanan bunca vahşete ve soykırıma karşı sen barışçıl yöntemlerden asla sapmayacaksın. Aksi halde bizi karşında bulursun!

Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısına 37 ülkeden 42 parti katıldı, dolayısıyla karar tüm bu partilerin imzasını taşıyor. Ama karara damgasını vuran Avrupa sosyal demokrasisidir, daha doğru bir deyişle Avrupa emperyalizmidir. Dolayısıyla bu karar Avrupa emperyalizminin Kürdistan sorunu için öngördüğü "çözüm"ün formülasyonu oluyor.

Bu karar, şüphesiz ki Kürdistan halkını değil, onun sahiplerini bağlar. Kürdistan halkı kendi özgür kararı ile kaderini tayin etme çabası içinde bulunuyor ve bu çabasını zafere dek sürdürecektir.

Ancak Kürt halkı adına hareket etme iddiasında olup da bu karara onay verenlerden birisi olan Talabani'nin kendine rehber edineceği politikaların ne olduğu böylece daha da netleşmiş oluyor. Talabani gerek bu toplantı öncesinde ve gerekse toplantı sırasında verdiği demeçlerde sık sık silahlı mücadelenin. sonuçsuzluğundan ve Kürt halkının mücadelesine zarar vermesinden dem vurdu. Bağımsızlığın bir hayal olduğunu ifade ederek, böyle bir hayal peşinden koşmaya gerek olmadığını, Kürt sorununu egemen sömürgeci devletlerle uzlaşarak mevcut sınırlar içinde çözmenin gerçekçi yol olduğunu belirtti. Yani, Konsey toplantısında karara dönüşen belirlemeleri o öncesinde de savunmaya başlamıştı.

Ancak Talabani misyonunu bununla da sınırlamıyor. PKK'nin mücadelesine sık sık dil uzatarak, silahlı mücadeleyi bir yıl süreyle durdurup Türk devletiyle diyalog yollarını araması çağrısında bulunuyor. Türkiye'deki "demokrasi"ye övgüler dizerek neden bir "Türkiye Kürt'ü" olmadığına hayıflanıyor. Üstelik de bu sözleri Kuzey-Batı Kürdistan'da TC terörünün zirvede seyrettiği bir dönemde sarfediyor.

Gerek emperyalistler ve gerekse partimiz içinde boyveren provokatör ve tasfiyeci ögeler eliyle yıllardır PKK'nin çekilmek istendiği reformist çizgiyi bugün de Talabani dillendiriyor. En son saflardan kaçan bir provokatör unsurun IV. Kongre'de söylediği "Gerilla artık rolünü oynamıştır, geri plana düşürülmelidir" sözleri, Özal'ın Körfez Savaşı sonrasında gazeteci aracılar vasıtasıyla yolladığı mesajlar, Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısı kararı ve bunun sözcülüğünü yapan Talabani'nin sözleri, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini tasfiye yolundaki planı gözler önüne seriyor.

Diğer çevrelerin Kürdistan halkı karşısındaki konumu nettir, dolayısıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini tasfiye çabaları da bu konumlarına denk düşmektedir. Ancak Talabani'nin en iyimser deyimle, çok büyük bir yanılgı içinde olduğunu belirtmek gerekiyor. Talabani TC gerçeği konusunda yanılgılıdır, ne kadar sinsi ve alçak bir düşman olduğunu görmemektedir. Nerede Kürt halkının çıkarına bir gelişme olsa hemen orada tüm güçlerini seferber ederek bunu baltalayan, Kürdistan halkına her dönemde en alçakça düşmanlığı yapmış olan TC'nin Kürt halkına hamilik yapmasını istemek, ona sırtını dayamak, bu koşullarda onunla barışçıl çözüm yolları üzerinde uzlaşılabileceğini umudetmek, en azından gaflettir.

Talabani bunu bir taktik olarak geliştiriyorsa, yine bilmelidir ki bu taktik fazla sağlıklı bir taktik değildir. Kürt halkından çok sömürgeciler ve emperyalistlere yarayacaktır. Kürt halkından yana olmanın ve onun çıkarlarını korumanın yolu emperyalistler ve sömürgecilerden bağımsız politika üretmekten, Kürt halkının öz gücüne dayanmaktan ve Kürdistan'ın kurtuluşçu güçleriyle dayanışmaktan geçer.

Oysa görüyoruz ki Talabani halkımızın can düşmanı TC'ye bel bağlıyor. TC ile PKK arasında bir denge tutturmaya çalışıyor. Günümüzde böylesine kızışan bir savaş ortamında denge politikasının tutmayacağı bilinmelidir. Tavır ya PKK'den ya da TC'den yana olmak zorundadır. TC'nin kendi çıkarına olmaksızın daha düne kadar adını bile inkar ettiği Kürt halkından bir kişiye kucak açmayacağı, hele bunu resmi düzeyde ilişkiler çerçevesinde yapmayacağı açıktır. O halde TC nasıl oldu da Talabani'ye bu kadar yakın davrandı, onu en üst düzey ilişkiler içine aldı? Açık ki, bunun bir tek açıklaması var: PKK'ye karşı kullanma amacı. TC, sinsi bir politika ile Talabani'ye umutlar vererek onu PKK'ye ve Kürdistan halkına karşı suça teşvik etmeye çalışıyor. Koşullar değiştiğinde Talabani'ye en büyük kötülüğü yapacak olan da yine TC'dir. Bu gerçek görülmeli ve halka karşı suçlu konuma düşülmemelidir.

Güney Kürdistanlı güçlerin Saddam'la geliştirdikleri görüşmeler de bu ortamda sürdürülüyor. Bir yandan TC'ye diğer yandan emperyalizme dayanarak Saddam'la müzakerelerde biraz daha güçlü olmaya çalışan Güney Kürdistanlı güçler, gerçekte açık-gizli süren pazarlıklar ortamında her gün yeni bir taviz vermek zorunda kalıyorlar. TC bir yandan Talabani'yle görüşürken diğer yandan Tarık Aziz'le görüşerek görüşmeleri kendi çıkarları doğrultusunda etkilemeye çalışıyor. Barzani yaptığı son açıklamalarda özerklik talebinden de vazgeçtiklerini, sorunu Irak'a demokrasi çerçevesinde halletmeye çalıştıklarını açıkladı. Bu çözümün Ecevit tarafından da dile getirilen çözüm şekli olması dikkat çekicidir. Görüşmeler sonucu üzerinde anlaşılan taslak Haziran ayı sonlarında Kürdistani Cephe içindeki güçler, aşiret reisleri ve emperyalist yetkililerin ortak görüşmelerinde gözden geçirildi, yeni önerileri temelinde görüşmelerin yeni turuna başlandı.

Kürdistan halkının çıkarlarından taviz üstüne taviz veren Güney Kürdistanlı güçler nasıl bir kurt kapanına sıkıştırıldıklarını görmüyorlar, anlaşmak için her gün yeni bir taviz veriyorlar. Emperyalistler ve sömürgecilerin arenasında böylesine teslimiyetçi ve işbirlikçi bir ruhla daha farklı bir tutum da beklenemez. Irak'la yapılacak bir anlaşmanın Kürdistan halkına daha büyük felaketler getireceği ve buna bel bağlanamayacağı şimdiden görülüyor.

Kürdistan sorununa dayatılan emperyalist çözümün bir diğer halkasını da Kürdistan'a yerleştirilmek istenen ve bir kısmı şimdiden Girgê Amo(Silopi)'ya konumlanan emperyalist güçler oluşturuyor. "Poised Hammer"(Vurucu Çekiç) ya da "Acil Karşı Koyma Gücü" olarak adlandırılan ve ABD'nin yanısıra Avrupalı bazı emperyalist ülke askerlerinin de içinde yeralacağı askeri kuvvet Girgê Amo(Silopi)'ya yerleştirilmek isteniyor. TC'nin de bu plana sıcak baktığı ve Kürdistan'a yerleştirilecek tugaya asker vereceği belirtiliyor. Bu askeri gücün Kürdistan'a yerleştirilmesine gerekçe olarak da, Irak'ın Güney Kürdistan'daki halkımıza olası bir saldırısına karşı koymak ve yeni bir kitlesel göçü engellemek amacı gösteriliyor. Bunun emperyalistlerin gerçek amaçlarını perdelemeye yönelik bir gerekçe olduğu açık. Emperyalistler gerçekten Kürt halkını Saddam'dan koruma tasasında olsalardı Saddam'ın işini bitirmeleri zor değildi, oysa biliniyor ki, tüm sahte propagandalarına rağmen Saddam'a kan veren emperyalistlerdir.

O halde bu vurucu gücün Kürdistan'a yerleştirilmesinin amacı nedir? Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında Kürdistan sorununa ilişkin alınan karar da göz önüne getirildiğinde bu sorunun cevabı bulunabilecektir. Emperyalizm Ortadoğu'daki sınırların değişmesinden yana değildir. Kürdistan sorununun "barışçıl" yollarla çözümlenmesini istemektedir; özcesi emperyalist ve sömürgeci planlara boyun eğilmesini şart görmektedir. Oysa bugün Kürdistan'da PKK önderliğinde yükselen bir ulusal kurtuluş mücadelesi var. Bu mücadele emperyalizmin has uşağı TC'yi tehdit etmekte, ecel terleri döktürmektedir. Üstelik, Güneyli işbirlikçi önderliklere tüm kan verme çabalarına karşın PKK Güney Kürdistan'da da giderek güç kazanmaktadır. Güney ve Kuzey Kürdistan parçaları arasındaki sınırlar mücadelemizle işlevsiz kılınmış bulunmaktadır. Irak PKK'nin Güney Kürdistan'dan yararlanmasını engelleme gücünde değildir. TC de PKK karşısında acizdir. O halde başta TC olmak üzere egemen sömürgeci güçlerin çıkarları emperyalizmce kollanmalı ve PKK "belası"na karşı tedbir geliştirilmelidir. İşte Kürdistan'a yerleştirilen vurucu askeri gücün esas hedefi budur. Bu güç Kürdistan halkına karşı değil, TC'ye karşı gelişebilecek tehlikeleri önlemek için oradadır. Yine, emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak ve kollamak için oradadır.

Emperyalistler bu güçlerinin Kürdistan'da kalıcı yerleşmeleri için TC'nin onayına başvuruyorlar. Ancak unuttukları bir şey var: Kürdistan topraklarının sahibi Kürdistan halkı ve önderi PKK'dir. Kürdistan'daki tüm gelişmeler hakkında söz hakkı PKK'de somutlaşan Kürdistan halkınındır. PKK ve Kürdistan halkının onayı olmadan hiç bir gücün Kürdistan'da yaşama hakkı yoktur. PKK ve Kürdistan halkı iradesine zorla egemen olmak isteyen güçlere onların anladığı dilden cevap vermeyi bilecektir. Kürdistan halkı topraklarında sömürgecileri ve emperyalistleri istemiyor. Onlara **"Topraklarımdan defolun, bu toprakların sahibi benim, burada benim hükmüm geçer"** diyor. Bu sese kulak vermeyenler, bunun hesabını da vermek zorunda kalacaklarını bilmelidirler.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

SOSYALİZMDEN KUŞKU DUYMAK, İNSANDAN, ONUN SOSYAL VARLIĞINDAN KUŞKU DUYMAKTIR

"Sosyalizmin öncülüğünde kendimizi, ulus ve toplum gerçekliğimizi tanımakla kalmadık, aynı zamanda var etmeye çalıştık"

Baştarafı 1. sayfada

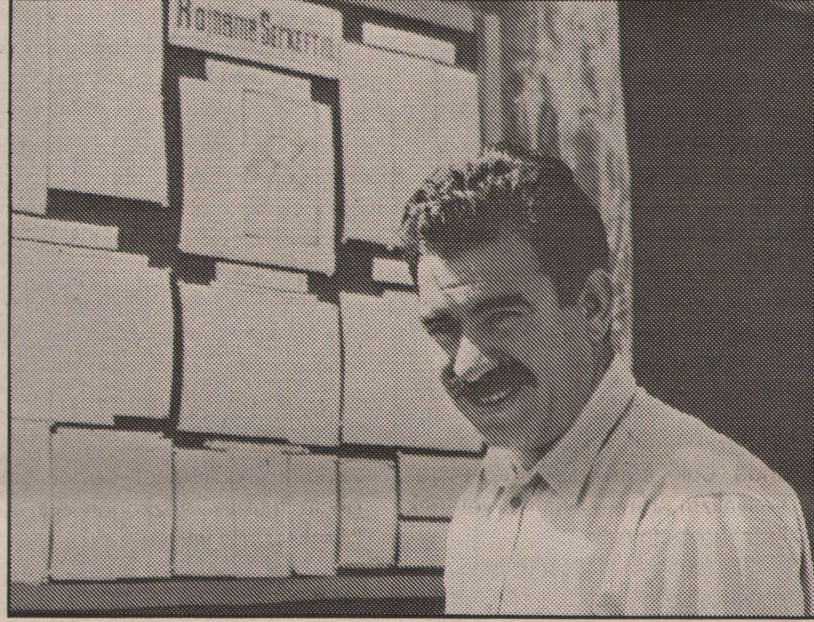
Biz, burada sosyalizmin veya toplumsal mücadelenin tarihini çizecek durumda değiliz; buna hiç gerek de yoktur. Bunun yerine, son yılların sosyalizmi muazzam bulanıklaştırıcı ve hatta inançtan düşürücü gelişmelerini değerlendirmek daha yerinde olacaktır. Bu, bizim açımızdan önemli. Çünkü gerçekten sosyalizme yönelik bir saldırı var ve ayrıca sosyalizmi savunmak ve hatta ilerletmek neredeyse bir ayıp durumuna gelmiştir. Reel sosyalizmin sorunlarını bütünüyle sosyalizmin sorunları olarak ortaya koyma hatası çok yaygındır. Reel sosyalizmin etkisi altından kendimizi ne kadar kurtardığımızı bile kestiremeyecek durumdayız. Sosyalizmin özünü bütünüyle kavrama düzeyimiz hayli sınırlıdır. Sadece bizim gibi çok geri toplumsal özelliklerde seyreden bir halk için değil, öyle anlaşılıyor ki, dünya genelinde de sosyalizmin teorisi geliştirilemediği gibi, uygulaması da çok çarpık ve hatta özüne ters yansıyacak biçimlere kadar varmıştır. Yine öyle anlaşılıyor ki, reel sosyalizm, yani gerçekleşen sosyalizm, bilimsel sosyalizm için belki de kapitalizmden daha tehlikeli bir hasım durumuna gelmiştir. Buna nasıl gelindiğinin üzerinde çok duruldu, bundan sonra da durulacaktır. Sosyalizmin özüyle çelişen hata ve yanlışlıklara nasıl başlanıldı, nasıl gelişti? Öyle anlaşılıyor ki, buna da yoğun bir eleştiriyle yönelinecektir.

Sosyalizmi sadece marksist-leninist kavram içine sığdırmak, onu daraltmak olur. Marks'ı da, Lenin'i de sosyalizmin gelişmesinde bir durak olarak değerlendirmek daha yerindedir. Ve eğer sosyalizm bir düzen olarak gelişiyorsa, bu bilimin çeşitli duraklarında kendi temsilcilerinin olması gerektiğini anlamak zor değildir. Herhangi bir bilim dalı, sadece bir usta tarafından temsil edilmez. Bilimsel ekoller, çok çeşitli bilim adamlarının çabalarıyla günümüzde de bitmemiş bir biçimde sürüp gitme özelliğindedir. Bir toplumsal bilim dalı olarak sosyalizm de, çeşitli aşamaların pratiğine bağlı olarak ve teori ve pratiğini sık sık gözden geçirerek kendini geliştirecektir. Ki toplumun bilimsel ifadesi bir kimyanın bilimsel ifadesinden çok daha değişiktir; dolayısıyla kesinlikten çok olasılıklara daha fazla yer bırakan, kesinlikten kaçınan, giderek iç olasılıklar temelinde kendini daha fazla geliştiren bir konum arzedecek, çeşitli dönemlerde birçok temsilciyle veya bunun teori ve pratiğiyle uğraşanlarca ilerletilecektir. Burada mühim olan, insanlık tarihi boyunca bir sosyal mücadelenin ve giderek bir sosyalizm mücadelesinin kesin olduğu, toplumun bununla geliştiği ve varlık bulduğudur. Sosyal mücadeleler sosyalizm karşısında olan, kendine, toplumun ve dolayısıyla toplumsal emeğin üstünde bir yer edinmek isteyen ve tarihte her zaman karşımıza egemen, sömürücü simalar olarak çıkanların bunu inkar etmek istedikleri; bunun yerine başka teori veya uyuşmalarla sosyal mücadeleleri ve giderek sosyalizmi reddettikleri bilinmektedir. Oysa bunların böylesine inkarcı yaklaştıkları toplum gerçekten emeğe dayalı olarak gelişen bir organizmadır. Emeğin türleri vardır hiç şüphesiz; bilimsel emek, siyasal emek, ekonomik emek gibi kategorilere ayrılabilir. Ama mühim olan, toplumsal gelişmenin öyle kendiliğinden olmadığı, toplumüstü kuvvetler tarafından yaratılmadığı, toplumun içinden bazılarının talihle, kazara çıkışının buna yol açmadığıdır. Toplumu toplum yapan, çalışanların emeğidir. Bu esastır. Sosyalizmin esası da budur.

> *"Günümüzde bazı noktalara öyle saldırılıyor ki, sanki bunlar yerlebir edilmekle, sosyalizm de yerlebir edilecektir ve hatta toplumsal mücadeleler asla bir daha vücut bulmayacaktır. Hayır, bu yanılgıdır. Toplum içinde birileri kendine emeğinin üstünde, haketmediği bir yer ayırmak istediğinde, burada toplumsal mücadele başlamış demektir."*

Günümüzde bazı noktalara öyle saldırılıyor ki, sanki bunlar yerlebir edilmekle, sosyalizm de yerlebir edilecektir ve hatta toplumsal mücadeleler asla bir daha vücut bulmayacaktır. Hayır, bu yanılgıdır. Toplum içinde birileri kendine emeğinin üstünde, haketmediği bir yer ayırmak istediğinde, burada toplumsal mücadele başlamış demektir. Birileri, ekonomiden tutalım sanat, hukuk, siyaset vd. alanlara kadar emeğiyle orantılı olmayan bir yer işgal etmek istiyorsa ve devlete dayanma biçiminde ya da çeşitli yöntemlerle kendini güçlü konuma getirme çabası içine girmişse, orada bir toplumsal mücadele var demektir. Dolayısıyla başkalarının emeği ve emeğinin sonuçları üzerinde -ister yüzyıllardan beri üretilmiş değerler, isterse günlük olarak üretilen değerler olsun- çekişme varsa; bu çekişmede taraflar da vardır, taraflar arasında bir mücadele de vardır. Bu, sosyal mücadeledir. Ve günümüzde bu mücadele, biraz daha bilimsel, öngörülü yapılmak isteniyorsa, bu sosyalizm mücadelesi olur.

Öyle anlaşılıyor ki, günümüzde sadece insanların emeği üzerine değil, yaşamın objektif temelleri ve doğa üzerine de görülmemiş bir çullanma olduğuna göre, bu sosyal mücadele de gelişecek ve sosyalizm, kendi varlık nedenini her zamankinden daha fazla savunmaya çalışacaktır. Dünyanın bugünkü durumundan çok büyük şikayetler vardır. Toplumsal çevre denilen doğadan tutalım toplum içinde -ki bu daha büyük bir tehlikedir- kadar her alanda, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar kirlenme vardır. Toplumun doğal çevresi ile iç, yani toplumun maddi ve daha çok ruhi kirlenmesinin vardığı boyutların -bazı kentlerde veya birçok ülkelerde- müthiş geliştiğini veya yaşanamaz bir durum yarattığını her gün izlemekteyiz. İklimin bozulmasında, doğanın bozulmasında ve daha çok da insanın muazzam bir ruhsal baskı altına alınmasında büyük ölçüsüzlükler vardır. İşte günümüzde, nükleer silahlardan basın-yayın araçlarına kadar insana yönelik saldırı araçlarını ve dolayısıyla büyük tehlikeleri gözönüne getirdiğimizde, her zamankinden daha fazla bir sosyal

mücadeleye veya onun bilimsel ifadesi olan sosyalizm mücadelesine şiddetle ihtiyaç duyulacağı açıktır.

Bugün dile getirilmesi gereken, sosyalizmin anlamsızlığı, gereksizliği değil, tam tersine sosyalizmin kendisini bu muazzam sorunlara karşı yeterince hazırlayamamasıdır; insanlığın karşısına çıkan dev gibi sorunlara karşı sosyal mücadele ve sosyalizm adına yeterli cevapların verilmemesidir. Bu yapılmadığı gibi, tam tersine sosyalizm adına, ama reel sosyalizm olarak, cevap diye ortaya konulanların sorunları daha da ağırlaştırmasıdır. Görülmesi gereken esas budur.

19. yüzyıl ortalarında sosyalizmin her zamankinden daha fazla bir bilimsel ifadeye kavuştuğu dönemde, kapitalizmin bir olgunluk döneminden geçtiği söylenir. O dönemin sorunları gerçekten bugünkü gibi değildir. İşçi sınıfı üzerindeki sömürü aşırı düzeylerdedir. Belki de günde ondokuz saat, hem de en zor işlerde çalıştırılır ve çok az bir ücret verilir. Sağlam eğitim olanakları yoktur, sınırlıdır. Dolayısıyla o dönemin sosyalizmi, yalınkat bir aşırı proleterleşme veya aşırı yoksullaşmanın sosyalizmidir; diğer bir deyişle, aşırı sömürülme sözkonusudur. İşte **Kapital** bunun için yazılır. **Kapital**'in esas olarak ispatlamak istediği, artı-değerdir; artı-değerin oluşumu ve nasıl vasıflandırıldığıdır. Bu da daha çok neyi halletmek istiyor? Gözler önünde çok yoğun bir sömürü ve çok yoksul bir işçi sınıfı vardır. Dolayısıyla, işçi sınıfı ile sosyalizm arasında bağlantı kurulmaya çalışılır. İşçi sınıfının ekonomik mücadelesinden giderek sosyalizm mücadelesinin nasıl olması gerektiğine dair çözümler aranır. Dolayısıyla o dönemin halletmek istediği sorunlar, daha çok da Marks-Engels döneminin sorunları, biraz teorik ve pratikte de sendikaldır. Teorik olarak artı-değer ve onun sızdırılması, pratik olarak da sendikaların geliştirilip belli bir mücadeleyi vermesi sonuçlarına ulaşılmıştır.

Bildiğimiz gibi, 19. yüzyıl sonlarına kadar bununla belli bir gelişme kaydedilir; teori biraz geliştirilir, sendikalar güçlenir ve hatta siyasi mücadele biraz geliştirilir, burjuva parlamentolara kadar girilir, partiler kurulur. Ama temelde, henüz düzen sınırlarının dışına çıkılmamıştır. Burjuva demokrasisi, cumhuriyeti veya iktidarı dahilinde bir hak mücadelesi sözkonusudur. Bu dönemde, işçi sınıfının kendi sınıf kimliğini ideolojik-siyasi olarak ifade etme, kendini diğer sınıflardan ayırma, kendi partilerini kurma, kendi önderliğinde ekonomik mücadeleyi siyasi mücadeleyle birleştirme gibi bir çabası sözkonusudur. Bunlar, yerindedir, gereklidir ve o dönemin temel ilerleme araçlarıdır. Özellikle de 19. yüzyılın ikinci yarısı ağırlıklı olarak böyledir.

> **"Sosyalizm, özünde devletin sönmesini, giderek tasfiyesini öngören bir ideolojidir. Sosyalizmde devlete tapınma, devleti mutlaklaştırma yoktur."**

Daha önce de sosyal mücadeleler ve sosyal mücadele teorileri vardır; değer, ekonomi-politik, bunların felsefik ifadesi, hatta tarihi gelişimi belli yönleriyle incelenmiş ve bu inceleme gelişmiştir. Bildiğimiz gibi Marks'ın yaptığı, ekonomi-politiği, diyalektik yöntemi ve ütopik sosyalizmi inceleyip, hepsinden sosyalizmin bilimsel bir ifadesine geçmektir. Ki, ütopik sosyalizmin de kökenleri daha önceki tarihlere dayanır. Ekonomi-politik ilkçağlara kadar uzanır, yine diyalektik ilkçağlara uzanır. Sosyalizm, bilimsel bir sosyalizm olarak bütün bunların senteziyle ifade bulur ve 19. yüzyılda en güçlü ideoloji olarak kendini kabul ettirir. İşçi sınıfının eylem silahıdır, eylem klavuzudur; ayağa kaldırır, halk mücadelesine iter, bunun için örgütlenme gereğini ortaya koyar ve gelişme yolunda bazı sonuçlara da ulaşılır.

Buna Lenin'in yaptığı katkıyı da biliyoruz. Lenin'in yaptığı katkı, artık o dönemin mevcut sınırları dışına çıkmak; mevcut burjuva iktidarlarını, burjuva demokrasilerini aşmak; düzen içi bir halk mücdelesinden bir iktidar mücadelesine, onun diktatoryasına ulaşmak gibi bir sonuca götürür. Leninizmin de esas katkısı buradadır. Leninizmin, sosyalizm tarihinde emekçi sınıfın mücadelesini sadece ideolojik ve ekonomik olarak sınırlamaz, hatta düzen sınırları dahilinde sadece siyasi hakları geliştirme olarak da kabul etmez; bunu daha da ilerleterek, mutlaka mevcut iktidarı parçalayıp yerine emekçilerin iktidarını kurmayı esas alır. Ayırdedici özelliği budur ve bu da, kapitalizmin emperyalizm çağına denk düşmektedir. Dolayısıyla leninizm, kapitalist emperyalizmin teorisi, işçi sınıfı açısından çözümlenmesi ve onun aşılması çabası olarak karşımıza çıkar. Lenin'in bu konudaki gerek öngörüsü, yani teorisi ve gerekse de pratiği, yani parti ve iktidar mücadelesine ilişkin geliştirdikleri Ekim Devrimi'nde güçlü bir uygulamaya kavuşmakta, Sovyet deneyimine yol açmaktadır. Bu deneyimin ağırlıklı olarak Rusya içinde gerçekleşmesi sözkonusudur.

Lenin'in, yani kurucusunun yönetemediği bir sosyalist inşadır bu. Devrimin gerçekleşme ve karşıdevrim tarafından ezilmeye çalışılma sürecinde Lenin olmakla birlikte -ki o dönemde de Bolşevik Partisi içinde şiddetli tartışmalar ve tasfiyeler vardır-, inşa döneminde Lenin yoktur ve bu tartışma ve tasfiyeler çok daha şiddetlidir. Stalin önderliğinde bir sosyalizmin inşa süreci başlatılır. Ekonomik inşaya gidilir ve işçi sınıfı diktatörlüğünün, ekonomik ve siyasi devlet iktidarının oluşturulması için güçlü bir çabaya tanıklık edilir.

Bugün bu çok tartışılıyor. Sovyet deneyimi topa tutuluyor adeta, özellikle Stalin pratiği topa tutuluyor. Bunu biraz daha iyi anlamak gerekir. Stalin deneyimi nedir? Leninizmle bağlantısı ve hatta bugünkü Gorbaçov reformları denilen gelişmelerle ilişkisi nedir?

İnsanlar genel olarak güncelliğin ağır etkisi altında bulunurlar, güncel olarak yaşanan gelişmelere, mutlak olması gereken gelişme veya son söz değerinde bir yer vermek isterler; bu darlık kesindir. Ortaya çıkan her din, kendisini en son din ilan ettiği gibi, her peygamber de kendini en son peygamber ilan eder veya her teori ortaya çıktığında sahipleri, onun en son teori olduğunu ve en son doğru sözün artık bu olduğunu söylerler. Bu, insanların bir özelliğidir. Sosyalizmde de buna benzer bir duruma rastlanır. Her dönemin en ileri sosyalizm teorisi ve uygulaması, kendini biraz da mutlak gibi sunma ihtiyacını hisseder. Stalin döneminin pratiğinin de -her ne kadar Lenin ile Stalin'in pratikleri özdeşleştirilemezse bile, bu Lenin dönemi için de söylenebilir- kendini oldukça mutlaklaştırdığı söylenebilir. Burada büyük bir subjektivizmin

yaşandığı anlaşılıyor. Özellikle de emperyalizmin yıkılışına ilişkin bir abartmanın veya abartma olmasa ve o gün için bazı gerçekleri ifade etmeye çalışsa da, sonrasını görememe gibi bir durumun yaşandığını biliyoruz. Yine, Sovyet deneyimi, yani işçi-köylü diktatörlüğü, o gün için çok önemli bir ihtiyaç olarak karşımıza çıksa da, daha sonrasındaki pratiğin sosyalizmle bağlantısının zor kurulabileceği kendini günümüzde kanıtlaktadır.

Sovyet deneyimini kavramak açısından, sosyalizmde var olan bir özelliği belirtmek gerekir. Sosyalizm, özünde devletin sönmesini, giderek tasfiyesini öngören bir ideolojidir. Sosyalizmde devlete tapınma, devleti mutlaklaştırma yoktur.

Öyle anlaşılıyor ki, devlet olgusunun doğru ele alınması, mevcut kargaşa ve yanlışlığı görmenin de en uygun yolu olacaktır. Sosyalizm ve devlet meselesi kavrandıkça, günümüzü doğru kavramak da kolaylaşacaktır. Bir anlamda devlet olgusu gereklidir, birçok gelişmeye yol açar, ama birçok kötülüğün de kaynağıdır. Feodal devleti çok geri bulan, ona savaş açmış olan burjuvazi, demokrasi getirdiği iddiasındaydı. Ama bugün, burjuvazinin geliştirdiği devlet aygıtı toplumu bir ahtapot gibi sarmıştır. Ve devlet faşizmde ifadesini bulduğunda, insan soyunu en çok tehdit eden bir aşamaya gelmiş dayanmıştır. İşte sosyalizmin yapması gereken, devleti daha da güçlü kılmak olmamalıydı. Herhalde en temel hata burada işlenmiştir. Sosyalizmin yapması gereken, faşist burjuva devlet biçimi itibariyle insanlığın artık taşıyamaz hale geldiği, altında inim inim inlediği bu baskı aracını nasıl ortadan kaldırıp da bunun yerine kendisinin nasıl yeni bir devlet koyacağı üzerinde durmak değil, bu aygıtı nasıl zayıflatabileceği üzerinde durmaktı.

Faşizmle veya burjuva demokrasisi ile mücadele ederken, buna bütünüyle bir Sovyet devleti veya işçi-köylü diktatörlüğü biçiminde daha da gelişmiş bir aygıtla cevap vermek, herhalde burjuvaziye karşı en yerinde bir cevap olmayacaktır. Öyle anlaşılıyor ki devlet sanatından geçmiş sınıflar, yani egemen sömürücü sınıflar bu sanatta da daha çok yetkindirler. İşçi-köylü temsilciliğinin kalkıp da sosyalizm adına buna daha gelişmiş bir devletle karşılık vermesi, herhalde en hatalı ve birçok yanlışlığı içeren bir cevap verme biçimidir. Eğer genelde Stalin'in eleştirisi geliştirilecekse, olsa olsa devlet aygıtını adeta burjuvaziye taş çıkartırcasına geliştirme biçimindeki aşırılığına yüklenilebilir. Çünkü bu, daha o dönemde de görülmemiş bir durum değildir. Bürokrasi şu kadar gelişiyor diye eleştirilir. Troçki'nin geliştirdiği eleştiriler vardır. Yine, demokrasi yoktur diye eleştiriler geliştirilir ve proletarya demokrasisinin sorunları tartışılır. Fakat bu tartışmalar bir sonuca bağlanmaz ve bunun nedenlerini de çok iyi biliyoruz.

Karşıda bir faşizmin gelişmesi vardır ve yapılması gereken, Sovyet deneyimini amansızca geliştirerek sosyalizmi kurtarmaktır. Acaba sosyalizm, sosyalist anavatan bununla kurtarılır mı, yoksa içinden mi boşaltılır? Bu soru, bugün dahi çok düşündürmektedir ve öyle anlaşılıyor ki düşündürmeye de devam edecektir. Büyük ihtimalle bu konudaki araştırma ve incelemeler daha da geliştirilecektir. Bunun sonucunda Sovyet deneyimi bir sapma olarak karşımıza çıkabilir. Devlet olgusuna verdiği ağırlık, sosyalizmin savunmasını bütünüyle devlet savunması biçiminde ele alması, devleti esas öncü kılması, hatta günümüzde partiyi bile anlamsız kılması en ciddi hatalardan birisi olarak karşımıza çıkıyor. Devlet biçiminde toplumsal düzenleme acaba sosyalizm midir, değil midir, tartışması bugün en belirleyici bir tartışmadır. Eğer serbest piyasa adı altında sosyalizme saldırı son hızla devam ediyorsa, bunun altında biraz da, sosyalizmin bütün sorunlarını devlet düzeyinde ele almak, çözümü tamamen bu çerçevede görmek ve çok yanlış bir zeminde ve özüne de ters gelebilecek bir biçimde mücadele içinde tutmak vardır. Ki sosyalizm bundan zarar görür. Bunun Sovyet deneyiminde bir sistem olarak ifade edilmeye çalışıldığını görüyoruz.

"Eğer sosyalizm çıkış yapacaksa, herşeyden önce önündeki bu devlet engelinin veya devletin sosyalizm adına herşeyi ele alış, herşeyi halletmeye çalışma durumunun aşılması gerekmektedir."

Biz de bu deyimleri çok kullandık. Sosyalist sistem, kapitalist-emperyalist sistem denildi ve aralarına kaf dağları inşa edildi. Sözümona çok farklı dünyalar olduğu vurgulandı. Ama bugün adeta "kapitalist-emperyalist sistem gel de imdadımıza yetiş, bizi kurtar" denilecek noktaya veya böyle bir teslimiyete gidiliyor. Burada teslimiyete giden, sosyalizmin bir devlet olarak örgütlenmesi, herşeyin devletle halledilmeye çalışılması tarzındaki sakat anlayıştır; bu da bürokrasidir, demokrasi değil, adeta nefes alamaz duruma getirilmedir ve bir anlamda aslında çok kötü bir araç olarak, sosyalizm adına savunma yeteneklerini kaybetmedir.

Sovyetler Birliği bu deneyimden nasıl sağlam çıkacaktır? Öyle anlaşılıyor ki, Sovyet deneyimi bugün tarumar oluyor. Aslında bu, bir anlamda olumludur. Kapitalist-emperyalist sistem ve onun toplumun başına bela olan baskı ve sömürüsüne karşı sosyalizmi tıkayan bu sistemin aşılması veya param parça olması, çıkış için ilk gereksinimlerden birisi olarak kendini dayatır. Dolayısıyla yıkılan sosyalizm değil, bilakis sosyalizmin kendini geliştirmesi ve savunmasının önüne dikilen engel, aygıt ve aracın ta kendisidir. Eğer sosyalizm çıkış yapacaksa, herşeyden önce önündeki bu devlet engelinin veya devletin sosyalizm adına herşeyi ele alış, herşeyi halletmeye çalışma durumunun aşılması gerekmektedir. Mevcut durumda sözümona sosyalist toplumun insanı devlete tabi olmaktadır; hiç bir şey düşünemez ve herşeyi devletten bekler bir konuma getirilmiştir. Bir kapitalist toplumdaki bireyin inisiyatifi sosyalist toplumdaki bireyde yoktur; girişkenliği, atılımcılığı, yaratıcılığı gelişmemiştir veya ket vurulmuştur. Bu durum giderek ulusal çapta da böyledir. Sosyalist uluslar, neredeyse ütopik uluslar durumuna gelmişler, hayatla bağlarını oldukça koparmışlardır. Bu, ciddi bir sapmanın veya engelin varlığına tanıklık eder. Oysa sosyalizmin varacağı yer bu olmamalıydı. Kapitalizmin ve özellikle kapitalist emperyalizmin toplumdışılığa ne kadar yol açtığını, toplumun üzerine nasıl çullandığını, doğanın tahribatını nasıl geliştirdiğini gözönüne getirdiğimizde, sosyalizmin kaderi bu olmamalıydı; tam tersine oldukça gelişmiş açılımlara, çözümlemelere mutlaka ulaşması gerekirdi.

Ama öyle anlaşılıyor ki, Sovyet deneyimi bir sosyalizm deneyiminden öteye, sosyalizmden esinlenen ve hatta içinde çok değerli sosyalistlerin mücadele ettiği, sonuçta milli sosyalizm tarzında şekillenen veya dönemine göre tam kapitalistleşme imkanı bulamamış, fakat kapitalistleşmek isteyen sosyal ve sınıfsal gelişmenin bir ifadesi olmuştur. Bireysel yolla kapitalistleşmenin emperyalizmin o koşullarında fazla mümkün olmaması veya bazı toplumların kapitalistleşmeyi örneğin bir Batı Avrupa veya Batı sistemindeki gibi gerçekleştiremeyişi, onları sosyalizm etiketli bir devletçiliğe yöneltiyor. Bu, günümüzde daha iyi anlaşılmıştır. Devletçiliğin sosyalizm olmadığı, daha işin başında bizzat Lenin tarafından da söylenir: *"Devlet kapitalizmi bizim için gereklidir, ama bu sosyalizm değildir"* der Lenin. Fakat gelişen de devlet kapitalizmi oldu.

Bireye dayalı kapitalizm mümkün olduğu gibi, devlete dayalı kapitalizm de mümkündür. Bir Türkiye Cumhuriyeti'nin oluşum döneminde bile bireysel yolla kapitalizm geliştirilemiyordu, kapitalist ortaya çıkmıyordu. Türk devletçiliği bile, kapitalizmin ancak devlet eliyle geliştirilebileceğini gösterir. Aslında bu, dönemin benzer özellikler taşıyan birçok ülkesinde kendini ortaya çıkaran bir durumdur. Yaratıcı kapitalist yok; dolayısıyla kolektif bir kapitalizme ihtiyaç vardır, o da devletçiliktir. Sovyetler, bunun önderliğini yaptı. Sovyet deneyimi içinde her ne kadar sosyalizm uygulaması da olsa -örneğin Stalin dönemi önemli oranda sosyalizmin ağır bastığı bir dönemdir -kapitalizm de vardır; varolan bürokrasi kapitalizm demektir. Gereksiz yere artan bürokrasi artan kapitalizmdir, bu da artan burjuvazidir. Bunlar vardır. Gerçi emeğin de kendini örgütlemesi, devlet içinde güçlü tutması sözkonusudur, ama bürokrasi de vardır.

"Aslında işçi-köylü diktatörlüğü diye tabir edilen Sovyet devletinin ta kendisi bir yerde sınıf mücadelesidir ve bu tepede, devlet bünyesinde yoğunlaşmış ve kilitlenmiş bir mücadeledir."

Bildiğimiz gibi, bunlar şimdi daha şiddetli çekişiyorlar. İşte bugün 1 Mayıs'ta Sovyet Rusya'nın başı Yeltsin ile Sovyetler'in başı Gorbaçov işçilere bir şeyler anlatma ihtiyacını duyuyorlar. Bunlar bürokrasinin temsilcileri iken, işçiler de grevlerde bunların istifasını istiyorlar. Demek ki, bürokrasiyle işçiler arasında için için devam eden bir mücadele var. Sovyet örneğine ilişkin olarak, söylenebilecek daha fazla şeyler bulunmaktadır. Var olanı milli sosyalizm adına, milli kapitalizm olarak değerlendirmek gerekir. Bugün tepeden serbest piyasaya dayalı liberal kapitalizme yol aldırılmak isteniyor. Bu da şunu gösterir: Devlet eliyle geliştirilen kapitalizm artık belli ölçüde tıkanmıştır veya kapitalizme devlet eliyle yol aldırtmak artık mümkün değildir.

Fakat Sovyet deneyimini yalnızca kapitalist deneyim olarak görmüyoruz. Sovyet deneyiminin hem dönem ve hem de nicelik itibariyle önemli oranda sosyalizmi yaşadığını ve daha da yaşayacağını, ama bunun içinde kapitalizmin ögeleri, temsilcileri veya sektörü diyebileceklerimizin de az olmadığını ve olmayacağını da belirtiyoruz. Aslında işçi-köylü diktatörlüğü diye tabir edilen Sovyet devletinin ta kendisi bir yerde sınıf mücadelesidir ve bu tepede, devlet bünyesinde yoğunlaşmış ve kilitlenmiş bir mücadeledir.

Bilindiği gibi bu, 1930'lara kadar parti içinde çok gelişti. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nde 1940'lara kadar verilen büyük bir mücadele vardır. Bu mücadele sırasında gerçekten çok büyük tasfiyeler gerçekleşmiştir. Stalin'in galiba 1935'te seçtiği son merkez komitesinden yarıdan fazlası tasfiyeye uğramak zorunda kalır. İkinci Dünya Savaşı'na geldiğimizde, o yılki kongrede seçilen merkezin yarıdan fazlası ve hatta parti üyelerinin de yarısı tasfiyeye uğramaktan kurtulamaz. Bu, büyük bir mücadeledir aslında. Bu durum, Stalin ne kadar haklı, ne kadar haksız tartışmaları bir yana, fiilen büyük bir mücadelenin verilmiş olduğunu gösteriyor. Mücadele 1925'lerde, '28'lerde de vardır. Bizzat Lenin döneminde bu mücadeleler çok şiddetlidir. Daha 1900'lerin başlarında Bolşevikler bir hizip olarak ortaya çıktığı zaman, Menşeviklerle ve sosyalist-devrimcilerle şiddetli bir çatışma, kimi zaman da uzlaşma yaşanır ve bu mücadele 1940'lara doğru gelindiğinde bir sonuca bağlanır. Aslında orada sonuca bağlanan parti içi sınıf mücadelesidir. Parti içi sınıf mücadelesi Stalin tarafından kesilip, dondurulur ve devlete taşırılır, devlet de artık tam ifadesini bulur. Buna bir de Hitler tehlikesi eklenince, parti içi sınıf mücadelesi artık dondurulacak ve önü biraz kesilecektir. Devlet eliyle sosyalizmin kendini savunma dönemine, büyük anavatan savunması denilen sürece girilir. Bu süreç, ölüm-kalım yıllarıdır aynı zamanda. Bu dönemde parti içinde donan mücadelenin devlete taşırılması ve mücadelenin devlet içinde de donması sözkonusudur. Aslında bu mücadele bir kişinin şahsıyla sınırlı değildir ve zaten Stalin de sonucunu tam olarak göremez. Stalin'den sonra yeni bir mücadele dönemine girme sözkonusudur.

Kruşçev ve Brejnev dönemlerinde sözkonusu mücadele aslında bir anlamda parti içinde sınıf mücadelesinin yozlaştırılması veya dondurulması, devletin ciddi bir engel olarak sosyalizmin önüne dikilmesidir. Özellikle kapitalist ögelerin daha da vücut bulması, bürokrasinin ve böylece bir bürokrat kuşağın egemeliğine yol açılması ve aynı zamanda devlet kapitalizminin oldukça güç kazanması ve Gorbaçov türü bir gelişmenin objektif koşullarının olgunlaşmasıdır. Kruşçev-Brejnev dönemi biraz da budur. Stalin dönemi üzerine çok şey söylenebilir, zaten çok tartışılmakta ve daha da tartışılacaktır. Ancak özetle ifade edilirse; Stalin dönemi, sınıf mücadelesinin parti içindeki burjuva ögelere karşı çok kaba ve yetersiz yöntemlerle de olsa, kendi özgüllüğü içinde ve kendi dönemi itibariyle işçi, köylü ve tüm emekçiler adına bir sonuca bağlanmasıdır. Parti içi sınıf mücadelesinin biraz daha anti-demokratik yöntemlerle sürdürülmesi, hatta önünün biraz kesilmesi, devletin abartılması, gücünün öne çıkarılması ve devlete dayanılarak belli bir sonuca gitme durumu vardır. O dönemde Hitler faşizminin büyük saldırısına ve emperyalist kuşatmaya karşı büyük anavatan savunmasına girişilir. Bu nedenlerle devletin abartılması, gücünün azamileştirilmesi, parti içindeki mücadelelerin de anlamsız bir şekilde sekteye uğratılması, durdurulması, o bildiğimiz sorunların kaynağını oluşturur. Tüm bu gelişmelerden burjuvazi, biraz bürokratik güç kazanır.

Gorbaçov, aslında devlet tekelciliği temelinde gelişen bu bürokrasi veya burjuva sınıf türüne daha da açılmak ve yaşamını biraz daha güvenceye bağlamak istiyor. Daha öncesinde Sovyet deneyiminin ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerine destek vermesi sözkonusudur. Şimdi ise Gorbaçov'un bu destekleri birden bire kesmesinin nedenleri anlaşılmaz değildir; bu, Sovyetler'deki bürokrasinin çıkarlarının bir gereğidir. Gorbaçov, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerini niye desteklesin? Kendisine gerekli olan, bürokratik temeldeki sınıfsallaşmayı biraz daha geliştirmektir. Ve o da emperyalist burjuvaziyle uzlaşmayla, genelde burjuvaziyi ve küçük-burjuvaziyi geliştirmekle mümkündür. İşte, içeride özel mülkiyete tanınan ayrıcalıklar, dışarıda emperyalist burjuvaziyle girilen ilişkiler Sovyet bürokratik burjuvazisini daha da palazlandırmak, ona nefes aldırmak ve Sovyet iktidarı içinde güçlü tutmak içindir. Yaşanan tamı tamına böyle olmasa da, ağırlıklı yönü böyle olan bir gelişmedir. Bu model şimdi şiddetli çekişmelerle karşı karşıyadır.

İşte Yeltsin örneğinde Ruslar, "Bizim kaynaklar daha zengindir. Biz liberal ekonomiye daha hızlı gitmek istiyoruz, kaynaklarımıza, ordumuza sahip çıkmak istiyoruz" diyor. Bu, onları büyük bir Rus şovenizmine kadar götürebilir. Daha önce bastırılan küçük ulusların şovenizmi de bundan da güç alarak gelişebilir. Daha şimdiden gelişen milliyetçiliktir veya küçük ulusların burjuvazisinin milliyetçiliğe sarılmasıdır. Hepsi, sözümona dışarıya açılmak istiyor, birbirleriyle ilişki arıyorlar. Burada herşeyi burjuvazi mi tayin ediyor? Hayır. Sovyet deneyimi, tamamen bir burjuva deneyimi midir? Hayır. Ama belli ki mesafe alınmış, güç kazanılmıştır. Ve bu, bitmemiş bir mücadeledir.

Sovyetler Birliği'nde de daha şimdiden şiddetli bir ulusal-sosyal mücadelenin için için geliştiğini görmek zor değildir. Sovyet deneyimi bahane edilerek geliştirilen anti-sosyalist hücumlar, kesinlikle burjuva karakterli ve sosyalizmden zarar gören bütün çevrelerin, sınıfların ortak saldırısıdır. Sosyalizmin burada kendini savunmada zorlanmasının nedeni, teorik ve pratik olarak kendini geliştirmemesinde aranmalıdır. Bu dönemde güçlü önderler yetişmemiştir. Programın yenilenmesi, taktiklerin geliştirilmesi fazla sözkonusu olmamıştır. Sosyalizmin kendini savunamamasının nedeni de budur. Doğu Avrupa ülkelerindeki deneyimler de koca bir bürokrasinin şişmesinden başka bir şey değildir, sosyalizmle de fazla alakaları yoktur. Milliyetçilik temelinde birer devlet kapitalizmidir. Onlar da, milliyetçi devlet kapitalizmi temelinde bir yere ulaşmak istediler. Yıkılan budur. Sovyetler'de de yıkılan bu olacaktır. Ama yıkılanın yerine yeni bir şey konulamamaktadır. Gorbaçov'un bir türlü gidememesinin nedeni de, yerine başka bir şeyin konulamamasıdır. Sosyalizm adına söylenmesi ve yapılması gerekenlerin söylenip yapılmaması nedeniyle yerine yenisi konulamamaktadır. Şimdi sancısı çekilen budur.

Geçen yıl sosyalizm daha fazla saldırıya uğruyordu, daha fazla "tukaka" ediliyordu, ancak öyle anlaşılıyor ki, Sovyetler içinde bunun çıkış olmadığı anlaşılmıştır. Ve bugün her zamankinden daha fazla bunalım vardır; son bir yıl içinde ekonomik, siyasi kaos oldukça gelişmiştir. Bu da Gorbaçov reformlarının, daha doğrusu kapitalizme yönelmenin Sovyetler'i kurtaramayacağını ve kaosu geliştirmekten başka bir sonuca yol açmayacağını göstermektedir. Kapitalizme yönelme, Sovyet deneyimini çözemeyecek veya ona çözüm

yolu olamayacaktır. Bu, son bir yıl içinde ortaya çıkan önemli bir durumdur. Kapitalizme sonuna kadar evet denildi; serbest piyasa ekonomisi, özel mülkiyet ve kapitalizmin diğer tüm kurumları kabul edildi. Gorbaçov, istediği herşeyi kanunlaştırdı. Kapitalizme daha fazla yönelelim dendi. Fakat gelişen, hem ekonomi ve hem de devlet bünyesinde ağır bir bunalımdı. Öyle anlaşılıyor ki, daha şimdiden çok büyük bir toplumsal patlamanın ipuçları vardır. Dünyanın bile altından kalkamayacağı bir bunalımdan bahsediliyor. Burayı da iyi anlamak gerekiyor.

“Sovyet deneyimi bahane edilerek geliştirilen anti-sosyalist hücumlar, kesinlikle burjuva karakterli ve sosyalizmden zarar gören bütün çevrelerin, sınıfların ortak saldırısıdır.”

Sovyet deneyiminde sosyalizm de yoğunlaşmıştır, tekelcilik biçimindeki kapitalizm de yoğunlaşmıştır. Kapitalist ögeler, kendi temsilcileri vasıtasıyla ABD'ye, Avrupa'ya, Almanya'ya sığınarak, “gelin bize yardım edin” diyorlar. ABD'nin, Avrupa'nın, Japonya'nın kendi kapitalizmlerini bile ilerletme olanakları sınırlıyken, Sovyet kapitalizminin sorunlarını nasıl halledecekler? Bu, sorunların daha da ağırlaşması anlamına gelir ve nitekim de öyle olmaktadır. Ayrıca sosyalizmin yoğunlaşması, böylesine bir gidişatın patlamayla sonuçlanmasına yol açar. Yalnızca Sovyetler Birliği sınırları dahilinde değil, bütün Doğu Avrupa'da, hatta Asya, Afrika ve Latin Amerika'da kurulan bu deneyimleri yaşayan insanlar belli bir yaşam standardına alışmışlardır. Kolay kolay vazgeçemeyecekleri yaşam alışkanlıkları vardır. Mesela basına sık sık yansıyan şeyler var. Sovyet insanı nerede yiyecek görürse kapışıyor, hepsi yiyeceğe saldırıyor, diyor basın. Bu, ilginç bir gelişme aslında. Biz önceleri bu bir propagandadır diyorduk, fakat öyle anlaşılıyor ki bu bir gerçek. Bu insanların açlar gibi saldırması ve gözlerini basit tüketim eşyalarına dikmesi korkunç bir durumdur. Aslında aç olmadıkları gibi, bizim yaşam standartlarımıza göre çok çok ileride bir konumdalar ve toplumsal durumları da gelişkindir. Fakat yine de bunların yaşanması, hastalığın özünün de burada olduğunu ortaya koyuyor.

“Kapitalizm de ekonomik insan tipini geliştirmiştir, ama burada ortaya çıkan kapitalizmin bile çok gerisinde bir insan kalıbıdır.”

Burada sosyalizmin çok kötü bir kuruluşu ve ahlakı sözkonusudur. Tamamen ekonomik bir insan, yani işi gücü yeme-içmeden ibaret bir sosyalizm yaratılmıştır. Gözleri yalnızca tüketim maddelerini görüyor; manevi değerler, siyasi değerler, hatta demokrasi değerleri hiç umurlarında değil. Adeta faşizm de olsa, yeter ki biraz fazla yiyecek versin! Bu, sosyalizmin ölümü demektir. Doğu Almanya'nın çözülüşünü gördük; bunu sağlayan Batı Berlin'de emperyalizmin sunduğu geniş tüketim maddeleridir. Gidip tüketim maddelerini görüyor, gelip kendi Doğu Almanya'larında sosyalizmi yıkmaya çalışıyorlardı. Biz sosyalizmin daha fazla tüketim maddesi olduğuna inanmıyoruz. Kendini, demokrasinin ve insanlığın dışına bu kadar atan ve sadece birkaç parça yiyecek peşinde koşan insan ilkçağda bile yoktur. O dönemde bile insan tanrıyı, ahlakı, devleti, manevi kuvvetleri arar ve kendini biraz bunlarla doyurmaya çalışırdı. Nasıl ki vahşi veya ilkel dönemlerdeki insanlar, tanrı kuvvetini arar, manevi kuvvetlere sığınarak yaşamın sancılarını hafifletmeye çalışırsa, bu sosyalist ülkelerdeki insanlar da daha fazla gıda ve tüketim maddelerine sığınarak öyle tatmin olmak istiyorlar. Bunları vahşi sosyalist insan diye adlandırmak uygundur. Vahşi sosyalizm dediğimiz olay da, zaten budur. Bu, aslında sosyalizm değildir, ortaya çıkan gerçeklik de böyledir. Kendilerine dünya da verilse bu insanları doyurmak mümkün değildir. Kaldı ki, kapitalist toplumlarda bile insanlar böyle tatmin edilemez, yani paraları çok olanlar da bu yöntemle mutlu olamayacaklarını bilirler. Ne biçim mutluluk anlayışıdır ki, mutluluk tamamen böyle maddi değerlere saldırıda görülsün!

Hiç şüphesiz bu durumun nedenleri derindir. Kaba materyalizm, devletin bireyin inisiyatifini kesmesi ve sınıf mücadelesini dondurması insalara diğer sahaları kapatmıştır. Geriye kalan, bireysel olarak yaşayabildiğin kadar yaşa mantığıdır. Kapitalizm de ekonomik insan tipini geliştirmiştir, ama burada ortaya çıkan kapitalizmin bile çok gerisinde bir insan kalıbıdır. Bu, Sovyet deneyiminde daha fazla geliştirilmiştir. Kendi saflarımızda da bazı değerlendirmeler geliştirirken göreceğiz ki, bizde bile rahat yaşam arayışı peşinde olanlar sosyalizmin zıddıdır. Sosyalizme en çok zarar veren, saldıran bunlardır. Sorunu, bireysel düzeye biraz indirgedik, ama elbetteki mesele bu kadar basit değildir.

Daha da bütünsel olarak ifade edersek, sınıf mücadelesi devlet olgusunda dondurulmuştur. Demokrasi aslında kapitalizme göre daha da geliştirilmeliydi, ama inkar edilmiş ve özden boşaltılmıştır. Şüphesiz böyle bir durumda gelişecek olan, çok kötü bir bürokrasidir ve bu da olsa olsa kapitalizme tercih yapacaktır. Sosyalizmin ustaları daha başından itibaren, proleter demokrasisinin veya işçi-köylü demokrasisinin burjuva demokrasisinden çok çok ileride olacağını söylerler. Bu da, özgürlükler ve bireysel inisiyatif anlamında daha ileri bir aşama demektir. Yine ustalar, devletin sönmesinden bahseder, *“Devlet sosyalizmle birlikte giderek sönecektir”* derler. Burada ise devlet, çok daha fazla geliştirilmiştir, yani faşist bir devlet kadar bir gelişmeden bile bahsetmek mümkündür. Sovyet devleti bir ağ gibi bütün toplumu kuşatmıştır. Hatta buna özenen bazı geri ülkelerde öyle modeller vardır ki, onlar tamamen diktatörlüğe kadar gitmişlerdir. Bu, sosyalizm teorisinin gereği değil, onun öngörmediği bir durumun ortaya çıkmasıdır. Devlet bu kadar geliştikçe, demokrasi bu kadar dıştalandıkça, tepede, devlet bünyesinde gelişecek olan yozlaşmış bir bürokrasidir. Bütün değerlere devletin el koyması, buna en yakın olan bürokrasinin de değerlere el koymasıdır. Her zaman değerlere, emeğin sonuçlarına el koyanlar da, egemen sömürücü sınıflardır. Ve sonuçta görülen bir kez daha egemen sömürücü bir sınıfın, Sovyet deneyimi içinde ortaya çıkmasıdır. Gelişen bu olmuştur ve bu, işin sadece bir yönüdür.

Sovyet işçi sınıfının yaşam kalıpları ilerletilebilir, ama eğer geriletilirse kesinlikle isyana yol açar. Nitekim grevlerde dile gelen de budur. Demek ki bugün, kapitalistleşme sürecinde olan bir bürokrasiyle, kurumlaşan, ama inisiyatifi ve yaratıcılığı kesilen işçi sınıfının çıkarları çatışma halindedir. Ve bunun için de Sovyet deneyimi açısından kapitalizm tek seçenek olamaz diyoruz. Gorbaçov, kapitalizmin yasalarını parlamentodan ne kadar geçirirse geçirsin, bu, daha fazla direnme anlamına gelecektir ve öyle de olmaktadır.

Diğer yandan, Sovyet deneyimi içinde işçi sınıfının yoğunlaşması da sözkonusudur. İşçi sınıfı herşeyden önce örgütlüdür ve Sovyet deneyimi içinde kendine has bir yeri vardır. Her ne kadar yaratıcılıktan uzaklaşmışsa da, kurumlaşmış birçok çıkarı sözkonusudur ve onlardan kolay kolay vazgeçmez. En azından bahsettiğimiz belli bir yaşam kalıpları vardır. O yaşam kalıpları aşıldı mı isyan eder, onlara daha geri bir yaşam kalıbı dayatılamaz. Sovyet işçi sınıfının yaşam kalıpları ilerletilebilir, ama eğer geriletilirse kesinlikle isyana yol açar. Nitekim grevlerde dile gelen de budur. Demek ki bugün, kapitalistleşme sürecinde olan bir bürokrasiyle, kurumlaşan, ama inisiyatifi ve yaratıcılığı kesilen işçi sınıfının çıkarları çatışma halindedir. Ve bunun için de Sovyet deneyimi açısından kapitalizm tek seçenek olamaz diyoruz. Gorbaçov, kapitalizmin yasalarını parlamentodan ne kadar geçirirse geçirsin, bu, daha fazla direnme anlamına gelecektir ve öyle de olmaktadır.

Sovyet işçi sınıfı, tarihi, sosyal gelişme itibariyle belli bir seviyeye gelmiştir. Onları bundan daha geri bir konuma itmek, ancak onlara karşı savaş açmakla mümkündür. Şimdiki durumda bu savaş, hukuki çerçevede sürdürülmektedir. Gelecekte biraz daha siyasi bir çerçeveye bürünecek ve bu da çatışmaları derinleştirecektir. Bu çatışmalar kaçınılmazdır derken, Sovyet toplumunun kolaylıkla teslim alınamayacağı, kapitalist emperyalizme yem olamayacağı vurgulanmaktadır. Önemli oranda ortaya çıkan bu sonuçtur. Bir parti sekreteri kapitalizme çark ederse veya kapitalizmin üst yapı kurumları peşpeşe yasallaştırılırsa sosyalizmin de biteceği ve Sovyet deneyiminin tamamen tasfiye olacağı sanıldı. Günümüzde bunun kolay olmayacağı; ne kadar yasa çıkarılırsa çıkarılsın bunun fazla etkili olmayacağı ve hatta çok sınırlı olabileceği ortaya çıkmıştır. Ve fakat kapitalizme yönelme bir çözüm olmadığı gibi, bu da bir çözüm değildir. Bu, Sovyet deneyiminin sahiplerinin, onun sosyalist sözcülerinin pek yaratıcı olamadığını, yeni şeyler geliştiremediğini de gösteriyor. Aslında kaos budur. Kapitalizme yol alma fazla olanaklı değil ve fakat ister teorik isterse pratik olarak sosyalizmin ilerletilmemesi, geliştirilememesi, yani bir anlamda sınıf mücadelesinin dondurulmuş bulunması -ki bu, sınıf mücadelesine, sosyal mücadeleye yanlış bir yaklaşımdır-, nedenleri ne olursa olsun Sovyetler'i alternatifsiz bırakıyor ve bu da bunalıma yol açıyor.

Bu bunalımın daha da gelişeceği anlaşılıyor. Herşeyden önce, kapitalizme doğru yol almak isteyenler, daha hızlı adım atmak isteyeceklerdir. Emeğin sahipleri veya emekçi sınıflar da, kendi yaşam standartlarından vazgeçmeyeceklerdir; dolayısıyla bunların sosyalizme biraz daha sarılmaları kaçınılmazdır. Bu, aynı zamanda tarafların birbirlerini nötralize etmesiyle oluşan bir çıkmazdır ve tabii ki bir çözüm olmadığı için de gelişecek olan bunalımdır. Sonuçta ortaya çıkan, çatışmaların biraz daha gelişmesi gerektiğidir.

Yaşanan gelişmelerden, Sovyet deneyiminin yeniden bir alt üst oluşa doğru gideceği anlaşılmaktadır. Yani, bir yandan Ruslar, Ukraynalılar, Beyaz Ruslar vb. gibi büyük ulusların burjuvazileri daha da öne çıkmak, biraz daha kapitalistleşmek ve kendilerini Avrupa'ya yaklaştırmak isteyeceklerdir. Ezilen uluslar veya daha zayıf olan ulusların buna tepki duyarak milliyetçiliğe sarılacak, orada da bir burjuvalaşma ve Batı değerlerine hızla yönelme sözkonusu olacaktır. Bu, aynı zamanda ezen-ezilen ulus milliyetçilikleri arasındaki çekişmedir. Diğer yandan da, daha önce vurguladığımız gibi, halen burjuvaziye doğru yol almak isteyen bürokrasiyle işçi sınıfı arasındaki, şimdi grev, gösteri vb. biçiminde kendini gösteren sosyal mücadele, ileride daha şiddetli yöntemlerle daha da gelişecektir. Sonuçta ortaya çıkan, Sovyetler'de de sosyal mücadelelerin, sosyalizm mücadelesinin bir kez daha gelişmek durumunda olduğunun doğrulanmasıdır. Dolayısıyla Sovyetler'de, işçi-köylü diktatörlüğü teorisi ve uygulaması başarıya gitmemiştir. Bugün bunun nedenleri çok tartışılmaktadır. Gelecekte araştırmalar doğruların ne olduğunu ve bundan çıkış yollarını da gösterecektir. Aslında daha şimdiden bu konuda ipuçları vardır. Bütün bunlardan çıkan sonuç, sosyalizmin özlü değerlerine dönüşün kaçınılmaz olduğudur. Bu son alt üst oluşların kanıtladığı gerçek de budur. Herşeyden önce milliyetçilik, sosyalizm adına bir çıkış yolu değildir; büyük ulus şovenizmi, küçük ulus şovenizmi fazla ilerlemeye yol açmadığı gibi, çelişkileri de halletmez. Yine, işçi sınıfının, emekçi sınıfların kurulu çıkarları ile bürokrasinin çıkarlarının dengelenmesi bir çözüm değildir ve bunlarla sosyalizm de olamaz. İnsanlığın temel sorunlarından, yani enternasyonalizmden kendini uzaklaştırma, insanlığın kaderine sahip çıkmama, doğanın sorunlarına sahip çıkmama sosyalizm değildir. Tüm bunlar, şimdi çok daha iyi anlaşılmıştır.

O halde sosyalizm kendini nasıl yenileyecek? Sosyalizm, herşeyden önce burjuva sistemi daha da aşan bir demokrasiyi, burjuva devlet aygıtının çözülmesini daha da hızlandırarak devletin sönmesini, uluslar arasındaki farkların ve özellikle de ezme-ezilme ilişkisinin tasfiyesini, buna karşın ulusların daha özgür gelişmesini sağlaması; bürokrasinin aşırı büyümesini engellemesi, ve parti içinde ve partiler arası mücadelenin kesintisiz sürdürülmesi ve milli sosyalizm adı altında ortaya çıkarılan kolektif kapitalizm temelindeki ulusların milliyetçiliğini ve çıkmazını aşması halinde kendini yenileyebilir. Bunun için de, reel sosyalizmde içine düşülen bütün durumların köklü bir eleştiriden geçirilmesi, kuruluş itibariyle sağlanan birçok gelişmeden vazgeçilmesi ve hatta bazı kurum ve kuruluşların tasfiye edilmesi de gerekebilir. Aşırı, çok ileri çapta bir devletin varlığı, parti içi sınıf mücadelesinin durdurulması, uluslararası alanda sömürü olarak adlandırılabilecek ilişkilere girme ve insanlığın temel sorunlarından böylesine bir kopuşa son verilmedikçe, Sovyet deneyimi hastalıklı olmaya devam edecektir ve bu da sosyalizm değil, daha çok kapitalizm anlamına gelecektir. Ortaya çıkan gerçekler bunlardır. Burada suçu bir veya birkaç kişiye, bir veya birkaç ülkeye ve hatta sosyalizmin bu dönemine yüklememek gerekir. Bunu sosyal mücadeleler tarihinde birtakım gelişmelerin sağlandığı ve boşa gitmeyen bir aşama olarak görmek gerekir.

“2000'e doğru yol aldığımız bu yıllarda herhalde üzerinde en çok durulacak konu, sosyalizmin teorisi ve pratiğindeki bu, öze denk düşmeyen ve artık sosyalizm olmadığı da anlaşılan kalıntılardan -ki çoğu geçmiş sömürücü ve baskıcı düzenlerin kalıntılarıdır- kurtuluş ve onların etkilerinin nasıl tasfiye edileceğidir; içinde bulunduğumuz sürecin özelliği de bu olacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, sosyalizm adı altında mideye indirilen birçok şey sosyalizm değildir. Abur cubur birçok şey insana sosyalizm olarak sunulmuştur, ama bunların gerçekte eski düzenin baskısı, sömürüsü ve kalıntıları olduğu ortaya çıkmıştır.”

Bu aşamada herşeyden önce sosyalizm gerçekten mesafe almıştır. Kapitalizmin vahşi baskı ve sömürüsü dizginlenmiştir. Birçok ezilen ulusu sınırlı da olsa bağımsızlığa kavuşturmuştur, emek üzerindeki aşırı sömürüyü azaltmıştır. Bu aşamada başarılanlar için, kesin olarak bunları belirtebiliriz. Ve fakat kapitalizm tamamen aşılamamıştır. Sosyal mücadelelerde, sosyalizmde gelişme sağlanmış, ama bu kapitalizmin tamamen aşılmasına yetmemiştir. Bu yetmeme olgusunu, sadece bir coğrafik kavram olarak ele almamak gerekir, yani belki de “dünyanın üçte biri sosyalizme ulaştı” denilebilir, ama bu coğrafik bir kavramdır. Bırakalım dünyanın üçte birini veya bu kadar ulusu, sosyalizmin Sovyet insanında bile ne kadar geliştirildiği, sosyalizmin kişilerde ne kadar gerçekleştiği tartışılmalıdır. Çünkü, bu birey büyük oranda kapitalizmin değer yargılarıyla, tüketim kalıplarıyla yaşıyor. Bu tüketim kalıplarıyla yaşayan insan sosyalistten çok, kapitalist birey olarak değerlendirilebir. Demek ki, sorun daha çok sosyalist bireyin oluşumuna ilişkindir ve bu konuda daha fazla çaba harcamaktır. Şimdiye kadar sosyalizm üzerine düşünülürken yapılan daha çok, “bir devrim yaptık, ardından birkaç kalkınma planıyla sosyalizmi inşa ettik, biraz kültürel, biraz ekonomik gelişme sağladık” tarzındaydı. Böylelikle sorun halledildi sanıldı, ama or-

taya çıkan insan türünün hiç de sosyalist olmadığı görülmek istenmedi. Oysa, bugün Batı toplumundan daha fazla dejenere edilmiş bir toplum, Batı gençliğinden daha fazla dejenere edilmiş bir sokak gençliği yoktur. Bu gerçekten ucube yapı, nereden ortaya çıktı? Şüphesiz, bu, sosyalizmin genel inşasıyla ilintili olarak ortaya çıktı. Ama sonuçta sosyalist insanın böyle yaratılamayacağı anlaşıldı.

Demek ki, kazanımları kadar yol açtığı olumsuzluklar da vardır. Sosyal mücadelelerde belli bir aşamayı, sosyalizm mücadelesinde önemli denemeyi de ifade etse, yol açtığı ciddi tıkanmalar, hatta ciddi engel olma durumu vardır. Günümüzün sorunu, var olan kazanımları inkar etmeksizin, engelleri ve tıkanma noktalarını görebilmek ve daha ileri bir gelişme safhasına çıkış yaptırabilmektir.

Sanıyorum, günümüzde en çok tartışılacak konu budur. Sovyet deneyiminin bu kadar kazanım ve yol açtığı gelişmelerin olduğu, ama buna karşın engeller de ortaya çıkardığı anlaşılmıştır. Fakat bundan sonra ne olacak? Bu noktada, bir 19. yüzyılın kapitalizmine ve hatta günümüze kadar gelen kapitalizme tekrar dönüşün sözkonusu olmayacağı kesindir. Ama, "işte, sosyalizm aldı başını gidiyor. Günde bilmem kaç devlet kuruyoruz, birkaç ulus katıyoruz. Çok kısa bir süre sonra dünyanın tümünü sosyalist yapacağız" da denilemeyecektir. Hatta 1980'lerin başlarında iddia edildiği gibi bir komünist aşamaya ulaşılmadığı, bunun doğru olmadığı da ortaya çıkmıştır. Yani artık, ne kapitalizmin eski köhnemiş düzeni ve ne de sosyalizmin dört nala bir gelişimi sözkonusudur, bunlar gerçekçi de değildir. Doğrusu, belli bir aşama katedilmiştir, ki bu kapitalizmi biraz kendine getirmiştir; kapitalizmin sınırsız baskı ve sömürüsüne ket vurmuştur. Yine, sınırlı bir ölçüde sosyalizmin gelişmesine yol açılmıştır; fakat ciddi bunalımların içine girmekten, tıkanma ve engelleri yaşamaktan da kurtulunamamıştır. Bu bir dönemdir. aslında yaşanan yeni bir dönemin sancılarıdır.

2000'e doğru yol aldığımız bu yıllarda herhalde üzerinde en çok durulacak konu, sosyalizmin teorisi ve pratiğindeki bu, öze denk düşmeyen ve artık sosyalizm olmadığı da anlaşılan kalıntılardan -ki çoğu geçmiş sömürücü ve baskıcı düzenlerin kalıntılarıdır- kurtuluş ve onların etkilerinin nasıl tasfiye edileceğidir; içinde bulunduğumuz sürecin özelliği de bu olacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, sosyalizm adı altında mideye indirilen birçok şey sosyalizm değildir. Abur cubur birçok şey insana sosyalizm olarak sunulmuştur, ama bunların gerçekte eski düzenin baskısı, sömürüsü ve kalıntıları olduğu ortaya çıkmıştır. Kesinlikle anlaşılmıştır ki, devletin aşırı büyümesi, feodal devlet ve feodalizmden faşist devlet ve faşizme kadar bağrında eski toplum ve devlet anlayışlarının etki ve kalıntılarını taşımaktadır. Yine, sosyalist inşa adı altında geliştirilen bu gelişme kuramları, aslında kapitalizmin gelişmesidir. Sosyalist gelişmeyi, tamamen bir ekonomik kalkınma modeli olarak düşünmek, kapitalizme öykünmektir ve bu da sosyalizm adına kapitalizmi geliştirmektir. Bu gerçek anlaşılmıştır. Sosyalist bireyi geliştiriyoruz adı altında sunulan birçok şeyin, kapitalizmin bireye sunduğu şeyler olduğu anlaşılmıştır. Bu olumsuzluklar ve hatalardan dönüş yapılacaktır.

Günümüzde olumlu olan ve biraz gözüken şudur: Sovyetler'de devlet ve hatta parti artık eskisi gibi ciddiye alınmıyor; belki bazılarını öfkelendirse de, aslında bu olumlu bir gelişmedir. Devleti giderek yadsımak, gözden düşürmek belki kötünün de başlangıcı olabilir, ama ağırlıklı olarak iyi bir gelişmenin başlangıcı olabilir. Partinin bürokratlaşmasını gözönüne getirdiğimizde, partiyi eskisi kadar gözde kılmamak da olumlu bir çıkışın başlangıcı olabilir, fakat tümüyle yadsımak olumsuzluğun da başlangıcı olabilir. Burada mühim olan, sorunların, yeni bir dönemin sancıları biçiminde kendini dışa vurmasıdır. Zaten, çözüm de ancak bu temelde ortaya çıkabilir. Çok iyi bilinir ki, bunalım gelişmedikçe çözüm de gelişmez. Sosyalizmin içindeki bunalımın gelişmesi demek, sosyalizmin tarihinde yeni bir dönemin temellerinin olgun bir hale gelmesi demektir.

Önümüzdeki bu dönem nasıl şekillenecektir? Bu başlı başına bir araştırma-inceleme, yani herşeyden önce bir teorik gelişme, ardından program, örgütlenme ve eylem türleriyle kendini ifade edecektir. Bu konuda daha şimdiden reçeteler yazmak doğru olmaz. Bize düşen, günün dayatan görevlerini doğru görebilmek, gerekeni yapmak ve buna kendi somutumuzda bir cevap vermektir. Hiç şüphesiz, dünya çapındaki gelişmelere katkımızı sunmalıyız; olup biteni kavrama, çıkış yollarını tartışma, görebilme ve destek sunma enternasyonalizmin gereğidir. Ve fakat daha çok yapılması gereken ve esas olarak da enternasyonalizme işlerlik kazandıracak olan, tüm bunlara kendi somut eylem alanımızda bir cevap olmaktır.

"PKK, öyle anlaşılıyor ki reel sosyalizmin bunalımının gelişmeye başladığı ve fakat henüz bunalımdan çıkışın pek mümkün görülmediği bir dönemde sosyalizmin özünü kavrama ve ona inanmada tutarlı olmanın ve bunu her türlü savrulmaya karşı ısrarla savunmanın özgün adıdır. Hiç şüphesiz, PKK'nin oluşumunda ulusal ve toplumsal özellikler ağır etkide bulunmuştur, fakat PKK sadece bunlardan ibaret değildir. PKK'yi, yalnızca Kürdistan'daki ulusal ve toplumsal özelliklerle karakterize etmek büyük bir yanılgıdır. PKK'yi daha fazla karakterize edecek olan, onun özgün sosyalizm anlayışıdır; daha doğrusu reel sosyalizme eleştirisel yaklaşımıyla sosyalizmin esaslarına doğru bağlanma arasında yürüttüğü mücadeledir."

Biz, baştan beri PKK'ye bu temelde ve böyle yaklaştık. Günümüzde de PKK sorunu, her zamankinden daha fazla bir enternasyonal sorun durumuna getirilmiştir. PKK, öyle anlaşılıyor ki reel sosyalizmin bunalımının gelişmeye başladığı ve fakat henüz bunalımdan çıkışın pek mümkün görülmediği bir dönemde sosyalizmin özünü kavrama ve ona inanmada tutarlı olmanın ve bunu her türlü savrulmaya karşı ısrarla savunmanın özgün adıdır. Hiç şüphesiz, PKK'nin oluşumunda ulusal ve toplumsal özellikler ağır etkide bulunmuştur, fakat PKK sadece bunlardan ibaret değildir. PKK'yi, yalnızca Kürdistan'daki ulusal ve toplumsal özelliklerle karakterize etmek büyük bir yanılgıdır. PKK'yi daha fazla karakterize edecek olan, onun özgün sosyalizm anlayışıdır; daha doğrusu reel sosyalizme eleştirisel yaklaşımıyla sosyalizmin esaslarına doğru bağlanma arasında yürüttüğü mücadeledir. Bu iki temel özellik günümüzde PKK'yi giderek bir gerçek haline getiriyor ve bir parti kimliğine kavuşturuyor. Bir parti eğer dar, mahalli bir sınırdan sıyrılmak istiyorsa -ki günümüzde dar, mahalli kalmak o kadar mümkün de değil-, eğer adına yaraşır çağdaş bir pati olmak istiyorsa, ulusal-toplumsal özellik kadar enternasyonal özelliği de yakalamak zorundadır. Eğer PKK, 1970'lerde enternasyonal özellik olarak, reel sosyalizmin artık iyice bayatlamış dogma ve uygulamalarını esas alsaydı, değil bugüne gelmek, daha doğuşundan bitmeye mahkumdu. Eğer PKK, sadece ulusal-toplumsal özellikte çakılıp kalsaydı, değil 1980'ler sonrasına gelebilmek, daha o yıllarda dar, mahalli bir grup olarak tükenmekten kurtulamayacaktı.

PKK'yi kavramaya çalışırken esasta bunlara dikkat edilmelidir. PKK'nin oluşumunda, çağdaş ideolojiler içinde toplumsal gelişmenin bilimi olarak adlandırılan bilimsel sosyalizm esas alınmış, reel sosyalizme ikinci planda yer verilerek daha çok eleştirisel yaklaşılmış; diğer yandan da Kürdistan'ın ulusal-toplumsal özelliğine değer verilmiş ve buna da alabildiğine bağlı kalınmaya çalışılmıştır. 1970'li yıllarda bütün bunlar, araştırma-incelemeyle teorik düzeyde gerçekleştirilip ve propaganda yoluyla yayılmaya çalışılırken, öte yandan da kurumlaştırılması, yani örgütleşmesine doğru yol alınmıştır. '80'lere doğru gelindiğinde artık doğruların teorik bir ifadesi olmakla yetinmeyerek halkla sağlam bağlantılar kurma durumu sözkonusudur. Böyle olduğu içindir ki, 1980'lere doğru düzen, PKK'yi baş hedef olarak seçti.

"PKK'nin şekillendirdiği insan, önemli oranda sosyalist insandır, ulusal insandır, halktan bir insandır. Ve bu da, sınırlı da olsa çağımızın PKK örneğinde çözüme kavuşturulmasıdır."

PKK tarihini iyi incelemek gerekir derken, bu noktalara dikkat çekiyoruz. PKK'nin şekillendirdiği insan, önemli oranda sosyalist insandır, ulusal insandır, halktan bir insandır. Ve bu da, sınırlı da olsa çağımızın PKK örneğinde çözüme kavuşturulmasıdır. Bilindiği gibi, partimizin içinde gerçekten büyük mücadeleler yaşıyoruz. Her gün, son yılların kapsamlı çözümlemeleriyle ardı arkası kesilmeksizin, derinleşerek oluşan gerçeği kavratmaya çalışıyoruz. Hala bu çaba devam etmektedir, bitmemiştir. Çünkü, günümüzde dev gibi sorunları olan sosyalizmi esas aldık. Eğer sosyalizme bağlılık tali bir biçimde olursa, reel sosyalizmin yaşadığı tıkanıklık ve sosyalizmin değerlerinin adeta alt üst edilmesi gündeme gelir. İşte buna karşı çözüm PKK'de yaşanır, PKK'de çözüm gücü olunur. Bir bütün olarak sosyalizmi değerlendirecek, bu temelde alternatif kılacak, onu savunacak, bununla da yetinmeyerek onu örgütleyecek, mevcut tıkanıklıklara karşı en iyi bir çözüm aracı olarak benimsetecek ve bunun savaşımını sürdürecek bir noktayı ısrarla tutturacak ve götüreceğiz; hatta dünya genelinde içine girilen bunalıma bir çözüm gücü olma sorumluluğunu kendimizde duyacağız. Yani, "biz PKK'yiz, sadece ulusal sorunla ilgileniyoruz" demek, durumu kurtarmaz. Daha fazla yapılması gereken, ulusal çapta da olsa sosyalizmin çözüm gücü olmayı bilmektir. Bunda çok ısrar ediyoruz.

"Militan çözümleme ihtiyacı asıl olarak, sosyalist kişilikteki tıkanmayı görme ve onu aşma ihtiyacını sürekli hissetmekten kaynaklanmış ve uluslararası deneyimden etkilenmiştir. Türkiye'deki militanın sefaleti, bizi, militan çözümlemeye alabildiğine ağırlık vermeye zorlamıştır. Yine, bu içi boşaltılmış, sahte komünist partilerdeki parti üyeliğinin yozlaşması, hatta en yoz kişiliklerin bu partiler içinde ortaya çıkması, bizi militan çözümlemeye itmiştir."

Biz bunu, son yıllarda kapsamlı kişilik çözümlemeleri yaparak gerçekleştirmeye çalıştık. Tip çözümlemesine ihtiyaç duyduk; çünkü, sosyalist bireyi yaratmak çok önemli bir görevdir. Sosyalizm inşa edilirken, sosyalist bireyin kendiliğinden gelişeceği, oluşacağı sanılmıştı; partiye program sunuluyor, çizgi kararlaştırılıyor ve fakat o parti çizgisini hangi kadronun uygulayacağı, o kadronun nasıl geliştirileceği ortaya konulmuyor ve kendiliğinden gelişeceği varsayılıyor; örgüte alınan adam programı kabul etti mi, çizgi, yani taktiği de esas aldı mı o zaten sosyalisttir ve işleri de o götürecektir, deniliyordu. Ama reel sosyalizmin öncü partilerinde, bunun böyle olmadığı, militan sorununun böylece halledilemediği anlaşılmıştır. Militan sorununun başlı başına ele alınarak çözümlenmek durumunda olan bir sorun olduğu günümüzde iyice açığa çıkmıştır.

"Sosyalizmin sorunlarına PKK ölçeğinden cevap aramaya çalışırken, aslında genelde bir sosyalist tıkanmayı ve bireydeki kilitlenmeyi de çözmeye çalışıyoruz."

Biz bir militanın nasıl olması gerektiğine ilişkin çözümlemeyi niye bu denli geliştirdik? Burada, her ne kadar, "Toplumsal özelliklerimiz bizi buna mecbur etti. Kürt kişiliği, bin yıldır düğüm düğüm olmuş bir kişiliktir, çözmek zorundaydık, onun için de yüklendik" denilse de, bizce bu sınırlı bir yaklaşımdır. Militan çözümleme ihtiyacı asıl olarak, sosyalist kişilikteki tıkanmayı görme ve onu aşma ihtiyacını sürekli hissetmekten kaynaklanmış ve uluslararası deneyimden etkilenmiştir. Türkiye'deki militanın sefaleti, bizi, militan çözümlemeye alabildiğine ağırlık vermeye zorlamıştır. Yine, bu içi boşaltılmış, sahte komünist partilerdeki parti üyeliğinin yozlaşması, hatta en yoz kişiliklerin bu partiler içinde ortaya çıkması, bizi militan çözümlemeye itmiştir. Hiç şüphesiz, ulusal ve toplumsal özelliklerimiz de bunda son derece etkilidir, ama belirleyici değildir.

Demek ki, sosyalizmin sorunlarına PKK ölçeğinden cevap aramaya çalışırken, aslında genelde bir sosyalist tıkanmayı ve bireydeki kilitlenmeyi de çözmeye çalıştığımızı iyi biliyoruz. Ulus çapında sosyalizmi kurdum, parti çizgisine egemen kıldım denilebilse bile, eğer militan sorunu çözülemezse, doğru militan bulunamazsa, bütün bunlar boşa gider. Aslında bu sorunlar daha önce de görülmemiş değildir; ustalar da sık sık *"iyi kadrolar olmadı mı, programlar, kararlar bir hiçtir"* derler. Ama bu yetmiyor, daha fazlası gerekiyor. O da nedir? Bizzat militanı nasıl yetiştireceksin? Militan nasıl ortaya çıkacaktır? Öyle sanıyorum ki, PKK deneyimi bu konuda önde gelen en iyi bir okuldur. Biz insanla çok uğraştık. Devrimin dış cephesi, yani direkt düşmanla uğraşan cephesi kadar, belki de ondan kat kat fazlasını kendi içimizde yapmak zorunda kaldık. Elbette buna çok istekli değildik, ama gelişmek için bunun kaçınılmaz olduğunu gördük ve yaptık. Çünkü, sosyalizmin genel durumuna bakıyoruz; herkes sosyalizmden rahatlıkla vazgeçebiliyor, kimse sosyalizmin sorunlarına çözüm gücü olmak istemiyor. Ulusal-toplumsal koşullarımıza bakıyoruz; herkes düğüm düğüm olmuş, ama hiç kimse açımlanmak, çözümlenmek istemiyor. Böylesi bir durumda ve böyle dönemlerde ilerlemenin kaçınılmaz koşulu, o bireyi çözümlemektir; sosyalistleşmeyen, uluslaşmayan, demokratlaşmayan kişiliği ameliyat masasına yatırmak ve operasyona tabi tutmaktır. Bu, bizde iyi yapıldı.

Görülüyor ki, PKK'de gerçekleşen, aslında sadece ulusal-toplumsal özellikli ihtiyaçlardan kaynaklanan bir olgu değil, genel olarak reel sosyalizmdeki bir tıkanmanın, ciddi bir engelin aşılması, bu anlamda yerine getirilmeyen bir görevin gerçekleştirilmesidir. PKK, bu anlamda bir çözümdür. PKK'de sosyalist tipin şekillenmesi adına sağlanan gelişmeyi bir kez daha gözden geçirirsek, bunun hiç de öyle salt ulusal, hatta sınıfsal bir çözümleme olmadığı anlaşılacaktır. Yine bu, sadece bir askeri-siyasi görevi başarmak amacıyla da bağlantılı değildir, daha fazlasını kapsamaktadır. Her ne kadar eski din kitaplarında "ideal insan, melek insan, evliya insan" diye bir tipten sözedilse ve bu bize biraz da hikaye gibi gelse de, aslında bizim de günlük savaşımımızda yaratmak istediğimiz insan tipi biraz da buna benzemektedir. Çözüme ulaşmış, kapitalizmin bütün değer yargılarına karşı aşama yapmış insanı yaratmak istiyoruz. İşte bu, reel sosyalizmin oluşturduğu tipi ve hele hele bizdeki yarı-feodal, yarı kof burjuva olarak adlandırılabilecek tipi de aşan bir insandır.

Neden buna gereksinme duyuldu? Aşama yapmak, bugün PKK'yi PKK yapan ve bu gelişmeleri doğuran bir aşamaya ulaşmak için, bu yapılmak zorundaydı. Kendi mücadele tarihimizden de iyi biliyoruz ki, eğer bunu yapmasaydık, gelişme de olmayacaktı. Sosyalizm adına sürekli dayatılan sosyal-şovenizme, ulusallık adına kaba ve sahte bir milliyetçiliğe, militanlık adına kaba bir lümpen dayatmaya karşı mücadele olmasaydı, biz neyi halledecektik, neyi geliştirecektik? PKK'de bireyin özgürleşmesi, çok yönlü eğitim ve çabayla hazırlanmasaydı,

gönüllülük ilkesini ne kadar geliştirebilecektik? Bu ilkeyi de geliştiremediğimizde, PKK'yi kaç gün yürütebilecektik? Bunlar çok önemli sorulardır ve biz, biraz cevap vermeye çalıştık. Unutmayalım ki, herşeyden önce reel sosyalizmin kalıplarına göre bir tüketici sosyalist olunsaydı, salt karınları doyurmak için bir parti kurmak gerekirdi. İkincisi, bir ağa taslağı olarak yaşatmaya çalışmak için de bir parti gerekliydi. Üçüncüsü, Türkiye koşullarının, Türk kapitalizminin etkilediği bir tip olarak yaşatmak için de bir parti gerekecekti. Bunların masrafını düşünelim. Bu yapıyı, değil bir mücadele örgütü olarak tutmak, amansız bir düşmanın üzerine yürütmek; karınlarını doyurmak, onları ayakta tutmak bile böyle birkaç parti isterdi. Şimdi partimiz içindeki hırsızları, soytarıları, lümpenleri, ağacıkları ve jandarmacıkları değerlendirirken, bu gerçeklerin derin bilinciyle hareket edilmeli, anlamaya çalışılmalıdır.

Değer nedir, nasıl üretilir sorularını biraz cevapladık, gösterdik aslında. Sosyalist parti istiyoruz, hem de yaratıcı sosyalizmin uygulanmasıdır bizde uygulanan diyoruz. O halde bu denli öngörüye büyük değer vermek gerekir. Yarattığımız sosyalist insan, gerçekten yukarıda belirttiğimiz hastalıklarla yüklü bir insan değildir. Dikkat edilirse ve hatta herkes kendisindeki dönüşümü gözönüne getirirse, çok farklı bir insan tipinin geliştirilmesiyle karşı karşıya olduğumuz daha iyi anlaşılır. Gelişmeler, bundan başkasına fırsat da vermemektedir. PKK'yi PKK yapan tam da bu özelliktir. Eğitimler sürdürülüyor, çok çeşitli amansız mücadelelerle hazırlandık deniyor, ama bu mücadelenin nasıl bir sosyalist kadroyla yürütülmek istendiğini bilmek de zorunluluk arzediyor. Ancak, böyle bir sosyalist kişilikle bu mücadelenin yürütülebileceği bir an bile gözardı edilemez. PKK'nin faaliyetleri başka türlü de yürütülemez. Çünkü, dünya çapında sosyalizmin bunalımının had safhada olduğunu, daha doğrusu sosyalizm adına büyük bir bunalım yaratıldığını, bunun aşılması gerektiğini ve PKK'nin de buna çözüm olmak zorunda olduğunu belirttik.

Bizim tarihi-toplumsal gerçeklerimiz önemli oranda kendi özgünlüğünü yitirmiş, özgün ve özgür bir irade olmaktan çıkarılmıştır. Hep başkaları için çalışan çok, ama kendisi için çalışan, kendisi için yapan yoktur. Elbette bu, katmerli yabancılaşma, sadece emeğine değil, insanlığına da yabancılaşma ve kendini inkar etme anlamına gelir. Bunun yarattığı bunalımın büyüklüğü düşünülebilir mi? Bunun yarattığı kişilik tahribatı akla, hafsalaya sığdırılabilir mi? İşte PKK, buna verilen kapsamlı bir cevaptır. Tabi ki, bu cevap, sadece teori, program, siyaset ve çaba düzeyinde değil, strateji ve taktiği, uygulamanın her alanında ve sonuna kadar yaşama, yaratıcı uygulama ve dünya çapındaki sorunların da bilincinde olarak bu doğrultudaki çabanın yeterince yoğunluk ve ustalıkla sergilenmesi biçimindedir. Strateji ve taktik, üzerinde böylesine yoğunlaşılır, en yaratıcı yöntemlerle günlük olarak uygulanırsa icra edilebilir. Bunların gerçekleştirilmesi, kişilikte sağlanacak dönüşümün düzeyi ve derinliğiyle bağlantılıdır. Eğer bu anlamda bir gelişme ve ilerleme yaşanırsa, o zaman bu işleri yürütme şansı da artar.

PKK'de yaşanan gelişmeleri ve yürütülen büyük mücadeleyi bu verilerin ışığında değerlendirmek gerekir. Eğer öze karşı tutarlı olunmak, partiye doğru bağla bağlanılmak isteniyorsa ve gerçekten böylesine bir sosyalist olma kararlılığı varsa, bu mücadele lehte kazanımlarla başarılmalıdır. Bu mücadelede başarıya ulaşılmazsa kör-kütük olunur, ki bunun yaşla-başla, toplumsal-bölgesel kültürle de bir alakası yoktur. Belki bunların etkisi olur, ama böyle sağlıklı bir çözüm, ne gelişmenin önüne engel olarak sunulabilir ve ne de bazı özelliklere sığınılarak tam dönüşüm sağlanabilir. Ancak onun gerektirdiği çok yönlü komple bir gelişmeyle işlerin altından kalkılabilir.

> *"Eğer gerçekten bilime inanıyorsak, kendi gerçekliğimizi bilimsel sosyalizmin ışığında anlamak istiyorsak, bu konuda kaba, yüzeysel değilsek ve kendimizi aldatmayı esas almıyorsak, yapmamız gereken ulusal-toplumsal varlığımıza ve ulusal-toplumsal mücadeleye ilk adımımızı atmak için gerekli olan en önemli bağı parti bağı, PKK bağı biçiminde yakalayabilmektir."*

İşte son yıllarda harcadığımız büyük çaba ve yürüttüğümüz mücadele bu ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Dikkat edilirse, hemen herkes eleştirilere uğradı ve eleştirdi. Çözümlemelerde kendi içimizde tıkanmış, yenilmiş kişiliklerin olduğu ve hatta tamamen olmasa ve her dönem için geçerli olmasa bile hırsız, bozguncu, cani, insanlık düşmanı ve hainlerin bulunduğu ortaya çıktı. PKK deneyimi, çözümlemeler, bir bütün olarak toplumu ve tek tek bireyleri de daha derin bir operasyona tabi tutarak bunları ortaya çıkardı. Eğer şimdi belli bir gelişme sağlanmışsa, bu, sözkonusu operasyonla mümkün oldu. Ölçüleri kaçırmayan hiç kimse, "biz daha önceden de çok şey biliyorduk, yapabilirdik" diyemez, bunu iddia edemez. Çünkü, bırakalım günlük yaşamda her gün bin defa yenilgi alan bireyi, ulus olarak bile ezilme, yenilme ve hatta yitirilip gitme durumu sözkonusudur. Toplumsal statü içinde bireyin yerinin ne olduğu belli değildir. Esas alınan değerler, düşmanın sunmuş olduğu zehirdir; düşman ne kadar vermişse, ona şükredilir. Daha doğrusu yaşanan büyük bir boşluktur. Vatana, emeğe ve bunun sonuçlarına, tarihi değerlere ne kadar sahiplik edildiği tartışmalıdır. İlkçağda bile insan bir toprağa sahiptir, bazı araç-gereçleri vardır. Bu çağda bizde bunlar da yok, savrulup gitme var. Ortaya çıkan dehşetli ve acayip durumların nedenleri, eğer anlaşılmak isteniyorsa, biraz böyledir. Bizimkinin cephe gerisindeyken herşeyinin gitmesi sözkonusudur. Bir çırpıda gözünü düşman değere dikiyor, bu noktada satmayacağı bir şey yok. Canı bir şeye sıkıldığında, karşı çıkmayacağı herhangi bir değer yok. Canı bir şey istediğinde, onun için kendini atmayacağı yer, içine girmeyeceği olumsuzluk yok. Peki bu insanla ne yapılabilir? Böylesi insanlardan oluşmuş bir partiyle ne yapılabilir? İşte burada büyük parti olma ihtiyacı ve parti bağına büyük ihtiyaç kendiliğinden anlaşılır. Kişi olarak onurumuzu kurtarmak için bile, bir parti bağına önemle ihtiyaç vardır.

Sosyal mücadeleler, insanlığın toplumsal varlık haline gelmesiyle başlar ve sosyalizm onun ifadesidir diyoruz. İşte bizde de, ilkçağdaki veya bundan geri konumdaki insanın toplumsallaşmaya attığı ilk adımdan daha fazla toplumsallığa, insanlığa, sosyal mücadeleye, sosyalist mücadeleye ve hele hele sosyalizme adım atmak, baştan itibaren ciddi bir parti bağına ihtiyaç gösteriyor. Eğer gerçekten bilime inanıyorsak, kendi gerçekliğimizi bilimsel sosyalizmin ışığında anlamak istiyorsak, bu konuda kaba, yüzeysel değilsek ve kendimizi aldatmayı esas almıyorsak, yapmamız gereken ulusal-toplumsal varlığımıza ve ulusal-toplumsal mücadeleye ilk adımımızı atmak için gerekli olan en önemli bağı parti bağı, PKK bağı biçiminde yakalayabilmektir. Bunun gerekliliği, ciddiyeti, vazgeçilmezliği ve önemi tüm özelliklerle kavranılmazsa, bu, toplumsal varlık olarak yok olduğumuz anlamına gelir. Belki başka bir toplumsal varlık içinde erinebilir, o kendi özgünlüğü açısından zaten bir yitirilmedir, ulusal varlık açısından da yok olmadır. Başka ulusal özellikler içinde var olmak, bizim açımızdan yok olmadır. Bu, sosyal, ulusal mücadele, sosyalizm mücadelesi açısından da yok olmak demektir. Kargaşa, kaos, senben çekişmesi, parti içinde hiçbir kural tanımadan değerlere saldırı varlık olmak değil, tam tersine bireysel tükeniştir. Bunların da bizde nasıl sık sık kendini gösterdiğini gözönüne getirirsek, parti bağı deyip geçmenin öyle kolay olmadığı, parti bağı ve ilişkisi yaratmanın ne kadar önemli olduğu bütün yönleriyle anlaşılır.

Onun için PKK'lileşmek, gelişmiş ulusal-toplumsal koşullarda belli bir sosyal mücadele tarihine dayanarak sosyalizm geleneği olan bir toplumun veya ulusun içinde oluşmak değildir. PKK'nin özgünlüğü buradadır. Bütün bunlardan yoksunluk ortamında ilk toplumsal-ulusal bağları oluşturmak ve geliştirmek için partileşmemiz gerekiyor. Sosyal mücadele partisiz mümkün değildir; özellikle de sosyalist mücadeleye doğru yol alındı mı, tamamen çok sağlam bir partiye, PKK gibi bir partiye kesin ihtiyaç vardır. Büyük oranda bunun kavgası verildi. Bu kavganın içinde ne kadar yer alındı ve bu kavga ne kadar layıkıyla yürütüldü? Bu, benim sorunum değil, ben kendi açımdan buna önemli oranda cevap vermeye çalıştım. Toplum genelini bir yana bırakalım, bireyin çözümlenmesi ve özgürleşmesi için akla-hayale gelmeyecek mücadeleler bunun için verildi. Bir tipte, bir ögede gerçekleştirilmek istenen neydi? Burada ulusal-toplumsal boyutlarda özgürleşme esas alındı; özgürleşmenin bilimle, savaşla, örgütle irtibatı kurulmak istendi. Çünkü bunlar olmadan bireyi çözmek, özgürleştirmek mümkün değildir, özgürleşmeyen birey de partileşemez. Özgürleşmemiş birey parti içine alındı mı, öyle kalır ve işte bizdeki gibi ucube örnekler ortaya çıkar. Özgürleşmemiş, ulusal-toplumsal bir varlık haline gelmemiş, sosyal mücadeleyi kendisinde başlatmamış ve ilişkilerini partileştirmemiş bir birey, örgüt içinde bir bütün olarak baş belasıdır. Ve bugün parti içinde her türlü sahtekar, alçak, rezil, soytarı, lümpen, kabadayı, ağa vb. belalı tipler her gün karşımıza çıkıyor. Bunların partileşmedikleri için ortaya çıktıkları da çok iyi bilinmektedir.

Günümüzde Kürdistan veya Kürt insanı sözkonusu olduğunda, "insanlığın trajedisi" deniliyor. Belki bazılarının gözleri faltaşı gibi açılıyor, ama ben üzülmediğimi söyledim, çünkü çoktan beri bu gerçeğin bilincideydim. Bugün dünya, "böyle bir insanlık da var mı" diye hayret ediyor. Bizde de en uyutulmuş, en kendini inkar etmiş olanlar bile, "vay be, bizden bazı insanlar da bu duruma düşer mi" diye dehşete kapılıyor. Ama hayır, bu duruma yeni düşülmedi, çoktan beri böyleydi. Onun için son sürgünler çözümü biraz hızlandırdığından üzülmek yerine sevindim. Çünkü, biz daha kötü duruma önceden düşmüştük. Şimdi de, bundan daha kötü sürgün olma, kaçış içinde olma, ama bundan ürkmeme durumu var. İşte bunun için bireysel çözümlemelere yöneldik. Kapkara yürek, örümcek bağlamış beyin sahipleriyle ne yapabiliriz? Adeta bazıları "ben belayım" diyor. Bela olan taşa toslar, bununla ne elde edilir? Örgüte, kural-kaideye, düzene, disipline gelmeyeni kim idare eder? Böyle bir yaşamla ne kurtarılabilir? Yürek gücü, düşünce gücü, kolektifleşme gücü yok, kendini ulusal-toplumsal bir varlık haline getirme iddiası da yok.Onun yol ve yöntemi bilinmiyor, hele sosyalist bir temelde şekillenmeye adım bile atılmıyor. Ardından da "biz de böyle dağa çıkarız" deniyor. Ne olur o zaman? Dünya aleme rezil olunur, avuç açılır. Herşeylerini ortaya atarak kendilerini sınıra vuruyorlar, iki tarafı da düşmanla çevrili, daha sonra da bütün insanlığa yalvarılıyor, rezaletin alası olan bu durumda "ben de insanım" deniyor. Bu, bin şahit ister. Aslında yaşanan durumlar bundan daha fecidir.

İşte bizi böylesine bir mücadeleye iten durum buydu. Benim mücadelemin temelinde de bu tükeniş, dağıtılış ve çözülüşe bir tepki ve onu bir bağlanmaya götürmeye çabası vardır. Ama genelde PKK'lileşme bu temelde ele alınmadığı, çabalara bu temelde bir anlam biçilemediği, PKK'ye doğru bağlanma gerçekleştirilemediği için yenilgilerden bir türlü kurtulunamamakta, fazla başarılı olunamamaktadır. Oysa, bu öyle es geçilemeyecek kadar çok önemli bir sorundur. Ciddi bir parti bağından yoksun, sürekli başarısızlıklarla yüklü bir yaşam kaç para eder? Bu, halledilmeden hangi yaşamdan bahsedilebilir? Kendimizi toparlayıp hiç olmazsa şimdi gerçekliğimizi tanıyalım, PKK'yi tanıyalım. Parti içinde verilen büyük bir kavga var. Bununla dünya çapındaki bazı mücadele sorunlarına çözüm bulunmak ve bir de kördüğüm olmuş tarihi toplumsal gerçekliğimizden bir sonuç çıkarılarak bu da çözümlenmek istendi. Bunları bilmek, görmek ve yakalamak gerekir. İnsan emek sarfeden bir varlıktır denir, işte emeğin sahibi olmak, emeğin korunmasını sağlamak bu sorulara doğru cevap vermekten geçer. Bizim için emek sorunları farklıdır. Ülkesi ve hatta toplumu olmayan bir işçi sınıfı veya işçilik ne anlama gelir? Kendi fabrikanda çalışmıyorsun, öyle bir fabrikan yok, kendi ülkende bir şey üretemiyorsun; burada sözkonusu olan talandır. Emeğin nasıl tüketildiği de belli değil, boştasın, kişi olarak havaya savruluyorsun. Bunlar oldukça ağır durumlardır ve çözümlenmesinden de uzak durulmaktadır. Böylelikle sorun çözümlenemez ve gerekli sonuca da götürülemez. Bu, ancak örgüte gelme, bağlanmayla çözümlenebilecek bir sorundur. Ama yaşanan, bütünüyle örgütten kaçma, örgüte bağlanmadan, düzenden, uyumdan kaçmadır. Bağlanmama, uyum geliştirmeme, bu temelde bağlanmama çoğunluk için büyük bir problemdir. Kimi zaman partiye bağlanma, aşírete bağlanma biçiminde yapılıyor, ki bu bizde tükenişin diğer bir biçimidir; kimi zaman da hiç örgüte gelinmiyor, bu da kaçıştır. Bunlara bir çıkar yol gibi yaklaşılırsa, sonuçta görülecektir ki bu, çözüm olmak şurada kalsın, kesinlikle tükenişe, yenilgiye dört nala koşmak demektir. Çoğunluğun durumu budur.

> *"Emeğe sahip çıkması gerekenler, emeğin yoğunlaştırılması gereken üretim araç-gerecinden kaçmıştır, ülkesinden kaçmıştır. Kürdistan'da normal üretim koşulları yok; bu koşulların oluşması için bir ulusal kurtuluş, toplumsal özgürlük savaşı verilmesi gereğinden ve dolayısıyla üretimin bizdeki biçimlenişinin savaş olduğundan bahsettik. Bütün bunlara doğru bağlanılmazsa, emek sahibi olmaktan da sözedilemez. Bu sorunlar PKK deneyiminde iyi sorulmuş ve cevaplanmıştır. Fakat, aşama yapmakta ve gelişme sağlamakta oldukça geri olunduğu veya zorlanıldığı için, bunlara ya çok yüzeysel yaklaşılmakta ya da inkar edilmektedir. Bu da çözüm olmadığı gibi, kişiyi büyütmez ve kurtuluşa da götürmez; tam tersine ya ucuz kaybeden bir savaşçı olunur ya kaçılır ya da şu veya bu biçimde yenilip hakedilmeyen bir sonuçla karşılaşılır."*

> **"PKK'de emek adına hareket edenlerin birliği ve dayanışması vardır. Fakat gerçekten daha da güçlü olunmak isteniyorsa, PKK tarihinin iyi öğrettiğini ve ondaki mücadelenin görkemli olduğunu söyledik. Bizim sözümüz, gerçekten emeğe sadakatle bağlı olanlara, emeğine saygısı olanlaradır."**

Bütün bu durumları önlemeye çalışıyoruz. Bununla, bir anlamda Kürdistan'da emeğin durumu nedir sorusuna da cevap veriyoruz. Emeğin, emek sahiplerinin durumu hiç de iyi değildir. Emeğe sahip çıkması gerekenler, emeğin yoğunlaştırılması gereken üretim araç-gerecinden kaçmıştır, ülkesinden kaçmıştır. Kürdistan'da normal üretim koşulları yok; bu koşulların oluşması için bir ulusal kurtuluş, toplumsal özgürlük savaşı verilmesi gereğinden ve dolayısıyla üretimin bizdeki biçimlenişinin savaş olduğundan bahsettik. Bütün bunlara doğru bağlanılmazsa, emek sahibi olmaktan da sözedilemez. Bu sorunlar PKK deneyiminde iyi sorulmuş ve cevaplanmıştır. Fakat, aşama yapmakta ve gelişme sağlamakta oldukça geri olunduğu veya zorlanıldığı için, bunlara ya çok yüzeysel yaklaşılmakta ya da inkar edilmektedir. Bu da çözüm olmadığı gibi, kişiyi büyüt-

mez ve kurtuluşa da götürmez; tam tersine ya ucuz kaybeden bir savaşçı olunur ya kaçılır ya da şu veya bu biçimde yenilip hakedilmeyen bir sonuçla karşılaşılır. Bunlar da, bizim açımızdan kabul edilmezdir. işte böylesi bir duruma verilmesi gereken karşılık, her zaman vurguladığımız gibi, iyi bir partili olmadır. Emeğin, emek sahiplerinin en iyi dayanışması budur. Kürdistan'da da gerçekten bu PKK'dir. PKK'de emek adına hareket edenlerin birliği ve dayanışması vardır. Fakat gerçekten daha da güçlü olunmak isteniyorsa, PKK tarihinin iyi öğrettiğini ve ondaki mücadelenin görkemli oluduğunu söyledik. Bizim sözümüz, gerçekten emeğe sadakatle bağlı olanlara, emeğine saygısı olanlaradır. Sosyalizm emeğe saygı ve bağlılıkla başlar; emeğin birliği, dayanışması ve korunmasıdır. Çok iyi bilindiği gibi PKK, amansız bir sosyalizm hareketidir. Dolayısıyla emek, toplumu var eden esas değerdir. Bizde bunun fiziki ortamı elden alınmış, araç-gereçlere bağlanması tahrip edilmiş ve birliği ve dayanışması yok edilmiştir. PKK bunları görüyor ve emeği ülkeye bağlamak, emeğin araç-gerece bağlanması ve arasındaki birlik ve dayanışmanın sağlanması için büyük çaba sergiliyor. Bunlar, insan olmak, insan toplumu olmak için ilk yapılması gereken önemli işlerdir. Birçoğunun yaşamına baktığımızda, kendi temellerinin nasıl sağlandığı, alt yapısının nasıl kurulduğundan habersiz olduklarını görüyoruz, ki bundan habersiz olmak sefil olmak, siyasi devrimci mücadelede başarısız olmak ve bir bütün olarak yaşamla dalga geçmek demektir. Yaşamla dalga geçmek, yaşam karşısında kendini bu kadar hafif tutmak, içine girilebilecek en hayali, en serserice de demeyelim, en düşkün tutumlardan birisidir veya bu yaşam dışı bir durum demektir.

Maalesef bütün bunlar yaşanmakla kalmıyor, aynı zamanda bize de dayatılan bir tutum oluyor. Bunun günümüz insanlığı açısından da bir iflas, bir kaçış olduğunu belirttik. Biz reel sosyalizmi eleştirdik, ama o toplumdaki insanın lokmasını elinden alırsan, bir karış toprağına girersen isyan eder. Bizde ise herşey ardına kadar işgal edilmiştir, ama ses bile çıkarılmıyor. Bu, öyle kolay altından çıkabileceğimiz bir durum değildir. Parti içinde de aynı özellikleri sergileme, yani kendini yenilgiye, imhaya, inkara vurmak çıkış değildir; ihmale, terbiyesizliğe sevketmek kaybetmektir. Ama ne yazık ki, yaygınca yaşanmaktadır.

İşte kişilikte dönüşüm, vazgeçilmez bir gereksinim olarak tam da burada karşımıza çıkıyor. Mertlikten bahsedilir, devrimciler sözünün eridir denilir. Bunlar doğrudur. O zaman bunun ne kadar icra edildiğini kendimize sormamız gerekir, çünkü bu lafla olmaz, pratiğe bakmak gerekir. Pratiğe özeleştirisel yaklaşılarak, geçmişte verilen söz ne kadar yerine getirilmiş, işin esası ne kadar kavranılmış, ne kadar başarılmıştır? Bu noktada,"şu engelledi, şu yüzden yapamadım, şu provokatör, şu bozguncuydu, o yüzden gereklerini yerine getiremedim" diye bahane aramamak gerekir. Böyle bahaneler öne süren kişinin kendisi, eğer basit bir bozguncu, provokatör veya bir dayatma karşısında yenilgiye uğramışsa, bu ondan daha beterdir. Özeleştiriye böyle yaklaşmak çözüm değildir. Bahane çoktur. Eğer ben de kendimi bahanelerle tatmin etmiş olsaydım, herhalde en çok ağlayan, sızlayan, hiçbir şeye gücü yetmeyen, en tehlikeli oportünistlerden birisi olurdum. Ama böyleleri bizde çok ve hem de en alçakça, en aşağılık bir durumdadırlar; pratikleri kaçırtma, dağıtma, bozma ve düşürme pratiğidir. Bunu zaten düşman kimseye de yapılacak fazla bir şey bırakmayacak bir şekilde yüzyıllardır yapmaktadır. Bizde de bunların yapılması düşmanın basit bir askerinin faaliyeti olmaktan öteye bir anlam taşımaz, yani düşman askeri olmak anlamına gelir.

Elbette bütün bunlar, oldukça ağır ve önemli durumlardır. Eğer öze inilseydi, özde dönüşümün vazgeçilmezliği hiçbir bahaneyle savsaklanmayacak kadar emin bir şekilde kabul edilseydi, sağlanacak dönüşümle şimdi çok farklı bir konumda olunurdu. PKK'lileşme oranı çok ileri bir düzeyde gerçekleşir ve bu kişilik de büyük bir çözüm gücü olurdu. Gelinen aşamada, bütün gelişmelerin buna bağlı olduğu ispatlanmıştır. İster bütünüyle halkımız açısından ve isterse de birey açısından olsun, eğer yaşamak isteniyorsa, bu noktada yakalanan dönüşüm imkanının iyi kullanılması veya PKK'de ifadesini bulan çözüm gücü olmayı iyi bilmek gerekir. Yaşama açılan başka yol yoktur, kapalıdır; bin defa çıkmaz yola girmek de, yürümek değildir. Zaten şimdiye kadar girilen yollar hep bir çıkmazla sonuçlanıyordu, herkes her türlü çıkmazla yaşıyordu. Biz bunu biraz tersine çevirdik, doğru bir yol belledik ve sonuç da aldık. Hiç şüphesiz sözümüz, gerçekten insanlık değerlerine esasta bağlı kalmak isteyenlere, onu herşeyin üstünde tutanlaradır. Mesele bir baskıcı, sömürücü gücün kalıntısı olmaya, "nasıl hırsızlarım, nasıl bastırırım, nasıl kaçırtırım" demeye geldi mi, bunun bizde yeri olmadığını, kişiyi de bir yere vardırmayacağını belirtiyoruz. Kürdistan'da bugün dostun da düşmanın kabul ettiği gibi, PKK'nin bu temelde gelişen olumluluğunu görmek, tek kelimeyle gerçek yaşam halkasını da yakalamak demektir. Artık sadece biz değil, başkaları da "PKK'de şekillenen insan bir halkın dirilişi oluyor, ulusal ve toplumsal bağlarıyla bir halkın var olması için çare ve umut oluyor" diyor. Düşman da bunu, dolaylı da olsa itiraf ediyor. Bu, bizim doğru yolda olduğumuzun gerek dost ve gerekse düşman tarafından itiraf edilmesidir. Gerçi biz, başkalarının ne söylediğini dikkate almakla birlikte, buna pek de gereksinim duymayız ve nasıl olmamız gerektiğini kendimiz kararlaştırır ve kendimizi yeterli kılarız. Bu noktada ne kadar çözüm gücü olduğunu herkes kendisine sormalıdır. Daha önce de vurguladığımız gibi, PKK'nin bir ortamı, dayattığı ölçüler, programı ve bunları kapsayan bir gerçekliği vardır. Çerçeve ve muhteva itibariyle PKK'nin gerekleri ne kadar yerine getirilmiştir? PKK adına ve hem de kadro olarak savaşmak isteyenler, bu soruya mutlaka yeterli cevabı vermelidirler. Aksi halde kendi kendilerini aldatma, kendileriyle alay etme durumuna düşerler ki, bu da bir bireyin kendisine yapabileceği en büyük kötülüktür. Aslında kimsenin buna da hakkı yoktur.

Biz, baştan beri emeğin sahipleri olarak emeğimizi ülkemizde yoğunlaştırmak istiyoruz. Bunu, köydeysek köyde, kentteysek kentte toplum olarak kolektif bir biçimde yapmak istiyoruz. Yine, emeğimizi ülkemizde ve toplumumuzda gerçekleştirirken, bunun sonuçlarını başkalarına değil kendimize maletmek istiyoruz. Buradan yola çıkarak, kendimiz için nasıl emek sahibi oluruz sorusu gündeme toplumsal mücadeleyi getirir. Ülkemizde toplu olarak emeği sarfederek ülkemizi ve kendimizi geliştirebiliriz, ama bunun için, baştan itibaren toplumsal mücadele gereklidir. O da bir partiyle mümkündür. Emeğin sahiplerinin kendi ülkelerinde emeklerini yoğunlaştırıp insanca yaşamaları için verilmesi gereken bir mücadeleleri var ve bunun için de partileri olmalıdır. İşte PKK'ye bu düşünceyle adım atılıyor ve artık emek, ülkede yoğunlaştırılarak ülkenin kurtuluşu gerçekleştirilmek isteniyor. Emek, eğer birleşik sarfedilirse, bir değer ortaya çıkarabilir; tek bir kişinin emeği fazla bir şey yaratmaz. Onun için toplum bilincinin geliştirilmesi gerekiyor ve bu da ancak bir partiyle mümkündür.

> *"Son yılların çözümlemeleri ve amansız pratikleri, insanlık değerlerinden büyük kopuşu önlemek ve mümkünse büyük bir insanlığı yeniden kendi koşullarımızda yaratmak içindir. Bunun esası da, emeğin ülkesine, emeğin sahiplerine ve bunların da kendi ülkesine bağlanması ve bu temelde yaşamı mümkün kılmasıdır. Bu büyük mücadelede bunu esas aldık, herşeyi buna bağladık; bunun dışında hiçbir şeyin hiç mi hiç değer ifade etmeyeceğini de iyi bilerek bundan şaşmadık."*

Görülüyor ki, parti ve parti bağı çok önemlidir. Toplumun kendi ülkesinden o büyük kopuşu ve kendi içindeki çözülüşünü iliklere kadar hissetmek, gözönüne getirmek ve anlamak gerekir. Şimdi bir milyon Güney Kürdistanlı dağa çıktı diye kıyamet koparılıyor. Biz, 12 Eylül döneminde birkaç milyon ve hem de en onursuz bir biçimde sökün ettik, kimsenin kılı bile kıpırdamadı. Aslında bu, daha büyük bir facia ve trajediydi. Biraz gerçekleri görmek gerekir; gerçekleri görmeyenin, onunla bağları koparanın herşeyi bitmiş demektir. Temel değerlerden kopulmuşsa, trajedi olarak adlandırılan durumu kendi ellerimiz ve irademizle yaşıyorsak, o zaman insanız diyerek rahatlıkla yerimizde oturamayız. Çünkü burada bir trajediden de öteye bir facia vardır, dehşetli bir durum vardır. Bunun için de, çok amansız koşullarda da olsa birleşmekten ve bağlanmaktan sözettik. Ama çoğunluğun örgütsel bağlarına, değerlerle bağlantılarına bakıldığında, inanılmaz ölçüde bir zayıflık görülüyor. Bu şekilde nasıl yaşanıldığını bir türlü anlayamıyor ve kabul edemiyoruz. Bir bağlanma gereği duymadan herşeyden söküllüp atılmak neyi yaşamak demektir. Çok sayıda insanımız bir de böyle kaçırtılıyor. Bu ne demektir? Bunlar faciadır ve ne yazık ki ortaya çıkan pratiklerde yaygınca görülmektedir; üstelik dehşete kapılınması gereken yerde çok normal kaşılanmaktadır. Bu meseleleri böyle ucuz atlamak pek de kolay değildir. Çünkü kaybedilen toptan bir insanlıktır; bu da kaybedildikten sonra bireysel olarak yaşanıp yaşanmadığının hiçbir anlamı yoktur. O zaman nerede yaşama saygı, nerede namuslu, onurlu yaşam? Yaşamın temeli kaybedildikten sonra, insanın sokaktaki bir serseriden farkı kalmaz; bu duruma düşmektense, bin defa sürseler yeridir. Ama bu da gerektiği gibi anlaşılmamaktadır. İnsanlık kolay birşey değil; dünyanın trajedisi olmak, hayvanlar gibi yollara sürülmek öyle kolay yenilir, yutulur bir durum değildir, Ama çoğumuz, bu duruma seyirci kalmışsak, bizde hastalık çok derinleşmiş demektir. Bütün bunların küçümsenmeyecek boyutlarda yaşandığı biliniyor. O yüzden ben aşka geldiğim veya çok kudretli olduğum için değil, bu noktada insanlığın vazgeçilmez bir gereğini yakaladığım için bu mücadeleye girdim. Ülkeden kopuş kolay olamaz; topluluk olmaktan çıkmak, her düzeyde kaçış öyle basit bir mesele olarak değerlendirilemez. Bu durumu çok tehlikeli bulduğum, etkisini iliklerime kadar yaşadığım için, bu beni ülkeye yönelişe, yurtseverlik duygusuna, topluluğa yöneliş ve topluluk yaratma ve bu da parti kurma fikrine götürdü. Emeklerimize bağlılık, emeklerimizin sonuçlarına sahip çıkma bizi, parti mücadelesine, toplumsal mücadeleye götürdü. Karşımıza çıkan engeller, bizi adım adım halk savaşına götürdü. Biz halk savaşına, öyle büyük bir silahşör olduğumuz veya buna çok tutkun olduğumuz için değil, bu nedenle geldik. Yoksa, o koşullarda böyle bir savaşı göze almak mümkün değildi. Fakat kendimize, kendi emeğimize duyduğumuz sade bir saygının gereğini göstermek için başka hiçbir yol olmadığından, buna yönelmek durumunda kaldık.

Bu zorunluluğu iliklerimize kadar duyduğumuz ve nefes nefese yaşadığımız için parti fikri, mücadelesi, halk ve gerilla gelişti ve bugüne kadar gelebildik. Tüm bunlar, PKK gerçekliğinde iyi ortaya konulmuştur. Son yılların çözümlemeleri ve amansız pratikleri, insanlık değerlerinden büyük kopuşu önlemek ve mümkünse büyük bir insanlığı yeniden kendi koşullarımızda yaratmak içindir. Bunun esası da, emeğin ülkesine, emeğin sahiplerine ve bunların da kendi ülkesine bağlanması ve bu temelde yaşamı mümkün kılmasıdır. Bu büyük mücadelede bunu esas aldık, herşeyi buna bağladık; bunun dışında hiçbir şeyin hiç mi hiç değer ifade etmeyeceğini de iyi bilerek bundan şaşmadık.

> **"Bütün bunları gerçekten ilerlemiş bir sosyalizmle sağlamamız, unutulmamalıdır ki, bizi tarihin her türlü geriliğinden alabildiğine kurtaracağı gibi, insanlığın önündeki temel sorunları aşmada da birey ve toplum olarak iddialı kılar."**

Bilindiği gibi sonuçta bir parti hareketi gelişti. Kendi pratiğimde, kendi örneğimde çözümlediğim, sonuna kadar götürdüğüm olay, Kürt ulusu için benden bin kat daha gereklidir. Birey olarak kendimi çözümlemem, benim kurtuluşumu ifade eder, ama bir ulusun buna bin kat daha muhtaç olduğunu da gösterir. Kişi kendisini çözümlemeden, aşama yapmadan yaşama hakkını da layıkıyla savunamaz ve hatta insanlık karşısında yaşama iddiasını bile ileri süremez. Aksi halde, "yaşarız, yaşadığımızı sanıyoruz" denirse, gülünç duruma düşülür ve bu iddia ciddiye alınmaz, nitekim alınmıyor da. Büyük yanılgıyı kimler yaşıyor? Bu dünyada rezaleti, trajediyi, komediyi kimler yaşıyor? Partimiz içinde güçsüzlüğü, zayıflığı, zararı kimler yaşıyor? Bunlar hiçbir zaman gözardı edilemez. Bizim yaşantımız, destan olsun, nam salsın diye değil, çok zorunlu bir gereksinmeyi karşılasın diye bu işlere adanmıştır. Yapılması gereken basit ve sadedir, ama mutlak anlamda da gereklidir. Bunu böyle anlamak ve bunun için yakalanan bir fırsatı, bir imkanı büyük bir mutluluk vesilesi olarak değerlendirmek gerekir. Bu durumdan kurtuluş için çıkış aranmalı ve buna yüklenilmelidir. Ancak bu yolla sadece birey olarak değil, ulusal-toplumsal olarak da var olunabileceği asla unutulmamalı ve bunun dışında bir varlık nedeni, bir rota tanınmalıdır.

İnanıyoruz ki, bu aşamada PKK'de gerçekleşen, bu vazgeçilmez değerlere bağlanma durumudur. 1991 hamlemizde, ülkeye bağlanma durumu her zamankinden daha fazla gelişmiştir. Yine, emeğin sahiplerinin durumu ve dayanışması gelişmiştir. Büyük engellemelerle de karşılaşsa, partinin öncü güç olarak buna yol açma, hem teorik ve hem de pratik alanda çözüm gücü olma konumu ilerlemiştir. Öyle ki, toplumsal mücadelelerin en anlamlısı bu yıl içinde kendini açığa vurmuştur. Serîhildanlar, çok ciddi bir toplumsal mücadele örneği olarak halkın gündemindedir. Öncü gücün savaş tarzı olarak gerilla, gelişimini sürdürmekte ve yol almaya devam etmektedir. Her ne kadar çok yönlü olarak önüne engeller dikilmeye çalışılsa, çekiştirilmek, boşa çıkarılmak da istense, öncü gücün savaşımı yol açmayı, halkın ülkesine sahip çıkmasını, onu korumayı ve örgütlemesini ilerletiyor. Bunlar önemli gelişmelerdir. İddialı olanlar, birşeyler yapmak, yaratmak isteyenler için her gün yeniden doğuş anlamına da gelir. Kendini bulmak, yaratmak isteyenler için bizde her gün yeniden doğmak gerçekten mümkündür. Eğer insan olarak var olmak istiyorsak, bu yeniden doğuşun imkanı oldukça gelişmiştir.

Bütün bunları gerçekten ilerlemiş bir sosyalizmle sağlamamız, unutulmamalıdır ki, bizi tarihin her türlü geriliğinden alabildiğine kurtaracağı gibi, insanlığın önündeki temel sorunları aşmada da birey ve toplum olarak iddialı kılar. Ve PKK bunu insanın özgücüne dayanarak ve giderek onu da çok geri koşullardaki halkımızın özgücüne dönüştürme temelinde başarıyla sağlayabilmiş bir harekettir, ki bu örnek alınması gereken onur verici bir durumdur. Biz kendimizi sosyalizmle bulduğumuza eminiz. Sosyalizmden esinlenerek sosyalizm bilimine daha fazla sarılmamız, başta parti içinde olmak üzere sosyalizmi halkımızın mücadelesinde de ödünsüz, tavizsiz bir biçimde savunmamız ve eylem klavuzluğu altında yol almamız bizi var etmiştir. Denilebilir ki sosyalizm, her halktan daha çok bizim halkımız için temel yaşam değeri anlamına gelir. Biz sosyalizmin öncülüğünde kendimizi, ulus ve toplum gerçekliğimizi sadece tanımakla kalmadık, aynı zamanda var etmeye çalıştık. PKK, eğer bugün sosyalizmin en iddialı partilerinden biriyse, bu, sosyalizm ideolojisinin klavuzluğunda biraz da bir halkı gerçekleştirmiş olmasındandır. Dolayısıyla bizim, hiçbir halk veya ulus içindeki partilerle kıyaslanmayacak düzeyde sosyalizmi savunmamız anlaşılırdır ve sosyalizmin savunması süreklidir.

Bu temelde, işçi sınıfının birlik ve dayanışma günü 1 Mayıs'ta diyoruz ki;

- Yaşasın sosyalizm!
- Yaşasın 1 Mayıs!

01.05. 1991

PKK'de temsilini bulan insanlık değerlerine karşı işlenen suçlar cezasız kalmayacaktır!

PKK, Kürdistan gibi, sömürgecilik eliyle her türlü insani değerlerin katledildiği, insanlık adına ne varsa özünden boşaltılıp çarpıtılmaya çalışıldığı bir zeminde, bütün bu kıyımların önüne geçme ve insani değerleri yeniden yaratma hareketi olarak doğdu. O, insanlığı elinden alınmış bir halkın yeniden doğuş hareketidir. Bu nedenledir ki, her eyleminde, her sözünde insanlığı yüceltme, insanlığı aşılama amacı vardır. PKK bir insanlık hareketidir. İnsanlığa ters düşen ne varsa, ona düşman olan, buna karşılık insanlığı yüceltecek ne varsa onu geliştirmek isteyen bir güçtür. Bu nedenle de insanı yüceltme, insana gerçek değerini kazandırma eylemidir.

PKK, daha ideolojik bir grup olarak filizlendiği andan başlayarak ideoloji, politika ve eylemini bu temele oturtmuştur. *"PKK, öz itibarıyla kendini bu davaya adadığında; insanlığa sunulabilecek ve insanlık tarihinin kutsanmış çabaları olarak örnek gösterilmesi gereken bir tutumla yola çıkmıştır. Bu, tartışma götürmez bir gerçekliktir. Salt dar bir ulusçuluk ve hatta sınıfçılık temelinin desteğini arkamıza alarak başlamadık. Hiç bir biçimde insan soyunun kabul edemeyeceği çirkinliği, onun baskısını, onun sınır tanımayan dayatmalarını kabul etmedik. Tek de olunsa, tarihte eşine ender rastlanan bir tutumla, insanlığa kendini namusluca katmayı ve bu yönüyle de en değerli, en saygın ve en kutsal bir yaklaşımı esas alarak başladık. PKK'yi PKK yapan olgunun böylesine bir yaklaşım olduğu gerçeği bizim yaşam felsefemizdir. Düşman dahil hiç kimse bunu inkar edemez..."* (Parti Önderliği, Politik Rapor)

Böylesine yüce bir özle ve soylu amaçlar için yola çıkan PKK, özünü korumak ve amaçlarına ulaşmak için, gerek üzerinde şekillendiği zeminin alabildiğine çağdışı ve çarpıtılmış özelliklerine ve gerekse sömürgecilikten kaynaklanan her türlü insanlıkdışı uygulama ve yönelime karşı kıyasıya bir savaş vermek zorunda kalmıştır. Sömürgeciliğin ağır tahribatları altında alabildiğine olumsuzlaştırılmış bulunan toplumsal zemin ve bu zeminde şekillenen kişilikler her gün her saat hastalık ve olumsuzluk yayarak Parti ortamını zehirlemeye çalışırken, buna karşı durmak ve bu yapıları dönüştürmek için muazzam bir savaş verilmek zorunda kalınmıştır. Hakeza sömürgeciler ve her türden işbirlikçilerinin Parti ortamımızı bulandırmak, Parti çizgisi ve taktiğini boşa çıkarmak, insanlığın boyverdiği bu zemini tanınmaz hale getirerek amaçlarına karşıt bir konuma çevirmek için geliştirdikleri sayısız komplo ve tasfiye hareketine karşı yürütülen dişe diş mücadeleler tarihidir PKK tarihi.

Parti çizgisinin hayata geçirilmesi önünde engel teşkil eden, bu çizgiyi saptırıp başkalaşıma uğratmak isteyen, PKK içinde yeralıp da PKK karşıtlığını had safhada sergileyen, her türlü insanlık ve çizgidışı uygulamayı Parti adına geliştirerek Partimizin saygınlığına gölge düşürmek isteyen iç düşmanlar Parti mücadele tarihimizde en çok uğraşılmak zorunda kalınan düşmanlar olmuşlardır. Bunlar ister düşmanla subjektif bağlar içinde olsunlar isterse olmasınlar PKK saflarında düşmanı uygulamış, düşmanın çıkarlarına ve amaçlarına hizmet etmişlerdir. Ulusal kurtuluş mücadelemizin kazanımlarının daha büyük olmamasında, olumsuzluk ve tahribatların yaşanmasında, yanlış anlayışlar ve düşmanca çabaların devrimci saflarımızda etkili olmasının payı büyüktür. Zaman zaman etkili olan parti karşıtı faaliyetler parti çizgisinin hayata geçirilmesini önemli oranda engellemiştir. Mücadele tarihimiz boyunca, çeşitli değişik biçimlere de bürünse, ortaya çıkan provokasyon, komploculuk, yıkıcılık ve bozgunculuklar Parti çizgisini saptırma ve işlemez kılma noktasında birleşmişlerdir. İster kişi ve isterse grup düzeyinde temsili yapılsın, çizgi dışılık ise Parti düşmanlığına varmıştır. Çizgi dışı konumda seyredenlerin durumunu Parti Önderliğimiz şöyle ifade etmektedir: *"...Partinin savaş düzeyine girememek, partinin savaş gerçeğine ulaşamamak, düşmanın saflarımızı bozma hareketidir. Ortayol bu anlamda yoktur. Ortayol, düşmana hizmet yoludur...*

Kendini Partiye katamayanlar, çizgide yürümeyenler kesinlikle düşmanın kol görevini görürler..." (Politik Rapor)

Nitekim mücadele tarihimiz, ulusal kurtuluş mücadelesine hizmet amacıyla yola çıkan, ancak sömürgeciliğin, toplumun ve mensup olduğu sınıfın empoze ettiği olumsuz yapıdan sıyrılamayan ögelerin nasıl Parti içinde gittikçe birer engele, Partiye ve amaçlarına ters düşen birer karşıt ögeye dönüştüklerine birçok kez tanıklık etmiştir. Bu tip ögelerin Partiye hizmet adına nasıl Partiye zarar veren pratikler sergiledikleri, düşmanın amaçlarına hizmet eden malzemeler sundukları sayısız örnekte görülmüştür. Bu, sınıf savaşımının kaçınılmaz bir sonucu olarak gündeme gelmiştir, gündeme gelmek zorundadır. Proletaryanın sınıf çıkarlarıyla tam anlamıyla bütünleşmeyen, onun kişiliği içinde erimeyen kişi proletaryanın amaçlarıyla da bütünleşemez; bilerek veya bilmeyerek ona karşıt duruma düşer, onunla çatışır. Pratiğinde proletaryanın çizgisine uymayan, geçmiş yapıdan ve sınıfsal köklerinden kaynağını alan anlayışlar ve uygulamalar sergiler. Düşmana karşı savaşmak üzere yola çıkmıştır, ama düşmana malzeme sunan, ona hizmet eden hatalar sergilemekten kaçınamaz. Ve eğer bu yapıda ısrar edilirse, sonuçta proletarya ve onun partisi ile karşı karşıya gelmek kaçınılmaz olur. Saflarda düşmanın beşinci kolu olarak rol yüklenilir; başlangıçta anlayışlarla, hatalı pratiklerle Partiye karşı yürütülen objektif savaş giderek bilinçli bir savaşa dönüşür.

Parti tarihimizde sınıf savaşımı çok yoğun ve acımasızca yaşanmıştır. Kürdistan'ın aşiretçi-feodal toplum yapısı, sömürgecilik ve çarpık kapitalistleşmenin yol açtığı kişilikler, alabildiğine düşürülmüş, çarpıtılmış kişiliklerdir. Toplumda oluşan sınıflar aynı şekilde büyük bir çarpıklığı yaşamaktadırlar. İşte böylesi çarpıtılmış sınıfsal ve toplumsal zeminden gelen kişilikler tüm yapılarıyla Partiye karşı objektif bir savaş içinde bulunmaktadırlar. Parti anlayışıyla, çizgisiyle bağdaşmayan, aşiretçi-feodal toplumun veya sömürgeciliğin yargılarıyla bezenmiş anlayış ve kişilik şekillenmeleriyle her an mücadeleyi içten dinamitleyen bir konumdadırlar. Bu tür ögeler geçmiş mücadele tarihimizde Partiye ve halka telafisi zor zararlar vermişlerdir. Düşmanın mücadeleye karşı geliştirdiği özel savaşında ona muazzam materyaller sunmuşlardır, böylelikle bu çağdışı sömürgeciliğin ömrünü uzatmasında en büyük dayanak olmuşlardır.

Mücadelemiz saflarında boyveren feodal komplocu kontra pratiğin sahipleri Parti çizgimizle bağdaşmayan uygulamaları ile hem halka ve hem de mücadelemiz saflarındaki kadrolara karşı sayısız suçlar işlemişlerdir. Aynı şekilde, çeşitli dönemlerde Partimize karşı saldırıya geçen provokasyon hareketlerinin sahipleri saflarda her türlü düşmanca pratiğin uygulayıcıları olmuş; Parti kadrolarını felce uğratmadan tutalım katletmeye, halka Parti adına hakaret etmekten tutalım değerlerin gaspına kadar sayısız suçun faili olmuşlardır. Şüphesiz ki işlenen bu suçlar Partimizi rayından saptırma, halk desteğinden yoksun bırakma ve içten çürütüp imha etme amacıyla işlenmiş suçlardır. Bu anlamda da sömürgecilerin Partiye karşı yürüttükleri savaşın bir parçasıdır.

Daha Hareketimizin ilk ortaya çıktığı dönemlerden başlayarak saflardaki devrimcileşmemiş ögeler, provokatörler düşmana karşı savaş içindeki Hareketimizi içten darbeleme, böylelikle hep kendisiyle uğraşır durumda tutma çabasını göstermişlerdir. Bu amaçla da sürekli kadrolarla uğraşmış, çeşitli ithamlarla onları ya bunalıma sürüklemiş ya da katletmişlerdir. Bu taktik, tüm Parti tarihi boyunca provokatörlerin ve devrimcileşmemiş ögelerin başvurdukları ve çok ciddi kayıplara yol açan bir taktik olmuştur. Daha kuruluş yıllarında, saflarda yer alan ancak hiçbir zaman devrimcileşmeyen bazı ögeler, sahte gerekçelerle birçok insanı harcamışlardır. Daha sonraki yıllarda açık Parti düşmanlığına soyunan bu ögelerin militanlara karşı tutumları, onların daha ilk adımlarda dahi Parti düşmanı bir özde olduklarını göstermektedir. Bu ögeler Parti düşmanı ruh ve pratikleri ve kadrolara karşı giriştikleri imha hareketleriyle daha sonraki yıllarda da bu tutum sahiplerinin ortaya çıkmalarının tohumlarını atmışlardır.

Davut (Resul Altınok), Süleyman (Baki Karer) ve Şahin Dönmez gibi hainler bu yönlü tasfiye hareketinin ilk temsilcileridir. Bu alçaklar kirli emellerine boyun eğmeyen birçok Parti militanını katletmişlerdir. **Salih CEYLAN, Sakine KIRMIZITAŞ, Mehmet HOCA, Türkan DERİN** yoldaşlar bu hainlerin planlı bir şekilde katlettikleri Parti militanlarıdır. Ayrıca birçok kadro ve savaşçı, bu hainlerin yaklaşımı sonucu bunalıma sürüklenmiştir. **Zeki PALABIYIK** yoldaş, Davut haininin asılsız ithamları nedeniyle düşmanın üzerine intiharvari bir biçimde giden Parti militanlarından bir örnektir. Fatma provokatörü onlarca kadroyu bunalıma sokmuştur. Hakeza Süleyman provokatörü, mücadele içinde daha sonraları şehit düşen birçok yoldaşı "Tekoşin'in etkisinde kalmışlar" diyerek 1980'ler öncesi katletmek istemiştir.

Davut, Süleyman, Şahin, Fatma ve Semir gibi hainlerin mücadele saflarında başlattıkları tasfiye hareketi birçok değerin ya yitirilmesine ya da gereğince mücadelenin hizmetine sokulamamasına yolaçmakla da kalmamış, kendileriyle aynı ruhu paylaşan aynı sınıfsal köklere dayanan başkalarınca da devralınıp sürdürülmüştür. Silahlı mücadele saflarında feodal komplocu kontra pratiğini uygulayan Kör Cemal, Şehmuz, Metin ve Hogir gibi alçaklar bu tasfiye hareketinin önde gelen temsilcilerinden olmuşlardır. Halk ve devrim düşmanı bu unsurlar, bir insanlık hareketi olan Partimizin silahlı mücadele çizgisini yozlaştırıp kontra pratiğini saflarda uygulayarak mücadelemize çok büyük zararlar vermişlerdir. Bu komplocu hainler saflarda birçok kadro ve savaşçının kanına girerken, halkımıza karşı da dizginsiz bir terör uygulamışlardır. Sömürgeci-faşist düşmanın içimizdeki uygulayıcıları olan bu alçaklar, giriştikleri provokatif birçok eylemle mücadelemizi halktan ve kamuoyundan tecrit etmek isteyen düşmanın eline sayısız malzeme vermişlerdir. Partimiz adına giriştikleri cinayetlerle Partimizin varlığına kastetmeye çalışmışlardır.

Özellikle 1989'da zirveye ulaşan bu feodal komplocu tasfiyecilik düşman tarafından da çeşitli yöntemlerle körüklenip beslenerek Partimizi ve mücadelemizi boğan bir karşı-devrim seline dönüştürülmek istenmiştir. Bir yandan birçok kadro ve savaşçı asılsız ithamlarla katledilip saflarda güvensizlik, bunalım ve kaçış körüklenmeye çalışılırken, diğer yandan da halka karşı işlenen dizginsiz suçlarla kitleler mücadelemizden koparılmaya, uzaklaştırılmaya çalışılmıştır. Bu son derece tehlikeli komploculuğun tahribatları bununla da sınırlı kalmamış, insanlık düşmanı bu eğilim saflarımıza bulaşıcı bir hastalık gibi musallat edilmek ve tek savaşım yöntemi haline getirilmek istenmiştir. Kadro ve savaşçılara tek savaş biçimi olarak bu tarz dayatılmış, böylelikle Partimizin savaş çizgisinin tasfiye edilmesi amaçlanmıştır. Ulusal kurtuluş amacını taşıyan ve özü insanın yüceltilmesi olan savaş çizgimiz, bu kontra pratiğin sahiplerinin elinde sömürgeciliğe kan veren ve insani olan herşeyin ayaklar altına alınmasına hizmet eden bir eşkıyalığa dönüşmeyle yüzyüze gelmiştir. Kürdistan toplumunun düşürülmüşlüğünden de beslenen bu eğilim mücadelemizin yüzyüze geldiği en ciddi handikaplardan birini teşkil etmiştir.

Bu eğilime karşı kıyasıya bir savaş vererek devrimci çizgisi ve yüce amaçlarını korumaya çalışan Partimiz, IV. Ulusal Kongre ile birlikte feodal komplocu kontra pratiği ve sahiplerinin kesin tasfiyesini sağlamıştır. Böylece IV. Kongre, PKK çizgisi ve Kürdistan Devrimi açısından en büyük tehlikelerden birinin daha ölümcül darbe alarak boşa çıkarıldığı tarihi bir dönüm noktası olmuştur. IV. Kongre, Parti tarihi boyunca Parti adına işlenen tüm suçların bir bir ortaya çıkarılıp sahiplerinden hesap sorulmasını, haksız ithamlarla suçlanan insanlarımızın ise itibarlarının iade edilmesini en büyük amaçlarından birisi olarak önüne koymuştur. Parti Önderliğimiz, Kongre'ye sunduğu Politik Rapor'da bu amacı şöyle belirliyordu: *"Ağırlıkta; hemen ajan damgası vurulup, ucuzca cezalandırılan birçok insan vardır. Biz, bazılarının böyle olmadığını biliyoruz. Bunlar önemli ve üzerinde titizlikle durulması gereken olgulardır. Bir Parti kendi adına yapılan bu tutum ve uygulamaların hesabını sormazsa bu parti lekelenir, kendi özüne ters düşmüş olur. Bu yönüyle, kendimizi savunmayı bilmek, sorumluları yargılamak, tutarlı olmanın vazgeçilmez ölçütleridir..."*

Parti Önderliği'nin de dikkat çektiği gibi, Partimize sürülmek istenen lekeyi temizlemek, Parti adaletini uygulamak, haklı ve haksızın doğru tesbitini yapmak, bundan da önemlisi devrimin geleceğini kurtarmak açısından onun insanı yücelten özüne bağlılığı ortaya koymak, dejenere edilmeye çalışılan yargıları doğru rotaya sokmak canalıcı önem taşıyordu. Bu konuda atılması gereken adımı atmamak; gelecekte de devrimci adaletin ayaklar altına alınmasına, devrimci saflarda ve devrimci çizgi adına karşı-devrimin uygulayıcıları olan unsurlara kapıyı açık tutmak; kısacası amaçlarıyla çelişmeyi ve giderek tükenmeyi kaçınılmaz kılmak anlamına gelecekti.

PKK her konuda olduğu gibi bu konuda da yapılması gerekeni yaptı. Bir ideolojik grup hareketi olarak ortaya çıkışından geldiği güne kadar tüm tarihini süzgeçten geçirerek bağrında insanlığı katledenleri, kendisinin onurlu kimliğini lekelemek isteyenleri bir bir açığa çıkarma çabasına girdi. Birçoğunu tesbit etti, suçlarını belgeledi. Diğer yandan bu suç sahipleri tarafından mahkum edilen, kimisi manevi kimisi de fiziki olarak katledilen kadro ve yurtseverleri tesbit ederek onurlarını iade etti, onları mücadele şehitlerimiz olarak ilan etti. Haksız ithamlarla konumları düşürülen ya da katledilen bu yoldaşlarımız şahsında Partimizin devrimci çizgisi ve onuru katledilmek istenmiştir. Onlara yönelenler aslında onların şahsında Parti adaletimize yönelmişlerdir. Partimizi halkın umudu olmaktan çıkarmak istemişlerdir. Onlar Partimize leke çalarak onu öldürmeyi önlerine hedef koymuşlardır. Bugün bu gerçek tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmış bulunuyor. PKK kendisi adına işlenen suçları teşhir ve mahkum etmekle sosyalizmin insanlık değerlerine bağlılığını bir kez daha korumuş ve ilan etmiş oluyor. İtibarlarına kavuşan yoldaşlarımızla birlikte PKK de alnına sürülmek istenen lekeyi silip atmış, gerçek kimliğiyle bir kez daha kendini ortaya koymuş bulunuyor. Katledilen yoldaşlarımızı ve yurtsever insanlarımızı fiziki olarak geri getirme olanağı yok, ama biliyoruz ki onlar PKK'de somutlaşan insanlık değerlerinde yaşayacaklardır. Onların anısı, insanlığa karşı bundan sonra işlenmek istenen suçlar karşısında daha uyanık ve direngen olmada, Parti çizgimizi her türlü proletaryadışı eğilim ve düşmanca yönelimlere karşı hakim kılmada bizler için emredici bir güç olacaktır.

PKK IV. Ulusal Kongresi'nde itibarları iade edilen kadro ve yurtseverlerle ilgili karar tasarılarını yayınlarken, anıları önünde saygıyla eğiliyor, sözlerimizi Parti Önderliğimizin şu sözleriyle bağlıyoruz:

"Komplocu anlayış tarafından, ajandır diye şehit edilen bu değerlerimizin itibarını, IV. Kongre kararı gereği iade ettik. Ama bu yetmez. Bu anlayışlardan hesap sormak ve bunlar hakkında acımasız kararlılığa ulaşmak da Kongremizin bir kararıdır. Bu kararlarımızdan bazıları uygulanmıştır. Sonuna kadar da uygulanacaktır. Çok alçakça ve vahşice yoldaşların bazıları katledilmiştir. Ve bazıları da ciddi bir biçimde, ağır bir suçlama altında bırakılmışlardır. Nasıl ki halk düşmanlığı yapılarak suçsuz bazı insanlar hiç yere katledilmişse, yine Partiye dayatılan taktik dışılık sonucu çok sayıda militan ve savaşçı bunlar yüzünden şehit düşmüşse, bir o kadar da ajan ithamları karşısında manen öldürülmüşlerdir. Fiziki olarak öldürülmüşlerdir. İşlenen cinayetler vardır. Hem de devrimcilik adına! Bunların da anısına vereceğimiz en büyük karşılık, bu pratiğin sahiplerine karşı dinmeyen bir öfkeyi ve kararlılığı sürekli yaşatmak ve yoldaşlara değeri dimdik tutmaktır..."

PKK IV. Ulusal Kongresi Kararlarından...

Konumu iade edilmesi gereken partililerin durumu hakkında karar tasarısı

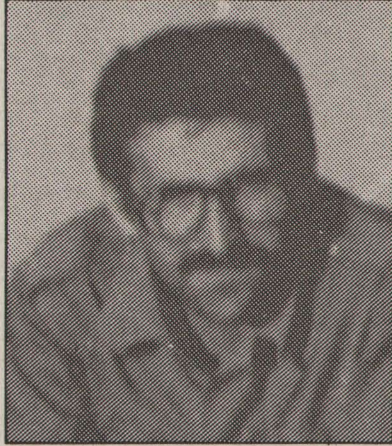
Partimiz, kendi tarihinde ortaya çıkan ve Parti'nin adalet anlayışıyla bağdaşmayan gerek kendi içinde ve gerekse dışındaki haksızlıklarla, adaletsizliklerle her zaman mücadele etmiş, Parti'nin adalet anlayışının gerçek anlamda tesisi için, sürekli bir çabanın sahibi olmuştur.

Çünkü Partimiz şunu bilmektedir ki, Parti adaletinin bozulması, gerçekliğinden saptırılması demek, Parti'nin kendi gerçekliğinden vazgeçmesi, dolayısıyla temsil ettiği insanlığın ve halkımızın adalet davasına ihanet etmesi demektir. Bundan dolayı Parti, kendi tarihi boyunca, gerek kendi içinde ve gerekse kendi dışında ortaya çıkan haksızlıklarla mücadele etmek ve saflarını temiz tutmak zorundadır. Bu amaçla Parti, tarihi boyunca birçok tasfiyeci, bozguncu, ihanetçi ve hain tarafından işlenen suçları, adaletsizlikleri ve haksız uygulamaları mahkum etmeyi, yeniden teyid eder. Herkesi hakettiği konum içinde yerli yerine oturtmayı, konumunu, hakkını belirlemeyi, Parti'nin vazgeçilmez adalet ilkesi sayar.

Çünkü PKK gibi saygın ve yüce bir Parti eğer kendi adaletine sahip çıkmazsa kapıyı adaletsizliğe, soysuzluğa, tasfiyeciliğe açmış olur. Bu gerçeği temel alan Soruşturma Komisyonumuz, geçmişte Parti ortamındayken, Partiye ve halka birçok hizmeti olan ve büyük değerler ifade eden ancak, hiç de haketmedikleri halde tasfiyeciler, provokatörler ve bozguncular tarafından bu hakları, hizmetleri, konumları ve değerleri gözden düşürülen, haksız ceza ve uygulamalara maruz kalan Partililerin konumlarını ve itibarlarını iade etmeyi gerekli görmektedir. Bu amaçla hizmet ve konumları gözden düşürülerek tasfiyeci ve yıkıcıların haksızlıklarına maruz kalan, ama bugün Partimiz tarafından bu itibarları tekrar iade edilmesi gereken bazı örnek uygulamaları sunuyoruz:

İsmet DOĞRU (Sadun) — Salman ÖMÜRCAN (Kasım)

Abdullah EKİNCİ (Ali)

Vahap ÇOLAK(Mazlum) arkadaşın durumu:

Partimizin değerli bir militanı ve askeri kişiliğin örnek temsilcisi olan **Vahap ÇOLAK** yoldaşın, Parti içinde yürüttüğü değerli hizmetleri, eylemsel faaliyetleri ve askeri kişiliği, Şehmus ve Kör Cemal'in temsil ettikleri feodal-komplocu anlayış tarafından inkar edilmiş, gözden düşürülmüştür. Çünkü **Vahap** arkadaşın Partili dürüst kişiliği, bu anlayışa karşı tavır geliştirmesi onu bu tasfiyecilerin boy hedefi haline getirmiştir.

Bugün daha iyi anlaşılmaktadır ki, bu haksız uygulama söz konusu tasfiyeciler tarafından bilinçli ve kasıtlı olarak geliştirilmiştir. Parti değerlerine bağlı olan bu arkadaşımızın hizmetleri ve kişiliğini gözden düşürerek, feodal-komplocular Parti'ye egemen olmayı amaç edinmiş, iğrenç emellerine ulaşmak istemişlerdir. Bu durumu dikkate alan komisyonumuz, tasfiyeci anlayışın geliştirdiği haksız ve adaletsiz uygulamanın mahkum edilmesini, şehit düşmeden önce ve Dersim alanında faaliyet yürütürken ifa ettiği Dersim 1.Bölge Komutanlığı konumunun iade edilmesini, yiğit askeri kişiliğinin saygı uyandıran Partili kişilik ve değer olduğunun bilinmesini yüce Parti 4. Ulusal Kongre'sine önerir.

İsmet DOĞRU (Sadun) arkadaşın durumu:

Parti'ye ve halka değerli hizmetleri olan Sadun arkadaş, geliştirdiği bu hizmetler nedeniyle Zeynel alçağının uygulamalarında ifadesini bulan tasfiyeci uygulamalara maruz kalmıştır. Sadun arkadaşın kendi yetmezliklerinden kaynaklanan bazı hatalı tutumları olsa da, onun diğer tüm olumlu özellikleri ve hizmetleri tasfiyeci anlayış ve yaklaşım tarafından gözden düşürülmüştür. Haketmediği halde konumu düşürülmüştür.

Bu durumu dikkate alan komisyonumuz, Merkez Komite yedek üyeliğinden tasfiyeci anlayış tarafından sıradan bir savaşçı konumuna düşürülen ve bu konumu içindeyken şahadete ulaşan **Sadun (İsmet DOĞRU)** arkadaşın bu konumunun yeniden iade edilmesini, Parti'ye ve halka yaptığı hizmetlerin bu kapsamda değerlendirilmesinin karar altına alınmasını, yüce Parti 4. Ulusal Kongresi'ne önerir.

Abdullah EKİNCİ(Gözlüklü Ali) arkadaşın durumu:

Orta Eyalet sorumlusu ve Askeri Konsey üyesi sıfatıyla Parti'ye ve halka değerli hizmetleri olan **Abdullah EKİNCİ** yoldaş, Kör Cemal ve Fatma unsurlarının temsil ettikleri tasfiyeci ve feodal-komplocu anlayış tarafından bu hizmetleri ve konumu gözden düşürülerek intihara sürüklenmiş ve şehit düşmüştür.

Bu durumu dikkate alan komisyonumuz, **Abdullah EKİNCİ** yoldaşın bu konumunun tekrar iade edilmesini, halka ve Parti'ye geçen değerli hizmetlerinin bu kapsamda değerlendirilmesinin karar altına alınmasını yüce Parti 4. Ulusal Kongre platformuna önerir.

24.12.1990

Parti Soruşturma Komisyonu

Parti içi cezalandırmaların yeniden ele alınmasına ilişkin karar tasarısı

4. Kongremiz parti ve savaş sorunlarını bir bütün olarak ele alıp değerlendirmekte ve yaşanan sorunlara çözüm getirmeye çalışmaktadır. Hemen belirtilmesi gerekir ki, Kürdistan gibi bir ülkede gelişen savaş hareketinin ülkemiz gerçekliğinden kaynaklanan çok yönlü sorunlarının olması kaçınılmazdır. Ancak kaçınılmaz sorunlara karşı mücadele de bir o kadar kaçınılmaz ve yaşamsaldır. Devrimimiz, kendi doğal gelişme seyri içinde birçok iç-dış sorunu ortaya çıkarırken buna cevap verecek birçok çözümü de sunmak ve bu şekilde sorunların önüne geçmek, doğru bir rota tutturmak zorundadır.

Partimizin bir savaş hareketi olarak ortaya çıktığından bugüne kadar yaşamış olduğu en önemli sorunlardan biri de içe dönük cezalandırmalardır. Bu alanda kendisini gösteren çarpıklık ve yer yer komplocu yaklaşımlar onlarca parti ve savaş çalışanının haksızca cezalandırılmasına yol açmıştır.

Ceza olgusu, insanın ortaya çıkmasından bugüne kadar, toplumsal yaşam içinde mevcut-öngörülen düzeni korumak için bir araç olarak ele alınmıştır. Elbette ceza olgusu kendi başına toplum üstü bir olay olarak değil, hizmet ettiği kurum ile birlikte anlam bulur. Ve o daima bir kurumun uygulaması olarak gündeme gelir. Bu açıdan cezanın dayanmış olduğu ilkeler vardır. Bu ilkelere öz ve biçim veren anlayış vardır.

Partimizde de içe ve dışa dönük cezalandırma ilkesi doğal olarak olacaktır. İçe ve dışa dönük harekete geçen cezalandırma ilkeleri arasında bir diyalektik birlik vardır. Partimiz öz itibarı ile halkımızın düşmanlarına dönük bir cezalandırma hareketidir. Bu, halkımızın gelişimi önündeki engelleri savaşla ortadan kaldırma biçiminde gelişmektedir. İçe dönük cezalandırmalar da bu yaklaşıma bağlı olarak gündeme gelir.

Partiyi doğru ve tutarlı bir hareket olarak gelişmekten alıkoyan, onu görevini yapamaz konuma sokan, işleyişini engelleyen, vb. çeşitli şekillerde gerçekleşen suçlar vardır. Bu suçların her biri kendi başına ele alındığında düşmanın yedeğine düşme olur ki, bu bir cezalandırmayı gerektirir. Suçun niteliği, çapı ve koşulları cezanın düzeyini belirler.

Suç ve ceza ilkesi böylesi bir canlı ilişki içinde ve tutarlı bir mantık üzerinde ifadesini bulur. Ve gerçekten özüne uygun bir yaklaşım göstermedi mi, kendi işlevini yitirir. Amaca hizmet rolünden çıkarak amacı darbeleyen bir mekanizmaya dönüşür. Böylesi bir olguya yol açmanın kendisi yeni bir suç ve ceza olayını geliştirir. Bu bir özünden boşaltma ve yozlaşmayı gündeme getirir. Bugün en yüksek insanlık ve adalet hareketi olarak gelişen parti ve savaş hareketimizin saflarında bu alanda ciddi bir yozlaşmanın yaşandığını görmekteyiz. Bunun nedenleri, birçok değişik yaklaşımda ifadesini bulmaktadır. Konunun kendisinin ne denli hassas olduğunu bilmekteyiz. Ancak pratiğimize baktığımızda birçok cezalandırmanın ölçüleri alt üst ettiğini görmekteyiz.

Cezanın konusu insan olduğuna göre, suç ve ceza olayı, insanın insana dönük adaleti olarak gündeme gelir. İnsan adaletinin temeli, insanı korumaktır. Bu bir çelişki gibi gözükse de, insanı insanın kötülüğünden korumaktır. Ve temelde insan sevgisine dayanır. İnsana verilen değeri içerir. Doğal olarak bir insanlık hareketi olan Partimizin cezalandırma ilkesinde ölçüleri yozlaştırmak, temelde insan sevgisinin çarpıklaştırılması, yozlaştırılması ve insan sevgisinden uzaklaşmadır.

Bu, parti içinde yoldaşlık ilişkilerinin kendi özünden uzaklaştırılması, yoldaşlık ruhunun bozulması biçiminde ortaya çıkmaktadır. Suç ve ceza olgusunun temelinde yatan yanlışlıklara, çarpıklıklara baktığımızda büyük oranda kestirip atmacı, araştırmaya açık olmayan, başından savmacı bir yaklaşım görmekteyiz. İddia edilen suçlar ve cezalar bir araştırmaya tabi tutulursa, gündeme gelen cezalandırmaların birçoğunun yapılmayacağı açıktır. Ancak ortaya atılan iddialar, bir an önce yükten kurtulma mantığı ile, ciddi bir araştırmaya tabi tutulmadan olduğu gibi kabul edilmiş, cezalandırmalara gidilmiştir.

Yine önyargılı yaklaşımlar, bu konuda ciddi tahribatlara yol açmıştır. Yoldaşlara ön yargılı yaklaşım, bazen suçun olmadığı ortamlarda suç ortamı yaratmış ve kişiyi suça sevk etmiş, bazen suni suçlar yaratmış, bazen de en basit suçları abartılı bir biçimde değerlendirerek, abartılı ve haksız cezalandırmaları gündeme getirmiştir.

Yoldaşlığın bu temelde yozlaştırılması ve yoz uygulanması ortamın çarpıtılmasına ve bu çarpık ortamda her türlü parti karşıtı tavrın gelişmesine neden olmaktadır. Burada kendisini konuşturacak olan da komplocu anlayıştır. Nitekim Parti tarihimizde suç ve ceza ilkesini komplocu bir tarzda işleten bazı unsurlar birçok yoldaşı katledebilmişlerdir. Örgüt üzerine kurulu hesaplarının gerçekleştirilmesi önünde engel gördükleri, kendilerine zarar verebilecek arkadaşlar hakkında çeşitli suç senaryoları oluşturup, asılsız iddialarla kurşuna dizmişlerdir. Ve bu partiyi koruma adı altında, partiye ihanet pratiği biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Bunların bazıları açığa çıkarılmıştır, ancak halen soruşturulması ve açığa çıkarılması gereken bir alandır.

İşte sözünü ettiğimiz bu gelişmeler, bugün ciddi bir sorun olarak gündemimizde bulunmaktadır. Bu sorunun ciddi bir tarzda ele alınıp çözüme kavuşturulması can alıcıdır. Kongremiz, tüm sorunlarımızın çözümündeki öncü atılımını bu alanda da gerçekleştirmeli ve ilk elden bazı adımları atarak, bunun geliştirilmesi yönünde kararlara varmalıdır.

Bunun bir gereği olarak Soruşturma Komisyonumuz tarafından yapılan araştırmalar sonucu bu tür olaylarda yaşamını yitiren bazı parti ve ordu çalışanlarımızın durumlarının Kongremiz tarafından ele alınması gerektiği açığa çıkarılmıştır. Ve itibarlarının iadesi önerilmektedir.

1-Salih CEYLAN:

Mücadele saflarına grup aşamasında katılır. 1978'lere kadar Bazid(Doğubeyazıt) ve Serhedan (Kars) alanlarında faaliyet yürütür. Pratik faaliyetinde kadro ve kitleler tarafından yetenekli olarak değerlendirilen ve sevilen bir kişiliktir. Bu dönem alan faaliyetlerinden Baki (Süleyman) unsuru sorumludur. Bu unsurun kadrolara gözdağı verme, sindirme ve otoritesini konuşturma doğrultusunda bilinçli olarak geliştirdiği kuşku ortamında yine bunun sorumluluğunda **Salih CEYLAN** arkadaş tutuklanır. Asılsız suçlamalarla ajan olarak yargılanarak Baki (Süleyman) tarafından katledilir.

Olay Baki unsurunun amaçları doğrultusunda bilinçli olarak geliştirdiği bir cezalandırmadır. Bilinçli olarak kuşkuculuğu egemen kıldığı bir ortamda hiç bir somut veriye dayanmadan gerçekleşmiştir. Kaldı ki, soruşturma sonuçlarında da hiç bir somut veriye rastlanmamıştır.

Cezalandırmanın özünde amaçlı olduğu ve sadece kuşkuya dayandırıldığı ortaya çıkmaktadır. Ve yine sergilenen pratik kişiyi hedeflese de özünde partiyi hedefleyen, partinin adalet ilkesini hedefleyen düşmanca bir faaliyettir.

Parti 4. Ulusal Kongresi'nin bu durumu değerlendirerek, esas yargılanması gerekeni yargılamasını, alçakça emellerle katledilen parti çalışanlarımızdan **Salih CEYLAN** arkadaşa ise, partililik hakkının iadesini öneriyoruz.

2- Sabri EGE(Bager):

1984'lerde Parti hareketimizle tanışan, '89'lara kadar Çolamerg (Hakkari) merkez ve çevrelerinde aktif bir sempatizan olarak mücadeleye hizmet eden **Sabri** arkadaş 1989 sonbaharında profesyonel çalışma içerisine katılmıştır.

Gerek sempatizanlık döneminde ve gerekse mücadele saflarına profesyonel katılım sonrasında kendisinde var olanı mücadeleye katmada büyük bir çaba sahibi olmuştur. Bu arkadaş düşmana karşı tavizsiz ve direngen tavrı ile Çolamerg gençliği ve kitlesi üzerinde büyük saygınlık uyandırmıştır.

Daha fazla hizmet anlayışı ile mücadele saflarına gelen Salih arkadaş siyasal olarak da belli bir birikime sahip bulunduğundan parti hareketimize dayatılan kontra pratiğini görmekte gecikmemiş, eleştirisel yaklaşarak özellikle kitle politikasında ve savaşçı ve kadrolara yaklaşımda yaşanılan olumsuzluklara karşı tavır almıştır. Bu durum Hogir unsurunun gözünden kaçmamış ve katledilmesinin nedenini oluşturmuştur.

Bu arkadaş da asılsız suçlamalarla-ajanlıkla- yargılanmış, çeşitli uygulamalarla senaryolar geliştirilerek katledilişine haklılık kazandırılmak istenmiştir. Cezalandırılması feodal-komplocu anlayışın, partimizin kadro ve savaşçı yapısına karşı geliştirilen tasfiye hareketinin ürünüdür ve olay Çolamerg gençliği ve kitlesi üzerinde büyük etkide bulunmuştur. Çünkü kitleler tarafından yakından tanınmakta ve suçlamanın asılsızlığı bilinmektedir. Bu durum Çolamerg gençliğinin mücadeleye katılım istemlerinin önüne set çekmiştir.

Katledildiğinde güvenlik birimi sorumluluğunda bulunan **Sabri** arkadaşın partili itibarının iadesi parti adaletinin bir gereği olup, 4. Ulusal Kongremize önerilir.

3- Fehim:

Ulusal kurtuluş mücadelemizin alanda etkinlik göstermesi ile partimize sempati duyan **Fehim** arkadaş metropollerde öğrenci gençlik arasında aktif bir faaliyetlilik içerisine girerek ordu saflarına on iki yeni savaşçı adayını aktarmış, partinin istemi üzerine Doğu Kürdistan'a geçerek parti eğitiminden geçmiştir.

'98 sonbaharında Çelê(Çukurca) alanında görevlendirilen Fehim arkadaş girişkenliği, fedakarlığı ve sorunlara önsezili yaklaşımı ile kısa süre içerisinde takım komutanlığına yükselmiş, savaşçı yapımız tarafından da saygı duyulan, benimsenen bir kişilik olmuştur.

Gelişmeye aday olan bu arkadaş da ön yargılı bir yaklaşımla ajanlık suçlamasıyla tutuklanmış ve ağır bir

sorgulamadan geçirilmiştir. Sorgulanma esnasında sonuna kadar parti ve mücadeleye bağlılığını belirten **Fehim** arkadaşın son sözleri, "Ben ajan değilim, tarih gerçekliği açığa çıkaracaktır, bu konuda Partiye inanıyorum. Yaşasın mücadele" olmuştur.

Suçlamanın asılsızlığı ortadadır. Gerek tutuklanma gerekçesinin sadece kuşkuya dayanması, gerekse sorguda takındığı tavır ve sorgu verileri bunu doğrulamaktadır. Bundan dolayı, Hogır unsuru tarafından katledilen bu arkadaşa parti itibarının iadesini 4.Ulusal Kongremize öneririz.

4- Hayri GEDİK(Dr. Aydın):

Mücadele saflarına 1977'lerde Mazra(Elazığ) alanında katılan **Hayri GEDİK** arkadaş '81'lere kadar Amed, Mazra ve Dêrsim alanında faaliyet yürütür. '81'lerde partinin çağrısı üzerine Lübnan alanına çıkarak gördüğü eğitim sonrası Güney Kürdistan üzeri Çolamerg(Hakkari) faaliyetleri içerisinde yer alır. '85'lerde yapılan yeni düzenlemelerle Dêrsim alanında görevlendirilir ve katledildiği ana kadar Dêrsim Bölge Sorumlusu olarak faaliyet yürütür.

Katledilişi bir komplo sonucudur. Alanda yaşanan taktik dışılık ve bunun yarattığı ortam olumsuzluklara açık bir zemin oluşturmaktadır. Yapılması gereken, provokasyon ve zeminin durumunu değerlendirerek, yapıyı aydınlatmak, doğruya çekerek sorunlara çözüm getirmek iken, suçlayıcı, dıştalayıcı yaklaşım ortamın daha da bulanıklaşmasına yol açmıştır.

Bulanık ortam her türlü asılsız suçlamanın gündeme geldiği bir ortamdır. Subjektif değerlendirmeler, ön yargılı yaklaşımlar, çeşitli ayak kaydırma oyunları ve basit gerekçelerle ağır ithamlar, böylesi bir zemin üzerinde gelişmiş ve yapımız iç didişmelere itilerek **Hayri GEDİK** arkadaş da böylesi bir ortamda "provokasyonla ilişkilidir" adı altında tutuklanmıştır. Tutukluluk sürecinde de parti tavrının sergilenmemesi, konuşturulan bireysel uslup, mevcut zayıflıkları gidermek bir yana, daha da teşvik edici bir ortam oluşturmuştur. Böylesi bir iç didişme zemininde mevcut yaklaşımlarla adeta kaçışa zorlanan **Hayri GEDİK** arkadaş kaçma teşebbüsünde bulunmuştur. Burada esas suç bu ortamın yaratılması, esas suçlu ise böylesi bir ortamı yaratan kişidir. Bu dönem alan faaliyetlerinin başında S. bulunmaktadır ve bu gelişmelerde birincil dereceden rol sahibidir.

Hayri GEDİK arkadaşın çeşitli zayıflıkları olabilir. Ancak doğru yaklaşımlarla zayıflıklarından arındırılarak kazanılabilecek birisidir. Ağır ithamlar ve yaratılan ortamla adeta suça teşvik edilmiştir. Parti 4. Ulusal Kongremizin bu durumu değerlendirerek asıl suçluları meydana çıkarmasını, **Hayri GEDİK** arkadaşa ise eski parti yaşamını da göz önünde bulundurarak parti itibarının iadesini öneririz.

5- Salman ÖMÜRCAN (Gözlüklü Kasım):

Aslen Pazarcix'lı olan **Kasım** arkadaş belirtilen alanda mücadelenin ilk aşamalarında saflara katılmış, Gürrgum(Maraş)-Diluk(Antep) alanlarında çeşitli düzeylerde faaliyet yürütmüştür. Yine böylesi bir faaliyetlilik içerisinde tutuklanmış, ancak belli bir cezaevi yaşamı sonrası kaçmayı başararak, partinin istemi üzerine Lübnan alanına çıkmıştır.

Lübnan alanında sürdürülen hazırlık çalışmaları içerisinde belli bir süre yer aldıktan sonra parti tarafından Avrupa alanında görevlendirilmiş, oradan da Botan'a aktarılarak Çolamerg(Hakkari) faaliyetlerinde görevlendirilmiştir.

'86 pratik faaliyet döneminde ağırlıklı olarak Çelê(Çukurca) alan faaliyetlerinde yer alan **Kasım** arkadaş, 3. Kongre döneminde, alanda sergilemiş olduğu başarısız pratikten ötürü özeleştiri sürecine alınmış ve böylesi bir süreçte kestirmeci bir yaklaşımla cezalandırılmıştır.

Cezalandırıldığı dönemi Kör Cemal ve Şehmus alçağının alanda bulunduğu ve temsil ettikleri anlayışın alanda ağır tahribatlara yol açtığı dönemdir. Cezalandırma bizzat Şehmuz unsurunun talimatı dahilindedir. "Kaçabilir, kaçarsa partiye büyük zararlar verir, sorumluluğu ağırdır, fazla uğraşmadan sorun çözüme ulaşmalıdır" belirlemesi cezalandırılmasının esas kaynağını oluşturur.

Alan faaliyetlerinde yaşanan başarısızlık, kişi olarak **Kasım** arkadaşın yaşadığı durum ve başarısızlıktaki rolü gözardı edilmemekle birlikte, parti tavrı, yetersizliklerden, başarısızlıklardan hareketle cezalandırma değil, kişiyi bulunduğu konumdan çekip çıkarma, kazanma ve mücadeleye mal etmedir. Soruna bu temelde yaklaşıldığında cezanın ağırlığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır. Kaldı ki, mücadele pratiğinde mücadeleye belli katkıları bulunan ve daha da bulunabilecek bir arkadaştır. 4. Ulusal Parti Kongremize Kasım arkadaşın durumunu ele almasını ve parti üyeliği hakkının iadesini komisyon olarak öneririz.

6- Avareş:

1989 yılında Çolamerg alanında birliklerimize katılan **Avareş** arkadaş, aslen Jirki aşiretinden olup, cesareti, savaşkanlığı ve oturaklı kişiliği ile arkadaş çevresi içinde sevilen bir kişiliktir.

Cezalandırılmasının nedeni, yanlışlık olarak gösterilmektedir. Birlik içerisinde gösterdiği olumsuzluk ve bozguncu tavırlarından dolayı soruşturulması kararlaştırılan başka bir savaşçının yerine soruşturmaya alınarak hiç bir suçu olmadığı halde katledilmiştir. Olay ileri parti kadrolarının bulunduğu alanda Hogır alçağı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Esasında bu katletme olayı feodal-komplocu kişiliğin insan yaşamına, yoldaş yaşamına biçtiği değeri ortaya koymaktadır. Açık bir katlediliş olayı yaşanmış ve olay "yanlışlık oldu" biçiminde geçiştirilmiştir. Kişiye yönelik görülse de özünde yoldaşlığa, yoldaşlık ruhuna, partiye, parti ruhuna bir saldırı gündemdedir ve bu tek başına ele alındığında bile ağır bir suç ve cezayı gerektirmektedir.

4. Ulusal Parti Kongremizin sorunları çözmedeki rolü gözönüne getirildiğinde konunun ele alınması ve çözümünün zorunluluğu kendisini dayatmaktadır. Bu açıdan Soruşturma Komisyonu olarak haksız bir biçimde katledilen Avareş arkadaşa ordu üyesi sıfatının iadesini, olayın gerçek suçlusunun ise Bağımsızlık Mahkemesi'nde yargılanarak cezalandırılmasını öneririz.

7- Lamia Baksi(Doktor):

Mücadele saflarına cephe çalışanı olarak Avrupa alanında katılan **Lamia Baksi** '84'lerde Botan alanına aktarılarak '87 Baharına kadar savaş birliklerinde sağlık hizmetlerinde bulunur.

Şekillendiği ortam ve kişilik özellikleri savaşçı yapımızla uyumda zorlanmasına yol açmıştır. Bu durum Kör Cemal döneminde geliştirilmek istenen aydın düşmanlığı ile birleşince cezalandırılmasının zemini oluşturulur.

Gerek tutuklanmasında, gerekse soruşturulup yargılanmasında partimize dayatılan feodal-komplocu anlayışın mimarlarından Kör Cemal'in tavrı belirleyicidir ve pratik uygulayıcısı da kendisidir.

Herşeyden önce bir cephe çalışanıdır. Şekillendiği ortam ve kişilik özelliklerinden dolayı bazı zayıflıklar göstermesi anlaşılır bir şeydir ve bunlar böylesi ağır bir cezalandırmayı gerektirmez. Aksine daha fazla ilgi ve yardımla güçlendirilmesini ve mücadeleye daha yararlı bir seviyeye yükseltilmesini gerektirir. Eğer kendisine uygun yaklaşılırsa rahatlıkla mücadeleye yarar verebilecek bir konumda tutulabilecektir. 4. Ulusal Kongremizin belirtilenleri gözönüne alarak, yapılan haksız cezalandırmayı mahkum etmesini, **Lamia Baksi** arkadaşın cephe üyeliği sıfatını iade etmesini öneririz.

8- Hüseyin, Abdülsamet ve Ahmet:

Çelêli(Çukurcalı) olan bu üç yurtsever milis durumundadırlar. **Hüseyin** ve **Abdülsamet** alanda ulusal kurtuluş mücadelemizin etkinlik göstermesi ile '84 yılında parti hareketiyle ilişkiye geçmiş, silahlı eylemler de dahil aktif bir faaliyetlilik içerisinde olmuşlardır. '84 sonbaharında deşifre olmaları üzerine savaş birliklerimizde yer alarak mücadelelerini devam ettiren bu arkadaşlar, '85 sonlarında ülke genelinde yaşanan durum, alan faaliyetlerindeki tıkanma ve düşmanın aileleri üzerindeki baskıları karşısında zayıflık gösterek birliklerimizden kopup Irak'a yerleşmişlerdir.

Savaş birliklerinden kopmalarına rağmen, partiyle ilişkilerini koparmayan bu arkadaşlar, '88 I-KDP ihanetine kadar bulundukları zeminde milis düzeyinde mücadelemize hizmetlerini sürdürmüş, yenilgi sonrası belli bir süre İran alanına geçtikten sonra parti tarafından bazı hizmetlerin yerine getirilmesi için yeniden Çelê alanına gönderilmişlerdir. Alan güçlerinin belirsiz hareket eden **Hüseyin, Abdülsamet** ve **Ahmet** arkadaşlar, bazı askeri malzemelerin temininde belirleyici rol oynamışlardır.

'89 sonbaharında alana kontra pratiğinin dayatılmasıyla tutuklanan bu arkadaşlar hiç bir somut veriye dayanmayan asılsız kuşkularla, "bazı silahlarımızın yerini biliyorlar, düşmana gidebilirler" yaklaşımı ile cezalandırılmışlardır. Sorgu verilerinde suç teşkil edecek hiç bir bilgiye rastlanmamaktadır. Ölüme giderken söyledikleri son söz, "Eğer parti çıkarları açısından gerekiyorsa cezalandırın. Partiye inanıyoruz, mücadeleyi zafere götürecektir. Parti ailelerimize sahip çıksın" olmuştur.

Cezanın haksızlığı ortadadır. Kaldı ki, silahların yerlerini bilseler bile, alınması gereken tedbir, bu üç yurtseverin fiziki olarak ortadan kaldırılması değil, bilinen silahların yerinin değiştirilmesidir. Bu olay partimize dayatılan feodal-komplocuk ve çizgi dışılığın insan yaşamına nasıl yaklaştığını ortaya koymaktadır.

4.Parti Ulusal Kongresi'nin bu durumu değerlendirmesini ve bu yaklaşımı mahkum ederek belirtilen üç arkadaşa Cephe-Ordu üyeliği sıfatını vermesini öneririz.

9- Ali AKTAŞ

Ulusal kurtuluş mücadelemizin Mêrdîn alanında etkinlik göstermesi ile birlikte Parti hareketiyle ilişkiye geçen **Ali AKTAŞ** arkadaş, alanda sömürgeciliğe ve işbirlikçilerine karşı verilen mücadelede 1980 yılına kadar aktif rol oynar. Dêrika Çiyayê Mazî(Derik) alan sorumluluğunda iken, Parti hareketimizin genelde yaşamış olduğu durum, alanda yaşanan tıkanma ve bu tıkanmanın alan birimi içerisinde yaratmış olduğu karşılıklı çekişme ortamında çözümsüzlüğe düşerek, ortamın da yaratmış olduğu ikircikliğin etkisiyle partiden kopar. Partiden koparken Dêrika Çiyayê Mazî alan sorumlusudur. Ancak yurtsever düşüncelerden kopmamış, parti dışına çıksa da düşüncede partiye bağlılığını sürdürmüştür. Ne var ki bu kopuş, yargılanmasının esasını oluşturmuştur.

Savaştan kaçmanın cezası elbette ağır olmalıdır. Fakat bu koşullardan soyut, tek başına ele alındığında yanılgılı sonuçlara götürür. Bu bağlamda soruna yaklaştığımızda **Ali AKTAŞ** arkadaşın durumunu ve ortamdan bağımsız ele almanın zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Genelde önemli sorunlar yaşanmaktadır. Alan özgülünde de, genel sorunlara bağlı olarak ve yine alanın kendi özgülünün yarattığı sorunlarla beraber bir tıkanıklık, bir çözümsüzlük yaşanmaktadır. Bu durum alan birimini bir tıkanmaya, daralmaya sürüklemiş ve bunun yarattığı çekişmeli bir ortam doğmuştur. Bu ortam itici bir ortamdır, zayıflıkları derinleştirir.

Kaçış olayı yukarıda izah edilen ortamda gerçekleşmiştir. Bu durumda kaçış olayı kendi başına bir zayıflık, bir suç teşkil etse de ortamın rolü gözönüne getirildiğinde cezanın ağırlığı kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

4. Ulusal Parti Kongremizin bu belirtilenler ışığında, ağır ve zor olduğundan dolayı da adil olmayan bu durumu yeniden ele almasını ve **Ali AKTAŞ** arkadaşa parti itibarının iadesini öneririz.

10- Cami İKE (Orhan):

Ulusal kurtuluş mücadelemizin alanda etkinliğini göstermesiyle, 1985'te Şirnex alanında saflara katılan **Cami İKE** arkadaş, '86 sonbaharına kadar yine aynı alanda birlikler içerisinde faaliyet yürütür.

Koşulların zorluğu aile bağları ve eğitimsizlikle birleşince, mücadele saflarını terkederek Irak'ta bulunan akrabalarının yanına gider. Bu durumdan dolayı yakalanarak yargılanır. Genç oluşu ve yukarıda izah edilen diğer etkenler gözönüne alındığında, cezanın suça uygunluk teşkil etmediği, ağır olduğu ortaya çıkmaktadır. Eğitilerek yeniden mücadeleye mal edileceği gibi, değişik biçimlerde görevlendirilerek mücadele ve Parti hareketi yararlandırılabilirdi.

Soruna kestirmeci ve sorumsuzca yaklaşılmıştır. Oysa gündemde olması gereken, kişinin kazanılmasıdır. 4. Ulusal Parti Kongremizin, adil olmayan bu durumu yeniden ele alarak düzeltmesini, bunun için **Cami İKE** arkadaşa ordu çalışanı sıfatının iadesini öneririz.

11- Veysi ...(Mehmet)

Mücadele saflarına 1987 yılında Şirnex alanında katılan **Veysi** arkadaş '88 Mart'ına kadar savaş birliklerimiz içinde faaliyet göstermiştir.

Koşulların zorluğu, aile bağları, genç oluşu ve gerekli eğitimin verilmeyişiyle birleşince, pratik süreç içerisinde bazı zaaflar göstermiş, bunun sonucu olarak kaçabilir düşüncesiyle yargılanarak cezalandırılmıştır.

Ceza adil değildir, çünkü mücadele saflarında yeralan arkadaşlarda zaman zaman zaafların ortaya çıkması anlaşılır birşeydir. Burada yapılması gereken, kestirmeci bir mantıkla soruna yaklaşmak değildir, bilakis kişinin zaaflarını bilerek onu zaaflarından arındıracak bir yaklaşım göstermek ve ilgiyle eğiterek mücadeleye mal etmektir.

Ortada haksız bir cezalandırma mevcuttur. Bundan dolayı Parti 4. Ulusal Kongremizin, bu haksızlığı gidermesini, **Veysi** arkadaşa ordu çalışanı sıfatının iadesini öneririz.

12- Mehmet HOCA:

Mücadele saflarına Serhedan (Kars) alanında grup aşamasında katılır. Bu alan faaliyetleri içerisindeyken, grup bünyesinde ortaya çıkan bazı olumsuzluklardan dolayı, Şahin Dönmez tarafından tutuklanır. Tutuklanma gerekçesi hizipçiliktir. Bundan dolayı yargılanarak cezalandırılır. Oysa ortaya çıkan olumsuzluk, alandaki birim içindeki çekişme ve bunun çıkardığı uyumsuzluktur. Yapılması gereken, sorunun kaynağının doğru tespiti, çekişmeye ve didişmeye yol açan ortamın giderilmesi, bu konuda karşılıklı tarafların zaaflarının görülerek doğru yönelim ile giderilmesidir.

Soruna kestirmeci yaklaşılmış, karşılıklı çekişmeye yolaçan durumlar doğru değerlendirilememiş, bunun sonucu olarak, hiç de haketmediği halde **Mehmet** arkadaş ağır bir cezalandırmaya tabi tutulmuştur. Bunun doğru bir yöntem olmadığı, hele hele PKK'nin sorunları çözüm yöntemi olamayacağı açıktır.

Bu belirlemelerden verilen cezanın ağır olduğu, suça uygunluk arzetmediği görülmektedir. Bundan dolayı 4. Parti Ulusal Kongresi'nin durumu düzeltmesini, **Mehmet HOCA** arkadaşa Parti üyeliği sıfatının yeniden iadesini öneririz.

13- Kendal:

Güney Kürdistanlı olan bu arkadaşımız, direngen ve mücadeleci bir kişiliğe sahiptir. Son derece Parti'ye bağlı, dürüst özellikleri olan **Kendal** arkadaş, Qilaban(Uludere) alanında faaliyet yürütürken, Zeynel alçağının tasfiyeci, bozguncu uygulamalarını yakından görmüş ve buna karşı tavır geliştirmiştir. Durumu Parti'ye rapor etmek ve Parti'nin müdahalesini sağlamak için Parti'ye ulaşma çabası içindeyken, bu durumu Zeynel alçağı tarafından farkedilmiş ve katledilmiştir.

Bundan dolayı, insanlık ve halk düşmanı bir anlayışın haksız ve cani uygulamalarına maruz kalan Kendal arkadaşın parti itibarının iade edilmesini, Parti'yi koruma çabasının büyük bir değerle anılmasını yüce 4. Ulusal Parti Kongresi'ne öneririz.

14- Mustafa İŞLEK:

1987 yılında Askerlik Kanunu ile mücadele saflarına alınan **Mustafa** arkadaş, feodal-komplocu ve kontra pratiğini uygulayan Metin alçağı ve bu anlayışın sahipleri tarafından, haksız ve suçsuz bir biçimde katledilmiştir. Yurtsever bir aile çevresinden mücadele ortamına alınan bu arkadaşımız, mücadeleye, halka ve Parti'ye hizmet eden bir değer olarak kabul görmesi gerekirken, tasfiyeci-komplocu anlayış bu imkanı vermemiş, bu uygulamanın gözükaracа kurbanı yapmıştır.

Feodal-komplocu tasfiyeci anlayış ve uygulama sonucu katledilen **Mustafa** arkadaşın yurtsever savaşçı itibarının iade edilmesini yüce 4. Ulusal Parti Kongremize öneririz.

24.12.1990
Parti Soruşturma Komisyonu

Rıza yoldaş mücadelemizde yaşıyor

Rıza yoldaş, Kasım 1990'da Xozat (Hozat)'a bağlı Beşelma (Hopik) köyü civarlarında sömürgeci güçlerle ARGK'ye bağlı bir bölge birliğimiz arasında meydana gelen çarpışmada üç yoldaşımızla beraber şehit düştü.

Çewlik (Bingöl)'in Miyalen köyünden emekçi bir aileden gelen **Rıza** yoldaş, şehit düşüşünden yaklaşık bir yıl önce mücadele saflarına katıldı. Kırkı aşkın yaşı ile, saflarda savaşımızın halklaşma özelliğinin en belirgin temsilini yapıyordu. Aklaşmış kır saçlarıyla, ilerlemiş yaşıyla Halk Ordumuzun saflarına katılan bir yoldaşımızdı.

Yaşamı büyük zorluklarla geçmiş çilekeş bir Kürdistanlıydı. Yaşam kavgası O'nu en ağır, en tortu işlere bulaşmaya kadar itmişti. Bu durumu ile Kürdistan'da yaşanan bir gerçeği yansıtmaktaydı. Gerçekten de Kürdistan'da yaşam baştan-başa bir kavga, bir çatışma ve bir savaş olayıdır. **Rıza** yoldaş bu gerçeğin içinde, bu nedenle birkaç kez "sivil suçlar" nedeni ile zindanlara düşmüş ve çıkmıştı. Bu durum yoldaşımızın kişiliği üzerinde izler bırakmış ve önemli oranda da yıpranmasına yol açmıştı.

Çewlik merkeze bağlı köyünden şehire çok erkenden göç eden ailesinin yaşam olanaklarını yaratmak için birçok işe baş vurmuş ve zorluklar onu olumsuz ortamlara kadar itmiş olsa da daha sonra kendisini toparlar, kazandığı yaşam tecrübelerinden sonuçlar çıkarır. Yakınları ve çevresinin yardımları ile ekonomik sorunlarını çözmeye çalışır. Kişisel kurtuluş çabalarının bir çözüm olmadığını gören **Rıza** yoldaş, daha köklü bir çözümün gereğine inanmaya başlar ve ortamı önemli oranda politize eden gerilla savaşımını tek yaşam kapısı olarak görür. Tanıdık yurtsever çevrelerle ilişkilerini geliştirir. Nihayet Halk Ordusu saflarına katılma kararını verir. Yakaladığı bir olanağı kullanarak Dep (Karakoçan) bölgesinde ARGK saflarına ulaşır. 1989-1990 kış süreci eğitim devresine katıldıktan sonra, 1990 yılı baharında pratiğe katılır. Dêrsim-Nazmiye alanında faaliyetlerde yer alır, 1990 yılı sonbaharında ise Xozat (Hozat) alanındaki birlikte yer alır. Şehit düşünceye kadar bu alanda çalışır.

Rıza yoldaş devrimci yaşamda fedakar, çalışkan, kararlı bir devrimcilik sergilemiştir. Kırkı aşan yaşı ile gelip saflarda yerini alması, bu yaşında gerillacılık yapması halk içinde saygınlık yaratmıştı. Alçakgönüllülüğü ve açık yürekliliği ile örnek bir yoldaşımızdı. Gerilla yaşamı içinde erimenin yoğun çabasını göstermiş ve bunda başarılı da olmuştu. **Rıza** yoldaş bir halk savaşçısının özelliklerini temsil etmiş ve bunu görevler karşısındaki olgun ve girişken tutumuyla kanıtlamıştır. İçinden geldiği o çok tortu yaşamın devrimcileşme önündeki engelleyiciliğine karşın, O, günden güne kendisini yenilemeyi sağlayarak, bağımsız ve demokrat kişilik düzeyine ulaşmanın yoğun çabalarını sergileyen ve belirgin adımlar atarak örnekleşen bir yoldaşımızdı.

Burada, anılarından birini anlatmak istiyoruz: *"Katılışının ilk günüydü, yeni bir isim, her arkadaş gibi onun için de gündeme geldi. Bunun üzerine sohbet açıldı, birtakım isimler önerildi. Bu an kendisi öne atıldı ve isminin **Rıza** olmasını istedi. Bu önerisinin nedeni olarak ise, saflara gelişi ve böylesi mutlu bir güne ulaşmasının kendisinde yarattığı gönül hoşluğunu bir kelime ile "ben Rıza'yım" deyişi ile anlatmak istediğini belirtti. Böylece, iyi bir ikna biçimi ile tartışmayı sonuçlandırdı."* Bundan böyle adı **Rıza** olarak kaldı.

O'nun, bu yaşta karşı karşıya bulunduğu sorunlarıyla gidip gerilla saflarına katılabileceğini ne tanıdık dostlar ve ne de düşman beklemekteydi. Ancak O, partisi PKK'ye olan güvenle bu gücü gösterdi ve savaşa katıldı.

Rıza arkadaşın şahsında genelde halk kitlelerimizin, özgülde ise Çewlik kitlesinin devrime, bağımsızlık ve halk demokrasisine olan susamışlığını görmek mümkündür. Kurtuluşun Halk Ordusu saflarında savaşmakta, 1925'lerin direniş ruhunu bu temelde diriltmekte olduğunu Çewlik halkı görmüş ve adımını atmıştır.

Rıza yoldaş, halk savaşçısı olmanın yaş sınırı olmadığının, yediden yetmişe dek "insanım, haksızlığa karşıyım" diyen her emekçinin görevi olduğunun en belirgin anıtı olarak mücadelemizde yaşayacaktır.

Anısını mücadelemizde yaşatacağız!

Silah arkadaşları

Ahmet yoldaş anısıyla yolumuzu aydınlatıyor

29 Kasım 1990'da Xozad (Hozat)'ın Hopik köyünde düşman kuvvetleriyle çıkan bir çarpışmada üç yoldaşıyla birlikte şehit düşen **Ahmet** yoldaş, aslen Serhedanlı idi. Mücadele ile yüksek öğrenim gördüğü Ankara'da ilişkiye geçti. **Ahmet** yoldaş bulunduğu zeminde örgütsel görevler üstlenerek, başarılı bir komite çalışması yürüttü. Bu zeminden birçok savaşçının mücadele saflarına aktarılmasında değerli katkıları oldu. 1989 yılında Ankara'dan Dêrsim'e çok sayıda savaşçı aktardı. 1989 sonlarında kendisi de fiilen gerilla savaşına katıldı.

Ahmet yoldaşın örgütçülük özelliği ve ikna yeteneği oldukça güçlüydü. Yoldaşlarıyla ilişkisinde eğiticiydi. Bunu güvenle döşenmiş bir zemin üzerinde sağlardı. Onun kişiliğini daha iyi tanımak açısından şu örneğe bakmamız yetecek.

10 Nisan 1990'da sabah saat yedi otuzda düşman kuvvetiyle karşılaşılmış ve çarpışma başlamıştı. Araziye göre en alttaki manga yoğun bir çatışma içindeydi. **Ahmet** yoldaşın bulunduğu manga, birinci manganın üstündeki kayalıktaydı. Bir anda bir savaşçının silahını çalıştıramadığını gördü. Kendi silahı roketatar olduğu için, idareli kullanmak zorundaydı. Silahını kullanamayan savaşçı onda büyük bir öfke yaratmıştı. Bu savaşçının elindeki silaha yapışarak, *"Ver şu silahı"* dedi, *"bak, yoldaşlarımız aşağıda ateş altında!"* Ancak komutan müdahale edince, emir gereği girişiminden vazgeçti. Çarpışmada iki yoldaş şehit düşmüştü. Çarpışma sonrasında birlik durum değerlendirmesi yaparken, **Ahmet** yoldaş kendi özeleştirisini şöyle veriyordu: *"Tavrım sadece silahı işletme değil, silahla birlikte insanı işletme doğrultusunda olmalıydı!"*

Bu çarpışma gün boyu sürmüştü ve şehit düşen yoldaşlardan biri (**Serdar** yoldaş), **Ahmet** yoldaşın yakın akrabasıydı. **Ahmet** yoldaş, **Serdar** yoldaşın şahadeti ardından duygularını şöyle dile getiriyordu: *"Beni şu an üzen, **Serdar** arkadaşın akrabam olması değil. Biz bir dava adamıyız. Beni üzen, kinini henüz yeterince boşaltamamış olması, görevlerin yetkince yerine getirilmemesi, rollerin tamamen oynanmaması, düşmana daha fazla darbe vurma imkanı varken bunun yeterince yapılmamasıdır."* Bu yaklaşım, **Ahmet** yoldaşın Parti ve mücadele karşısında duyduğu yüksek sorumluluğun örneğidir. **Ahmet** yoldaşı verdiğimiz bu örneklerle de tanıtmak veya sınırlamak mümkün değildir. O, Parti içi sınıf savaşımında da birçok örnek davranışa sahipti. Attığı her adımda Parti ölçülerini esas alır, yapıcı olmaya büyük özen gösterirdi.

Mücadele yaşamı boyunca sürekli olumlu çabaların ve örnek tavırların sahibi olan **Ahmet** yoldaş, 29 Kasım 1990'da Xozad'ın Hopik (Beşelma) köyünde üç yoldaşıyla birlikte şahadete ulaşırken, halka bağlılığın ve direnişçiliğin de en güçlü örneklerinden birini yarattı, yarattılar. **Ahmet** yoldaş ve diğer şehitlerimizin anısı yolumuzu daima aydınlatacak, mücadeleleri yaşam çizgimiz olacaktır.

Arif (Eşref) yoldaş ulusal kurtuluş için yüksek fedakarlığın, bitmez-tükenmez azmin ve alçakgönüllülüğün adıdır!

Arif yoldaş, komutasındaki **Ahmet, Salih** ve **Rıza** yoldaşlarla beraber, Kasım 1990 tarihinde Dêrsim'in Xozat (Hozat) ilçesine bağlı Beşelma (Hopik) köyünde düşman kuvvetleri ile girdiği çarpışmada şehit düştü. **Arif** yoldaşın Parti içindeki yaşam ve çalışması hayli gerilere uzanır.

Serhed eyaletimizin önemli bir faaliyet alanı olan Serhedan (Kars)'ın Têkor (Digor) ilçesine bağlı Pazarcık köyünde yoksul bir aile çocuğu olarak insanlık yaşamı ve sorunlarının kavurucu ortamında hayata gözlerini açar. **Arif (Eşref)** yoldaş, denilebilir ki, daha ilk günden beri emekçi olma özelliğiyle tanıştı, Parti yaşamına gelmeden önce ve Parti ortamı içerisinde bulunduğu sürece O'nun kişiliğine damgasını vuran en temel özellik emekçi oluşu, bundan kaynaklanan üretkenlik, değerlere yüksek saygı ve onları koruma hassasiyeti, insanlık ilişkilerindeki alçakgönüllülüğü olmuştur. Kişiliğinin devrimci dönüşüme uğramasında temel özellikler taşıyan **Arif** yoldaş, henüz grup aşamasında partileşmeye doğru adımların atılmaya başlandığı bir dönemde hareketimizle tanışmış, bulunduğu alanda çeşitli düzeylerde çalışmalara katılmıştı. **Akif YILMAZ** ve **İdris ÖKMEN** gibi bugün değerli Parti şehitleri olarak andığımız yoldaşların komutasında da faaliyet yürüten **Arif** yoldaş, 12 Eylül faşizminin iktidara geldiği 1980 döneminde tutuklanmış, uzun bir süre cezaevinde kalmıştır. 1983 yılına kadar tutuklu bulunduğu Erzirom(Erzurum) Cezaevi'nde yoldaşlarıyla birlikte düşmanın vahşi baskı, işkence ve zulmüne karşı kararlı ve başeğmez bir direniş sergileyen bu değerli yoldaşımız, zindan koşullarında maruz kaldığı ağır işkenceler nedeniyle duyma yetisini önemli oranda yitirmesine rağmen, devrim için duymanın ve hissetmenin derin anlamını daha da pekiştirmişti. Cezaevinden çıktıktan sonra Parti örgütleri ile ilişki kurmak için yoğun bir arayış ve çabanın sahibi olmasına rağmen, bu mutlu anı deyim yerindeyse 1987 baharında yakalayabilmişti. Bu ara dönemi metropol kentlerde (İzmir, İstanbul vb.) inşaat işçiliği vb. yaparak değerlendirmeye çalışan **Arif** yoldaş, diğer yandan ilerici kesimler içerisinde Parti ve mücadelemizin propagandasını yapma, çevre oluşturma faaliyetlerini sorumluluk anlayışının bir gereği olarak yürütmüştür. Çalıştığı birçok iş yerinde, işçileri grev vb. direnişlere götürdüğü için patron ve faşist güçlerle sürekli bir çatışma halinde olmuştur. Kazancının büyük bölümünü, daha önce birlikte bulunduğu, direniş kadar acılarını da paylaştığı Erzirom Cezaevi'ndeki PKK'li yoldaşlarına ulaştırarak, onlarla her an beraber olduğunu, ruhen onları yaşadığını somut olarak ortaya koyan **Arif** yoldaş, 1987 baharında Amed (Diyarbakır) eyaletindeki yoldaşlarıyla ilişki kurarak uzun zamandan beri beklediği anı yine yoldaşlarının desteği ile yakalamıştı. Artık O'nun için devrime daha fazla hizmet etmek için emek harcama ve gerektiğinde tereddütsüz şahadete yürüme koşulları doğmuştu. Artık endişe edeceği hiç bir şey yoktu. **Arif** yoldaşın Amed Eyaleti'nde olduğu kadar Dêrsim çalışmalarına da değerli hizmet ve katkıları olmuştur. Çok sayıda eylem ve çatışmaya katılan **Arif** yoldaş, propaganda çalışmaları yanında lojistik sorunlarının çözümünde de çözümleyici düşüncenin, aktif çaba ve fedakarlığın sahibi olmuştur. 1989 sonbaharında Dêrsim Eyalet çalışmalarına daha kalıcı ve sorumlu bir pozisyonda katılan bu yoldaşımız, 4. Bölge Yönetim Birimi üyesi olarak çalışmalara katılmış, ve aynı zamanda pratik olarak Amed ve Dêrsim Eyaletleri arasında sürekli koordinasyonu sağlama görevini üstlenmiştir. "Gerillada durmak ölümdür" ilkesini yaşamında dikkate alan **Arif** yoldaş, bitmez-tükenmez enerjisi ile her görevi coşkuyla kabul etmiştir. Son olarak komutanı olduğu grupla bir göreve giderken kahpe düşman kuşatmasını bu ruhla ve intikamcı direniş ile parçalayan **Arif** yoldaş, kemalist beyaz katliamın yaşandığı Dêrsim'de ulusal birliğin ve direnişin harcı olarak şahadete ulaşmıştır.

Partimizin IV. Ulusal Kongre çalışmalarının yürütüldüğü bir süreçte aramızdan ayrılan bu yoldaşlar, "devrimi zafere ulaştırın" tarzındaki şehitlerin genel emir niteliğindeki mesajı yanında, "IV. Ulusal Parti Kongresi'nin kararlarını başarı ile ve kararlıca uygulayın" emrini de vermişlerdir.

Tüm şehitlerimize karşı olduğu gibi, **Arif (Eşref), Ahmet, Salih** ve **Rıza** yoldaşlarımıza karşıda yeminimiz, IV. Ulusal Parti Kongresi'nin Parti şehitlerine ilişkin aldığı kararlara bağlı kalmak ve gereklerini yerine getirmekte ifadesini bulacaktır.

PKK şehitleri gerçek yaşamın adı ve ölümde yaşamı yaratan direnişin sahibidirler.

Anıları mücadelemizde yaşayacaktır!

Silah arkadaşları

Salih yoldaş ulusal kurtuluş mücadelemizde yaşayacaktır!

Adı ve soyadı: (...)
Kod adı: **Salih**
Doğum yeri: **Gûrrgum(Maraş)-Elbistan**

29 Kasım 1990 tarihinde bir grup yoldaşıyla birlikte düşmanla girdiği silahlı çatışmada şehit düşen **Salih** yoldaş, Gûrrgum'un Elbîstan kazasında dünyaya gelmişti.

Salih yoldaş 1989 yılında ARGK birliğine katılıncaya kadar, hem öğrenimini sürdürüyor ve hem de öğrenim giderlerini karşılamak ve aile geçimine katkıda bulunmak için işçilik yapıyordu. İlk devrimci faaliyetleri de işçiler arasında oldu. İşçiler arasındaki propaganda çalışmalarını fiili katılım düzeyine vardırarak, 1989 sonlarında bir gerilla savaşçısı olarak Dêrsim alanında ARGK birliğine katıldı.

Salih yoldaş mücadelenin en kızgın olduğu bir dönemde saflara katılmıştı. Olgun ve neşeli bir kişiliğe sahipti. Mizah yeteneği oldukça gelişkindi. Bu özelliğiyle en zor anlarda bile grubunda moral ve neşe kaynağı olurdu. Asık suratlılığa asla tahammül gösteremez, mutlaka neşeli bir ortam yaratırdı. Onun bulunduğu ortam sürekli canlanırdı. Yoldaşlarına ve halka karşı daima sevgi ve neşe dolu olan **Salih** yoldaş, düşman karşısında da bir o kadar acımasızdı. Düşmana kin ve nefret doluydu. Bu özelliği onun, bilinçliliği ve duyguda sınıfsal netliğe ulaşmasının ürünüydü.

Salih yoldaş, yoksul bir yaşam içinde büyümüştü. Özlemleri basit değildi. Bütün yoksulluk ve acıların kaynağını biliyor, acıları kaynağında kurutmanın mücadelesini veriyordu. Mücadeleye derin bir yaklaşımı vardı. Vereceğimiz örnek bunu çok güzel anlatacaktır. Gerilla birliğinde aylarca silahsız dolaştı, ama bunu hiçbir zaman sorun yapmadı. Bulunduğu gerilla birliğinin düzenlediği bir kültür gecesinde, yoldaşlarının kendisiyle yaptığı bir röportajda, gazetecilik görevini üstlenen yoldaşının, *"Hangi tip silahı kullanıyorsunuz?"* sorusuna şu cevabı veriyordu: *"Ben düşmana karşı 'elinof' marka silahı kullanıyorum. Üç atış biçimi vardır. Bu bir yakın döğüş silahıdır. Bir, dirsek vuruşu; iki, yumruk; üçüncüsü, şamardır. Bu silah, PKK yapımıdır."*

Salih yoldaş, eğitime büyük önem verirdi. Yoldaşlarıyla güçlü biçimde kaynaşır, kendisini eğittiği gibi eğitici de olurdu. Sevgi ve saygı dolu yaklaşımıyla halk saflarında da daima kazanıcıydı.

Salih yoldaş, **Arif, Rıza** ve **Ahmet** yoldaşlarla birlikte 29 Kasım 1990'da Hozat'ın Hopik köyünde düşmanla girdikleri bir çarpışmada şehit düştü. Bu yoldaşlar, direnişleriyle halka bir tarihi hatırlattılar. Düşmanla çarpıştıkları alan, 1938 isyanı ve düşman vahşetinin izlerini taşıyordu. Sadun Ağa önderliğindeki Bahtiyar aşireti 1938'de burada büyük bir direniş yaşamıştı. Bu direniş faşist Türk sömürgecileri tarafından vahşice bastırılmış, binlerce masum insan canice katledilmişti. Bu toprakta on binlerce Kürt insanının kanı vardı, feryadı vardı, çağrısı vardı. İşte, bu yoldaşlar, direnişleriyle bu tarihi çağrıya nasıl cevap verilmesi gerektiğini gösteriyorlardı. Toprağın boyun eğmeyeceğini, öfkenin dinmeyeceğini, çağrının susmayacağını anlatıyorlardı. **Salih** yoldaş Gûrrgum-Elbîstanlıydı, ama işte Dêrsim'de savaşıyordu ve orada tarihsel bir çağrıya cevap olarak toprakla kucaklaşıyordu.

PKK Genel Sekreteri ***Abdullah ÖCALAN*** *yoldaş tarafından IV. Ulusal Kongre'ye sunulan ve onaylanan 31 Ekim 1990 tarihli* ***Politik Rapor****'u bölümler halinde yayınlamaya devam ediyoruz:*

Politik Rapor

III. Bölüm:

SİLAHLI MÜCADELE SORUNLARIMIZ

Cephe ve cephe eylemine ilişkin

Cephe faaliyetleri özünde siyasal faaliyetlerdir. Silahlı mücadeleyle bağlantısı olsa da silahsız yürütülen faaliyetlerdir. Devrimci şiddetin siyasal biçimidir. Gerilla, halkın silahlı şiddeti iken, cephe örgütlenmesi ve eylemi de onun siyasi şiddetidir. Cephe olgusu ve onun eylemine nasıl yaklaşmalıyız? Bu sorunun cevabı, halkımızın tarihsel özelliklerinde yatmaktadır. PKK'nin devralmış olduğu halk zemini pasifizm kadar isyancılığı da barındıran bir oluşumdadır. Kitleler, pasifizmle patlamacılığı içiçe yaşamaktadır. Bu iki zıt özellik birbirlerini içermiş durumdadırlar. Pasifizmde isyanın bastırılmış suskunluğu var. İsyanda ise pasifizmin ayak bağları vardır. Koşullara göre biri diğerinin önüne çıkar. Diğeri siner ve koşulunu bekler.

Cephe, düşmana karşı zoru içeren bir halk örgütlenmesidir. Kürdistan toplumunun doğasını kavramaya çalıştığımızda, az-çok düşmana karşıt bir konuma düşen halk kendi cephesinde yer alan bir konuma girmiş demektir. Kendisine dayatılan ihanet kırıldığında, pasifikasyon yırtıldığında ortaya çıkacak olan halkın siyasal zorudur.

Parti halklaştığı oranda cepheleşir. Halk cepheleştiği oranda partinin kitlesi oluyor. Hemen şunu da belirtelim ki, parti öncülüğü olmadan cepheleşme gelişmez. Kürdistan tarihinde isyanların ezilmesi göstermiştir ki, ağır basan yan pasifikasyondur. Kendiliğinden isyan geleneği en son Dersim somutunda ve yine Güney-Kürdistan'da ezilince bunun bir daha gelişmesi çok zordur. Belki bazı fırsatlar buna imkan verebilir ama, normal koşullarda isyanlar artık gelişemez. Düşmanın özel savaşımı bunu önleyecek seviyededir.

Düşmanın özel savaş tarzı klasik yöntemleri aşmıştır. Özel savaşın çok yönlü gelişimi beraberinde halka yaklaşımı -artık sıkıyönetimlerle yaklaşılmıyor- yeni tarzda ele almayı getirmiştir. Bu da, isyanı kendiliğinden bir gelişme yöntemi olmaktan çıkarmıştır. Kendiliğinden halk isyanı devri kapanmıştır. Dolayısıyla, halkın isyan duygularına, tepkilerine ifade olabilmek için, parti öncülüğünü oturtmak esastır. Nitekim PKK tarihi de bu doğrultuda gelişmiştir. Tüm değerlerimizin yok edildiği bir ortamda, biz parti öncülüğünü geliştirerek, ulusal kimliği, direniş biçimlerini öncelikle PKK kadrosunda ve savaşçısında gerçekleştirerek halka egemen kılmayı esas aldık.

Unutulmamalıdır ki, isyan duyguları bile PKK içinde gelişmiştir. Sağını solunu tanımayan, korkak, kendine güvensiz, nefes alamaz kişilik PKK içinde isyancılığa dönüştürülmüştür.

Parti içinde birçok kişi gerilla olmadan önce isyancıdır. Zaten biz isyancılardan gerilla yaratmaya çalışıyoruz. Bizde gelişen direnişçilik, isyan direnişçiliğidir. Bu isyan direnişçiliği PKK içinde işlenip, gerilla direnişçiliğine dönüştürülmek isteniyor. Ve şimdi bunu önemli oranda başardığımızdan, sıra halka geliyor. Parti içinde isyana alışan ya da gerillaya alışan öncü, bu işe halkı da alıştırıyor. Gerillalarımızın en yoğun savaştığı alanlarda isyanlar da gelişmeye başladı. Propaganda ve ajitasyonla isyanı körüklediğinde, isyanlar gelişmeye başlamıştır.

Eğer parti öncülüğü olmasaydı, ne Siverek-Hilvan direnişi ne de Nusaybin-Cizre direnişleri gelişirdi. Buralar yüzyılların uyuşukluğu altında feodal denetimin, hain işbirlikçi kesimlerin denetiminin en güçlü olduğu yerlerdi. Ulusal duygular köreltilmişti, onu ateşleyip, canlandıranların PKK'nin yiğit militanları olduğunu çok iyi biliyoruz. Dolayısıyla, gerillada öncü esas alınıyorsa, halk isyanında da esas olan öncüdür. Öncüyle halk isyanı, halk cephesi, halk hareketi arasındaki ilişkiler bu kadar somuttur. Parti öncülüğünde gelişmeyen halk isyanı ne gelişir, ne denetlenir ve ne de tahribattan kurtulur. Ancak öncünün denetimi, propagandası, ajitasyonu onu ortaya çıkarır, korur, geliştirir. Halk isyanının öncü ile olan ilişkisi bu temelde ele alınmalıdır. Gerillayla halk isyanının doğrudan bağlantısı vardır. Gerillanın sesi olmazsa, halk isyanı gelişmez. Gerillanın fedakarlığı, koruması, düşmanı oyalaması ve halkı etkilemesi isyana yol açmıştır.

“Eğer parti öncülüğü olmasaydı, ne Siverek-Hilvan direnişi ne de Nusaybin-Cizre direnişleri gelişirdi. Buralar yüzyılların uyuşukluğu altında feodal denetimin, hain işbirlikçi kesimlerin denetiminin en güçlü olduğu yerlerdi. Ulusal duygular köreltilmişti, onu ateşleyip, canlandıranların PKK'nin yiğit militanları olduğunu çok iyi biliyoruz. Dolayısıyla, gerillada öncü esas alınıyorsa, halk isyanında da esas olan öncüdür. Öncüyle halk isyanı, halk cephesi, halk hareketi arasındaki ilişkiler bu kadar somuttur. Parti öncülüğünde gelişmeyen halk isyanı ne gelişir, ne denetlenir ve ne de tahribattan kurtulur. Ancak öncünün denetimi, propagandası, ajitasyonu onu ortaya çıkarır, korur, geliştirir. Halk isyanının öncü ile olan ilişkisi bu temelde ele alınmalıdır. Gerillayla halk isyanının doğrudan bağlantısı vardır. Gerillanın sesi olmazsa, halk isyanı gelişmez. Gerillanın fedakarlığı, koruması, düşmanı oyalaması ve halkı etkilemesi isyana yol açmıştır.”

İsyanın, ayaklanmanın gelişmesinde iki temel olgu vardır: Parti öncülüğü ve gerilla. Bu iki temel olgu olmadan isyanın, ayaklanmanın gelişmesi mümkün değildir. İsyanlar dönemi kapandığı için ancak sıkı bir parti öncülüğü isyanı, halk eylemliliğini, hareketliliğini ortaya çıkarır. Son halk isyanı da, bunu açıkça göstermiştir.

Halkın zoru, cephesi ve ayaklanmasının nasıl bir gelişmeyi yaşayabildiğinin ve önümüzdeki temel sorunlarının neler olduğunun iyice değerlendirilip çözümlenmesi gerekiyor. Özellikle 1990 yılı ile birlikte, kendini tarih sahnesine çıkaran ve artık düşmanın bastıramadığı, pasifize edemediği, çok yaygın düşünme, tartışma, bölük-pörçük eylemlere girişme hareketleri (her ne kadar tamamen partinin etkisi altındaysa da, biraz da kendi kendine gelişme istidatı gösteren bu halk hareketi) nasıl bir gelişme seyri izleyecektir? Daha bilinçli ve planlı gelişimi nasıl sağlanacaktır? Ulusal kurtuluş savaşımızdaki rolü ne olacaktır? Zaferi belirlemedeki payı ne olacaktır? Bu sorular önem taşımaktadır.

Partinin tamamen bilinçli, örgütlü çabalarıyla da olsa, yine gerillanın açık desteği altında da gelişse, yine de biraz da kendi kendine -ki, bu doğaldır, zaten etki de böyle ortaya çıkabilir- arayış içine girmesi, köy cemaatlerinde ve şehir topluluklarında tartışmaların yaygınlaşması ve bunun tüm Kürdistan'a yayılmış olması oldukça önemli gelişmelerin göstergesidir. Köhnemiş fikirlerin, burjuva partilerinin aldatmacasının, feodal işbirlikçilerin hikayelerinin, yine aşiretçiliğin, kabileciliğin yerine artık temel tartışmanın parti ve gerilla üzerine geliştiği biliniyor.

Partinin ve gerillanın halen önüne koyduğu görevler tartışılmaktadır. Onların oğulları nasıl gittiler, nasıl katıldılar, sağ mıdırlar; bunlardan başlatıp, "Sonumuz ne olacak, gücümüz nedir?" sorularına kadar bir tartışma yaşanıyor. Ulusal ve siyasal bir tartışma olması itibarıyla, halkı gittikçe bilinçlendirmektedir. Zaman zaman gelişen cenazelere sahip çıkmalarla, açlık grevleriyle, yürüyüşlerle -fazla örgütlü olmasa da- kendilerini yoğun bir çabayla harekete geçirebiliyorlar. Bu gelişmelerin daha da hızlanacağı ve ülkenin her yanına yayılacağı tartışma götürmez bir gerçektir.

Hem kapsam ve hem de alan itibarıyla, partinin yardımı ve gerillanın desteğiyle kendi doğal önderlerini ortaya çıkaracaklardır. Daha şimdiden kurulan birçok dernek, legal oluşumlar buna hizmet edebilir. Arkasında, güçlü bir parti öncülüğü ve gerilla desteği olan bu legal çalışmalar, ayaklanmaya hizmet etmek zorundadır. Bu legal oluşumların imkanları değerlendirilip, çalışmaları devrimin hizmetine kullanılacaktır. Camilerden tutalım düğünlere kadar, birçok toplumsal etkinlik bu temelde kullanılacaktır. Zaten gelinen seviye de budur. Yani, gelişme şansı oldukça fazla olan, kolay kolay önü kesilemeyecek bir eylem biçimi olarak halk hareketi gelişiyor. Eski dönemin uyuyan, oldukça korkutulmuş, kendini tanımaktan, kendine ad takmaktan aciz yığınları diyorlar ki; "Korku yıkılmıştır, herkes özgür kimliğini ifade ediyor, hiç korkmuyorlar, biraraya gelmeler had safhadadır." Bu ne demektir?

Burada eski statünün yıkılışı, yeni statünün büyük bir arayışla, mücadeleyle kazanılmaya çalışılması vardır. Ancak bunun, sadece gerilla savaşımıyla geliştirileceğini söylemek, gerçeğe fazla uygun değildir. Gerillanın rolü belirtildiği gibidir. Halkın buna inandığını biliyoruz. Fakat eğer hak isyanı, halk cephesi, halk hareketi doğru geliştirilmezse, bu tek ayaklı yürümeye benzer bir duruma yol açar. Devrimci savaşımızın diğer bir temel yanı da halkın eylemi, siyasal eylem, yani silaha dayanmayan ama zoru uygulayan bir eylem biçimidir. Taşla, sopayla, gösteriyle, hatta adam vurmayla gerçekleşen, biraz Filistin deneyimini gözönüne getirirsek ona benzer ve belki de onu aşan bir eylem biçimidir. Halkın siyasal eylemi olan halk ayaklanması, Kürdistan ulusal kurtuluş tarihindeki rolünü oynayacaktır. Onun, ulusal kurtuluş savaşındaki rolü, gerçekten zaferi belirlemede kesindir.

Gerilladan destek almayan bir halk hareketi, nasıl ki gelişmemeye mahkumsa; halk ayaklanmasından destek almayan bir gerilla da yenilmeye mahkumdur. Partinin eğitici, yönetici ve denetleyici çabasına dayanmayan bir halk hareketinden bahsedilemeyeceği gibi, halk hareketi gelişmeden parti çekirdeğinin kendini gizleyemeyeceği ve örgütleyemeyeceği de açık ve kesindir.

“Gerilladan destek almayan bir halk hareketi, nasıl ki gelişmemeye mahkumsa; halk ayaklanmasından destek almayan bir gerilla da yenilmeye mahkumdur. Partinin eğitici, yönetici ve denetleyici çabasına dayanmayan bir halk hareketinden bahsedilemeyeceği gibi, halk hareketi gelişmeden parti çekirdeğinin kendini gizleyemeyeceği ve örgütleyemeyeceği de açık ve kesindir.”

Kürdistan halkının yaşadığı kölelik dikkate alınırsa, halk, susamışlığı sadece gerilla ve öncü örgütleme ile tatmin edemez, mutlaka kabaracak, patlayacak, savaşacaktır ki, kendini temizlesin, suskunluğunu gidersin. İşte bunun adı kendi cephesinde örgütlenip eyleme geçmektir. Kendi siyasal gücünü ortaya çıkararak, siyasal birliğini, onun örgütlenmesini ve eylemini sağlamaktır. Partinin en temel görevlerinden birisinin de bunu ortaya çıkarmak olduğu açıktır. Tabi ki, geliştirme görevi de vardır. Bu da ancak örgütlülükle sağlanır. Örgütlenme olmadıkça halkın siyasal eylemi gelişmez veya parti çekirdeği eğer bu işin içinde yer almazsa halkın siyasal örgütlenmesi-birliği gelişmez. Zaten önümüzdeki dönemin en yakıcı görevlerinden birisi de şehir çalışmaları, yığın çalışmalarıdır. Halkın siyasal örgütlülüğüdür. Bu ertelenemez bir görev olduğu kadar, gerillayı geliştirmenin ve partiyi yaşatmanın da en önemli ve temel koşuludur. Girilen doğrultu da budur. Bu, yalnız partiyi ve gerillayı güçlendirmek için değil, daha çok da halkı gerçekten savaştırabilmek, kendisini bizzat kendi iradesiyle kurtarabilecek, kendisini örgütleyip eyleme geçirebilecek hale getirmek için zorunlu olan bir faaliyettir.

Halkın katılımı olmadan, herhangi bir devrimin başarısından bahsedilemez. O devrimler sadece, askeri yanı ağır basan, tepeden inme devrimler veya darbeler olabilir. Çünkü bu tür devrimlerde, halkın katılımından söz edilemez. Ve hepsinin de sakıncaları vardır. Hatta kısa süreli bir ayaklanmanın bile, daha sonraki gelişmelerin üzerinde olumsuz etkileri vardır. Bir halkın eyleme geçmesi ne kadar uzun vadeli ve kapsamlı olursa kurtuluşu o denli sağlam olur.

Dolayısıyla, halkı sağlam bir kurtuluş için seferber edeceğiz. Diğer işlevleri kadar, halkı kendi özgücüyle kurtuluşa çekmek için, halk hareketi için örgütlü halk hareketinin ne kadar vazgeçilmez olduğu ortadadır. Halkın siyasal örgütlülüğünün ve devrime katılımının ulusal kurtuluş savaşımındaki rolü sadece böyle bir geliştirme-etkileme değildir. Sonucu almada belirleyiciliğe kadar tırmanabilir. Özellikle ileri gelişme aşamalarında genelleşen halk ayaklanması, mahallilikten, ulusal çapa ulaşabilir. Bu sosyalist ülkelerde bile böyle gelişti. Bu ülkelerde bile yönetimleri alaşağı eden halk ayaklanmalarıdır. Hatta denilebilir ki, günümüzde halk iktidarına yol açmanın en temel yöntemlerinden birisi de budur. Dolayısıyla, Kürdistan halkının da böylesine bir ayaklanma düzeyine çekilmesi, sonuç almada belirleyicidir. Mevcut ayaklanmalar mahalli olmaktan öteye gitmeyen bir konumdadırlar. Fakat, ulusal seviyeye tırmandırmanın da koşulları gelişiyor. Gerilla, ulusal seviyede geliştikçe, yani Partinin öncülüğü ulusal seviyeye oturdukça, halkın da ayaklanması ulusal seviyeye ulaşır. Halkın ayaklanmasını ulusal seviyeye götürmekle düşmanı nihai yenilgiye götürmenin, onu ya tamamen söküp atmanın ya da siyasal yolla hizaya getirmenin vazgeçilmez koşulu gerçekleştirilmiş olur.

Devrimimizin güçlü bir ulusal ayaklanmaya dayanmadan zafere ulaşmasının imkanı yoktur. Gerillanın ve öncünün militan savaşçılığı ne kadar gelişirse gelişsin, kapsamlı bir ulusal ayaklanma olmadan zafere yürümek mümkün değildir. Kapsamlı bir ulusal ayaklanma da, sağlam bir gerilla kuruluşu olmadan gelişmez. Bu temelde sağlam bir parti öncülüğü olmadan, ne gerilla olabilir ne de ulusal halk ayaklanması.

Tabii ki, ulusal halk ayaklanması geliştirilirken birçok sorun ortaya çıkacaktır. Herşeyden önce halkı

böyle etki altına almamıza izin vermeyeceklerdir. Düşmanın özel savaşı sistemlidir. Halkı ekonomik olarak açlığa terketmekten tutalım, ajanlaştırmaya kadar çeker. Sömürgeci zoru -kamçı politikasını- daha da şiddetlendirir. Bu durum bizi halk ayaklanmasına gitmeye zorluyor. Sahte burjuva partileri var ve buna reformistini, işbirlikçisini de eklersek, tüm bunları da bize karşı kullanacaktır. Bunlar da sahte hayaller kuruyorlar ve hakim olmaya çalışıyorlar. Reformcu hayalleri canlı tutmanın çabaları sistemlidir. Bunlar özel savaşın kollarıdır ve onunla bütünleşmiştir.

> ***"...En önemli görevlerimizden birisi, bütün çalışma alanlarına, yani tarlaya, aileye, fabrikaya, okula, mahalleye, hatta düşman ordusuna -halkımızın büyük bir bölümü de oradadır- partilileri yerleştirmektir. Nerede bir halk kümesi, orada bir partili; nerede bir köy, nerede bir mahalle, nerede bir fabrika, bir okul, orada bir partili, bir parti temsilciliği yerleştirmek, önemli ve mutlaka çözümlenmesi gereken bir görevimiz oluyor..."***

Bizim yetmez öncü örgütlememiz vardır. Gerilla doğru-dürüst halka yaklaşmasını bilmiyor. Hatta ona çok zarar veriyor. Bunlar ciddi sorunlardır. Öncü örgütleme yetmedi mi, bu iş gelişmez. Gerillanın, halka yaklaşımı böyle zarar verici oldu mu, halk ayaklanmaz. Özel savaşın merhametine terk edilir. Nitekim, birçok alan şimdi bu durumdadır. Onbinler göç ettirilmiştir. Bunlar aslında gerillayla birlikte savaşıma, gerilla bölgesinde korunmaya alınması gerekirken, özel savaşın etkisine ve pasifikasyonuna terk edilmişlerdir. Eğer biz halka yardımcı olmaz ve örgütlemezsek, düşman bunları ya ajanlaştıracak -korucu haline getirecek- ya da göç ettirecektir. Böylece kendi öz tabanımızı bizden koparacaktır. Halka yaklaşım büyük önem taşıyor. Özel savaşın bu konudaki bilinçli kaçırtmalarını boşa çıkarmak gerekiyor. Topraksızlaştırmayı, toprağı insansızlaştırmayı, halkın ülkesinden kaçırtılmasını boşa çıkartmak gerekiyor. Yetmeyen örgütlülüğümüzü yeterli hale getirmek için özlü çabalar gerekiyor. Neredeyse bütün kentler ve yığınlarda, ancak bir elin parmak sayısı kadar parti çalışanı ya buluruz ya bulamayız. Bu çok büyük bir eksikliktir. En önemli görevlerimizden birisi, bütün çalışma alanlarına, yani tarlaya, aileye, fabrikaya, okula, mahalleye, hatta düşman ordusuna -halkımızın büyük bir bölümü de oradadır- partilileri yerleştirmektir. Nerede bir halk kümesi, orada bir partili; nerede bir köy, nerede bir mahalle, nerede bir fabrika, bir okul, orada bir partili, bir parti temsilciliği yerleştirmek, önemli ve mutlaka çözümlenmesi gereken bir görevimiz oluyor. Bu konuda çok gerideyiz. Gerillanın halka yaklaşımı sağlıklı olmadığı gibi, ona zarar veriyor. Gerillanın yaklaşımını düzeltmek, bizzat korumaya dönüştürmek; halkı koruyan, yaşatan, onu kendi öz kişiliğine kavuşturan bir gerillayı yaratmak, bizim için vazgeçilmez bir görevdir. Halkın eğitimi, en temel görevlerden biridir. Halkın eğitimi, ne gerilla eğitimidir ne öncü eğitimidir. Üretim koşullarında, aile içi koşullarda, mahalle, okul, fabrika ve hatta askerlik koşullarında bile bu eğitimi mutlaka yapmak gerekir. Halkın eğitimi çok ciddi bir çalışmadır. Halk için, gazeteler ve bildiriler çıkarmak, dernekler kurmak gerekir. Hatta burjuva partilerinden de, bu temelde yararlanmak gerekir. Geçici ve mahalli düzeyde de olsa, bu yararlanmayı sağlamak gerekiyor. Eğitimle birlikte, halk birliklerinin örgütlenmesi de çok önemlidir. Başta gençliğin yığınsal örgütlenmesi, kadın kitlesinin, çocukların, ihtiyarların, köylülüğün örgütlenmesi, işçilerin, esnafın, caminin ve mahallelerin örgütlenmesi ve bütün bu örgütlenmelerin kendi özbirliklerinin merkezileştirilerek, ülke çapına yaygınlaştırılmasını sağlamak, en önemli bir görev olarak karşımızda beklemektedir. Alttan üste doğru; bir alandan diğer bir alana; artık koşullar ve olanaklar neye elveriyorsa, bu halk birliklerini örgütlemek gerekir.

> ***"...Halk örgütlenmelerinde demokrasi esastır. Halk örgütlenmesi, zaten demokratik bir örgütlenmedir. Üstten, tepeden inmeci değil, bizzat kendi kendisini örgütlemesidir. Önü açma konumu başkadır; dayatma, tasarruf altına alma başkadır. Biz önü açma ve korumadan yanayız . Ama kendini halk yerine koyup karar alan, ona söz hakkı bile vermeyen ve kendini dayatan birçok partili adayı var. Bunlar kesinlikle doğru değildir. Halk konuşacak, halk kararını verecek, halk seçimini yapacak, halk değiştirecek. Bizim demokrasi anlayışımız tamı-tamamına budur; saptırılmaması gerekir."***

Eğitim ve örgütlenme olmadan, halkın siyasal zoru olamaz. Örgütlenmeyen bir halk, yürüyemez. İç koşullarına ve yaşam koşullarına göre örgütlenmeyen bir halk birleşmiş sayılamaz. Demek ki, örgütlenmenin hem böyle alanlara ilişkin, hem de mesleklere ilişkin alttan üste doğru geliştirilmesi temel bir görevdir. Eğitim bu işi biraz geliştirir. Bu, birliği maddi güç haline getirir. Ve hepsinin başında da partililer bulunmak durumundadır. Bu birliklerde, birçok kişi yer alabilir. Bunların hepsinin partili olmasına gerek yoktur. Hepsi legal statü altında bulunuyor, aranmıyor. Zaten işin doğası gereği gizli değil, daha çok legal çalışacak, legaliteyi zorlayacaktır. En azından, bunun için dernek ve diğer legal burjuva kuruluşları ve düşman kuruluşlarını bile kullanacak, onları zorlayacak ve kendi özbirliklerini bu temelde, bu araçlarla biraz geliştirecek ve geniş örgütlenecektir. Bunlardan öyle Parti özelliği beklememek gerekir. Dindar olabilir, dinsiz olabilir, politik olabilir, çok duygusal olabilir, şu mezhepten olabilir, şu bölgeden olabilir. Yani, kültürel farklılıklar, hatta milli, cinsi farklılıklar engel değildir. Örgütlenmenin bu yanlarına kesinlikle saygılı olunacaktır. Dindara, ezilen cinse, mahalli kültüre, din, mezhep ve tarikatlara saygılı olunacaktır. Düşmanın ajanlaştırmalarını, tabii ki, ayrı tutmak gerekiyor. Biz, etki altındaki halktan bahsediyoruz. Halkın içinde bulunduğu koşullara dikkat edilecektir. "Üretimden, evden kopun" türündeki yaklaşımlara, sol anlayışlara girmemek gereklidir. Onlardan bir partili tavrı beklemek, kendilerini tümden feda etmelerini istemek doğru tutumlar değildir, saptırmalardır. Bu türden yaklaşımlar, çok zarar vermiştir. Kaldırabileceği kadar örgütleme, kaldırabileceği kadar eyleme geçirme temel yaklaşım perspektiflerimiz olmalıdır. Sürekli yoğunlaşan bir çalışma olmalıdır. Dönemden döneme değil, sürekli tartışmalar, toplantılar, halkla ilişkiler kurmak, tam bir demokrasiyi uygulamak gerekir. Halk kendini örgütlesin, halk kendi yöneticilerini kendisi seçsin, çıkarına neyi uygun buluyorsa, ne kadar öğrenmiş ve bilinçliyse o kadar seçsin, değiştirsin; zorlama-dayatma olmaz, önünü açarız, korumaya çalışırız, bilinç veririz ama tercihi kendisi yapsın. Kendimizi halkın yerine koyup, halkın tercihini gaspetmek doğru değildir, anti-demokratiktir. Halk örgütlenmelerinde demokrasi esastır. Halk örgütlenmesi, zaten demokratik bir örgütlenmedir. Üstten, tepeden inmeci değil, bizzat kendi kendisini örgütlemesidir. Önü açma konumu başkadır; dayatma, tasarruf altına alma başkadır. Biz önü açma ve korumadan yanayız. Ama kendini halk yerine koyup karar alan, ona söz hakkı bile vermeyen ve kendini dayatan birçok partili adayı var. Bunlar kesinlikle doğru değildir. Halk konuşacak, halk kararını verecek, halk seçimini yapacak, halk değiştirecek. Bizim demokrasi anlayışımız tamı-tamamına budur; saptırılmaması gerekir.

> ***"Bağlılığı egemenliğe dönüştüren, sevgi-saygıyı yitirten, kendisini kaybetmiş demektir. Tabii ki bütün bunlar, halkın çıkarlarının gözardı edilmesidir. Böyle bir yönetici konumuna gelmek, halk dışına, dolayısıyla onun demokrasi çıkarları dışına düşmektir. Bu da istediği kadar kendisine komünist, sosyalist, demokrat desin, kesinlikle böylesi biri değildir. Çünkü, demokrasi de, komünizm de, sosyalizm de tamamen halk içindir. Halka bağlılık, halkı yüceltme, halkı egemen kılmadır. Halkın dışında, halka rağmen, kendini yaşatan yöneticinin işi bitmiştir..."***

Demokrasi, kesinlikle hem eğitimle, hem tecrübeyle en çok öğretilmesi gereken, en çok yaşatılması gereken bir olgudur. Demokrasi, halk için özgürlüktür, demokrasi halk için idaredir, halkın kendi kendisini idaresidir. Demokrasi halkın kendine gelme faaliyetidir. Ne kadar demokrasi sunabiliyorsak veya ona imkan hazırlıyorsak, o kadar sunalım. Merkezi, despotça bir atama, halkın onayından geçmeyen bir atama olmamalıdır. Halk içinde her atama, halkın kesin rızasına, onayına dayanmalıdır. Değiştirilmesi de, halkın beklentileri göz önüne getirilerek sağlanmalıdır, keyfine göre değiştirme de olmamalıdır. Halk uygun buluyorsa değiştirelim, en azından bu durumu yaratalım.

Halk örgütlenmesinin, demokrasi ile ilişkisi çok sıkıdır. Halk idaresinin tamamen demokratik bir idare olduğu açıktır. Ve halkımız, ilk defa böylesi bir gelişme ile karşı-karşıyadır. Dolayısıyla, üzerine son derece hassas gitmek, halkın ilk adımlarından zafere yürüyen adımlarına dek, geniş bir demokrasiyi uygulamak gerekir.

Dünya deneyimlerini göz önüne getirelim. Çok demokratik devrimler yapıldı, çok sosyalist demokrasiler sözümona yaratılmak istendi. Sonuçta bunların hepsinin halkı devre dışı bıraktığı, bürokratik aygıtın, halkın başına bela olduğu ve sonra halkın ne idüğü belirsizlerin bile kuyruğuna takılıp, bunları alaşağı ettiği görüldü. Öfke duyan, benimsemeyen halk, hiçbir yönetimi başında tutamaz. Ne kadar yönetici gücüne güvenirsen güven, silahlı kadrolarına ne kadar güvenirsen güven, halkın desteğini yitirdin mi, halkın beğenisi, halkın layıkı olmaktan çıktın mı bittin demektir. Böyle bir yönetici alaşağı edilmelidir. "Halk aldanmış, halk tanımıyor, bilmiyor" demek, kesinlikle yanlıştır. Halk bilmiyorsa, tanımıyorsa, yapılması gereken en önemli şey, halka kendini tanıtmak ve sevdirmektir.

Bir gereksiz, bir demagog, eğer halkı oyalıyorsa, akıllı bir partili halkın desteğini sağlayamıyorsa, burada onun demagogtan daha tehlikeli bir despot olduğu ortaya çıkar. Onun için kendimizi aldatmayalım. Tutarlı halk önderi, asla halkla bağlarını yitirmez, sürekli sever, sevilir, sayar ve sayılır, bağlar ve bağlanır. Bunlar çok açıktır. Zaten sosyalizm ve demokrasi davasının kaybedilmesinin altında, partilinin bu yaklaşımı ters-yüz etmesi yatıyor.

Bağlılığı egemenliğe dönüştüren, sevgi-saygıyı yitirten, kendisini kaybetmiş demektir. Tabii ki bütün bunlar, halkın çıkarlarının gözardı edilmesidir. Böyle bir yönetici konumuna gelmek, halk dışına, dolayısıyla onun demokrasi çıkarları dışına düşmektir. Bu da istediği kadar kendisine komünist, sosyalist, demokrat desin, kesinlikle böylesi biri değildir. Çünkü, demokrasi de, komünizm de, sosyalizm de tamamen halk içindir. Halka bağlılık, halkı yüceltme, halkı egemen kılmadır. Halkın dışında, halka rağmen kendini yaşatan yöneticinin işi bitmiştir. Ne kadar marifetli olursa olsun, ne kadar dürüst olursa olsun, bitmiştir. "Başkaları halkı aldattı" denilemez. Bir kadronun yönetimi altında başkaları halkı aldatmışsa, o aldatandan daha tehlikelidir; çünkü bu, suçun daha büyüğü olur. Hem halka önderlik edilecek ve hem de birilerinin halkı aldattığı görülecek, bu gaflettir ve o kişiyi kurtarmaz.

Dolayısıyla, halk sevgisi, öncülüğümüzü yerine getirmenin ve gerillamızı işletmenin temel bir şartıdır. Halk sevgisi, halka bağlılık, soyut, içi boş bir olgu olarak gerçekleşmez. Halk ancak kendine sahip çıkacak bilinç ve araçlara ulaştırılırsa, ona bağlılık ve sevgi olayı somuta çıkar. Bu da örgütle, demokrasiyle mümkün olur. Kendi örgütüne ve bu örgütün demokrasisine kavuşmuş halk zaferin teminatı olur. Eğer toplumda yönetim olgusu devam edecekse ve ayakta kalınmak isteniyorsa, bu böyle olmak zorundadır. Zamanı geldiğinde alaşağı olmak istemeyenler, halkın gazabına uğramak istemeyenler böyle hareket eder. Halkın gazabı, onu baskı altına aldın mı, kendini savunma araçlarından yoksun bıraktın mı, kendini açığa vurur. Topluma öncülük iddiası olanların, buna, yaşam kuralı olarak sarılmaları gerekiyor. Bir an bile, halkla bağı bir tarafa bırakamazsın. Bıraktın mı demagoglar işe karışır. Ve onlar halkı senin elinden çalıp götürürler ve de sana karşı diktirirler, seni de alaşağı ederler. İşte bütün Doğu-Avrupa ülkelerindeki durum, işte Çavuşesku'nun hazin sonu, işte "benim" diyen şeflerin çöküşü. Bir de uyuyan halklar var, bir halkın senin yanında uyuması da suçtur. Önderin olduğu yerde halk uyumaz. Önder ayağa kaldırır, direnişe kaldırır, devrim yapmışsa, inşaya yönelir. Tembellik yoktur. Halk önderliğini, biz bu biçimde kavrıyoruz. Halk demokrasisi, halk yönetimini kesinlikle bu tavır içinde ele alıyor ve uyguluyoruz. Eğer Kürdistan halkı da ayağa kalkacaksa, kesinlikle böyle bir önderlik ve yönetim altında kalkacaktır. Bunun dışında nefes bile alamaz ve zaten nefessiz statüyü de düşman yüzyıllardan beri egemen kılmıştır. Bu statüyü yıkmaya ve halkı öz-yönetimine, demokrasiye götürmeye mecburuz. Geliştirilecek halk önderliği bu esaslara bağlıdır. Temel ilke, bu temelde halk ilişkisi, halk yönetimidir. Bir yanını bile bile ihlal ettin mi, ilkeyle çelişir ve bu da sonunu getirir.

Halkla oynamak bize kolay gelmemeli. En akıllı yöneticiler, halkını her tarihi dönemde gerçekten sevgiyle, saygıyla yönlendirenlerdir; ona gerçekten göz-kulak olanlardır. Ona belli bir ilerleme, yaşama şansı verenlerdir. Halkını yaşamına düşman ettiren, güçsüz bırakan, gittikçe zorba bir yönetim altına alanlar her zaman halkların tarihinde lanetle anılmışlardır. Dünya tarihinde, güncel gelişmelerden çıkaracağımız dersler, halka yaklaşımımızın tamı-tamına, bu çerçevede olması gereğini gösterir.

Öncülük adına çok saptırma yapıldı. Halkla oynandı, imkanlar çarçur edildi. Denilebilir ki, düşmanın en çok körüklediği yan burası oldu. Provokatörlerin en çok oynadığı yan halkla ilişkiler konusu oldu. Parti tarihine bakalım; düşmanın en çok buradan vurmak ve bizi halkla karşı-karşıya getirmek istediğini, bunu kendi başarısının temeli haline de getirmeye çalıştığını biliyoruz.

Özel savaşın şu andaki temel taktiği nedir? Kendilerinin özel birlikleriyle bizi yenemeyeceklerini biliyorlar. Halkı bizim için temel güç olmaktan çıkarıp, bizim temel gücümüzü karşımıza dikerek yenilgiye uğratmak istiyorlar. Halkı kim kazanacak? "Bizi anlamadı, bizi oyuna getirdiler, bilmem işte zamanında hata ettik" diyerek, yenilgilere neden olabilecek tahribatlara bahane bulmak sizi kurtarmaz.

Başarı istiyorsak, halkı kesin olarak bu çerçevede kazanmamız gerekiyor. Düşmanı boşa çıkarmak istiyorsak, onun halk üzerindeki denetimini zayıflatırız. Bunun başka yolu yoktur. İster taş gibi bir gerilla ordusu kur, istediğin gibi çelikten bir öncü örgüt ol, eğer halkı kazanmazsan hepsi boştur, içi kof bir şatodur. PKK öncü örgüt olacaksa, bu halk içindir. Savaşacaksa, bu yine halk için olacaktır. PKK halka saygının, halkı yüceltmenin ifadesidir. Bu, PKK'nin en belirgin yanıdır.

Bu konuda tüm partililerin, Parti Önderliği'nin halk öncülüğü pratiğinden alacağı dersler çoktur. Bu pratikte halka karşı tek bir yersiz tavır yoktur. Eğer, bugün halen yaşanıyorsa ve PKK öncülüğü gelişiyor diyorsak, bu, önderlik gerçeğinin halka bu temelde yaklaşmayı temel ilke edinmesinden ve uygulamasındandır. Eğer, çok büyük darbeler yemişsek, bu da, bu ilkenin parti adına saptırılmasındandır. Bu ilke bütün kadrolarca uygulanırsa, zafer kendiliğinden bizim olur; bu ilke saptırılırsa, zafer düşmanın olur.

İşte bu çerçevede halk hareketimize bakarsak, onun eğitim ve ör-

gütlenmesinden tutalım yönetimine kadar öncü rolümüzü oynarsak, bu halk ayağa kalkar, bu halk büyük bir patlama gösterir, bu halk aklın, hayalin almayacağı zafer yürüyüşü içinde olur ve böyle bir yürüyüş de mutlaka bağımsızlık ve özgürlüğü belirler. Önümüzdeki dönemde, halkın cephesel siyasal birliğine ve savaşımına böyle bakıyoruz.

Bu anlamda, kongre gerçeğimiz, arkasında bu yönlü gelişen bir halk hareketini de, serîhildanı da alarak gerçekleşiyor. Öyle eskisi gibi, halkın uyuduğu bir dönemin kongresi değil, halkın büyük desteğinin açığa çıktığı bir kongre olayını yaşıyoruz. Bunun yanında, bir o kadar da eğitim, örgütlenme ve yönetim sorunlarının karşımıza çıktığı bir dönemde gerçekleşiyor. Yaşadığımız süreç aynı zamanda halk kongresi sürecidir. Nasıl ki, kongre, bir yanı ile gerilla kongresi ise, diğer önemli bir özelliği de halk kongresi olmasıdır.

Hatta bu temelde gerçekleştireceğimiz bir kararımız da, ulusal halk kongresini hazırlamadır. Bir parti kongresi bu temelde, halk kongresini kararlaştırabilir ve kararlaştırmalıdır. Vardığımız süreçte bu tür bir kongreye, ulusal halk kongresine gitmenin koşulları oldukça olgunlaşmış bulunuyor. Dolayısıyla parti kongremiz, içinden geçtiğimiz süreçte, ulusal halk kongresinin gerçekleştirilmesinin çalışmalarını yoğunlaştırma yönünde, emredici adımları kendisinden başlatmalıdır. Kongremiz, böyle bir halkayı yakalamanın kararlarını almalı ve olanaklarını belirlemelidir.

"Dünya ve gelişmeler, bizim oldukça aktif bir tavır almamızı zorluyor ve böyle bir tavır aldığımız takdirde, sonuç alabileceğimizin imkanları artıyor. Bu, kıyasıya bir savaş içinde bulunduğumuz TC'nin uluslararası gelişmelere, insanlığın gidişinin tersine bir karaktere sahip olmasından ve buna karşın, hareketimizin yüklenmiş olduğu misyondan kaynaklanmaktadır."

Bunun ilk adımları gerillanın oturduğu yerlerde atılabilir. Ve giderek, gelişmesinin zemini hazırlanır. Gerilla geliştikçe, buna paralel olarak, onun da sınırları genişler. Hatta, olanaklar zorlanırsa, düşmanın denetimi altındaki bölgelerde de, bunun adımları atılabilir. Bu durumda, gerillanın daha elverişli koşullarda gelişmesinin de ön zemini hazırlanmış olur.

Ulusal Halk Kongresi kendi içinden Ulusal Halk Meclisi'ni de çıkarabilir ve çıkarmalıdır. Bu, Halk Konseyi olur. Halkın seçmiş olduğu temsilciler burada yerlerini alırlar ve gerillanın denetiminin gelişmesine paralel olarak, halk da kendi iktidarının temellerini vatan topraklarında atar.

Bu çalışmalar, Kuzey-Batı Kürdistan bünyesinde ERNK çalışmaları olarak ele alınmalı ve o düzeyde yürütülmelidir. ERNK'nin Kuzey-Batı Kürdistan'da geliştireceği ilk kongresi bu bağlamda ele alınmalıdır.

Bunun yanında, Kürdistan genelindeki etkimizi dikkate alacak olursak, bütüne yönelik ulusal halk kongresini de bir sonraki adım olarak önümüze koyabiliriz ve koymalıyız. Kuzey-Batı'da geliştireceğimiz Halk Kongresi, giderek, kendini bütün Kürdistan'a taşırabilir. Bu da, tüm Kürdistan için bir Halk Kongresi ve bir Ulusal Meclisi yaratacaktır.

Bu konuda da artık teorik belirlemelerden öteye, bir pratik gerçekleşme aşamasına gelmiş bulunuyoruz. Kongre bu konuda uygulama tedbirlerini yakın dönem içinde görev olarak koymalıdır.

Halkın siyasal birliğine, hareketliliğine bu çerçevede roller biçerek, var olan gelişmelerin önüne böyle kapsamlı hedefler koymalıyız. Hayli yüklü bir çalışma ile karşı karşıya olduğumuzu biliyoruz. Halka bizzat kendi kendine devrimini geliştirme görevini veriyor, halkın önüne hedefler koyuyoruz, hedeflerin üzerine yürütüyoruz. Eğer bu temelde görevlerin üzerine yürünürse, önümüzdeki dönemde kendi hainlerini tasfiye etmeyi bizzat halkın kendisi yapacaktır. Düşmanın siyasal denetimini bertaraf edebilecektir. Zaten, şimdiden önemli oranda kırmıştır. En üstte meclisinden, en alttaki komitesine kadar, kendi özyönetimine kavuşacaktır. Bu düzeye gelen halk, işbirlikçiliğe fırsat tanımayıp, ajan yapıyı işlevsiz kılacaktır. Devletin dayandığı, sosyal siyasal ve hatta ekonomik zemin ortadan kalkacaktır. Bu, siyasal olarak kurtuluşa varma anlamındadır. Nasıl ki, gerillanın denetimiyle işgal güçleri atılıyor ve bu anlamda kurtuluş gelişiyorsa; halkın da bu tarz bir düzeye varması, düşmanın siyasal otoritesinden kurtuluşunu ifade eder. Bağımsızlaşma ve özgürleşme, yanıbaşında düşman garnizonu da olsa, bu şekilde, dereceli dereceli gelişerek yükselecek ve düşmanı çepeçevre saracaktır. Bu, bir alternatif halk iktidarı olacaktır.

Düşman istediği kadar kışlalarına asker doldursun. Kendi meclisi ve yürütme organlarıyla kendi kaderini eline alan halk, bir anlamda Kürdistan'da ikili iktidarın yaşamasının koşullarını yaratmış olacaktır. Düşmanın askeri denetimi olsa bile, siyasi denetimi olmayacaktır. Yine bu durumda, ekonomik, sosyal ve kültürel yaşama da fazlaca etkide bulunamayacaktır.

Kendini bu duruma getirmiş bir halk, hele bu halk Kürdistan halkıysa, tam kurtuluşun eşiğine kadar gelmiş demektir. Önümüzdeki dönemde, halkımızın siyasal eylemliliği, bu sonuçları rahatlıkla doğurabilir. Doğru öncülük, halka görevlerini kavratma, görevler üzerine doğru yürüme, giderek daha da artan bir tempoyla bunu yürütme, bu sonucu kesinlikle sağlayacaktır. Görülüyor ki, bu da bağımsızlık savaşımımızın kazanılmasında belirleyici fonksiyonlardan biridir.

O halde kongre gerçeğimiz bu sorunları ve çözüm yollarını ortaya koyarak, bir zirve düzeyinde gerçekleşiyor. İçinde bulunduğumuz zirvesel aşama, Kürdistan devriminin gelişme ve yükselme dönemine tekabül ediyor. Bir gerilemenin önünü kesmek için değil, bir ilerlemenin daha yetkin temposuna ulaşmanın öngörüsünü ve çabasını kalıcılaştırmak ve süreklileştirmek için tedbirler alıyoruz. Aynı zamanda, yaşadığımız kongre, işin ucunda bir halk hükümetine, halk iktidarına gidecek çalışmaların güç ve enerjisi olacaktır.

Bu zirveye kendiliğinden ulaşılmış değildir. Buna, her düzeyde yürütülen tam bir önderliksel mücadeleyle ulaşılmıştır. Bundan sonrası da, ancak kişisel önderliklerden kurtulmuş, tam bir kurumlaşmaya varmış önderliksel çabalarla yükselebilir. Yükselmenin içeriğinde, her an yıkma öğeleri de vardır. Anlayış olarak, kişilik olarak, zemin olarak vardır. Dolayısıyla, yükselişi yürütürken düşürücü, yıkıcı öğeleri de sıkı sıkıya göz önüne getirmek, teşhis, tecrit ve tasfiye etmek, olumlu çabaları, yani normal doğrultuyu örgütlemek, eyleme geçirmek kadar vazgeçilmez bir görev oluyor.

Birinin ihmali, kesinlikle bu konuda beklenmedik yenilgilere kapıyı açık tutar. Bu zirve kolay yakalanmamıştır. Biraz tarihten haberi olanlar bilir ki, bu biricik ve belki de son kurtuluş fırsatıdır. Güncel heveslere kapılmayalım, oldukça yaygın olan kişisel kaprislere, kişisel çıkarlara iyi niyetlice de olsa kendimizi düşürmeyelim. Hele hele ahbap-çavuşluklara, siyasal olmayan ilişkilere ağırlık vermeyelim. Mahallilik kokan, siyasi-askeri değeri fazla gelişkin olmayan ilişkilere prim vermeyelim. Tarihimizin bizi oldukça düşüren birçok olumsuzluğunu kırmanın şansını yakalamış iken, bu şansı çok iyi kullanalım.

"...Herşey Kürdistan içi cephenin gelişmesine bağlıdır. İç cephe gelişmeden, dış cepheden sonuç almak mümkün değildir. Bu yaklaşım daha çok zararlara yol açar. Onun için gücümüzü esas olarak içteki savaşıma bağlamak, tamamen ona hizmet eder halde tutmak ilkesel bir yaklaşımımız olmalıdır."

Düşmanın direkt-dolaylı, gizli-açık birçok özelliği açığa çıkartılmıştır. Bunlarla amansız bir savaşı yürütelim. Bu sadece açık cephede yürütülen bir savaş değildir. Ruhtan tutalım, yaşam tarzına kadar ve en önemlisi de, örgütlü savaşım alanlarında yürütülmesi gereken bir savaştır. Denetim ve uyanıklık, herhangi bir dönemden daha çok, bu dönemde vazgeçilmez bir tutum olarak bizde ifadesini bulmalı. "Farkına varmadım, oyuna geldim, gericilikle şöyle uzlaştım, düşman etkileri altına girdim" vb. sözler söylenecek sözler değildir. Bunlar hiçbir şekilde bahane olamazlar. Parti için ölmek var ama, bunları söylemek yoktur.

Güncelin ve geleceğin üzerine bu temelde yürüyoruz. Zaten, böylesine bir yürüyüşün dışında, başka bir kurtuluş şansımız da yok. Bireysel, subjektif niyetler bizi aldatmamalı; başka yollar, başka tutumlar, başka tarzlar deneyenler kişisel onurlarını da kurtaramazlar. Onur, insanlık ve yüce değerler ancak tutturduğumuz yolla gerçekleşir. Hangi zorluklarla, nasıl çabalarla buraya geldiğimiz iyice anlaşılmalıdır. Diyoruz ki, mühim olan ortaya çıkan sonucu yaşatabilmektir. Ulus olarak, toplumsal özgürlük gerçeği ve bireyin en onurlu yaşam gerçeği olarak bunu yaşatma görevimiz vardır. Bugüne kadar yaşattık, bundan sonra da yaşatalım. Şu çok açıktır ki, PKK de gerçekleşen özgürlük, Kürdistan'ın biricik, onurlu, özgür yaşamı; en saygı duyulacak özgür yaşamıdır. Sanılmasın ki, kolay ele geçiriliyor. Partililerimiz, bunun için, belki fazla emek sarfetmemişlerdir ama, onuru paylaşıyorlar; elbette paylaşacaklar ama, anlamını derin kavramaları gerekiyor. Bu ne para ile ölçülür, ne bireysel yeteneklerle; tek başına hiçbiriyle kazanılamaz. Ancak, PKK gibi bir oluşumla bu duruma ulaşılır. Eğer partili yoldaşlarımız, bugün, bu büyük olayı yakalamamışlarsa, buna karşı takınılacak en akıllı tutum onu çok iyi korumak ve kendinden birşeyler katmaktır.

Bu birey için olduğu kadar halk için de böyledir. Zaten, Kürdistan halkının bu büyük bağlılığı, onun, tarihi sezgileriyle, biraz da bu durumun böyle olduğunu yakalayabilmesinden ötürüdür. Kendisine ilk defa layık olabilecek bir oluşumun kendi bağrında fışkırdığını, onu yakaladığını görüyor ve herşeyini feda ediyor.

Düşman bile, artık, karşısında olduğu gerçekle baş edemeyeceğini itiraf ediyor. Elbette bu itirafını, mücadeleyi saptırmak amacıyla geliştirmek istediği alçakça reform politikalarıyla gerekçelendirmek istiyor. Bu amaçla olası bazı uzlaşmalara hazırlanıyor. Bu da, düşmanın, eskisi gibi ezemeyeceğini, yok edemeyeceğini gösteriyor. Kaldı ki, insanlık da artık bu gerçeği kabul etmekte ve kendini sorumlu görmektedir. O da, böyle bir gerçeklikle insanlık ailesinde yer almaktan geri kalmayacağını, dolayısıyla daha şimdiden görüş düzeyinde, politika düzeyinde, kendini yeniden gözden geçirerek, insanlığa katılmamıza kendini hazırlıyor. Bunlar, sınırlı da olsa ortaya çıkan ve belirtilerini iyi farkettiğimiz gerçekler ve gelişmelerdir.

İşte, bütün bunların kazanılması, onun her düzeydeki özlü çabaları anlatılmaya çalışılıyor. Aslında, PKK etrafında yoğun bir güç birikiyor. Her gün yenileri katılıyor ve dalga dalga bu katılım yayılıyor. Bu anlamda fazla bir sıkıntı yok, maddi-manevi desteklenme ardı arkası kesilmeden devam ediyor.

Ama, bir vazgeçilmezliğe işaret ediyor. Ne kadar genişleme, derinleşme olsa, o kadar amansız bir önderliksel çaba gerekiyor. İşte, bizim bu kadar kapsamlı ele alışımızın ve sorunları çözüme götürmek isteyişimizin altında yatan gerçek budur. Önderliğe yaraşır çabalar, her düzeyde doğru önderliksel çabalar, her zamankinden daha fazla bu dönemde ve önümüzdeki yıllarda mutlaka uygulanmak durumundadır. Kongre gerçeğimizin, yaşadığımız çok yönlü süreçte yakalayacağı şey, bu önderlik fırsatıdır.

Kongre, parti ve halk tarihimizde, bugünden, hangi koşul ve şart altında olursa olsun, her zaman kendisini aşarak yenileyecek olan, ne sağa ne sola yatmayan, geriye düşmeyen ve ileriye, daima ileriye akacak olan bir önderlik oluşumunun teminatı olma gücünü kendinde görmeli ve bu gücün her düzeyde oluştuğu bir platform olmalıdır. Kongremiz veya bir başka deyişle, bu tarihsel zirvemiz böyle bir anlama sahiptir.

Gelişmeler herkesten bu çerçevede yürüyen önderliksel roller bekliyor. Biz kendi payımıza şimdiye kadar layık olmaya çalıştık. Yoldaşlarımıza ve halkımıza birşeyler vermeye çalıştık. Bazı hatalı yanları olsa da, bunları anında ve hızlı bir şekilde gidererek, şimdiye kadar ilerlemeyi sağladık. Bundan sonra da, ilerlemeye kapıları ardına kadar açmak, biraz parti kadrosunun önderliksel çabalarına ve de halkın özgücünü konuşturmasına bağlıdır. Bütün bunlar, hepimizin yerine getirmek zorunda olduğu görevlerdir. Başarıya, zafere götürecek şey, bu göreve namusuyla sahip çıkmaktır.

Kongremizin ele alıp, kararlara ulaşması gereken bir diğer sorun da, halkımızın uluslararası ilişkilerini düzenlemek ve bu ilişkileri, gerek halkımızın ve gerekse ilişkide bulunduğumuz tüm halkların ve dünya insanlığının kurtuluşu için en verimli düzeye çıkarmaktır. Kongremiz, dünyanın, bölgenin ve en canalıcı ilişkiler içinde olduğumuz Türkiye alanının durumlarını değerlendirerek, kendi halkı ve devrim gerçeğimizden yola çıkarak, sadece halkımız için değil, dünya insanlığına hizmet edecek çözümlemelere ve kararlara gidebilmeli ve halkımızın dünya insanlığına katkısını sunabilecek kanalları açmanın olanaklarını yaratma yönünde güçlü bir çıkış olmalıdır.

Dünya ve gelişmeler, bizim oldukça aktif bir tavır almamızı zorluyor ve böyle bir tavır aldığımız takdirde, sonuç alabileceğimiz imkanları artıyor. Bu, kıyasıya bir savaş içinde bulunduğumuz TC'nin uluslararası gelişmelere, insanlığın gidişinin tersine bir karaktere sahip olmasından ve buna karşın, hareketimizin yüklenmiş olduğu misyondan kaynaklanmaktadır.

TC, NATO ve Varşova statükoculuğunun dağılmaya başladığı, genel olarak, ister sağa ister sola dönük olsun, kitlelerin gücünü konuşturduğu ve genel demokrasi, insan hakları sorunlarının güncellik kazandığı, soğuk savaş dengeciliğinin önemli oranda aşıldığı, silahsızlanmanın, askeri indirimlerin kendini dayattığı bir ortamda eski tarzda bir varlık savaşı vermektedir; ki, başta Avrupa kamuoyu olmak üzere, tüm dünya kamuoyundan tecrit olmaktadır.

Bugün TC'nin Kürdistan'da yürütmüş olduğu kirli savaş, sadece dünya kamuoyu nezdinde değil, doğu blokundaki değişimi hızlandırmak için de olsa, geleneksel demokrasi akımı için daha fazla kabul edilecek bir durumu aşmıştır.

Yeni sürecin, özellikle kitlelerin gücünü konuşturduğu bir süreç ve genel vurgusunun, insan hakları, demokrasi ve çevre sorunları olması, dünya insanlığı arasındaki ilişkileri de akıcı kılmış, yakınlaşmayı sağlamıştır.

"Parti ve halk olarak, kaderimizi diğer bölge halklarının kaderinden hiçbir zaman ayırmadık. Kürdistan'da yürütmüş olduğumuz savaşın, salt Kürdistan'ı ilgilendiren bir sorun olmadığını, bunun bölge halklarının üzerindeki emperyalist dayatmaların ve yaptırımların karşısında bir tutum olduğunu bilerek, bu tutumun bölgeye yayılması oranında bölge halklarıyla, ilerici, anti-emperyalist güçleriyle dayanışma ve dostluğun, birliğin yükseleceğini esas aldık. Bölgedeki ilişkilerimize yön veren budur."

Bütün bu gelişmeler, bize inisiyatif ve hareket imkanı açıyor. Bu durumda, içine girilmiş bulunan sınırlı doğrultuyu daha da örgütleyip, planlayarak yetkince uygulamak gerekiyor. Fakat yine de, olduğundan fazla bel bağlamamak gerekiyor. Herşey Kürdistan içi cephenin gelişmesine bağlıdır. İç cephe gelişmeden, dış cepheden sonuç almak mümkün değildir. Bu yaklaşım daha çok zararlara yol açar. Onun için gücümüzü esas olarak içteki savaşıma bağlamak, tamamen ona hizmet eder halde tutmak ilkesel bir yaklaşımımız olmalıdır.

Savaşımını özgücüne oturtmayanların dünya politikasında oynayacakları rol, dünya politikasına hükmedenlerin karşısındaki bir amir-memur ilişkisinin ötesine geçemez ve diplomatik faaliyet daha çok bürokrasiyi ve kendini yaşatmaya dayalı bir faaliyete dönüşür.

Bu yaklaşım, gerçekte bugüne

Devamı 27. sayfada

PKK IV. Ulusal Kongresi Belgelerinden...

Güney-Batı Eyaleti Raporu

Eyaletimiz, tarihsel olarak Türk sömürgeciliğinin Kürdistan geneline kendi politikasını hakim kılmada tampon bölge olarak yaklaştığı ve bu yaklaşımın gereği olarak askeri, siyasi, ekonomik ve kültürel politikasını en başarılı şekilde uyguladığı bir alanımızdır.

Kemalizm ve Türkçülük burada objektif olarak kendisine zemin bulmada pek zorlanmadığı gibi, eyalet kitlesinin genelde ulusal değerlerden uzaklaşması ve vatan kavramına bile yabancılaşması da kemalist politikanın başarılmasının en açık bir göstergesidir.

Yine bu politikalarının bir gereği olarak Türk sömürgeciliği, vatan topraklarımızın bu bölümünde kitleyi göçe zorlayarak, alana nüfus olarak da yoğun Türk kitlesini yerleştirerek, Kürt kitlesini kaçırtmada da önemli başarılar elde etmiş durumdadır. Bu yoz ve geri Türk kitlesi objektif olarak suni çelişkilerin her zaman gündemde kalmasını sağlamıştır.

Kapitalizmin ilk elden ve yaygınca geliştirildiği bu alanda köylülüğün hızla çözülmesi yoğun bir proleter zemini de beraberinde yaratmıştır. Bu zemin parti hareketimizin doğup büyümesi açısından önemli bir dayanak sunmuştur.

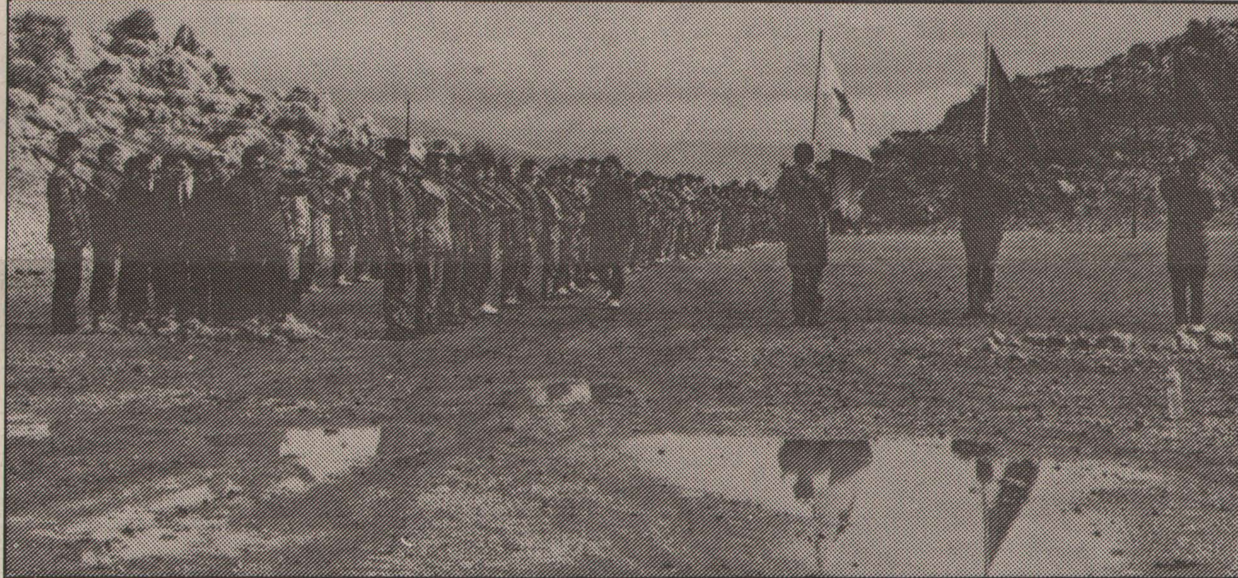
Parti hareketimizin bu alanda doğuş yaparak yaygınlaşması ve alanın ulusal kurtuluşçu ideolojinin ve örgütlenmenin ilk politik gücüne kavuştuğu alan olması özelliğinden hareketle faşist Türk sömürgeciliği kitleye yönelimini de yine ilk olarak bu alanda hayata geçirmiştir. Maraş katliamı ve onu takiben 12 Eylül askeri-faşist diktatörlüğünün işbaşına gelmesiyle, eyalet kitlesine doğrudan katliamlar dayatılmış; insanlar kurşuna dizilmiş; yüzlerce parti kadrosu zindanlara doldurularak, kitleye yönelik toplu tutuklamalar ve her türlü işkenceler geliştirilerek bu yönelim sonucu kitleler pasifikasyona uğratılmış; özel savaş politikası en incesinden en kabasına kadar tüm yöntemlerle uygulanıp kitlelerin alandan kaçması da belli oranda başarılmıştır.

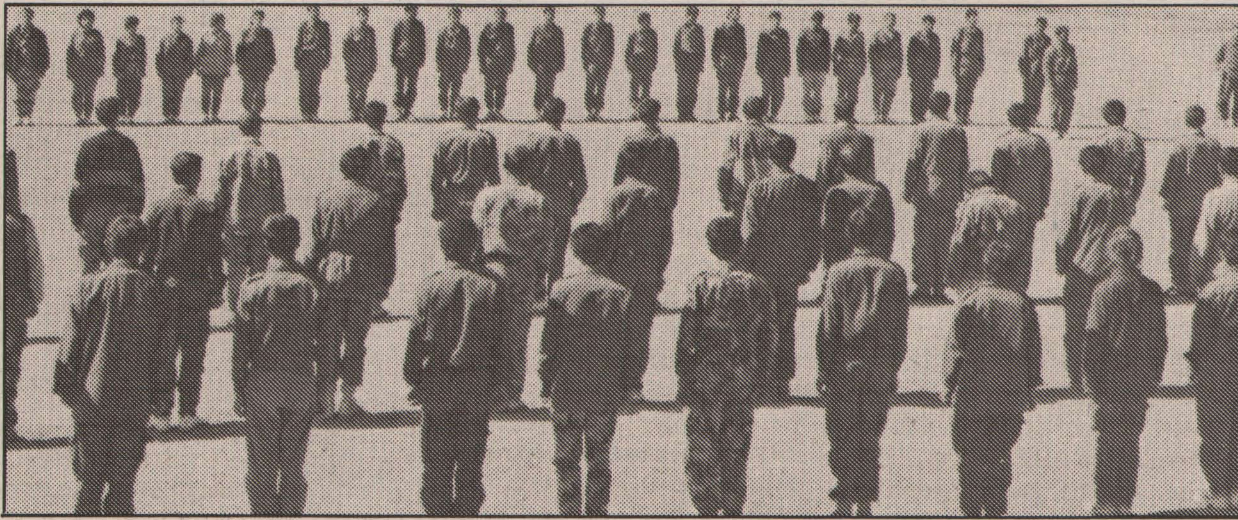
1986'lara gelinene kadar alanda küçük çaplı parti çalışmaları olsa da, sadece keşife dayalı bir faaliyet olduğundan mevcut gerçeği değiştirmemiştir.

III. Kongre'den sonra, Kongre gerçeğinin alana taşırılması amacıyla peş-peşe müdahaleler gündeme gelmiştir. Bu müdahalelerde güçlerimiz temelde darlığa düşerek, üslenme sorununu doğru çözmemeleri, güç büyütmemeleri, sınırlı alanlarda faaliyetliliği esas almaları, çalışmalarda "sağ savunmacı" bir anlayışla hareket etmeleri sonucu, düşman yönelimlerine karşı tutunma tedbirlerini geliştiremeyip peşpeşe imha olmaktan kurtulamamışlardır. Bunun yanında bazı talihsizlikler ve yaşanan ihanetler olsa da esasta bu anlayışın ürünü olarak güçlerimiz bir türlü tutunamamışlardır. Özellikle Pirrîn(Adıyaman) zemininde daha çok **Zeki (Mehmet Emin TAŞTAN)** arkadaş ve beraberindeki grubumuz belli bir dönem kısmi çalışmalarda bulunmuşlarsa da; dar alandan kurtulamamaları, düşmana etkin yönelmemeleri sonucu sağ savunmacı anlayış hakim kılınmış, çalışmalar düşman denetiminden kurtulamamıştır. 1988'in ortalarından sonra parti müdahalelerinin yeniden gündeme geldiği sırada düşman bu gücümüzü imha etmekte zorlanmamıştır.

Böylesi kayıplardan sonra parti tabanımız yeniden düşmanın hedefi durumuna gelmiştir. Düşman, partimizin eyalette ulusal kurtuluşçu çalışmaları geliştirmedeki ısrarını görünce özel savaşın biçimlerini daha da incelterek önlemlere yönelmiş, mücadelemizi eyalette geliştirmemeyi ve yükselen ulusal kurtuluş mücadelemizin bağımsız bir Kürdistan'a gitmesi durumunda dahi eyaletimizi bunun dışında tutmayı hedeflediğini ortaya koymuştur.

Tüm parti müdahalelerinden arta kalan birimimiz Kongre ruhunu alana taşırmayı ve bunun gereği olan çalışmalara yönelmeyi başaramamış, birçok olanak olmasına rağmen, kendisini yaşatmayı temel alan ve zayıf bir çalışma içinde kalan bir birim olmaktan öteye gidememiştir. Alanda bulunan gücümüz eyalette bir çıkış yapma yerine, çıkışı daha çok partinin yeni müdahale yapması ve güç aktarmasına bağlamıştır. Sınırlı bazı gelişmeler olsa da esasta yine çalışmalara hakim kılınan, sağcı yaşamdır. Fakat ileriye doğru adım atmada esas rolünü her ne kadar oynamış olmasa da yine de grubun ayakta kalmayı başarması, partinin alana yeni müdahaleleri için olanak sunmuştur.

Eyalete yapılan müdahalelerde yaşanan talihsizlikler ve gruplarımızın imha olmaları, düşmanın çeşitli iddialarda bulunması için bir cesaret kaynağı teşkil ediyordu. Düşmanın iddialarını boşa çıkarmak için partimiz 1989'un ortalarından sonra on kişilik bir grupla yeniden müdahaleyi gerçekleştirmiştir. Yeni müdahale gücü ülkeye yönelirken, eyaletin olumlu-olumsuz tüm yönleri parti tarafından netleştirilmişti. Grubun başlangıçta bazı zayıflıkları olsa da, yetkin bir eğitim ve donatım ardından netleştirilen görevler temelinde eyalet çalışmalarına yöneldi.

Bu grubumuz alana ulaşır ulaşmaz, daha önceki birimimizden bir unsurun ihanet etmesi nedeniyle yer yer imha tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Hedeflediği zamandan geç de olsa yine de üs alanına ulaşmayı başardı. Burada kendisini hemen dayatan sorun alandaki mevcut birimle bir araya gelmeydi. Dönemin sorunları ve ağırlığı altından çıkabilmenin tek yolu kolektif çalışmanın esaslarını oluşturup böylelikle görevlerin üzerine yürümekti. Belli bir gecikmeden sonra mevcut birimle yanyana gelindi.

Her iki gurubun birleşimiyle 1989 Temmuz ortalarında I. Eyalet toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda eyaletin geçmiş konumu, yapılan müdahalelerin tutturulamamasının nedenleri ele alındı ve geçmiş pratiklerin eleştirisi yapıldı. Yeni dönemde ulusal kurtuluş mücadelemizin gelmiş olduğu aşamaya paralel olarak eyaletimizin ülke mücadelesi içindeki konumu ve partimizin yeni süreçte eyaletimize atfettiği rolün yerine getirilmesi zorunluluğundan yola çıkılarak yapılan planlama ve işbölümü ilk etapta iki aylık bir süreci kapsayacak şekilde, tüm grubun insiyatifi ve gücü dahilinde karar altına alındı. İlk adımda eyaletin var olan gücü, beş bölgenin çalışmalarına göre düzenlendi: Pirrîn(Adıyaman) Fırat Havzası, Pazarcix, Elbistan ve Meledî. Daha çok keşif, bilinen örgüt ilişkilerine ulaşma, hazır değerler varsa katılımını sağlama esasları üzerinde bölge çalışmalarına yönelindi. Bu dönemde eyalette temsilcilik düzeyinde faaliyet yürütülmekteydi. Gurubu oluşturan tüm arkadaş yapısı da bir komite örgütlülüğünü oluşturuyordu. İki aylık faaliyet sonrası sonuçlar hedeflenenin çok gerisindeydi. Bazı bölgelerde kısmen acemilik olsa da esas itibarıyla tutuculuk, darlık, yaşamda sağcılık dönem çalışmalarına damgasını vurdu. Planlamada hedeflenen kadro alımı, kitleye ulaşma vb. konularda hedefe bu anlayışların dayatılması nedeniyle ulaşılamadı. Durum böyle olunca eyaletimizin kuruluş çalışmaları da önemli oranda zayıfladı.

Pratik tüm yanları ile eleştirisel olarak gözden geçirilerek, anlayış sahipleri özeleştirilerini yapıya sundular. Yeniden üç aylık bir planlamaya gidildi. Daha çok yerine getirilmeyen görevlerin yerine getirilmesi, eylemsel alanda daha kapsamlı hedeflere yönelim, kadrosal alanda da eyalet çapında 150 kadro adayına ulaşma hedeflenip plana konuldu.

Faaliyete yönelinirken kısmi bazı düzenlemeler olsa da esasta hareket tarzından çalışma tarzına, kitleye yaklaşımdan düşmana karşı yönelime kadar yine aynı anlayışların aşılmadığı görüldü ve çalışmalarda geriden seyretme pratiğe damgasını vurdu. Dar, tutucu, sağcı anlayışı çalışmalarda temsil eden bölgeler bu dönemde de aynı tarzı devam ettirmişlerdir. 1990 Mayıs ayında, hedeflenen hazırlık çalışmalarının tamamlanmaması nedeniyle, Eyalet I. Konferansı'na öz itibarıyla bu yapıyla gelinmiştir.

Halbuki eyaletin genel durumu ele alındığında silahlı propaganda evresinin fazla uzamaması gerekirdi. Gerillaya dönüşüm için, tüm imkanlar mevcuttu. Ancak, mücadeleyi bir üst seviyeye yükseltmedeki tutucu ve ürkek yaklaşımlarımız sürecin tamamlanmamasında temel etken olmuştur. Burada Parti Önderliği'nin bir talimatını belirtmekte yarar var: "Gerilla olmada bir gün daha gecikmeniz durumunda imha olmanız için hiç bir neden yok" diyordu Parti Önderliği. Önderliğin bu haklı eleştirisi sonraki süreçte kendisini pratikte gün gün gösterdi.

1990 yılı başlarında eyalette gerçekleştirilen konferansla, sürdürülen faaliyetler belli sonuçlara ulaşmış, alanlara hükmedebilecek gücümüzün nitel ve nicel bileşimi ile kuruluş çalışmaları tamamlanmış oluyordu. Konferansta alanların durumu yeniden ele alınmış; faaliyetlilikte ortaya çıkan sorunlar, anlayış ve durumlar üzerinde durulmuş; objektif ve subjektif olarak kendisini mücadeleye dayatan kişiler ortaya çıkarılarak eleştiri temelinde bazı sorunların çözümüne gidilirken, subjektif olarak faaliyetleri engelleyen ögelerin tasfiyesine gidilmiştir.

Konferanstan sonraki dönemde bu yönlü eksiklik ve yetersizlikler önemli oranda aşılarak eyalet kitlesinin önemli bir kısmına ulaşıldığı gibi, otorite tesisi için, düşmanın ajan ve çete odaklarına karşı etkin bir eylemlilik geliştirilerek bu odaklar işlevsiz duruma getirildi. Elbistan, Meledî ve Kayseri'ye kadar uzanan coğrafik alan, kitle desteği de dahil silahlı mücadeleye son derece elverişli bir konuma getirilmiş durumdadır.

Konferans sonrası süreçte eyaleti en çok zayıf bırakan yön, genişliğine sürdürülen faaliyetlerin derinleştirilmemesi, örgütlenme ve kadro alımının istenen seviyeye ulaşmamasıdır. En çok sonuç alınabilecek, kitle desteğinin yoğun olduğu, eyaleti kadrosal alanda güçlendirecek Pazarcix ve Fırat havzasına bu rollerinin oynatılamaması sözkonusudur.

Kuruluş çalışmaları sürecinde her ne kadar temsilcilik düzeyinde çalışmalar sürdürülmüşse de, ağırlıklı olarak dönemsel toplantılarla kolektif çalışma tarzı egemen kılınmaya çalışıldı. Konferans sonrasında güçlerimizin nicel ve nitel bileşimi gözönüne alınarak tüm bölgelerde komite çalışma tarzı oluşturuldu. Toplantı, rapor-talimat vd. işleyiş kuralları düzenli işletilmeye çalışıldı.

Konferans öncesi dönemde, kadroların içine düştüğü yetersizlikler, karar ve talimatlara gereğince uymaması, talimatları yaratıcı uygulama ve gereklerini yerine getirmede içine düşülen yetersizlikler karşısında daralma, eleştirilerde parti üslubuna aykırı olarak sert çıkışlara girme gibi yetersizlikler yaşanmıştır. Görevlerin mutlaka başarılmak zorunda olmasının verdiği ağır sorumluluk duygusu, buna karşılık görevlerin altından kalkmada zorlanma ve başarısız kalmanın verdiği ruh haliyle kadrolara aşırı yüklenildi. Gerillayı oturtmada, eski yaşamı aşarak gerillaya ulaşmada yetersiz kalınması ve en önemlisi de sorunları sürece bırakma durumu örgütsel zayıflıklarla da birleşince, pasifizme düşülen ve giderek kadroların atıl kaldığı dönemler yaşandı.

Kadro ve savaşçı adaylarının alınmasında önemli hatalara düşüldü. Alınacak kadro ve savaşçı adayları için alanda eğitim olanakları yaratılmadı. Alınan savaşçı ve kadro adayları fazla bekletilmeden Akademi'ye aktarılıyordu. Aslında bu, savaş sorunlarına savaş içinde çözüm bulmada iddiasız olmanın yarattığı bir sonuçtur. Saflara alınacakları önceden tanımama, yerinde eğitmeme, belli bir hazırlama sürecinden geçirmeme durumuna ek olarak bir de ortamın zorluklarından ürkme olunca bazı savaşçıların saflardan kaçışı gündeme gelmiştir.

Eyalet konferansı sonrası bu durumumuz bilince çıkarılarak, kadro ve savaşçı adayları bulundukları alanda yerel örgütlerimiz tarafından kısmi bir eğitimden geçirilmeye başlanmış ve böylelikle katılım sürecindeki zorlanmaların önüne geçilmiştir. Biraz daha yatkın konumda olanların ise saflara hemen alınmaları temel alınmıştır.

Yine pratik mücadelede tıkanan, zorlanan ve pratiği ile engelleyici konuma düşen kadrolara yaklaşımda, dönem dönem pratik eğitime tabi tutarak güçlendirme esas alınmıştır. Pratik faaliyette çeşitli yetersizlikler yaşayan kadro yapısı hala mevcutsa da denetim kurulup tedbir alınarak yardımcı olunmaktadır.

Eyalet genelinde en çok zorlandığımız yön, kadro yapısının eski yaşam tarzı ve anlayışlardan sıyrılma konusunda yetersiz kalmasıdır. Kadro yapımızda yaşanan, alışılagelen yaşamdan bir türlü kendini kurtarmama durumu, alanın rahat yaşam koşulları ve kitlenin sunduğu olanaklarla birleşince ve buna bir de kadrolardaki mevcut hastalıklar eklenince yer yer düşkün bir ya-

şama kendisini kaptırma görülmüştür. Küçük-burjuva devrimciliğini ve yaşam tarzını aşmayan bu eğilim sahipleri eyaletimizde önemli kayıp ve tahribatlara yol açmıştır. Parti Önderliği'nin sık sık talimat ve uyarıları da dikkate alınarak, böylesi bir eğilim her ne kadar denetim altına alınmışsa da fırsat bulduğunda yer yer kendisini pratikte dayatmaktadır. Önceki süreçte eyalet çapında hedeflediğimiz doğru bir eğitim politikamız vardı ve buna göre hazırlıklarımızı yaptık. Ancak katılımların zayıf kalmasından dolayı eyalette eğitim devreleri biçiminde bir eğitim sürdürülmedi. Daha çok, katılan adayları partiye aktarılana kadar günlük toplantılarla, tartışmalarla ve bireysel okumayla güçlendirmeye yönelik zayıf bir çalışma sürdürüldü.

Yeni dönemde ağırlıklı olarak bu konu üzerinde duruldu. Kadro adaylarının eğitimi için bir eğitici birim görevlendirildi. İlk devrede yeterli sonuç alınamadıysa da ikinci devrede önemli sonuçlara gidilmiştir. Devre bitiminde eğitimini tamamlayan kadroların bir bölümü faaliyetliliğe aktarılırken, bir bölümü de Akademi ortamına eğitim için aktarılmıştır.

Yine önceki süreçte propaganda-ajitasyon faaliyeti, sürdürülen kitle çalışmalarında parti politikasının kavratılması ve parti yayınlarının dağıtılması biçiminde sürdürülmüştür. Ancak ajitasyon ve propaganda çalışmalarında yetmez ve geri konumlara düşülmüş, dar kalınmıştır. Bülten ve bildiri basımı için teknik imkanlarımız olmasına karşın, basım-yayın faaliyetliliğimiz ihmal edilmiş, bir türlü hedeflenen yayın çıkarılamamış ve bu yönlü hedeflere ulaşılamamıştır. Yeni dönemde propaganda aracı olarak daha çok parti yayınları esas alınmıştır. Propaganda aracı olarak, gazete, kaset, video kaseti, poster, bayrak vb. araçların dışında daha değişik olanaklar yaratılamamıştır. Mevcut propaganda araçları ile gidilen kitleler bu yönlü güçlendirilmeye çalışılmıştır.

Eyalet genelinde kitleler parti mücadelemiz karşısında oldukça duyarlıdırlar. Kitle militanlığının zemininin en çok gelişkin olduğu bir alan olmasına karşın geçmiş süreçte bundan gereğince yararlanılmamıştır. Kitleleri cephe politikası temelinde örgütleme çalışması yürütülemediğinden, adeta kitlelerden kaçma gibi tamamen sağcı bir anlayış hakim kılındığından, ancak sınırlı bazı ilişkiler yaratılabilmiştir. Bunda kuruluş çalışmaları sürecinde kadro yapısında mevcut olan tecrübesizlik, parti politikasına yeterince hakim olmama vb. durumlar her ne kadar etken olmuşsa da, esas belirleyici etken; çalışmalara damgasını vuran sağ savunmacı anlayıştır. Bu hatalar daha çok alan kitlesinin konumunu bilince çıkarmada yetersizliğe düşme şeklinde ortaya çıkmıştır. Kitlelerin olumsuzluğunu ve zayıflığını öne çıkararak kitleye güvenmeyen ya da kitlenin olumlu yanlarını inkar temelinde kitleye üstten bakan, kitlelerin öneri ve isteklerini kulak ardı eden feodal, küçük-burjuva yaklaşımlar partimizin halka taşırılmasında engel olan anlayışlar olmuştur.

Yeni dönemde kitle çalışmaları üzerinde yoğunca durularak Türk kitle de dahil eyalet kitlesinin önemli bölümüne ulaşıldığı gibi, yoğun kitle toplantıları gündeme getirilip uygulanarak, cephe politikası gereği önemli oranda kitle örgütlülüğüne gidilmiştir. Üzerinde yoğunlaşılan yerlerde komite ve temsilcilik düzeyinde örgütlülüğe ulaşılmıştır. Kuruluş aşaması öncesinde kitleye yaklaşımda görülen yetersizlikler üzerinde durularak kitle içinde çalışan kadro yapısının yetersizliklere yeniden düşmemelerinin tüm tedbirleri alınmıştır. Yer yer bu anlayışlarla çatışmalar gündeme gelmişse de son dönemde eyaletteki kadro yapısında bu durum netliğe kavuşturulmuştur. Kitleye doğru yaklaşımımız sonucu düşman eyalet kitlesi üzerinde çok yönlü durmasına rağmen, onu karşımıza çıkarmayı başaramadı. İlk başta kapısını bize açmada zorlanan kitle yeni dönemde bize her imkanı sunacak düzeye gelmişti. Kitlenin bu düzeyde sempati duyması doğru çalışma tarzı ile birleştirilseydi - bilinen bazı zayıflıklar olsa da- kitle eylemliliğinin gelişmemesi için neden yoktu. Bunu engelleyen bizdeki zayıflık, yanılgı ve hatalar olmuştur.

Yine kitleye yaklaşımda içine düşülen politik yetersizlikten dolayı mevcut milis zemini de örgütlülüğe kavuşturulmamıştır. Buna temel teşkil eden, kadroların tutucu ve dar tarzıdır.

Güney-Batı Eyaleti'nde silahlı mücadeleyi geliştirip ordulaşma sürecine girerek yaygın gerillayı geliştirme, düşman cephesini parçalama, silahlı mücadelemizin kalbi durumunda olan Botan'ın yükünü hafifletme gibi tarihi görevlerle karşı karşıya olduğumuzu çok net bir biçimde bilince çıkarmıştık. Ancak bir türlü sağ savunmacı anlayışı aşamadık. I. Eyalet Konferansı'nda silahlı propagandada önümüzdeki süreçte de hala ısrar etmemiz durumunda tasfiyenin kendisini dayatacağı açıkça vurgulanmıştı. Toplantı sonrasında gerillaya geçiş yönünde sınırlı da olsa bazı girişimler olmuşsa da fazla yol alınamamıştır.

Bu dönemde eyaletimizde silahlı mücadeleyi geliştirme ve atılım yapmanın tüm koşulları mevcutken yaşanan sağcılık, güçlerimizin tecrübesizliği ve askeri yaşam tarzına girmemeleri bu yönlü adımlar atmayı engellemiştir. Daha sonraki dönemlerde ortaya çıkan kayıplarımızın hemen tümünün nedeni yanlış hareket tarzıyla silahlı propagandada diretme, gerilla hareket ve vuruş tarzına ulaşmamadır.

Bu sağcı çalışma tarzının aşılması için yer yer çabalara girişilmişse de, pratikte esas olarak yaşanan, bazı bölgelerde tümden sağcı yaklaşım, bazı bölgelerde ise intiharvari yaklaşım olmuştur. Gücümüzün en fazla yoğunlaştığı bölge olan Pazarcix, İslahiye ve Serê Golan(Gölbaşı)'da ilk başta düşmana yönelinmiş, ancak düşmanın yönelimi karşısında geri adım atılarak kaçak bir pratik sergilenmiştir. Bir önceki sürecin anlayışı devam ettirilmiştir. Bu hareket tarzı birçok örgüt olanaklarımızın çarçur olmasına yol açarken bölge özgülünde de hem beklenmedik kayıplara neden olmuş ve hem de sürdürülmesi gereken çalışmalar geciktirilmiştir. Temel üslenme alanında sürdürülen çalışmalar ve geliştirilen eylemler eyaletimiz genelinde çıkış yapmanın olanaklarını yaratmasına karşılık bu süreçten sonra bile döneme yanılgılı yaklaşım, gerillaya ulaşmada engel olmuştur.

Yukarıda belirtilen anlayışların çalışmalara hakim olmasından ötürü, politik zemin olmasına karşın, bu zemin doğru ele alınmamış, bu yönde de önemli gerilikler yaşanmıştır. Kitleler yeterli bir politik formasyona kavuşmadıklarından askerlik yasasının işletilmesi halinde tamamen olumsuz bir durumun kendisini göstereceği açıktı. Bu nedenle katılımlar tamamen gönüllülük temelinde olmuştur. Cephe-ordu örgütlenmesine yanlış yaklaşılması böylesi bir sürece girmede yaşanan yetersizlikler (ki bu yetersizlikler, savaşı boyutlandırmaktan çekinen bir anlayışın ürünüdür) ordu örgütlenmesine gitmede bizleri atıl bırakmıştır. Daha çok silahlı propaganda birimleri olarak hareket edildiğinden bu birimlerimizin yaşamı da bir ordu yaşamından uzaktı. Bir bütün olarak kadrolarda silahlı mücadele konusunda tecrübesizlik yaşanıyordu. Hatta yer yer sapmalara da gidiliyordu. Yapımız içindeki sapmalara karşı belli bir mücadele verildi. Örgütten eyleme geçme, kısacası bir üst aşamaya çıkış yapma hergün kendisini dayatan bir durumdu. Ancak bizlerin tutuculukta ısrarımız ve sağ savunmacı anlayışı bir çalışma tarzı olarak egemen kılmamız, bu güncel dayatıcı sorunları çözme gücüne de bir türlü ulaşamamamıza yol açtı.

Eyalette düşmanın çıplak gücünden ziyade, belli bir çete ve ajan örgütlülüğü de mevcuttur. Düşman daha ilk dönemlerde böylesi bir yapıyı karşımıza çıkarmak için tüm olanaklarını seferber etmiştir. Yine bu durum kendi içinde bölgelere göre değişmektedir. Bazı bölgelerde tamamen kendi çıplak gücüne dayanmayı esas alırken, bazı bölgelerde de daha çok var olan zemin üzerinde belli ajan ve çete odaklarına dayanmaktadır. Bu odaklara karşı belli bir eylemlilik yaşanmıştır. Girişilen eylemlerde bu odaklar büyük oranda dağıtılmış veya işlevsiz bırakılmıştır. Hatta denilebilir ki, alanda önümüzde engel olabilecek ciddi bir ajan ve çete odağı kalmamıştır. Çetecilik daraltılarak, birkaç köyle sınırlı bırakılmıştır.

Eylemlilik konusunda içine düştüğümüz en büyük zayıflık kendi insiyatifimizde düşmanın çıplak gücüne karşı kapsamlı bir eylemliliğe girmememizdir. Örneğin; I. Bölge olan Pazarcix'da böylesi bir yönelim hergün kendisini dayatmasına karşın, alandaki güçlerimiz tamamen kaçak, sağ savunmacı tarzı esas almışlardır.

Düşmanın bu bölgemizde çıplak gücünden başka dayanacak hiç bir temeli olmamasına karşın düşmanın üzerine gidilmemiş, savunmada olan güçlerimizin bu konumunu fırsat bilen düşman güçlerimizi imha etmek için muazzam olanaklar elde etmiştir. Bu bölgemizdeki kayıpların hemen hemen hepsinin de nedeni bu olmuştur. Biz sonuç almada önemli bir imkan olan pusu eylemliliği üzerinde duramadığımızdan, daha çok düşman pusularında yer yer kayıplar gündeme gelmiştir. Bu dönemde düşman ve onun dayanaklarına karşı pusu, sabotaj, suikast, mayınlama esas alınması gereken eylem tarzları olmasına karşın, bizim yöntemimiz daha çok imhaya açık, plansız, zayıf keşif ve istihbarata dayalı taciz eylemlerinden ileri gitmemiştir.

Eyaletin genelinde yer yer silahlı gerilla mücadelesi aşamasına denk düşen eylemlilik çabaları olmuşsa da, bu durum bir bütün olarak eyaletin geneline yansımamıştır. Özellikle bazı bölge ve yerlerde plansız ve intiharvari eylem anlayışı bir tarz olarak ele alındığından, düşman, güçlerimizin bu tarz ve yaklaşımını kısa sürede ortaya çıkarmış ve darbelemede zorlanmamıştır. Kısacası, eyalet genelinde silahlı eyleme yaklaşımda içine düşülen yetersizlikler sürecin tamamlanmamasında önemli bir neden olmuştur. Yer yer isabetli bazı eylemler gündeme gelmişse de bu yanlış eylem anlayışının aşılmasında yeterli olmamıştır.

Eyalet çalışmalarında içine düştüğümüz en büyük zayıflıklardan biri de maliye ve lojistik sorununu savaşın gelişimi çerçevesinde ele almamamızdır. Olanaklar bakımından alan oldukça zengindir. Ancak çalışmalar bir bütünlük içinde ele alınmadığından, istenildiği oranda maddi olanaklara kavuşulmamıştır. Maliye konusunda daha çok ancak kendini idare eder konumdan ileri gidilmemiştir. Silah ve cephane konusunda partiden aktarılanla yetinilmiş, yeni malzemelere kavuşmanın yolları mevcut iken, bu yolda az çaba sarfedilmiştir. Halk savaşımızın bir gereği de düşmandan bu malzemelerin temini olmasına karşın, bu yönlü çabalarda zayıf kalınmıştır.

Yukarıda belirlendiği gibi, hemen hemen ihtiyaçların bütünü parti tarafından eyalete aktarılmıştır. Kadro, silah, cephane vb. değerler sürece uygun değerlendirilmediğinden, hiç kabul edemeyeceğimiz kayıplar gündeme gelmiş, partinin taze güç olarak aktardığı kadrolar korunamamış veya esasta koruyacak örgütsel tedbirler geliştirilemediğinden bu yönden de ciddi kayıplar yaşanmıştır.

Yine örgütsel tedbir zayıflıklarımızdan dolayı, eyaletin genelinde olmasa da, bölgeler özgülünde silah ve cephanenin korunması için yeterli tedbir geliştirilmediğinden bir ihanet ortaya çıktığında çok sayıda cephane vb. malzeme düşmana kaptırılmıştır. Yeni dönemde bu tedbirler için bir çalışma geliştirilerek kadro yapısında belli bir gelişme sağlanmıştır.

Sonuç olarak; eyaletimizde genelde olduğu gibi, partimizin zafere gitmesini engelleyen, kaynağını geri toplumsal yapıdan alan ve parti ortamımıza kendisini dayatan parti dışı anlayışlar ortaya çıkmıştır. Başta Parti Önderliği ve partinin yoğun müdahalelerine ve çizgiyi alanda tutturmak için sarfedilen tüm çabalara karşın kendisini dayatan bu anlayışlar, ulaşılması gereken hedeflere ulaşılmasında esas etken olmuştur. Bu anlayışlar başından beri varlıklarını sürdürürken, esas olarak da kuruluş aşamasında pratikte düşmanla boğuşma, onu söküp atma konusunda iddiadan uzak kalmış, bu kapsamda parti ortamına her zaman kendisini dayatmıştır. Bu anlayışlarla hala bir savaşım yaşanmaktadır.

Eyaletimizde çok kapsamlı olanaklar olmasına karşın bunlar toparlanarak maddi bir güce dönüştürülememiş, ulaşılması gereken hedeflerin çok gerisinde kalınmıştır. Bu hedeflere ulaşmamada başta yönetimin dar, tutucu ve sağcı yaklaşımları esas etken olmuştur. Ulaşılması gereken hedeflere ulaşmamada objektif birçok engel olması gerçeği sözkonusu olmakla birlikte, partimizin doğru devrimci çizgisi uygulansaydı mevcut durumda ulaştığımız sonuçların kat kat fazlasına ulaşmak imkan dahilindeydi.

Örgüt işleyişinde toplantı sistemi, rapor, talimat, eleştiri-özeleştiri vb. konularda yer yer zayıflıklar olsa da parti yönetmeliği esas alınarak bunlar işletilmiştir.

Kitle politikasında sağ kuyrukçu, jandarmavari yaklaşımlar sık sık uç vermiş, en şiddetli mücadele bu alanda yürütülerek sapma içinde olan anlayışlara parti politikası hakim kılınmıştır. Kitlelerimizin yıpranmasına müsaade edilmemekle birlikte, kitlemizin gücünü örgütleyerek ulusal kurtuluşa kanalize etmede oldukça ciddi yetmezliklere girildi. Eyalette gerillanın geciktirilmesinin, ordu kuruluşunu zamanında kararlaştırmamıza rağmen, pratikte bu adımın atılmasının gecikmesinin nedeni, yönetim bünyesindeki sağcılığın kendisini dayatması olmuştur. Bu durum eyaletin değişik bölgelerinde tamamen yaşama hakim kılınmıştır.

Günümüzde bir bütün olarak bir savaş cephesi zemini döşenmiş olup, düşmanın eyalet üzerindeki politik hesapları boşa çıkarılmış, geleceğe atılım yapmaya hazır hale getirilmiştir.

Partimizin ve halkımızın tarihinde bir dönüm noktası ve zaferin güvencesi olarak Parti IV. Ulusal Kongresi'ne yürekten bağlı kalmayı esas alır, başarı dileklerimizi sunarız.

Devrimci selam ve saygılarımızla.

Güney-Batı Eyalet Komitesi
23 Aralık 1990

V.i.s.d.P:
H. Barcedoğmuş
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma Adresi:
Serxwebûn
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası:
Stadtsparkasse - Köln
Konto Nr.: 27 93 29 53
BLZ: 370 501 98

Avustralya 3.50 $
Avusturya 22.50 s.
Belçika 75.00 bfr.
Danimarka 10.00 dkr.
Fransa 7.50 ff.

Hollanda 3.75 hfl
İngiltere 0.90 £
İsveç 7.50 skr.
İsviçre 3.00 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

PKK IV. Ulusal Kongre kararları -V-

Savaşta kitle politikamıza ilişkin

"Devrim kitlelerin eseridir." Devrime inanmış ve bu inanç temelinde devrimin içine çekilmiş bir kitle yaratılmadan amaca ulaşmak mümkün değildir. Kitlelerin devrime inanması ise, başta öncüye inanması, onda kendi taleplerini ve talepleri gerçekleştirebilecek azmi, umudu görmesi demektir. Kitlelerde bunu yaratmayan bir öncünün kitleleri toparlaması, seferber etmesi ve dahası, onları "savaşıp, ölmeye hazır" hale getirmesi mümkün değildir.

"Biz PKK'yi yüce özgürlük hareketi, eşitlik hareketi, aydınlanma hareketi, adalet hareketi olarak geliştiriyoruz. İnsanlarımıza en soylu değerleri aşılayacağız. Kendi kimliğini, hakkını, emeğini, vatanını ve muhtaç olduğu herşeyi -bilirsiniz nelere muhtaçtı- vermek için, biz PKK'yi inşa etmişiz." (Parti Önderliği, Kasım Çözümlemeleri'nden)

Kitleler PKK'yi neden oluşturduğumuzu bu şekilde kavramadan, PKK'nin parti öncülüğü mümkün değildir. PKK; kitlelerin düşmanla, kendi başındaki despotlarla olan çelişkisinin ortaya çıkarmış olduğu bilinçtir, güçtür. Bütün sorun, bu bilinci halka taşırmak, bu gücü halka gösterebilmektir. Bu sorun halledildiği oranda, kitlelerin hareketi yaratılır ve tamamen onun eseri olan devrime varılır.

Belirtelim ki, siyasetin doğruluğuna emin olmayanlar, siyasete inanç getirmeyenler, şüphesiz halka bilinç götürme ve bu temelde halkın hareketini oluşturma gereğine de inanmazlar. Gerçekten siyaset doğruysa ve buna inanç getirilmişse, kitlelere doğru temellerde götürülmüşse, kitlelerin bu siyasetle bütünleşmemesi mümkün değildir. Siyaset, bizzat kitlelerin her gün içinde ezim-ezim ezildikleri çelişkilerin açığa vuruluşu olduğundan, halkın buna akışı, karanlığa doğmuş güneşin aydınlığına akışı gibi gerçekleşecektir.

Elbette siyasetin tek başına doğruluğu yetmez, onu en doğru tazda halka götürmek de esastır. Zaten halk kendi çelişkilerini çözebilecek bilinçte olsa, bir öncü örgüte gerek kalmazdı. Parti demek, halkın öncü gücü demektir; öncü demek, halkın gözü, kulağı, yol göstereni, bilinç taşıyanı, öğretmeni demektir. Parti kadrosu bu görevi yüklenendir.

Siyaseti doğru bir tarzda halka götürmenin metodu, en başta halka saygıyı içermeli. Çünkü herşeyin yaratıcısı odur ve parti, parti kadrosu, siyaset onun içindir. Herşey onun için yapılanmıştır. Biz her birimiz ondan bir parçayız ve onun için varız. O halde, halka saygı ve sevgiyi içermeyen bir metod daha baştan kaybetmiş bir metoddur. Metod aynı zamanda sabır taşımalıdır. Öğrenme ve öğretme sürecinin sabrını taşımalıdır. Ve yine metod, gerçeğin doğru bir anlatımını içermelidir. "Ektiğini biçersin" diye çok güzel bir halk deyimi vardır. Halka öğrettiğin doğruysa, onu doğru yolda yürütürsün; yok yanlış öğretirsen, çelişkinin çözümünü sende göremeyeceği için, onu kendinden uzaklaştırırsın ve hatta, onun, kendine karşı hareketini doğurursun.

Sorun, devrime kalkmış ve bu uğurda yüzlerce şehit vermiş ve artık bir halkın hareketini, savaşını yaratmış olan partimiz için yaşamsaldır. PKK devrimde inat etmenin adıdır ve bu inat sahibi olan bir parti kaybetmek istememektedir; bunun için de, her zaman kendi pratiği üstünde denetleyici, düzeltici ve doğruyu dayatıcı olacaktır. Devrim yapmış, sosyalizmi inşa etmiş partilerin bile, doğrudan vazgeçtiklerinde nasıl kaybettiğini gördüğümüzde bugünkü aşamaya bakıp, "kervan yürüyor" rehavetinde sorunlara eğilemeyiz. Biz, bugünkü aşamanın doğruların üzerinde azami inat etmenin ve bu inata rağmen, ancak asgari uygulamanın bir sonucu olduğunu bildiğimizden dolayı, aslında onca emek sonucu, onca kan ve çaba sonucu geldiğimiz aşamayla da memnun olamayız; çünkü, çok daha ileride bir durumda olmalıydık, çok daha üst boyutlarda bir kazanım gerçekleşmeliydi.

Devrimin en can alıcı sorunu kitle politikasıdır; onun için, halka doğru önderlik etmek, devrimimizin en can alıcı sorunudur. Parti Önderliği bu sorunla ilgili olarak, devrimimizin bu aşamasında şunları söylüyor: *"Kürdistan'da herşey bu yeni özgürlük yaşamına selama duruyor. Halkımız yaratılan bu yürüyüşe tüm saflığıyla koşuyor, yer alıyor. Sizin göreviniz, siz önderlerin, komutanların görevi, buna anlamlı bir cevap yükseltip, bu koşuda yer alanları korumak, savaştırmaktır. Buna göre; öncü gereksiz olursa, halkın bu selam duruşuna iyi bir selama duruşla cevap vermezse, başa neler gelmez ki!"*

Evet, bugün devrimimizin başına bela olan en büyük musibet ve mutlaka düzeltilmesi gereken sorun, kitleye yaklaşım sorunudur. 15 Ağustos 1984 Atılımımızdan bu yana, savaşımızı köstekleyen, geri çeken ve sabote eden pratikler en başta bu alanda kendini göstermiştir. Gerçekten de, pratiğimize baktığımızda; partimizin ulusal kurtuluşçu siyasetinin, demokratik devrim siyasetinin bir uygulamasını değil, ağırlıklı olarak, feodal, ilkel-milliyetçi bir kitle politikası pratiğinin kendisini konuşturduğunu görürüz.

İlkel-milliyetçi, feodal tarzın ise, bu halkın başına neler getirdiğini halk tarihimizden çok iyi bilmekteyiz. Çok uzaklara gitmenin bir gereği yok, ilkel-milliyetçiliğin yakın pratiği, yanı başımızdaki pratiği ortadadır. Kendi iç çelişkileri derinleşmiş ve bu bağlamda parçalanmışlığı katmerleşmiş, kendini ifade etmede zerre kadar ileri gitmemiş, oluk oluk kan akıttığı halde, tek bir kazanım elde etmemiş, üstüne üstlük katliamlardan, ülkeden kovulmaktan kurtulamamış bir halkın yaratıcısı olmuştur bu pratik. Doğru bir siyaset altında, halkımızın döktüğü kanın üçte birini bile dökmeyenler zafere erişmekte, özgür-bağımsız bir yaşamı yakalayabilmektedirler. Bizde ise, ilkel-milliyetçi tarzın elinde, bu tamamen tersine dönmüştür.

İşte biz, bu tarzın panzehiri olarak ortaya çıktığımız halde, bugün söz konusu tarz bize bulaştırılmak istenmektedir. Bu tarzı bize bulaştıran nedir, kimdir? Parti içinde olup, parti adına konuşup da partileşmeyen yanlarımızdır, eski toplumsal ve sınıfsal özelliklerimizdir. Parti ideolojisine, politikasına ve bunların bileşkesi olan parti ruhuna gelmeyen, uymayan yanlarımızın zorlu mücadele koşullarında bir tip olarak şekillenmesidir, proletarya devriminin sabrını, sebatını, fedakarlığını göstermeyen, işin kolayına kaçan yanlarımızın kişilik halinde biçimlenip, kendini konuşturmasıdır. İstisnasız hepimizde şu veya bu şekilde kendini gösteren ve kimimizin pratiğine damgasını vuran bu yanımız ya da bizde saklı olan bu tipimiz pratiğe yöneldiğinde şekilden, özden uzak, korkunç tahripkar sonuçların yaratıcısı olmaktadır.

"Bazılarının egolarını tatmin etmek için mi biz bu hareketi oluşturuyoruz? Nasıl etkili, yetkili, merkez oldum demek için mi? Birkaç çenesizin lafazanlığına terketmek için mi bu kadar derinleştiriyoruz? Hayır! Bu tiplerin bazıları gerçekten sözümona çok yiğit kesilirler ama, zavallıdırlar. Keşke bunu yapacaklarına bize karşı güç getirebilselerdi, çok daha iyi olurdu." (Parti Önderliği'nin Kasım Çözümlemeleri'nden) Evet, sonuçta bu tip, Parti Önderliği'nin belirttiği gibi, yeri geldiğinde tam bir kontra pratiğiyle karşımıza çıkmaktadır.

Bugün savaşımızın yoğun olarak yaşandığı Botan alanına baktığımızda, bu pratiğin korkunç sonuçlarıyla hemen karşılaşırız. Düşman, Botan gibi avuç kadar yerde yirmibin civarında korucu çıkarabilmektedir. Bu, nasıl olmaktadır? Bir halk, kendi ulusal kurtuluş savaşına karşı bu kadar düşman olamaz. Ortada ciddi bir çarpıklığın olduğu hemen kendisini göstermektedir.

Halkın bağrındaki çelişkilerin giderilmesini temel mücadele anlayışlarından biri haline getiren bir siyasetin uygulanması bu sonucu vermez. Halkın içinde bulunduğu kölelik zincirlerinin kırılmasını varlık koşulu olarak alan bir siyasetin uygulanması bu sonucu vermez ve tüm bunların üstünde, halka sevgiyle, saygıyla yaklaşan bir siyasetin uygulanması yine bu sonucu vermez. Tüm bunlar da PKK'yi PKK eden ilkeler olduğuna göre, PKK'nin uygulanması bu sonucu vermez. O halde, bu çarpıklığı partinin uygulanmamasının bir sonucu olarak değerlendirmek gerekmektedir.

Kişi bunu nasıl yapıyor? Halkın devrime katılım gösterebileceğine inanmıyor aslında, yani proletaryanın devrimci pratiğinin çözümcü olduğuna inanmıyor. Örneğin, bizim parti tarihimizde önemli bir kontra pratiği olarak kendisini partiye ve savaşa dayatan bir Kör Cemal pratiği vardır. Halka yaklaşımı şöyle oluyor: *"Gideceksin böyle, toplayacaksın köylüyü, 'sen, sen askersin' deyip alacaksın seçtiklerini. Halkın senin otoritene gelmesi için de, bir-ikisini kitlenin gözü önünde sopaya çekeceksin, göreceksin bak o zaman halk nasıl hizaya geliyor!"* Dikkat edelim, bu sözlerden tek bir tanesi partiyi yansıtmıyor. Halkı otoritesine gelmesi için sopaya çeken kimdir? Ağa dediğimiz, feodal-despot dediğimiz kişiler bunu köylüye yapıyor. Yine, düşmanın jandarması bunu yapıyor; sopa otoritesini halkın başında kuran düşmandır ve biz, işte bu sopa otoritesine bir son vermek, halkın bu sopaya kafa tutması için ortaya çıkmış bulunuyoruz. Böyle bir pratiğin anlamı ne olacaktır? İlkel-milliyetçi feodal anlayışın PKK adına halkın karşısına dikilmesi olacaktır.

Şüphesiz, bu anlayışın teşhiri parti yazınında oldukça geniş ve öğretici bir tarzda yapılmış, talimatlar geliştirilmiş ve parti yapısının istifadesine sunularak eğitim için bir olanak haline getirilmiştir. Ancak, hergün yerin dibine batırdığımız Kör Cemal pratiğine günlük mücadele içinde her zaman rastlamaktayız. Bir eğilim olarak kendini mücadelede konuşturuyor, konuşturmaya devam ediyor.

Parti Önderliği'nin Kasım Çözümlemeleri'ne bakıyoruz; günümüzde Kör Cemalvari yürütülen pratiğin bazı örneklerini gözler önüne seriyor, şöyle diyor: *"Bir asker nasıl yaratılır? Evet, bir asker nasıl savaşa alınır sorunundan tutalım örgütlenmesine kadar çözümlenmiştir, uygulanması gerekir. Talimatlar, çözümlemeler vardır, askerlik yasaları netleştirilmiştir. Esası ikna temelindedir, yurtseverlik görevini kavratırsınız, o tarzda bu yasayı işletirsiniz. Seni adam tanımıyor bile; kimsin, nesin? Hiç bir şey yapmadan basıyorsun, asker ver diyorsun. Elbetteki adam sana karşı direnir ve sana düşman olur. Bunu yapacağına, önce etkile, önce bilinçlendir, ondan sonra dersin, 'vatan borcudur ve yapacağız'. Halbuki böylesi bir görevi gücü oranında yerine getirmeyecek bir Kürt ailesi olamaz. Sen yeter ki, görevini kavrat. Yasalar da böyle işletilir. Oysa öyle uygulamalar var ki! Evet, düşmanın bilinçli olarak halkı karşımıza çıkarması bu tip uygulamalardan güç alıyor."*

Bu pratik hergün kendini konuşturuyor ve konuşturduğu oranda da mücadeleye düşman üretiyor. Evet, en basitinden, yukardaki örnekte görüldüğü gibi, sözde mücadeleye asker çıkarıyor ama bir asker çıkarıyorsa, bütün ailesini de mücadeleye düşman kılıyor. Halk savaşının en basit esprisi olan, gerillayı gönüllülük temeline oturtma anlayışı konuşturulmuyor. Askerlik yasası denilince, aklına hemen burjuva ordularının zoru geliyor, ağanın köteği geliyor. Biz aldığımız askere asgari bir savaşma bilinci vermemişsek, o aşkı yaratmamışsak, bu asker kaç gün yanımızda kalacak? Dahası, o köyde bir alt yurtseverlik olgusu, savaş fedakarlığı olgusu yaratmamışsan ve basıp köyü, elde-avuçta bulunan birkaç çalışan nüfusu alırsan, o halk sana nasıl sempatiyle baksın? O halkın bu fedakarlığı yapması için ne kadar bilinç vermişsin ki, onca şey istiyorsun?

Düşman bile bu savaşı kaybedip etmemeyi halkın kimin yanında yer alacağına bağlamış ve politikasını da ona göre üretiyor. En alçak ve vahşi yaklaşımlarına, politikalarına melaike maskesi takıyor, yalandan da olsa, şefkatli bir "devlet baba" imajı yaratmak için çırpınıp duruyor. Biz ne yapıyoruz? En soylu, yüceltici siyasetimizi tanınmaz bir çehreyle uygulamaya kalkışıyoruz.

Birçok alanda, düşman bizim yaptığımız kötülüklerin, suçların propagandasını yaparak halkı kazanıyor, korucu yapıyor, karşımıza dikiyor. En adisinden ırz düşmanı olan, daha düne kadar halkın tüm değer yargılarını ayaklar altına alan düşman, bugün yeri geldiğinde namus bekçisi kesiliyor. Bizim çarpık uygulamalarımızı halkın gözüne sokuyor. Kaldı ki, düşman halkın gözüne sokmasa bile, kendisi görüyor bunu.

Ne yapıyor birliğimiz? Köye giriyor ve sözde devrimci kadın anlayışını savaşta uyguluyor, tutuyor askerlik yasasına göre köyün genç kızlarını gerillaya yazıyor, gerilla yapıyor. Şimdi, halkın bir değer yargısı vardır. Kadın, bizim toplumumuzun en hassas yanlarından biridir. Bizler, herbirimiz, kadın yüzünden çıkan kan davalarının içinden çıktık, büyüdük. Bunu yaşamayan Kürdistanlı yoktur. Aramızda hala, bacısını, eşini devrimci mücadele içine sokmayan feodal kafalı sürüyle arkadaş olduğuna göre, bir devrimcinin çeyrek bilincinde olmayan, ona bir zırnık bilinç vermediğin köylüden kızını, bacısını alacaksın, asker yapacaksın ve bundan hoşgörü bekleyeceksin! Bunu yapan halkı mı tanımıyor? Hayır, halkı çok iyi tanıyor ve bunu kaldıramayacağını da çok iyi biliyor. Ama yok, kaba bir devrimcilikle halkı hizaya getirecek, halka bu pratik içinde bilinç verecek, pratik içinde eğitecek! İşte bu, halka, son derece feodal, küçük-burjuva lümpen bir yaklaşımdan başka birşey değildir.

Sovyetler sosyalizmi inşa ettiklerinde, onların da bazı bizim uyanık önder kadrolarımız gibi kadroları, müslüman cumhuriyetlerdeki halka domuz yetiştirmeyi zorunlu kılıyorlar. "Şu kadar domuz yetişecek" diye, planlar da yapıyorlar kendilerince. Tabii ki planlar altüst olur, müslüman kişinin domuza dokunması haramdır. SBKP kadroları bunu görmezlikten gelmişler. Stalin bunları inceden-inceye alaya alır.

Ama biz, halka bu kadar körce yaklaşan bir mantığı alaya alacak rahat koşullarda değiliz. Bizim koşullarımız, bu tür pratik ve pratik sahiplerinden ancak nefret etmemizi birlikte getiriyor. Nefret edilecek bir durumdur; çünkü, bu pratik halkı karşımızda saf tutturuyor, düşmanın kucağına itiyor. Halkın değer yargılarına (bu yargılar ne kadar çağdışı ve gerici olursa olsun, ancak eğitimle kaldırılabilirler) karşı onca saygısız ve seviyesiz bir yaklaşım söz konusudur ki, yukarda sözünü ettiğimiz sadece bir örnektir.

Biz devrimi yükseltirken, ona tamamen halkın öz katılımını, öz savunumunu sağlayarak yürümeyi esas alıyoruz. Almamız gereken yaklaşım budur. Bunu sağlayabilmek için ise, halka bu bilinci vermek gerekmektedir. Halkta derin bir yurtseverlik olgusu yaratmak gerekmektedir. Devrimimizin yükünün oldukça ağır olduğunu ve bu yükü halktan başka kaldırabilecek hiç bir gücün olmadığını bilmemiz şarttır. Ve sözde biz, bunu çok iyi bilmekteyiz. İş lafa geldiğinde özgüç üzerine alabildiğine cafcaflı söylevler çekebiliriz. Ancak, hergün pratikte, onca değer verdiğimizi söylediğimiz özgücün kötürüm, topal hale gelmesi için de elimizden geleni yapmaktan alıkoymuyoruz kendimizi. Şüphesiz bu samimi bir yaklaşım değildir.

Kasım Çözümlemeleri'ne bakıyoruz, *"Rastgele vergi toplamak olmaz. Vergi politikası, halktan destek almadır. Zoraki olmaz. Yoksul halktan alınan değerler zoraki alınmadığı gibi, alındığı zaman da kılı kırk yararak kullanılır. Aslında eleştirilecek yönler çoktur. Halktan değer almada, on verirsin, bir alırsın"* diyor.

İşte, halk desteğinin nasıl açığa çıkarılacağının, nasıl yaratılacağının alabildiğine öz anlatımıdır bu. Pratikte savaşa önderlik eden kadrolar, bunu bilmiyorlar mı? Şüphesiz ki, çok iyi biliyorlar. Ama buna rağmen, pratikte ortaya çıkan, tam tersidir. Doğru dürüst bir vergilendirme politikasına sahip olmazsan, bu anlayış yanlış olduğu halde, pratikte bunu uygulamaya yönelirsen, halkı talan eden bir eşkiya çetesine dönersin elbette. Sıkı koşulların devrimciliğine gelmemedir bu. Kendisini sıkıntıya sokmuyor, ama halkı alabildiğine sıkıntıya sokmakta kendisini özgür hissediyor. Bu, sonuna kadar saptırılmış bir özgüç olayıdır. Özgüce bilinç yüklemedin mi, orada elde ettiğin değer adi bir emek gaspından öteye geçmez. Oysa devrimciler, halkın değerlerini gaspedenlerin ellerindekine el koyarlar. Bir "gasp" pratiği içine girilecekse, bunlara karşı girişilir.

Halk ordusuyuz diyoruz, halk ordusunun halka yaklaşımı nedir? "Halkla temaslarda, şu üç öğüde uymaktır" diyor Giap:

"- Halka saygı göstermek,

- Halka yardımcı olmak,

- Halkı savunmak... Güvenlerini ve sevgilerini kazanmak ve halkla ordu arasında mükemmel bir anlayış sağlamak..."

Bu Vietnam halk kurtuluş ordusunun onur yeminidir. Giap devam ediyor: *"Ordumuz her zaman üretim faaliyetinde ve sel taşkınlarına ve kuraklığa karşı mücadelede köylülere yardım işini örgütlemiştir. Halkla olan ilişkilerinde her zaman doğru bir tutuma sahip olmuştur. Mallarına hiç bir zaman ne bir iğne, ne bir iplik, zarar vermemiştir. Direnme süresince, özellikle düşmanın geri hatlarında, sıradan halkın canını ve malını korumak için mümkün olan her şeyi yapmıştır."*

İşte, Vietnamlıları zaferden zafere koşturan, halk olarak, onları zafer koşusu içinde sonuca götüren devrimci yaklaşım budur. Bizim, Botan'da halkı tıkanma noktasına getirdiğimiz yaklaşımlar ise, bazı örnekleriyle, yukarıda sıraladığımız gibidir.

Savaşımızın yeni bir aşamaya girmiş olduğu bir dönemde, büyük atılımlarla savaşa ivme kazandırmayı önümüze koyduğumuz önümüzdeki dönemde, gerçekten zafere erişmek isteyen devrimciliğin en başta önüne koymak ve mutlaka düzeltmek zorunda olduğu çarpıklıkların başında kitleye yaklaşım tarzımız gelir.

Eğer düşman bugün 20 bine yakın korucu buluyorsa, bunu öncelikle düşmanın baskısında veya aşiret politikasında veya halkın özünü kaybedişinde değil, kendi yaklaşımlarımızda arayalım; güven vermeyen, çözümcü olmayan yaklaşımımızda aramalıyız nedenini. Bu halk düşmandan hiç bir iyi niyetli yaklaşım görmemiştir, şefkat görmemiştir ve bunu kendi yaşamından, tarihinden, hikayesinden çok iyi bilmektedir. Bunu ona anlatmak için hiç bir propaganda ihtiyacı bile çoğu zaman yoktur. Yeter ki ona sağlam bir önderlik yapabilecesiğimizin mesajını verelim, onun için savaştığımızı kavratabilelim. Bu halk kendi tarihinden, doğru tarzda yapılmayan bir önderliğin kendisini eskisinden çok daha kötü duruma soktuğunu da biliyor ve onun için önderliğini doğru bir tarzda ispatlamayanın peşinden de gitmiyor. Bunda da sonuna kadar haklıdır. Çünkü halk ne çekmişse, çarpık önderlikten çekmiştir tarihinde. Bizde de çarpık önderlik görürse, savaşa gelmeyecek ve savaşa karşı tavır da alacaktır.

Halk savaşı, onun ruhuna ve özüne uygun yürütülür. Ona en ufak bir ters yaklaşım, davranış savaşı bir devrim olayından çıkarır, bir çete savaşına dönüştürür. Gerçekten devrimci isek, bunun ruhuna uygun hareket etmek namus ve onur sorunudur. Buna göre;

1- Halka yaklaşım, parti ahlakı, alçakgönüllülüğü, terbiyesi, üslubu esas alınarak, sevgi ve saygı esasına dayandırılmalıdır.

2- Halka yaklaşımda eğitim, ulusal kurtuluşçu bilincin taşırılması esas alınmalıdır.

3- Halk göreve davet edilirken, demokratlık ve yurtseverlik temelinde bir bilinçlendirmeyle ikna esas alınmalıdır.

4- Halka, toplumumuzun tarihsel şekillenişinin esası olan örf-adetleri, gelenek-görenekleri, kısaca değer yargılarına ters düşülmeyerek yaklaşılmalı, bunlara dikkat edilmelidir. Yanlış ve yetersiz yaklaşım içinde olanlar, ikna ve eğitimle sürece bırakılması gerekenler olarak ele alınmalı, yaklaşımda bu noktalara azami dikkat edilmelidir. Olumlu olanlar ise güçlendirilip geliştirilmelidir.

5- Genel yaklaşımda, aile, kabile, aşiret, sosyal şekillenme özellikleri dikkate alınmalı, politik espri ile hareket edilmelidir.

6- Yaklaşımda toplumsal yapının özellikleri, kişilik ve yaşam tarzı yanında, iç çelişkili ve çatışmalı durumları da dikkate alınıp, politik ve dengeleyen yaklaşım ustalığı gösterilmelidir.

7- Kitle ilişkilerinde, ilişki kurulan kesimlerin sınıfsal özellikleri dikkate alınmalı ve ilişkilerde, proletaryaya en yakın olan kesimle orta tabakanın üst kesimlerine kadar olan toplumsal zemin esas alınmalıdır.

8- Kitle ilişkilerinde öncü güç olunduğu unutulmamalı, kuyrukçu yaklaşımlar reddedilmeli, doğru-devrimci önderlik üslubu esas alınmalıdır.

9- Kitlenin gücünü, konumunu ciddiye almayan, parti temel ahlak ölçülerinden uzak, sol-sekter, bastırmacı, uzaklaştırıcı, dağıtıcı yaklaşımlar mahkum edilmeli, gerekleri yerine getirilmelidir.

10- Feodal, küçük-burjuva sınıf ve egemen ulus üslubuyla yaklaşımlar terk edilmeli, parti önderliği esasına dayanan cephe esprisiyle kitlelere yaklaşım gösterilmelidir.

11- Herhangi bir savaş birimimizin, el attığı ilişkileri, kişisel, dar, faydacı yaklaşımlar doğrultusunda kullanması görüldüğünde engel olunmalı, bu tarz mutlaka terk edilmelidir.

12- Herhangi bir savaş birimimiz kitlelerle giriştiği ilişkileri kendi öz örgütüne kavuşturmalı, örgütsüz bırakmamalı, sürekli denetlemeli ve korumalıdır.

13- Kitlelerle girilen ilişkilerde gizlilik kuralını ihlal edip, kitleyi düşmanın saldırısına açık hale getiren yaklaşım ve çalışma tarzı tasfiye edilmelidir.

14- Kitleyle ilişkilerde moral ve cesaret kaynağı olunmalıdır.

15- Sırlar taşırılmamalıdır.

16- İtibarı sarsıcı propagandalara girilmemelidir.

17- Halka yönelik suçlar halk nezdinde yargılanarak cezalandırılmalıdır (teşhir, özeleştiri vb.).

Milise ilişkin

Bugüne kadar milis sorununu doğru dürüst ele almadığımız ve milise yetkin bir rol oynatamadığımız gerçeği, yürütmüş olduğumuz savaşın en önemli eksikliklerinden biridir. Özellikle savaşın daha da yoğunlaşacağı önümüzdeki dönemde milis sorununun oldukça can alıcı bir duruma geçeceği açıktır.

Halk savaşlarında milis, düşmana karşı en etkili savunma ve saldırı güçlerindendir. Halkın bağrından çıkan, savaşçılıkta profesyonel çalışmayan, günlük işini de yürüten, ama düşmana karşı her an tetikte olup saldırı fırsatı doğduğunda saldıran bir güç olması itibariyle, milis, gerilla ve açık düşman güçleri arasında bir tampon vazifesi görür. Yetkin bir milis, gerillaya karşı geliştirilen düşman saldırılarını, henüz gerillaya ulaşmadan püskürtebileceği gibi, düşmana indireceği darbelerle onu tamamen güçsüz ve takatsız bırakır. Gerillanın da geliştireceği saldırılar öncesinde gerek düşmana şaşırtma vermede olsun ve gerekse düşmanı takatsız bırakacak taciz saldırılarında olsun mükemmel bir ön saldırı gücü olarak iş görür.

Milis, aynı zamanda, gerillayla halk kitleleri arasında ara bir köprü rolü oynayarak, gerillaya katılacak olanlar için tam bir okul rolünü de oynar. Yine, gerillaya her türlü lojistik temininde ve sağlık sorunlarının çözümünde etkili bir rol oynayarak, savaşın alt yapısında orduyu rahatlatan bir rol oynar.

Özellikle yaygın kitle eylemliliğini hedeflediğimiz önümüzdeki dönemde, milisin rolü daha bir can alıcı olmaktadır. Çünkü kitle eyleminde, düşmanın saldırılarına karşı eylemi korumada olsun, yine şehir devriminde şehre giren gerillayla birlikte düşmana saldırmada olsun, sürekli yerleşik bir gücün olması ihtiyacı her zamankinden daha çok can alıcı önemdedir. Milis, halka hem kendisini savunmayı ve hem de savaşmayı öğreterek, tüm halk kitlelerini milisleştirir ve aynı şekilde gerilla saldırılarına gücünü katarak saldırı kuvvetini birkaç misline çıkarır.

Görüldüğü üzere, milisin oynayacağı rol, oldukça önemlidir. Ancak bugüne kadarki yaklaşımımızı sürdürecek olursak, savaşımımızı önemli halk güçlerinden birinden yoksun bırakmış olacağız. Bilindiği gibi, altı yıllık savaşımızda milise oynattığımız rol, daha ziyade kısmi lojistik temini için örgütlenek oldu. Ancak doğru dürüst bir örgütleme içine de alamadığımız gerçeğiyle birlikte ele alındığında, partinin milis politikasının yaşama geçirilemediği tespitine varırız. Gerek geçmiş yanlış yaklaşımları aşmak ve gerekse gelişen savaşın ihtiyacına cevap verebilmek için, ciddi bir milis örgütlenmesinin içine girmek zorundur. Buna göre görevler şunlardır:

1- Köy ve şehirlerde yaygın bir milis ağını kurmak ve bunun için özel bir çalışma içine girmek,

2- Milisi tabandan cephe birlikleri içinde örgütleyerek, yavaş yavaş üst komuta birimlerinde örgütlülüğe kavuşturmak ve daha ileride merkezi bir komutanlıkta birleştirmek,

3- Milis örgütü yerleşik halk esprisiyle hareket eder ve yarı-profesyonel çalışır, çalışmada gizlilik kuralı esasına dayanır ve bu çerçevede çalışmalar dışında günlük yaşamını legal-sivil sürdürür ilkesini unutmamak,

4- Gerek gerilla savaşında ve gerekse kitle eylemliliğinde milisi aktif olarak savaşa sürmek, buna göre milis:

a) Düşmanın gerillaya karşı geliştirdiği operasyonlarda, düşmanı gerillaya vardırtmamak veya vardığında savaşamaz duruma düşürmek için pusu ve tuzaklarla saldırıya geçer.

b) Düşmana karşı, gerek kırda ve gerekse şehirde cezalandırma, sabotaj, tuzak vb. eylemler geliştirerek düşmanı maddi ve manevi bir yıpranmaya sürekli olarak uğratır.

c) Gerilla saldırılarından önce düşmana saldırarak onu güçten düşürür, şaşırtma verir.

d) Gerek kırda ve gerekse şehirde gücünü gerillanın gücüyle birleştirerek saldırı kuvvetini birkaç misli artırır.

e) Kitle eylemliliğinde düşman saldırılarına karşı, ağırlıklı olarak sivil savunma ve zorunlu koşullarda silahlı savunma temelinde yetkin ve güçlü bir tavır alımına gider.

f) Halka savunma ve savaşı öğretir ve tam bir gerilla okulu olarak sivil, siyasi ve askeri eğitimi kendi içinde sağlar.

g) Milis, kendi eylem anlayışına göre silahlanır ve daha ziyade kırda patlayıcılar ve ferdi silahlarla, şehirlerdeyse bıçaktan molotof kokteyline kadar her türlü sivil savunma aracı ve tabancalarla donanımını sağlar.

h) Gerillanın lojistik ve sağlık sorunlarını çözüme ulaştırır ve halkın bağrında gizli devrim hastaneleri kurar.

i) Gerillayla sürekli koordine içerisinde olup, ona güç aktarır.

j) Birleşik Milis Komutalığı'nın oluşumu için bugünden ön pratik adımların atılmasını sağlar.

Askerlik yasasına ilişkin

Kitle politikamızla birlikte ele alınması gereken ve pratik uygulamasında oldukça ciddi yanlışlıkların içine düşülen bir konu da, askerlik yasasıdır. Askerlik yasası, 3. Kongre'de Kürdistan halkının savaşçı potansiyelini ordumuza katma doğrultusunda alınan bir karardır. Ve temel espri halkın kendi ulusal bağımsızlık kavgasında yer alması gereğidir. Doğru uygulandığı taktirde, oldukça verimli sonuçlar alacak olan askerlik yasası yetmez yaklaşımlar ve yetmez devrimciliğin elinde adeta sabote edilmiş durumdadır.

Uygulanabilmesi için kitle içinde bir zemin çalışması yapılmadan ve yine uygulama esasında aile durumu, kabile durumu dikkate alınmadan, askere alınanların özelliğine bakılmadan içine girilen pratik tavır oldukça büyük tahribatlara yol açmıştır. Parti Önderliği bu konuda şunları söylüyor: *"Bir asker nasıl yaratılır? Evet, bir asker nasıl savaşa alınır sorusundan tutalım örgütlenmesine kadar bu sorun çözümlenmiştir. Esası ikna temelindedir, yurtseverlik görevini kavratırsanız, o tarzda bu yasayı işletirsiniz. Seni adam tanımıyor bile; kimsin, nesin? Hiç bir şey yapmadan basıyorsun, asker ver diyorsun, elbetteki adam sana karşı direnir ve sana düşman olur. Bunu yapacağına önce etkile, bilinçlendir, ondan sonra dersin 'vatan borcudur ve yapacağız'.*

Kaldı ki, böylesi bir görevi gücü oranında yerine getirmeyecek bir Kürt ailesi olamaz. Sen yeter ki, görevini kavrat. Yasalar da böyle işletilir. Oysa öyle uygulamalar var ki. Evet, düşmanın bilinçli olarak halkı karşımıza çıkarması bu tip uygulamalardan güç alıyor." (Kasım Çözümlemeleri, 1989)

Evet, bu yanlış uygulamalardan dolayı, hiç de düşman olmadığı halde, durumu kavrayamayan birçok aile, köy ve kabile bize düşman olmaktadır. Bu türden asker alımlarında, askere alınanlar uzun süre birliklerde kalmayıp, kaçacak fırsat aramaktadırlar. Ve fırsatını bulduklarında da kaçmaktadırlar. Sonuç itibarıyla bu pratik tavırlarla hem doğru dürüst asker alamamaktayız ve hem de karşımıza birçok kesimi almaktayız. Durum böyle olunca askerlik yasasının doğru uygulanması için tavrın düzeltilmesi ve yasanın ruhuna uygun hareket edilmesi gerekmektedir.

Buna göre;

1- Askerlik yasası ile yapılan asker alımlarının uygulanacağı alanda önceden belli bir siyasal zeminin oluşturulmuş olması, bunun için, yasaya tabi tutulacakların çevresinde (aile, köy, kabile vb.) ikircikli bir durumu yaşaması gerekmektedir.

2- Bu zemin üzerinde ordulaşmanın sağlanması gereğinin asgari bilinç oranında, propaganda ve ikna ile söz konusu çevreye kavratılması gerekir.

3- Askere alınacak kişilerde, en azından harekete katılıp katılmama yönünde bir ikircikliğin olması, yani katılma yönünde bir gönüllülük olduğu halde değişik bir takım nedenlerden dolayı (aile bağı vb.) ikircikli bir durumu yaşaması gerekmektedir.

4- Bu koşulların oluştuğu yerde, askere alınacak adayların önceden tesbit edilip katılımlarını teşvik edici bir hazırlığa tabi tutulmaları ve alımların bu hazırlıktan sonra yapılması gerekir.

5- Askere alınanların, ikircikli ruh halini henüz üstlerinden atmadıkları ve yine savaş koşullarına adaptasyonda zorluk çekebilecekleri, hatta bu zorluğun tam gönüllü katılanlarda da bile görüleceği dikkate alınarak fazla zorlanmamaları; onlara karşı itici davranmaktan özenle kaçınılması ve sıkıcı olmayan ciddi bir eğitime alınmaları gerekmektedir.

6- Uyum sağlamayanlardan kaçma durumu adeta kesin olanların kaçıp düşman bir faaliyet içine girmelerini engellemek için; belli görevlendirmeler temelinde eğitilip mücadeleye yardımcı olmaları sağlanarak, bırakılmaları gerekmektedir.

7- Kaçma durumlarında kaçanların ailelerinin cezalandırılmamaları ve uygun koşullarda yeniden alınmaları ve kaçanlarda bir düşman faaliyet görülmediği sürece, cezalandırılmamaları gerekmektedir.

8- Askere alınacakların uygun yaşta olmalarına, seçimin daha ziyade evli olmayanlar arasında yapılmasına dikkat edilmelidir.

9- İkircikli yapıların durumu eğitim sonrası ele alınıp değerlendirilmelidir.

10- Yasanın zorunluluk ögesinin uygulanıp uygulanmaması, onu gerektirecek olağanüstü dönemlerde Parti Merkez Komitesi'nin 2/3 oy çoğunluğuyla alacağı kararı gerektirir. Bu kararın uygulamaya konulması bir yıllık süre sonrasında işleme konulacaktır.

Çeteciliğe karşı mücadeleye ilişkin

15 Ağustos'la başlayan silahlı savaşımın başından bu yana sömürgeci düşman, savaşımızı içten fethedebilmek için, tarihteki Hamidiye Alayları örneğine benzer bir uygulamaya girerek, "Köy koruculuğu sistemi" adı altında, yerli hain milis çeteciliğini örgütlemeye çalışmış ve bunda belli bir mesafe alarak, önemli sayıda gücü karşımıza dikmiştir. Özellikle '89'un sonunda ve '90'ın başında bu politikaya hız vererek bir aşiretler bloğu oluşturmaya çalışmış ve bunda belli adımlar da atmıştır.

Her ulusal kurtuluş hareketine karşı yerli milis çetelerin örgütlenmesine gidilmiştir. Bu, sömürgeci güçlerin genel bir tarihsel deneyimidir. Ancak hiç bir sömürgeci güç de, bunda ciddi başarılar elde edememiştir. Ne var ki, bizdeki uygulamaya baktığımızda, durumun ciddi bir tehlike olarak karşımıza dikildiğini görmekteyiz.

Bugün özellikle Botan alanında düşmanın bu politikada almış olduğu mesafe belirgindir. Durumun böyle olmasının belirgin nedeni, toplumun içinde bulunduğu geri yapı, aşiretsel parçalanmışlık ve bizim kitle politikamızda parti ölçülerine ulaşmamamızdır. Tüm bunlar birleşince düşman da bundan oldukça faydalanmaktadır. Düşmanın çabaları ve bazı ajan-işbirlikçi odakların çabaları birleşince, çeşitli yanlış yaklaşımlardan dolayı bizden uzaklaşan kitleler, bu çete ağının içine düşmektedirler.

Hemen belirtelim ki, bugün bu çete ağı içinde bulunanların çok büyük bir yüzdesi bu işe gönülsüz bulaşmış kesimlerdir. Yoksa, gerçekten hainlik temelinde, bir çıkar temelinde savaşımıza karşı tavır alanların sayısı oldukça sınırlıdır. Düşman da bu durumun farkındadır ve durumu kendi lehinde bir nitel değişime uğratmak için, çeşitli provokasyonlar, provokatif tavırlar içine girmektedir. Düşmanın bilinçli bir tarzda geliştirdiği bu faaliyette en çok faydalanmış olduğu konuların başında bizim yanlış yaklaşımlarımızın geldiğini tespit etmek gerekir.

Durum ne olursa olsun, oluşturulan çete ağının dağıtılması gereği, mücadelenin, savaşın gelişmesinin vazgeçilmez zorunluluğudur. Ancak bu, öylesine hassas bir konudur ki, pratik uygulamada içine gireceğimiz en ufak bir olumsuz tavır, yanlış atacağımız bir adım durumu daha

Devamı 27. sayfada

PKK IV. Ulusal Kongresi belgelerinden özeleştiriler

H. arkadaşın özeleştirisi:

"Geleceğe yönelirken geçmişi didik didik etmek, geleceği garantileyecektir"

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi saflarına 1980 yılı başında Avrupa alanında katıldım. Katılmamı sağlayan etmenlerin başında ulusal ve sınıfsal özellikler gelmektedir. Yine genelde ilerici düşünceye sempati duymam, birçok arkadaşımın parti saflarında yer alması ve en önemlisi de partimizin sömürgecilere karşı yürüttüğü mücadelenin yaratmış olduğu etki benim ulusal bağımsızlık mücadelesine katılmamı sağlamıştır.

Katılmamdan sonra 1980-85 arası dönemlerde Avrupa'nın birçok alanında yerel ve bölgesel yönetimlerde görev aldım ve faaliyetlere aktif olarak katılım sağlamaya çalıştım. '85 yılının ortalarında Avrupa merkezi içinde yer aldım. '86 Haziran'ında partimizin çağrısı üzerine Lübnan sahasına gittim. Bu sahada gerçekleşen Parti III. Kongresi'ne katıldım. Kongre sonrasında Lübnan faaliyetlerinde sorumlu düzeyde görev yürüttüm. '88 yılının Nisan'ında D. Kürdistan'a, kısa bir süreden sonra da Botan alanına gittim. Bu alanda takım sorumlulukları, eyalet komitesi, yerel yönetim ve Askeri Konsey üyeliği görevlerinde yer aldım ve en son '89 Eylül'ünde gerçekleşen Parti Ülke İçi I. Konferansı'nda ülke içi merkeze seçildim.

III. Kongre'ye fiilen katıldım. Kongre'de ulusal kurtuluş mücadelemizin tüm sorunları en üst düzeyde tartışılıyordu. Seviye, katılım ve sorunların ortaya konulması oldukça nitelikli idi. Özellikle geçmiş mücadele sürecinde mücadelemizin gelişmesini tıkayan ve savaşı geliştirmeyen parti dışı anlayışlar ortaya çıkarılarak mahkum ediliyor, yoğun tartışma ve eğitimlerle yapımıza kavratılmaya çalışılıyordu. Bir yandan geçmiş didik didik edilip ortaya çıkarılırken, mevcut olumsuz kişilikler çözülürken, diğer yandan da geleceği nasıl kazanacağımız ortaya konuyor ve parti ortamı netleştiriliyordu. Gelecek için güçlü perspektif ve planlamalar geliştiriliyordu. Böylesi bir platforma katılmam büyük bir şans olmakla birlikte birçok şeye de yeterince anlam veremiyordum. Bu ortam benim için yeni bir şeydi. Böylesi bir platforma militanca katılım yapmak, onu anlamak ve kavramaktan geçer. Bu, aynı zamanda kişinin katılım düzeyini de belirler. Diyebilirim ki partiyi doğru temellerde tanımam bu süreçle başlar. Daha önceki yıllarda sorumlu düzeylerde faaliyet yürütmeme rağmen oldukça yüzeysel, şematik bir tarz ağırlıktadır. Dolayısıyla partiyi III. Kongre sürecinde tanımam önemli bir hususu teşkil eder. Bu süreçte yaşanan durumlara fazla siyasal bir anlam veremeyişim, dar ve yüzeysel yaklaşımım, benim III. Kongre'de olup bitenleri doğru ve sonuç çıkarıcı bir tarzda kavramam önünde engel teşkil ediyordu. Elbette bu tarz bir yaklaşım bir partilinin veya militan kişiliğin göstereceği yaklaşım değildir. Gelişen olaylara siyasal değil, kişiler düzeyinde yaklaşmam, o süreci tam anlamıyla anlamamı olumsuz etkilemiştir. Bilinen bazı kişilikler savaşı kendilerinde tıkamışlar, savaşı geliştirmemişler, parti bu kişilerden hesap soruyor ve dolayısıyla bu kişilerin parti dışına atılmasıyla birçok savaş sorunumuz halolmuştur, böylesi şeyler tekrar yaşanamaz düşüncesi bende ağırlıktaydı. Bu benim sınıf mücadelesine yaklaşımımın düzeyini, yanlış anlayışlara karşı mücadeledeki tutumumu göstermektedir.

Böylesi bir yaklaşımdan rahatlıkla III. Kongre sürecinin kavranması ve katılımın düzeyi anlaşılabilecektir. Burada, hiç bir şey anlamadım veya sonuç çıkarmadım diyemem ancak, Kongrenin ruhuna uygun bir kavrama, özümseme ve uygulamanın düzeyine ulaşılamadığını vurgulamak istiyorum. Yine, mevcut sorunlara oldukça dar, yüzeysel yaklaşma, işin görüntülerine kapılma, bir sonraki süreçte ortaya çıkan olumsuzluklara karşı kayıtsız kalmamı beraberinde getirmiştir. Bu bireysel, dar, sınıf intiharını gerçekleştirmeyen, partileşmeyen, kendini örgüt çarkının bir dişlisi haline getirmek istemeyen, bunu kendine sorun etmeyen parti dışı kişiliğin ortama yaklaşımıdır.

III. Kongre sonrasında Lübnan kitle faaliyetlerine sorumlu düzeyde katıldım. Bu faaliyet alanında fazla büyük olumsuzluklarım çıkmadı, ancak III. Kongre ruhuna yaraşır, örgütlü bir pratik de ortaya çıkmadı. Daha çok dar, ilkel ve yüzeysel bir çalışma tarzıyla birlikte, pratik bazı kısa vadeli çıkarları temel alan yetmez bir devrimcilik sergilenmiştir. Kalıcı bir komite sistemini oluşturma ve uzun vadeli bir örgütlenmeyi esas alan bir örgüt yaratmadan ziyade, bu sahaya geçici ve basit yaklaşımlarımdan dolayı, yaratıcı, mevcut geniş kitleleri örgütleme ve desteklerini mücadeleye seferber etmede dönemin istediği çalışma tarzına ulaşamayan, taktiğin gerisinde bir seyir izlenmiştir. Daha çok günlük pratiğin başarılmasına ağırlık verilmiştir.

Lübnan alan faaliyetlerinden sonra Doğu Kürdistan'a ve oradan Botan alanına geldim. Alana geldiğimde hem olumlu hem de olumsuz anlayışlar alabildiğine mevcuttu. Yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen, mücadelemizin yarattığı olumlu bir tecrübenin varlığı, halkın yurtseverliği ve fedakarlığı, Parti Önderliği'nin yoğun aydınlatıcı çözümleme ve talimatları ve partiye bağlı yüzlerce kadro ve savaşçının varlığı bir PKK militanı için faaliyetleri geliştirme ve güçlendirmede temel taşlar durumundaydı. İşte benim önemle üzerinde durmam ve yüceltmem gereken bu değerleri geliştirmede yetmezlik içine düşmem, bu değerlere pratik önderlik edememem, mevcut sorunları parti ölçüleri temelinde çözüme kavuşturamamam, olumsuz olan zeminle pratikte bir uzlaşmayı getirmiştir.

İlk etapta bu sorunlara teorik olarak doğru bir yaklaşım göstermeye özen gösterdim, ancak pratikte gerekli çözüm sağlanamadığı için mevcut olumsuzluklar yaşanmaya devam etti. Faaliyetlere bir yenilik katma ve dönüşüme uğratmada gerekli yaratıcılığı, dönemi ilerleten çalışma tarzını ortaya koyamadım. Burada esas devrimci ürünü verememenin temelinde, teoride bilinen şeylerin pratiğe yaratıcı bir tarzda uygulanamaması yatmaktadır. Burada doğru bir önderliksel yaklaşım, yeniyi yaratma, düzenleme, öncülük etmedeki iddia zayıflığı görülmektedir. Kendine bir önder gözü ile bakmama veya bağımsız, oturmuş bir kişiliğe kavuşmama, mevcut sınıfsal özelliklerini parti ortamında çeşitli biçimlerde konuşturma sözkonusudur. Öyle durumlar yaşanmıştır ki, mevcut örgütsel-askeri sorunların çözülemediği noktada daralma, bireysel, sınıfsal özelliklerini parti ölçülerinin yerine koyma ve böylelikle çözüme gitmeye çalışma durumu görülmüştür. Bu, parti militan ölçülerinden uzak, taktik önderlikle bağdaşmayan, parti ve halk çıkarlarını temsil etmeyen bir pratiktir.

Doğru devrimci düşünce pratikte doğru uygulanmazsa, dönemin koşullarına tam uyarlanmazsa, önderliksel sorunu ağırlaştırır. Her şeyi sınıfsal özelliklere bağlamak bir PKK militanı için sığınılacak bir tutum değildir. Ancak, mevcut faaliyetlerde benim partiyle bütünleşmemi engelleyen en önemli neden olarak, kendimdeki küçük-burjuva, köylü özelliklerin halen canlı olmasını görüyorum. Partinin istediği bir kişilik formasyonuna ulaşamamam sadece davranışlarda değil, aynı zamanda partiye katılım ve parti düşüncesine yaklaşımda da yüzeysel ve dar kalmamdan ileri geliyor. Partinin doğru ölçülerinin yaşanmadığı yerde bin türlü sınıf dışı anlayışlar gelişir -ki bu bir ilerlemeyi değil, gerilemeyi ifade eder. Yukarıda izah etmeye çalıştığım olumsuz kişilik parti içi mücadelede de gerekeni yerine getiremez, pratik sahada doğru bir önderliksel gelişmeyi sağlayamaz. Böylelikle de kendini diğer birçok sınıf dışı özelliklerin aleti olmaktan kurtaramaz. Bu konuda Başkan APO şunları söylüyor: *"Parti içi mücadeleye güçlü bir katılım gerçekleştirmeme, bu savaşta zamanında ve yerinde safını belirleyememe, tasfiyecilerin etkilenmelerine alabildiğine açık olma, bunlara karşı bizim dayattığımız gerçek önderlik konumu ile bunlar arasında sıkışma durumu yaşandı."* (PKK'de Stratejik ve Taktik Önderlik)

Bu açıklamadan da anlaşılıyor ki, partimiz saflarında onlarca kadro bu durumu yaşamıştır ve hala yaşayanlar da vardır. Özellikle kişiyi alet durumuna getiren, kişinin pratik sahada gelişmelere doğru devrimci bir tarzda önderlik edememesi, bu sahada iddialı ve dayatıcı olamamasıdır. Bilinen, kavranan doğru düşüncelerin pratikte savunuculuğunu yapamama, teorik-pratik birlikteliğini sağlayamama, direnişçi ve süreklileştirici bir tarzda doğruyu dayatmama sonucu mevcut olumsuz zeminle kötü bir uzlaşma ortaya çıkmıştır. Yukarıda anlatmaya çalıştığım temel yetmezliklerim benim taktik önderlik sahasında partiye gerekeni istenilen düzeyde ve parti militan kişiliğine yaraşır tarzda vermemi engellemiştir. İşte ülke faaliyetlerine bu ilk zayıf katılımım daha sonraki faaliyetlerimin de temelini oluşturmuştur.

Mücadelemizin gelişmesini engelleyen her türlü taktik dışılık, mücadelede parti öncülüğü, parti ruhu ve ölçülerinin aşınmasına, örgütsüzlüğün yaşatılmasına sebep olmuştur. Bu durum en başta merkezileşmemeyi, parti ölçülerinin pratiğe egemen olmamasını ve iç işleyiş tarzının işletilmemesini doğurmuştur. Partiyi, öncüyü işleten ve gereken kurumlaşmayı sağlayan, temel işleyiş kurallarının her koşul altında döneme denk gelecek bir tarzda ve yaratıcı bir ruhla uygulanmasıdır. En başta Ülke İçi Merkez ve Yürütme tüzük doğrultusunda bir çalışma içine giremedi, merkezileşmeyi sağlamak için gereken çabayı göstermedi. Daha çok dar, şematik yaklaşımlar gösterildi. Ben de merkezileşmeyi yaratmada kendimi tam olarak katmadım, kendime bir merkez üyesi gibi yaklaşmadım. Bir önder gibi kendimi örgütün bir dişlisi haline getirmedim, daha çok dar bir sorumlulukla hareket ettim. Faaliyetlerimde sonuçları örgüte dönüştürmeyen boş pratikçilik ağırlıkta kendini hissettirmiştir. Özellikle tüm işlerde önderliksel bir çabadan yoksunluk, pratik uygulamada kalıpçı ve dogmatik yaklaşımlar merkezileşmeyi frenleyen temel yetersizliğimdir. Parti Önderliği bu konuda şunları belirtmektedir:

"Önderlik iddiası olan, komutanlık iddiası olan her zaman hazır ve nazırdır. Bütün güçlüklere güç getirir, elini uzatabilir, boyun eğmez, sözünü sonuna kadar söyler, kararını kesinleştirir. Bunun için gerekirse canını ortaya koyar. Hiç biriniz böyle yaptınız mı? Hayatınıza gösterdiğiniz düşkünlük kadar bu hayati önderlik fonksiyonuna karşı rolünüzü oynadınız mı?" (Ekim 1990 Çözümlemeleri)

Evet, bir öndere yakışır, her şeye güç getirebilecek bir sorumluluk göstermede ısrarlı davranmadan ziyade, sıradan bir uygulayıcı oldum. Özellikle parti içi sınıf mücadelesinde parti çıkarlarını belli bir dereceye kadar savunma, daha sonra uzlaşma, sessiz kalma durumum olmuştur. Sorunları doğru ele alma ve çözüme kavuşturma yerine ya teğet geçme ya da onun bir karikatürü olma, güç getirememe durumum mevcut sorunları ağırlaştırmıştır. Yine, doğru düşünceye sahip olmama rağmen, yani pratikte ortaya çıkan parti dışı anlayışları ilk etapta görmeme ve karşı olmama rağmen gerekli tavrı ortaya koyamama yaşanmıştır. Düşüncemi davranışımdan ayrı tutmamla başka anlayışların gelişmesine olanak sunmuşumdur. Bunun en bariz örneği, yanıbaşımda yaşanan kontra pratiğine boyun eğmem, hatta zaman zaman onun bir aleti durumuna gelmemdir. Yaşanacak zararları önceden kestirememem, işte savaşçı çıkıyor, önümüze konulan hedeflere ulaşıyoruz diyerek kendimi kandırmam, bireysel dar çıkarları, partinin çıkarlarının önüne koymam, partiye, örgüte sahiplik etmemem bu konuda duyarlı ve öngörülü olamamam, apolitik bir tutum sergilemem parti ve çıkarlarına büyük zararlar vermiştir.

Söylenenlere ve yapılanlara kanmam, bu temelde kontra pratiğiyle uzlaşmam belli bir süreyi kapsar. Tahribatların yaşandığı alanlara bizzat gidip gördükten, halka ve partiye verilen zararları öğrendikten sonra kontra asi çeteciliğe karşı, tavrımı değiştirerek, bu pratik sahiplerinden hesap sorulması gerektiğini ifade ettim.

Bu konuda pratikte yapılan şeyler öyle karmaşık bir hal aldı ki, doğru yanlış birbirine karıştı. Sonradan ortaya çıktı ki, bazıları bilinçli bir tarzda kontra pratik sahiplerini ileriye sürme doğrultusunda çaba sarfederken, bazıları da bu anlayışa karşı sessiz kalmış, yaptıklarını bir nevi onaylamışlardır. Buradan şu çıkıyor: Yaşanan şeylerin tümü parti dışıdır, ama parti adına yapıldıkları için de sonuçta partiye ve mücadeleye zarar veriyor.

Kendi açımdan, bu tür anlayışlara karşı neden istenilen düzeyde partiye sahiplik etmediğim, neden sahipleriyle uzlaştığım, onlara alet olduğum sorusuna cevabım şudur: İlk etapta ortam bulanıklaştırılmış, kontra pratiğin sahibi başımızda birincil dereceden sorumlu hale getirilmişti. Önümüze objektif olmayan hedefler konulmuştu. Bu hedeflere yönelmede, örneğin savaşçı çıkarmada kontra pratik sahipleriyle belli bir uzlaşmam var, ancak halka ve savaşçı yapıya yaklaşımda herhangi bir uzlaşma yaşanmamıştır.

Yine esas olarak iç işleyiş kurallarının işletilmesi için gereken özen ve duyarlılığı gösterme, yapılan toplantılara etkili katılma, mevcut tıkanıkları çözme ve doğruyu egemen kılmada tam bir sorumsuzluk içine girdim. Özellikle toplantılara, disiplin ve talimatların hayata geçirilmesine dar, yüzeysel bir yaklaşımım olmuştur. Rolün gereklerini yerine getirme, yaratıcı bir tarzda talimatların uygulayıcısı olma yerine, sıradan bir katılımla yetinme ve bilinçli bir çabadan yoksun olmam durumu yaşanmıştır. Böylesi yaklaşımların en üst düzeyde yaşatılması halinde alt düzeyde daha dağınık bir yapı ve örgütsüzlüğün yaşanacağı açıktır. Mevcut olumsuz durumlara yol açan anlayışlara karşı doğru yöntemlerle mücadele yerine, daha çok şikayetçi davranma durumuna düşülmüş-tür. Tedbirler geliştirmede ertelemeci davranılmıştır. Rapor sistemini doğru bir tarzda işletme halinde partiyi tüm bu olumsuzluklar hakkında zamanında bilgilendirmek mümkünken, benim raporlarım dar bir bilgilendirmeyi aşmamıştır. Dolayısıyla bu konuda da eksiklik yaşanmıştır.

Evet, tüm bu yetmezliklerden dolayı, parti ve önderliğe bağlı olan, görevlerini yerine getiren, devrime ve halka karşı kendini sorumlu tutan bir devrimcinin sergilemesi gereken pratiği layıkıyla yerine getiremedim. Bu da olumsuzlukların derinleşmesine, örgütsüzlüğün yaşatılmasına, işlere kendiliğindenci bir tarzda yaklaşmaya yol açmıştır. Bunun açık ifadesi tasfiyeciliktir, vasat bir devrimciliktir, işleri kadere bırakmadır, "Benden adam çıkmaz" anlayışıdır.

Bunlara bağlı olarak, kendime karşı liberal davranmam, partinin eleştiri-özeleştiri mekanizmasını doğru işletememem, kendi yetmezliklerime sevdalanmam, sınıf özelliklerimi, bireysel üslubumu zaman zaman pratikte konuşturmam sözkonusudur. Bu da yetmezliklerin uzun süre yaşanmasına sebep olmuştur.

Ayrıca kendi açımdan önemli gördüğüm siyasi darlığım, beni bazı durumlarda oldukça zor durumlarda bırakmasına rağmen, eğitimime hemen hemen hiç önem vermemem çözümsüzlüğü daha da ağırlaştırmıştır. Bu konuda bazı pratik şeylerle durum kurtarılmaya çalışılmıştır. Var olan yüzeysel ve kaba ideolojik kavrayışla sorunlara yaklaşmam fazla çözümleyici olmamıştır.

Sonuç olarak, partiye katılışımdan bu yana partinin bana tanıdığı şansa layık olamadım. Partinin bunca emek ve çabasına karşın görevlerimi yerine getirmede yetersiz kaldım, taktik önderliğin görevlerine dört elle sarılmadım, partiye ve halka gereken sahipliği göstermedim. Parti ortamını her türlü yabancı anlayışa açık bıraktım. Pratikte pasif, sağ savunmacı tutuma girdim. Savaşa ve örgüte liberalce yaklaştım, pratikte kaba ve apolitik bir yönelim sergiledim. Sınıf özelliklerimde tutucu davrandım, fiziki olarak PKK içinde olmama rağmen ruhen onu tümden yaşayamadım. Bu ve benzeri özelliklerim nedeniyle partiye gerekeni tam veremedim ve katılımı tam yapamadım. Bu özelliklerin tümü aynı anda yaşanmamış da olsa, dört yıllık pratikte böylesi anlayışlar ayrı ayrı süreçlerde ortaya çıkmıştır.

Aynı yetersizlikler halka karşı da zaman zaman gösterilmiştir. Belki en çok dikkat ettiğim veya tecrübemin olduğu bir husus olmasına rağmen, bu konuda yaşanan yetersizlikler, duyarsızlıklar az değildir. Şunu belirtebilirim: Kişisel olarak bu yetersizlikleri yaşatmamaya dikkat etmeme rağmen yakın denetimimde öyle olumsuzluklar yaşandı ki, bunlar partiye ve halka oldukça zararlar vermiştir. Bu olumsuzluklara cesaretle karşı çıkma yerine sadece sıradan belirlemelerle yetinme, burada parti çıkarları yerine günlük, kısa vadeli çıkarları esas alma yaşanmıştır. Aynı yetersizlikler silahlı savaşa yaklaşımımda da ifadesini bulmaktadır.

Parti Önderliği, Politik Rapor'da Parti-Cephe-Ordu faaliyetlerinde görülen parti dışı anlayışları teker teker ve çok netçe ortaya koymuştur. Yine II. Ulusal Konferansımızın tüm arkadaşlara olduğu gibi bana da eleştirileri vardır. IV. Ulusal Kongre'ye giderken bu eleştiriler ve kongrede geliştirilecek eleştiriler beni güçlü kılacaktır. Partinin düzeltme, kazanma gücüne ve buna layıkıyla cevap vereceğime inancım tamdır. Özellikle Parti Önderliği'nin eleştirilerinde kendimi ve yetersizliklerimi daha iyi görebiliyorum. Doğruya, cesarete, partileşmeye IV. Ulusal Kongre platformunda ulaşacağıma büyük umudum var. Tarihi bir süreçte kongre toplanmış bulunuyor. Kongre, gereken netleşmeyi sağlayacak, tüm olumsuzlukların sahiplerini ortaya çıkaracaktır. Geleceğe yönelirken geçmişi didik didik etmek, geleceği garantileyecektir. Kongremiz iç ve dış düşmanları altedecek, zaferi garantileyecektir. Geçmişte yaşanan tüm olumsuzluklara, parti dışılıklara, yanlış uygulamalara bir son vereceğine inancım tamdır.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin içinden geçtiği sürecin devrimci görevlerini yerine getirmek için, geçmiş mücadele tarihimizde meydana gelen parti ve halk karşıtı anlayışları tekrardan da olsa bilince çıkarmak önemli bir hususu teşkil etmektedir. İster sağ ister sol olsun parti dışı anlayışların tümü aynı noktada birleşmektedir. Devrimi geliştirmeme, önderlik gerçeğine ulaşmama, partileşmeye diretme, tutucu davranma, örgüte gelmeme gibi önemli yanlış anlayışlar partimizi uğraştıran, hedeflere ulaşmada hızını düşüren iç anlayışlardır. Düşmanın varlığı bizim gelişmemizi bu güne kadar engelleyemedi, ancak iç engellerin mücadeleyi sekteye uğratmış olduğu bilinmektedir. Bu anlayışların elbetteki derin tarihi ve sosyal temelleri bulunmaktadır. Ancak halkın zaferi için hiç bir kişisel endişeye düşmeden devrimci görevlerin üstüne yürümek, parti ve halk çıkarını her şart ve koşul altında savunmak ve gereklerini yerine getirmek benim için esası teşkil edecektir. Layık olmasını bileceğim. Bu konuda önümde herhangi bir engel göremiyorum. Geçmişin hatalarını düzeltmek için, pratikte işlere öncülük etmek ve düşmana karşı savaşı geliştirip tüm Kürdistan'ı boydan boya kızıllaştırmaktan başka yol ve çare yoktur. Kendimde bulunan iç engelleri aşılamayacak, üstesinden gelemeyecek engeller olarak görmüyorum. Partinin ve IV. Ulusal Kongre'nin bana büyük bir güç vereceği, bu alacağım güçle geleceğe daha doğru yürüme ve geçmişte tutturamadığım devrimciliği tutturma olanaklarını en iyi bir şekilde değerlendireceğim, pratikte taktik ustalığa ulaşmada kendime amansızca yükleneceğim kesindir.

Parti-Cephe-Ordu faaliyetlerimizde en üstten en alta doğru merkezileşmeyi sağlamak, geçmişte arzulanan ama ulaşılamayan karargah-savaş kurmaylığı sistemini oturtmak, ilişki, koordine, denetim, istihbarat sistemini en iyi bir şekilde işletmek, örgütsüzlüğü ortadan kaldırmak için örgütsel iç işleyiş kurallarını eksiksiz bir şekilde işletmek, böylelikle yeni bir ruh ve yaşamı tüm yapımıza egemen kılmak, parti öncülüğünü tüm faaliyetlerde en üstten en alta kadar oturtmak, partinin yeni düzeltme hareketinden tüm faaliyetlerimizi yararlandırmak büyük önem kazanmıştır. Mevcut olanak-lar, yaşanan tecrübeler geleceğe daha hızla yürüyeceğimizi göstermektedir. Bu temelde IV. Ulusal Kongre'ye giderken Kongre'nin alacağı kararlara bağlı kalacağıma, bunları uygulamak için tüm gücümü seferber edeceğime dair, Parti Önderliğine, partiye, halka, devrim şehitlerine, dağ ve zindan direnişçilerine söz veriyorum. Partinin ilerisi için bana vereceği her türlü görevi yerine getireceğime and içiyorum.

Devrimci Selam ve Saygılarımla
26 Aralık 1990

C. arkadaşın özeleştirisi:

"Parti görevlerine yaklaşım, kişinin partiye yaklaşımını ortaya koyar"

Parti saflarında oldukça uzun bir dönemden beridir bulunmaktayım. Partiye katılımım başlangıçta duygusal temelde ve genel mücadelenin etkisiyle olmuş, uzun süren bir mücadele yaşamı ve parti ortam ve eğitiminin etkisiyle kısmen ilkesel bir kararlılığa dönüşmüştür. Partiye duygusal bağlılık ve mücadele saflarında kalma konusunda kararım tam olmasına rağmen, ilkesel kararlılık konusunda kişilik özellikleri ve farklı sınıf anlayışlarının etkisinden kaynağını alan bir zayıflık yaşanmıştır. Bu, partiye katılım düzeyimin ortaya çıkardığı bir gerçeklik olmuş ve yaşanan uzun yıllara rağmen, partinin ve dönemlerin istediği düzeyde aşamadığım bir konum olmuştur. Duygusallığı aşmayan ve gereken ilkeselliğe bürünemeyen karar olayı, pratiğimi şekillendiren ve ona yön veren esas zemini teşkil etmiştir. Şöyle ki; partiye katılım düzeyim dönem dönem özgül durumum kapsamında grafiksel bir yükselme göstermişse de hiç bir zaman dönemin ihtiyacına cevap verecek, mücadelenin yükünü omuzlayacak, sorumlu bir parti ve devrim kadrosu esprisiyle hareket edecek bir düzeye ulaşmamıştır. Bu anlamda, partileşme ve partiye doğru temellerde katılım sağlama konusunda bir zayıflık yaşandığı gibi sürekli geriden takip etme, yani ne tam ulaşma ne de çok geride kalma, ortada seyretme düzeyinde olmuştur. Son bir yılda bu konum kısmen aşılmaya çalışılmış ve partiye olan borçları ödeme anlayışıyla hareket edilmişse de istenilen düzey tutturulamamış, taktik önderlik sahasında partinin beklentilerine istenilen tarzda cevap verilememiştir. Geçmişteki sürekli sorunlu durumda olma konumu aşılmış ve belli bir netliğe ulaşılmışsa da partileşmede köklü bir çıkış gerçekleştirmek anlamında geçmiş edilgenlik ve siliklik tam aşılamamıştır. Bu açıdan bu niyette farklı iddialar taşımışsam da, sergilediğim pratik iddialarım karşısında cüce bir pratikten öteye varamamıştır. Dolayısıyla partiye katılım düzeyi, önüme konulan görevi yerine getirme, bir parti çalışanı düzeyinde katılma ve objektif bir sınırlamada kalma düzeyini aşmamıştır.

III. Kongre gerçeği, Parti tarihimizde çizginin uygulanmasını olumsuz yönde etkileyen her türden olumsuz anlayış, yaklaşım ve eğilimlerin tasfiye edildiği ve sınıf savaşımının zirvede yaşandığı bir sürecin ifadesi olmaktadır. Bu gerçekliğin kavranması ve doğru temellerde bir yaklaşımın ortaya çıkarılması, bireyler açısından ele alındığında partiyle en sağlam ve en doğru temellerde bütünleşmiş olmada somut ifadesini bulmaktadır. III. Kongre sürecinden buyanaki pratiğimi ele aldığımda ve partiye katılım düzeyime baktığımda, her ne kadar bu gerçekliği bilinçte kavrama olayı yaşanmışsa da, ona yaklaşım ve pratik uygulanışında ruhuna uygun bir yaklaşım içerisine girilememiştir. Daha çok onun gerçekliğine ulaşma ve doğru bir yaklaşım içerisine girme savaşımı içerisinde olunmuştur. Bu savaşımda, olumsuz kişilik özellikleri ve partileşmemiş anlayışlar ağırlaştırıcı etki yaratmış, bu durum III. Kongre gerçeğini bir bütünsellik içerisinde kavrama, kendi payıma düşeni alma ve doğru bir yaklaşım içerisine girme düzeyinin düşük kalmasını beraberinde getirmiştir. Buna rağmen, her ne kadar ruhuna uygun bir köklü bir dönüşüm ve partileşme gerçekliğine ulaşılmamışsa da genel aydınlatıcı ve geliştirici etkisiyle kişiliğini tanıma, partiyi daha yakından kavrama ve en azından sorun olmamayı esas alma kabilinden bir yaklaşım içerisine girilebilmiştir ki bu, sorumlu devrimci militanın yaklaşım ölçülerinin çok çok gerisinde bir yaklaşımı ifade etmektedir. Yani III. Kongre gerçekliğine yaklaşım, onu kavrama ve taktik önderlik sahasında yetkin bir uygulayıcısı olma düzeyinde olmamış, bunun gerisinde seyreden ve ancak ona ters düşmemeyi esas alan bir yaklaşım düzeyinde kalmıştır.

Bireyin ne derece partilileştiğinin, ne derece ilkeli bir yaklaşım içerisinde olduğunun netleştiği saha görevlere yaklaşım ve pratikte uygulama sahasıdır. Sorumlu bir militanın parti görevlerine yaklaşımı, sadece bir uygulayıcı düzeyinde değil, onu geliştirme, yetkinleştirme ve ne pahasına olursa olsun çizginin gereklerine uygun hayata geçirme düzeyindedir. Şahsımda yaşattığım partileşmemiş yanlarımın ağırlıklı olarak parti görevlerine yaklaşımda zorlayıcı, ağırlaştırıcı bir etki yaratma, bu anlamda devrimci militanın yaklaşımıyla çelişme durumu sözkonusudur. Parti görevlerine yaklaşımda, niyetle olmasa bile, "yetkim varsa yaparım, yetkim yoksa yapmam" yaklaşımı içerisinde olunmuş, resmiyette verilmeyen görevlere karşı lakayt kalınmış, bir kadronun doğal sorumluluk ve yetkisiyle hareket etme olayı yaşatılmamıştır. Sadece partinin resmi düzeyde verdiği görev, görev olarak görülmüş, bunun dışındaki görevlere yaklaşımda hesapçı ve kendi kendini sınırlandırıcı bir yaklaşım egemen olmuştur. Bunda "başkasının işine karışmayayım, kendi payıma düşeni yapayım" mantığı varsa da, özünde parti genel sorun ve görevlerine karşı sorumlu bir kadro gözüyle kendime bakmama, bu noktada bir güvensizlik olayını yaşama sözkonusudur. Çaba sarfetmeme, bu anlamda geride durma, yapabileceğimi yapmama durumu yaşanmamışsa da taktik önderliğin ideolojik, politik, pratik formasyonuna uygun pratik uygulayıcılık sergilenmemiştir. Yani, bulunduğum herhangi bir görev sahasında düşünce üretme, örgüte plan ve tasarılar sunma, sonuçlarını değerlendirme vb. tarzda sorumlu bir yaklaşım içerisinde olmadım. Daha çok "gözümü kaparım vazifemi yaparım" anlayışıyla hareket edilmiş, bunda ise egemen mantık "örgüte hesap verebileyim, görevimi aksatarak suçlu duruma düşmeyeyim" mantığı olmuştur. Bu açıdandır ki, çoğu zaman göreve yaklaşımda bir teknik eleman ya da sadece önündeki işle uğraşan bir memur esprisi aşılamamıştır. Yine, sadece doğal yeteneklere dayanma, rahatlıkla yapabileceğimi yapma, ama onun dışındaki görevlere fazla yaklaşmama, kendimi zorlamama, gereken cesaret ve güveni kendimde yaratmama ve yeteneklerimi geliştirmeme tarzındaki anlayışlar da sözkonusu olmuş, bu anlayışlar parti görevlerine yaklaşımda kendi kendimi sınırlandırmama yol açmıştır. Bunda esas olarak kendime güvensizlik olayı rol oynuyorsa da belli bir hesapçılık ve kaygının olduğunu da belirtebilirim. "Falan görevi yapabilir miyim, yapamazsam hesabını nasıl veririm, en iyisi yapmamak" tarzında bir yaklaşımla geride durulmuş, bu anlamda oportünist, silik ve edilgen bir pratik sergilenmiştir.

Parti görevlerine yaklaşım aynı zamanda kişinin partiye yaklaşım düzeyini de ortaya koyar. Göreve yaklaşımda kişi ne kadar ilkeli olabilmiş ve tüzük devrimciliğine ne oranda ulaşabilmişse, partiye de o oranda doğru bir yaklaşım içerisine girmiş demektir. Bu aynı zamanda partileşmiş olmayla özdeş bir olaydır. Parti görevlerine yaklaşımda gereken yetkinleşme sağlanamamış olduğuna göre, partiye yaklaşım, diğer bir deyişle partileşme olayında da zayıflıklar yaşanmakta, yaşatılmaktadır. Partiye sadece bağlı olmayla yetinme ve partiyi bir aile ortamı olarak görme mantığı pratikte deney-tecrübe sahibi olma temelinde aşılmış, sadece niyete dayanarak partiyle yürünemeyeceği anlaşılmış, önemli oranda bilince çıkarılmış ve bu anlamda doğru temelde bir adım atılmıştır. Fakat, henüz tüzük devrimciliğine ulaşmama, tavizsiz bir tüzük uygulayıcısı haline gelmeme ve partileşmeyi uygulama sahasında somut adımlara dönüş-türmeme kabilinden partileşmede ağır-aksak yürüme olayı sözkonusudur. Partileşme olayında geçmişle kıyaslandığında subjektif bir çabanın varlığından sözedilebilir. Bu partinin yardım, destek ve yol göstericiliğiyle bütünleştiğinde kendi gerçekliği özgülünde belli bir seviyeye ulaştırılmıştır. Fakat parti ve mücadelenin gelişim düzeyine ve dönemin ihtiyaçlarına cevap verme anlamında ele alındığında, geriden takip eden, gelişmelerin temposuna bir türlü ayak uyduramayan bir çaba düzeyinde kalmıştır.

Kendi şahsımda tam oturtamadığım ve gereken ölçülerini yakalayamadığım partileşmeyi çevremde oturtmada da zayıflık içerisine girilmiştir. Partiye yabancı ve parti ortamına zarar veren yanlış anlayış ve yaklaşımları görme ve tepkisel bir eleştiri geliştirme, partileşmemiş tutum ve davranışları kabullenmeme yaklaşımı yaşanmış, fakat bunda ilkesel bir katılık esas alınmamıştır. Çoğu zaman eleştirmekle yetinilmiş, bunun yerine doğrusuna dayatma, doğrusunu geliştirme noktasında ise yapılması gerekenler yine partiden veya bir üst kurumdan beklenmiştir. Fakat salt kendi çabalarıma dayanarak herşeye rağmen parti doğrularını oturtma, yanlışa karşı savaşma noktasında gereken somut pratik geliştirilmemiştir. Yani, partileşme olayını çevremde oturtma konusunda pratik çabadan ziyade düşünsel ve eleştirisel yaklaşım içinde olma durumum sözkonusu olmuştur. Pratik bir çaba olmuşsa da bunda yetersiz kalınmış, daha ziyade parti saflarında eski olmanın verdiği tecrübeyi, parti saflarına yeni katılan insanlara aktarma sorumluluğunu duyma, bu temelde partiyi, parti anlayışını kavratmaya çalışma düzeyinde olmuştur.

Partileşme konusundaki çabam, diğer bir yönüyle önderliksel gelişme çabamın boyutunu da ortaya koymakta, bu noktadaki pratiğimin de izahını getirmektedir. Uzun yıllardır partiden alınan bilinç, edinilen deney-tecrübeye göre durumumu

değerlendirdiğimde kapasitemin rahatlıkla bir önderliksel gelişme zeminine uygun olduğunu belirtebilirim. En azından partiden alınanların karşılığını verme bile böylesi bir düzeyi tutturmayı zorunlu kılmaktadır. Fakat bu konudaki somut pratik değerlendirildiğinde, gerçekleştirilen yürüyüş bir kaplumbağa yürüyüşüne benzetilebilir. Bunda kişilik özellikleri de önemli bir rol oynamışsa da, önderlik gerçeğine yaklaşım mantığında esas izahını bulmaktadır. Bireysel mantığıma göre (ki gerçekte böyledir), PKK'de önderlik olayı görevlerin kapsamına ve alınan sorumluluğun ağırlığına göre ele alındığında öyle basit bir olay olmadığı gibi, herkes de önder olamaz. PKK'de önderlik gerçekliğini tüm yönleriyle bilince çıkarma, yani bu gerçekliği fazlasıyla tanıma olayının bende yarattığı bir cesaretsizlik ve ürkeklikten bahsedilebilir. Önderlik vasıflarını ve gereklerini fazlasıyla bilmenin yanısıra devrimci yaşamımın ağırlıklı bölümünü bu konumda olan arkadaşların yanında geçirmiş olmanın yarattığı kendimi önderliğe layık görmeme psikolojisi sözkonusu olabilmiştir. Yaşanılan süreçlerden ve kalınan ortamlardan edinilen deney-tecrübeyle esas olarak bu konuda daha köklü bir gelişmenin sahibi olunması gerekirken, hep kendimden daha güçlü olanın gölgesinde kalma, geride kalmayı bir alçakgönüllülük ya da bir saygı olayı olarak görme durumu yaşandı. Daha somut bir deyişle kendimi önderlik olayına layık görmeme, bu konuda varsa da bir gücüm küçük görme, büyük sorumluluk ve büyük görevlere cesaret etmeme anlayışıyla hareket edildi. Bu açıdan önderliksel gelişme çabasında, dar, edilgen ve fazla geliştirici olmayan kısır bir çabayla sınırlı kalındı. Bunda uzun dönemdir tek bir faaliyet alanında çalışma, diğer faaliyet alanlarında şansımı fazla denememe, yani dar bir pratik döngüde dönüp durma olayı etkide bulunmuşsa da esas olarak kişiliğimden ve önderlik olayına yaklaşım mantığımdan kaynaklanmıştır. Yoksa, birey hangi faaliyet alanında olursa olsun sürekli daha farklı ve daha üst görevlere göre kendini hazırlama ve geliştirmeyle de aynı zamanda sorumludur. Fakat bende basın-yayın faaliyetlerini bir kader, hiç kurtulamayacağım bir iş olarak görme, hangi faaliyet alanını istersem isteyeyim partinin yine bu dalda görevlendireceği önyargısıyla başka yeteneklerimi geliştirmeye ihtiyaç duymama ve fakat sıkıcı bir görev olarak yaklaştığım için basın-yayın alanında da kendimi geliştirmeme durumu vardı. Son bir yıllık süreç içerisinde mücadelenin kadro ihtiyacını bizzat pratikte görme temelinde bir açılım sağlama çabası içerisine girdiysem de partinin ve mücadelenin istediği düzeyde bir çabayı tutturduğumu söyleyemem. Fakat özellikle son süreçleri kendi açımdan bu çabamı yoğunlaştırmam gerektiğini kavradığım süreçler olarak ele alıyor ve bu düzeyi tutturma yönünde bir çaba göstereceğime inanıyorum. Bunu geçmişte bir türlü yapılamayan, mücadele sorunları üzerinde yoğunlaşma, eksikliklerimi hiç bir zaman mücadelenin önünde ya da kendimi partiye katma önünde bir engel olarak görmeme, kendimi sadece bir çalışma sahasıyla sınırlı tutmama vb. tarzda yaklaşma, bu yönlü bir çaba yoğunluğu içerisine girme temelinde yapıyorum.

III. Kongre sürecinden bu yana Peşmerge dergisi yazı kurulunda yer alma dışında resmi düzeyde bir örgütsel görev üstlenme durumum sözkonusu olmamıştır. Bu açıdan örgütsel hiyerarşi kapsamında parti, cephe ya da ordunun herhangi bir örgütünü sorumlu düzeyde temsilen parti işleyişini uygulama ya da uygulamama gibi bir sorunla karşı karşıya gelmedim, yani parti işleyişine ulaşıp ulaşmamada kendi açımdan ölçü olarak alabileceğim, ya da kendimi ölçülerine vurabileceğim bir sorumluluğum ya da pratiğim sözkonusu olmamıştır. Peşmerge dergisi yazı kurulunda yer aldığım süreçlerde komiteleşme esaslarının oturtulduğunu, düzenli toplantı ve rapor geliştirmede belli bir kurumlaşmanın sağlanmış olduğunu, bireylerin rolünün fazla belirleyici olmadığını belirtebilirim. Fakat, her ne kadar genel olarak durum buyduysa da, bir parti kadrosu olarak parti iç işleyişine bir yaklaşım tarzım sözkonusu olmuş, bunun komiteleşme ve merkezileşmeyle fazla bir bağlantısı yoksa da bireysel düzeyde işletme veya işletmeme durumum sözkonusu olmuştur. Örneğin, parti iç işleyişinin önemli bir kuralı olan rapor sisteminin işletilmesi hususunda faaliyetimin bölük-pörçüklüğünden kaynaklanan bir düzensizlik yaratılmıştır. Fakat mutlaka önemli süreçlerde ve ihtiyaç duyduğum oranda partiye rapor yazma görevi yerine getirilmiş, yine Parti Önderliği'ne çok çeşitli konularda bilgilendirme mektupları gönderilmiştir. Fakat, bir kadro hangi temel esaslardan hareketle rapor geliştirir, raporun içeriği nasıl doldurulur vb. konularda istenilen düzey tutturulamamıştır. Örneğin, rapora yaklaşım, ya salt eleştiri ya da şikayetçi yakınmacı bir espriyi fazla aşmamıştır. Görülen olumsuzluklar, doğru olmayan yaklaşımlar çoğu zaman rapor edilmiş fakat bu tarz durumlara karşı savaşımda bir kadro olarak üzerime düşeni yapma konusunda istenilen düzey tutturulamamıştır. Tavır koyma, eleştirme ya da tepkisel bir yaklaşım içine girme durumu sözkonusu olmuşsa da, köklü bir çözümleyici güç olma, mutlaka sonuç alma yaklaşımında ya liberalizme düşülmüş ya da "nasıl olsa partiye rapor etmişim" anlayışıyla esas çözümü partiden bekleme gibi bir yaklaşım içerisine girilmiştir. Parti talimatlarına yaklaşımda da özünde aynı mantık taşınmıştır. Parti genel talimatlarından kendi açımdan sonuç çıkarma ve bu temelde faaliyetimin, pratiğimin düzeyi ne olursa olsun düzeltme, talimatların ruhuna uygun bir pratik ortaya çıkarma yaklaşımından ziyade, "talimatlar savaşın içinde olanlara hitap ediyor, dolayısıyla ben bunun dışındayım" tarzında yaklaşımlar içerisine girilmiştir. Bunda geliştirilen savaşta pay sahibi olmama, savaşın direkt içinde olmamanın egemen kıldığı bir ruh hali belirleyici rol oynamakla birlikte kendimi hitap edilen kişi düzeyinde görmeme de rol oynamaktadır. Yani talimatlar daha yetkili ve sorumlu kişilere hitap eder, onların direktifleri doğrultusunda bizler de uygularız yaklaşımı içerisinde olunmuştur. Partileşmedeki zayıflığın yansıdığı hususlardan en önemlisi de bu olmaktadır.

Bugüne kadar görev sahama girmeyen ve nasıl bir uygulama gücüne sahip olduğunu pratik deney-tecrübelerle anlama olanağına kavuşamadığım hususlardan biri de partinin kadro politikasını uygulama ve geliştirme hususudur.

Partinin kadro politikasını ne uygulamışım ve ne de geliştirmişim. Çünkü bugüne kadar, kadrolara yaklaşma, yönlendirme, görevlendirme, doğru konumlanmayı yapma, yeteneklerini geliştirme, terfi-tayini yapma vb. bir görev sahasında bulunmadım ve böyle bir görev üstlenmedim. Bu anlamda geliştirmede de pay sahibi olma durumum, yani kadrolarla uğraşma tarzında bir sorumluluğum ve yetkim sözkonusu olmamıştır. Genel yaklaşım ve bakış açımda bir duygusallığın sınıf bakış açısından daha ağır olduğunu ve çoğu zaman niyetlere yaklaştığımı belirtebilirim. Şöyle ki, "her partili kadro en az benim kadar partiyi tanıyor, ne yapması gerektiğini bilen kişidir. Bu açıdan ciddi olmayan yetersizlikler karşısında fazla eleştirmeme gerek yoktur" vb. bir yaklaşım içerisine girdiğim olmuştur. Bunun, genellikle kendi düzeyimde olan arkadaşlarla ve sınırlı bir görev sahasında bulunmanın yol açtığı bir siyasal kapalılığın getirdiği bir alışkanlık olma durumu da sözkonusudur.

Parti içi eğitim olayında da parti ölçülerine vurulduğunda ciddi bir ihmalkarlığın varlığından bahsedilebilir. Yıllarca partiden alınan eğitim ve bu temelde ulaşılan bilinç kapasitesinin pratiğe aktarılmamasından doğan bir ilgisizlik, daha doğrusu doyuma ulaşma durumu vardır. Çok şey biliniyor, teorik, politik, ideolojik bir birikime ulaşılıyor, fakat bunu pratiğe aktarma durumu yaşanmadığı için bir boşluk ve yerini yeni bir eğitim ve bilinçle doldurma ihtiyacı duyulmuyor. Diğer yandan doğruya ulaşmamanın bilinçsizlikten kaynaklanmadığı, tam tersine bilinmesine rağmen, doğrunun yapılmadığı gerçeği yeniyi öğrenmeye karşı da bir edilgenliği beraberinde getirmiştir. Genel ve ağırlıklı yaklaşımım bu olmakla birlikte, yani "eğitime değil, pratiğe ihtiyacım var" şartlanmasıyla eğitimi süreklileştirmeme eğilimi yaşanmakla birlikte Parti Önderliği'nin çözümlemeleri üzerinde yoğunlaşma, parti sorunlarını kavrama, çözümü üzerinde derinleşme vb. konulara yönelimde belli bir düzey tutturulmuş, esas olarak ilgi alanları bunlar olmuştur. Eğitime yaşamdan, yaşanılan sorunlardan ve parti içi sınıf savaşımından sonuçlar çıkarma, bu konudaki darlığı aşma, partisel sorunlar konusunda netleşme, düşünce geliştirme ve tartışmalara ortak olma tarzında yaklaşılmış; bunun dışında, halk savaşının teorisi, sanatı, uygulama esasları vb. konularda altı-yedi yıl önceki bilgilerle yetinilmiştir. Kendi eğitime yaklaşımım bu biçimde olurken, parti içi eğitime katkılarım ise böyle bir görevim olmadığı için fazla olmamıştır. Fakat parti anlayışını, yaşam tarzını, yaklaşımını çevreme aktarma, özellikle saflara yeni katılan insanlara karşı böyle bir sorumlulukla hareket etme ve kendimden bir şeyler katma çabası içerisinde olmuşumdur. Özellikle parti içinde uzun bir dönemdir bulunuyor olmanın ve parti anlayışlarını, kişiliğini, yaşam tarzını bilmenin (bunları şahsımda tam temsil etmiyorsam bile) yaratmış olduğu doğal sorumluluk duygusuyla, girdiğim veya bulunduğum ortamda bunları aktarma, yeni insanları aydınlatma çabası içerisine girilmiştir. Fakat kendimi tümüyle parti içi eğitime kattığımı, gerek kendimi ve gerekse çevremi partinin ve dönemin ihtiyaçlarına cevap verecek tarzda eğittiğimi, bunda yeterli bir seviyeyi tutturduğumu belirtemem.

Partinin kitle politikasına yaklaşım hususuna gelince, Parti III. Kongresi'nden bu yana -ki bu daha önceki süreçleri de kapsayabilir- kitleyle ciddi düzeyde bir diyalog ya da kitleyi görme, kitlenin içinde kalma durumu üç-dört aylık bir süre Lübnan ve Güney Kürdistan sahasında olmuştur. Bunda da esas görev, kitleyi örgütleme, eğitme, yönlendirme olmamış, başka işler için kalındığı süre zarfında esas olarak bu işle uğraşan cephe komitesine yardımcı olma, yakın aile ziyaretleri yapma düzeyinde olmuştur. Bu durumda normal bir propagandacılığın dışında herhangi bir faaliyet sözkonusu olmamıştır. Yani, partinin kitle politikasında bir uygulayıcı olma durumu yaşanmamış, bu açıdan halka yaklaşımda, örgütlemede, propaganda ve ajitasyon, toplantı, ilişki kurma vb. konularda uygulama gücü, ters düşüp düşmeme durumları da açığa çıkmamıştır. Bu konuda varsa da yanlış bir anlayış ve yaklaşım, pratiğim olmadığı için doğru yaklaşımı ortaya çıkaracak bir ölçü sözkonusu olmamıştır. Aynı şeyi silahlı mücadele sahası için de belirtmek mümkündür. Savaş gerçekliği, yani özgülde silahlı mücadele sahası, sorunları karşısındaki durum dışardan seyreden seyircinin durumuna benzetilebilir. Çünkü, silahlı mücadeleye, eyleme, askeri birliklere bir günlük bir süre için bile olsa katılınmamış, sürekli geri cephe faaliyetleri, basın-yayın gibi pasif mücadele sahalarında kalma durumu sözkonusu olmuştur. Partinin silahı taşınmasına taşınmıştır, fakat bu silahı düşmana karşı kullanma, yani partinin silahlı mücadele çizgisini hayata geçirmede bir uygulayıcı olma durumu yaşanmamıştır. Bu açıdan gerillayı ele alış, uygulama, hareket ve vuruş tarzını düzenleme, güç büyütme, çetecilik politikası, askerlik kanunu vb. konular uzağında kaldığım, düşüncede yoğunlaştığım ve genel doğruları bildiğim fakat hiç bir zaman bir uygulayıcı olarak katılmadığım, kendimden katkı sunmadığım hususlar olmuştur.

Partileşme konusundaki durumumu, ne derece partileşebildiğimi bazı hususları açma temelinde izah etmeye çalıştım. Sergilenen pratikten ve parti içinde tutturulan konumdan da anlaşılacağı üzere gerek yürütülen faaliyetlerde gerekse de anlayış ve yaklaşımlarda parti ruhunu temsil etme, bunu koruma, geliştirme ve bu uğurda ilkeli bir savaşım içerisinde olunsaydı, açık ki gelinen seviye ve tutturulan düzey çok daha farklı olabilecekti. Ancak partileşmeden alıkoyan nedenlere karşı reformcu, uzlaşmacı ve liberal bir yaklaşım içerisinde olunduğundan ve adeta böyle gelmiş böyle gidecek anlayışı aşılmadığından, kişilikte de partileşme tam sağlanamamış ve bu durum pratiğe de yansıtılmıştır. Bugün mücadelemizin geldiği düzey, partisel sorunlarımız ve kişinin kendisini herşeyiyle mücadeleye katmasının artık bir gerekliliğin de ötesinde bir zorunluluk olarak kendisini dayattığı gözönünüe alındığında, mevcut durumda seyretmenin suç teşkil ettiği kendiliğinden anlaşılmaktadır. Kişinin kendisini partiye katmasının ve doğru bir yaklaşım içerisine girmesinin niyet sorununu çoktan aştığı, bu anlamda esas halkanın mutlak anlamda yakalanmasının gerekliliği ortadayken, bunu yapabilme durumunda olup yapmama, kendini tam vermeme, mücadelenin bugünkü düzeyinin kabulleneceği bir yaklaşım olmamaktadır. Birey olarak bugünkü durumumu değerlendirdiğimde ve kendimi parti ölçülerine vurduğumda henüz muazzam yetersizliklerin yaşandığını belirtebilirim. Yine, dönemin ihtiyaçlarına cevap verecek bir yoğunlaşmayı gerçekleştiremediğimi de ortadadır.

Ancak geçmişe nazaran partileşme doğrultusunda belli bir çaba yoğunluğu içerisinde olduğumu ve en azından kendimden bekleneni vermeye çalıştığımı, bu konuda belli bir iddia sahibi olduğumu belirtebilirim. Partiyi geçmişteki gibi basit sorunlarla uğraştırma, aynı zamanda kendi kendimle uğraşma pratiğini çoktan mahkum ettiğimi, özellikle de Parti Önderliği'nden aldığım yardım ve destekten alınan güçle örgütsel görev ve sorumluluklara hazır olduğumu belirtebilirim.

Parti IV. Ulusal Kongresi'ni partileşmede önemli bir adım atmayı temel amaç olarak önüme koymanın gerekçesi ve bu süreci partiye, parti ve mücadele sorunlarına yaklaşımda doğruya ulaşma, yetkinleşme süreci olarak görüyorum. Şu açık gerçeği kabul ediyorum ki, parti öncülüğünün yitirilmesinden, bir yığın sorunun ortaya çıkmasına kadar varan durumlardan en az esas sorumlular kadar kendini geride tutanlar da sorumludur ve esas suçlular da bunlardır. Bu konuda partiye ve mücadeleye olan borcumu ödemek açısından bu süreci darlığı aşma, köklü dönüşümü sağlama ve partileşmede ciddi adımlar atma süreci olarak görüyor ve bu düzeyi tutturmaya çalışıyorum.

Pratiğe katılım kararım ve düzeyine gelince: Uzun yıllardır yaşadığım tekdüze çalışma tarzı ve dar pratik sahanın benim açımdan fazla geliştirici olmadığını, bu nedenle bundan sonraki mücadele yaşamımda dar bir çalışma alanının dışındaki sahalarda görev üstlenmeye hazır olduğumu belirtebilirim. Gerek silahlı mücadele ve gerekse de örgütsel faaliyetlerde kapasitem oranında belli sorumluluklar üstlenebilir ve yürütebilirim. Bugüne kadar belli bir saha dışına çıkmadığımdan, üstleneceğim görevlere yaklaşımda olmasa bile uygulamada tecrübesizlikten kaynaklanan yetersizliklere düşsem bile görevi yerine getirmede kendi payıma düşen çabayı sarfedeceğime inanıyorum. Pratiğe yürümede karar konusunda her döneme nazaran bu dönemde belli bir netleşmeye ulaşma ve kararımın sadece niyet ve duyguya dayanmama durumu söz konusudur. Partiye olan borçlarımı ödemek ve defalarca verdiğim sözün gereklerini yerine getirmek için partinin beklentilerine cevap vereceğime ve kendimi partileştirmede çabamı daha da yoğunlaştıracağıma, partinin güçlü bir uygulayıcısı haline gelmek için tüm gücümü pratiğe geçireceğime dair partiye verdiğim sözümü yineliyorum.

Devrimci Saygılarımla

21 Aralık 1990

Röportaj dizisi -III-

"Kürtçe'yi geliştirmek istiyorsak, Kürtlerin siyasal özgürlüğünü geliştirmek zorundayız"

PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** *yoldaşla yapılan röportajlar dizisinin bu bölümünde, Güneş Gazetesi muhabiri* **Halil Nebiler'***in kültür ve sanata ilişkin röportajını yayınlıyoruz.*

Soru: *Dille başlamak istiyorum. Kürtçe, Türkiye'de yaklaşık 70 yıldır yasak. Kürt halkının üzerinde etkileri var bu yasağın. Bir de bunun dışında bizzat bir dil olarak Kürtçe üzerinde etkileri var. Yani bir dilin zenginleşmesi, gelişmesi veya yerinde sayması, hatta mümkün olmuyorsa geriye doğru gitmesi... Örneğin, sözcüklerin ortadan kaybolması, dilin genel kurallarının yavaş yavaş zorla bulunup çıkarılır hale gelmesi... Şimdi bu iki açıdan; bir Kürt halkı üzerindeki etkileri, bir de dil üzerindeki etkileri açısından ne düşünüyorsunuz?*

A. ÖCALAN: Dile serbestlik veya dile özgürlük kavramı biraz anlamsızlığı ve de safsatayı içeriyor. Dile özgürlük yerine bir halka özgürlük gerçeği bu sorunu daha iyi açıklığa kavuşturur. Halktan ayrı dile özgürlük!.. Halkı köle, dili özgür! Bu bir paradokstur. Halkın üzerinde her türlü köleleştirici baskıyı sürdür, ama de ki dili serbesttir. Daha da ötesi, dilin okuma-yazma, eğitim aracı olması yasak, fakat konuşulması serbest. Bu, daha da büyük bir safsatadır. Çocuk anasıyla, dağdaki çoban koyunlarıyla bazı sesler çıkarma temelinde nasıl anlaşırsa, Kürtçe de öyle konuşulabilir, ama gösterilerde konuşulamaz. Bu, daha da büyük bir safsatadır. Türkiye, bu ayrımlarla, özgürlük meselesini nasıl ağzına gözüne bulaştırdığını, büyük özgürlük kelimesiyle nasıl dalga geçtiğini ortaya koyar. Dolayısıyla biz ciddiye almıyoruz. Öncelikle, bir halkın dili varsa, doğal olarak onunla dile gelen bir tarihi, bir kültürü vardır. Dil ekonomiyle, sosyal yaşamla ilişkilidir. Ekonomi ve sosyal yaşam oldu mu, siyasal yaşam söz konusudur. Bütün bunlar halka özgürlük kavramı içine girer. Dolayısıyla kavramları doğru yaklaşmak ve etle-tırnak gibi birbiriyle bağımlı olayları böyle bıçakla kesip atmamak gerekir. Bu şuna benzer: Bir kolunu kopar at şuraya, de ki bu kol özgürleşti. Ama bu kol eğer beden üzerindeyse bir anlam taşır, onu gövdeden koparıp özgür bırakmak katletmektir. Kürt dilini Kürt halkından koparıp serbest bırakmak da Kürt halkını katletmektir. Dolayısıyla sorun Kürtçe'ye özgürlük biçiminde demagojiye getirilmemeli, Kürt halkının asli özgürlük sorunu biçiminde ortaya konulmalı ve onun özgürlüğü her düzeyde ele alınmalıdır. Dil onun basit bir gerçekleştirme aracıdır, ama ekonomisi var, kültürü var, sosyal gelişme kurumları var. Siyaset olmadan hiç bir özgürlüğün anlamı yoktur. Özgürlük kelimesi tamamen siyasal alanı içerir. Öncelikle siyasal özgürlük; bunun da ifadesi siyasi düşünce serbestliği, siyasi kurumların serbestçe kurulup işleyişe kavuşturulması, mücadele etme özgürlüğüdür. Bir halka özgürlük oldu mu, dolayısıyla onun dili de elbette serbest bırakılacaktır. Böylelikle kültürü ve dili gelişme imkanı bulacaktır. Kavramlar böyle son derece basit konulduğunda anlaşılması zor değildir. Türkiye'nin gelenek-sel olarak ucube türünden yasaklar koyması kafamızı karıştırmamalıdır. Dili serbest bıraktım, ama okuma yazma için değil, ama toplantılarda değil, ama bilmem devlet dairelerinde değil, ya neresinde? Kolunu kanadını kırpa kırpa körkütük bir gövdeyi bırakıp, işte bak nasıl adam oldun demeye benzer... Söylenenlere açıklık getiriyorum.

Soru: *Sorunun ikinci bölümüne nasıl açıklık getirirsiniz?*

A. ÖCALAN: Bir halkın kültürünü, tarihini bütünüyle ölçüp biçmek istiyorsak, öncelikle o halkın kendisinin ne kadar canlı olduğuna bakmak gerekir; siyasal özgürlüğe ne kadar yakın olduğuna, siyasal rolüne bakmak gerekir Bu temelde, Kürtçe'nin yaşam gücü ve kabiliyeti, Kürt halkının yaşam gücü ve kabiliyetiyle bağlantılıdır. Kürtçe'nin gelişmeyişi, Kürt halkının siyasal ve sosyal yönden gelişmeyişiyle çok yakından bağlantılıdır. Bunun için dilden yola çıkarak Kürt halkının sosyal, siyasal ve ulusal yaşamına güçlü bir etkide bulunamayız. Bu, aslında soruna tersinden gitme anlamına gelir. Çünkü siyasal özgürlüğü sağladığımızda, dil de dahil olmak üzere bütün toplumsal organlar kendi işlevlerini görmeye başlar. Doğru tarih araştırmaları, doğru edebi araştırmalar, dil araştırmaları anlam kazanır. Ama biz sorunu tersinden koyarsak veya arabayı atın önüne koyarsak, sorunların altından çıkamayız. Geçmişte Kürt hareketlerinde bu durumlar ortaya çıktı. Dili geliştiriyoruz, Kürt edebiyatını geliştiriyoruz biçiminde arabayı atın önüne koyma çalışmaları çok görüldü. Bununla bir yere varılamayacağını bugünkü gelişmelerden anlıyoruz.

Biz dilin, edebiyatın geliştirilmesi gerektiğine çok eminiz. Gerektiği kadar da üzerinde durulmalıdır. Ama bu öncelikli değildir. Öncelik sırası buna verilmez; siyasal özgürlük işlerin canalıcı yönüdür. PKK'nin bu temelde siyasi özgürlüğü esas alması, siyasi özgürlüğü de en çarpıcı yöntemlerle hayata geçirmesi sonuç vermiştir. Kürt edebiyatının gelişmesinin yolu alabildiğine açılmıştır, Kürt dilinin incelenmesi ve uygulanmasının yolu ardına kadar açılmıştır. Kaldı ki, "dil serbestliği" de bunun bir sonucudur. Daha şimdiden bir sürü edebi ürünler ortaya çıkmaya başlıyor, bu, bunun ürünüdür. Ve bunlar da, PKK'nin sorunlara yaklaşım yönteminin en gerçekçi yöntem olduğunu gösteriyor. Hatta son zamanlarda Kürt dili üzerine, Kürt tarihi üzerine araştırmalar yapıldığını duyuyoruz. Bütün bunlar da bizim siyasal mücadelemizin yan ürünleridir. Bu yan ürünleri, kalkıp da siyasi hedefler yerine koymak saptırmadır. Mevcut ortamda soruna doğru yaklaşılması için bu açıklamalara ihtiyaç duyuyorum.

Kürtçe'nin kendi içindeki geriliği, iflah edilmemesi, kesinlikle Kürt halkının geriliği ve iflah edilmemesiyle bağlantılıdır diyorum. Kürt halkı ne kadar geri kalmış, iflah edilmemiş ve geri bırakılmışsa, Kürtçe'nin durumu da odur. Sorunu böyle ortaya koymak ve eğer Kürtçe'yi geliştirmek istiyorsak, Kürtlerin siyasal özgürlüğünü geliştirmek zorundayız. Önceliği buna vereceğiz, Kürt dili bu temelde kendini iflah eder, her türlü geriliği aşabilir, kendini yenileyebilir, üretebilir, gelişebilir. Buna derinden inanıyorum ve bunun yolunun bu olduğuna eminim.

Soru: *Başkan, şu anda, şu ortamda Diyarbakır'da veya Hakkari'de bir Kürt enstitüsü veya bir Kürt dil kurumu kurulması, size göre sanırım Kürtçe'yi veya Kürt kültürünü ilerletici değil, geriletici, hatta...*

A. ÖCALAN: Hayır! Sorunu öyle koymuyorum. Yan bir ürün olarak bunların doğuşuna biz şaşmayacağız. Bunlar, devrimci gelişmenin yan ürünleridir. Değerlendirmeye çalışmak gerekir.

Soru: *Yani kültürel olarak...*

A.ÖCALAN: Sadece Hakkari'de, Diyarbakır'da değil, İstanbul'da, Ankara'da da olmalı. Çok normaldir, doğaldır. Dediğim gibi, devrimci siyasal mücadelemizin sonuçlarıdır, yan ürünleridir, sonuna kadar değerlendirmeliyiz.

Soru: *Sabahki oturumda siz bu son gelişmeleri, özellikle oportünistlerin -sizin deyiminizi kullanıyorum- desteklediğini ya da Cumhurbaşkanı Özal'ın sizin devrimci hareketinizin önüne geçmek veya sınırlandırmak için açtığını söylemiştiniz.*

A. ÖCALAN: Hiç şüphesiz.

Soru: *Şimdi kültürel özerklik kavramı dolaşıp duruyor ortalıkta. Kültürel özerklik kavramının sizde tüyler ürperttiğini falan...*

A. ÖCALAN: Hayır, hayır! Bizi yanlış kavramışsınız. Biz bu kavramlara şu temelde yaklaşıyoruz; hatta bir reform olarak bile düşünülecekse, bunun asli olanın yerine konulmaması gerekir. Kültür ve dilin gelişmesi bizim mücadelemizin bir ürünüdür. Bugün Kürt müziği, Kürt folkloru gelişme kaydediyor ve tamamen mücadelemizin eliyledir. Oportünistlik veya saptırma şuradadır: Mücadelenin karşısına sen "dil serbestliğini verdim", "kültür özerkliği veriyorum" diye dikilirsen, bu bir saptırmadır ve bizim karşı olduğumuz da bu saptırmadır. Oportünistlik denilen, çarpıtma denilen budur, yoksa PKK, kültürün özgür gelişimine karşı değildir. Bu tehlike de değil. Biz hiç bir zaman sorunu böyle koymadık. Kürtçe'nin serbest bırakılmasına PKK karşı değil, biz buna da karşı değiliz. Bizim karşı olduğumuz şudur: Kürtlerin asıl sorunu siyasi özgürlük sorunudur. Bu geliştikçe Kürtçe de serbest olur, kültürü de serbest olur. Ama buna rağmen, "Kürtçe'ye serbestlik verdim, PKK'nin alanını daralttıyorum", "kültüre serbestlik verdim, PKK de siyasi özgürlük sorularından vazgeçsin" denildi mi, biz de kıyameti koparırız. Sorun çok açık.

Soru: *Anlamak istediğim buydu.*

A. ÖCALAN: Gayet iyi üzerinde durulursa, bu dönemde bundan farklı bir şey söylemediğimiz görülür. Sanıyorum çarpıtılıyor. Çarpıtma dediğimiz olay budur. Israrla ve önemle bunun doğru kavranılması gerektiğini vurguluyorum.

Soru: *Başkan, Kürt halkı dört, hatta beş devletin sınırları içinde yaşıyor, yani Suriye, İran, Irak, Türkiye ve Sovyetler Birliği, hatta buna başka ülkeler de eklenebilir. Şimdi asıl olarak dört ayrı devletin topraklarında yaşayan bir halk ve dört egemen devletin bu halka değişik tavırları var. Bu değişik koşullar Kürt kültüründe önemli farklılıklar ortaya çıkarmış mı? Örneğin Suriye'de veya Türkiye'de yaşayan Kürtler?*

A. ÖCALAN: Şüphesiz, devletlerin temel sosyal, siyasal, hatta kültürel resmi yapısı Kürtler'in farklı biçimlenmesine etkide bulunmuştur. Bir İran devletinin şu anda içinde bulunduğu durum, ideolojik-siyasi ifadesi, Kürtler'in yapısı üzerinde belirleyici etki yapar. Yine oradaki Kürtler'in tarihi ve somut durumu, mücadelesi kendi durumları üzerinde belirleyici etki yapar. Bunlar karşılıklıdır. Gerek bağlı olduğu devlet ve onun tarihi, ve gerekse de kendilerinin tarihi ve mücadeleleri-nin durumu ayrı bir şekilde buna yol açar. Bu her devlet için de geçerlidir. Her ülkenin somut gelişme koşulları göz önüne getirilerek her parçadaki Kürtler'in durumu tahlil edilebilir ve Kürtler için en uygun yaklaşımlar nedir ve hatta politik programı nasıl değiştirilebilir sorusuna cevap verilebilir. Biz esas itibariyle büyük Kürdistan parçası üzerinde inceleme-araştırmalarımızı ve giderek politik program ve mücadele yöntemlerimizi belirliyoruz. Bu, şiddetle Türk sömürgeciliğinden etkilenmiştir. Türkiye'nin yüzyıllardan beri uyguladığı baskı ve yine Türk yaşam, kültür, edebiyatından tutalım demokrasisine kadar her şey olduğu gibi Kürdistan'a yansır ve hatta kendi maketini yaratır dedik. Bu da kapsamlı incelenmiştir. Dolayısıyla Türkiye egemenliği altındaki Kürdistan'ın, Kürt halkının şekillenmesi Türk şekillenmesiyle sıkı sıkıya bağlantılı ve iç içe olacaktır, mücadelesi de bundan etkilenecektir. Türk ordusunun sert karakteri gerilla üzerinde etkili olacaktır. Yürütülen özel savaş, devrimci savaşımın gelişimi üzerinde etkisini gösterecektir ve bütün bunlar bizi, Türkiye'ye özgü bir çözüm yoluna götürecektir. Diğer parçaların sorunları da benzer biçimde değerlendirilmelidir.

Oradaki Kürtler elbette ki biraz farklılaşmıştır. Kendi aralarındaki geleneksel farklılaşmalara ilaveten bir de sömürgeci devletlerin yol açtığı farklılaşmalar vardır. Dil, lehçe ve hatta yerel alanların kültür farklılıkları gelişmiştir. Kürdistan'ın gerçekte de çok zengin bir tarihi miras üzerinde bulunması bu farklılıkları daha da artırır. Ama bütün bunları, tüm halkın siyasi çıkarı, siyasi birliği temelinde geliştirirsek, bu lehçe farklılıkları, dil-kültür farklılıkları, farklı şekillenmeler bir tehlike olmaktan da öteye Kürt ulusunun gelişiminde bir zenginlik rolünü oynayacaktır. Dolayısıyla çekinmek değil, zenginliğe katmada özen göstermek; bu konuda demokratik ifade imkanı sağlamak; zengin bir uluslaşmayı katı kalıplara boğmamak, ulusal baskıya yol açabilecek hatalara, bölgesel baskıyla zorla eritmelere girişmemek, özellikle sosyalist ülkelerin bu konudaki deneyimlerini dikkate alarak ulusal özelliklerin oldukça açılmasına özen göstermek bu tip kültürel farklılıkların tehlike olmak yerine zenginliğin malzemesi olarak kullanılmasına ve sonuç vermesine yol açacaktır. Kısaca, Kürdistan'ın çok parçalanmışlığı ve farklı gelişim düzeylerine ilişkin PKK'nin siyasi yaklaşımı da, bu temelde çözümü de, şimdiye kadar pratikte doğrulanmıştır ve bunu böyle ifade edebiliriz.

Soru: *Benim üzerinde durduğum iki nokta var. Özellikle Osmanlı yönetimi, daha sonra da Cumhuriyet yönetimi uygulamalarına bakıldığında iki önemli konu görülüyor. Bir tanesi aşiret mektebidir. Diğeri, bir yandan tekke ve zaviyenin kapatılması, öte yandan yatılı bölge okullarının açılmasıdır. Tekke ve zaviye kapatılmasına ayrı bakmak gerekir diye düşünüyorum. Önce aşiret mektepleriyle yatılı bölge okullarının Türkiye Cumhuriyeti sınırları üzerinde yaşayan Kürtler'e etkisini tartışabilir miyiz?*

A. ÖCALAN: Bu kurumların ilki, Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde özellikle Kürtler'in milli bilinçlenmesini önlemek, Sultan'a bağlı bir Kürt eliti ortaya çıkarmak için Sultan Abdülhamid tarafından özenle geliştirilmeye çalışılmıştır. Hamidiye Alayları gibi aşiret mektepleri de, bu aşiret reislerinin çocuklarını İmparatorluğa bağlamak, onları elit bir güç olarak yetiştirmek ve Kürtler'i bu temelde bağlamak için kullanılmıştır. Bunlar, olası, gelişebilecek bir Kürt milli uyanışının önüne bir engel, Sultan'ın sultanlık ideolojisine her yönüyle bağlı, özümsenmiş bir aydın ve böylelikle de Kürtçülüğe karşı çıkartılacak bir kesim olarak düşünülmüştür. Tamamen Kürt uluslaşmasının önünde engel olmak ve yine o dönemlerde Ermeniler'e karşı Kürt elitini ortaya çıkarmak gibi amaçları vardır.

Biraz daha değişik olmakla birlikte eski Yeniçeri okullarında nasıl ki hıristiyanların çocukları derlenip Türk-müslüman terbiyesi altında yetiştirilerek böylece merkezi orduya ulaşılmak istenmişse, Kürt çocuklarının da bu yatılı okullarda Türkleştirilip Türk ulusuna mal edilmek istendiği açıktır. Bu çocuklar kültür kaynaklarından kopartılıyorlar, çevrelerinden, ana-baba ocağından kopartılıyorlar; tarihle, toplumla bağlantıları tümüyle kopartılıyor ve yedi yaşından itibaren Kemalizm'in şoven hakimiyeti altına alınıyorlar. Ve o insanlardan herşeye yabancı, ülkesine, tarihine, halkına yabancı bir nesil ortaya çıkarıldı ve bugünkü Kürdistan'ın büyük talihsizliği, bu neslin aydın diye ortalığa salınmasıdır. Gerçekten, '50'lerden itibaren oldukça yoğunlaştırılan bu asimilasyon, beyaz terör veya beyaz katliam, sanıldığından daha fazla ve hatta isyanlardaki katliamlardan daha fazla Kürt gerçeğini katletmiştir. Bunlar, şimdi çok tehlikelidirler. Aslında sömürgecilik biraz da bunlara dayanarak yürütülmektedir. Bunların tarihten, ulusal değerlerden, toplumdan ailelerinden bile koparılması, TC için en uygun bir ehil aracı olmuş ve bu ona kendini yürütme şansını vermiştir. Bir maaşla bağlamıştır, suni bir yaşamla tutmuştur bunları. Oldukça bağlanmışlardır ve bu temelde kendi halkının sözümona aydınları biçiminde yansıtılsalar da, bence tam tersine, TC'nin beyaz terörünün katliamcıları biçiminde karşımıza çıkıyorlar ve en tehlikeli kesimlerden birisini oluşturuyorlar veya böyle oluşturulmuşlardır.

Bunu yalnız yatılı okullar için değil, daha da genişletip bütün okul sistemine yayabiliriz. Okul sisteminden geçen Kürt çocukları; aslında yarı yarıya kendi özüne ihanet ettirilmiş, kendi gerçekliğine ters düşürülmüş, halkına, ülkesine yabancı ve dolayısıyla mevcut baskının sürdürülmesinde bir araç olarak kullanılan bu kesim -her ülkede var ama- Kürdistan'da çok yoğun olarak türetilmiş bir kesimdir. Bu kesimin ulusal ve toplumsal değerlerin gelişmeyişinde, çarpıklaşmadaki rolü sanıldığından daha fazladır. Onlarla şiddetli bir savaşımımız olmuştur. PKK, bir anlamda bu tür kişiliklerle mücadelenin ürünüdür. Bu temelde yaratılan tahribatları giderdiğimiz oranda yurtseverliği geliştiriyoruz, halkla kaynaşma, halkın değerlerine sadakatle bağlanmayı sağlayabiliyoruz.

Kısaca bu asimile olayına ilişkin de bunları belirtebilirim.

Soru: *Yalçın Küçük ile son görüştüğümüzde ortaya attığı bir tez vardı. Mustafa Kemal'in "tekke ve zaviyeleri kapatın" dediğini ve kapatılan bu kurumların Kürt uluslaşmasının üsleri olduğunu söylüyor. Bunun tartışılmasını istiyorum.*

A. ÖCALAN: Şu söylenebilir: Nasıl Ermeni kilisesinde Ermeni milliyetçiliği geliştirilmiş, onun bir ocağı olarak belli bir rol oynamışsa, bütün Balkanlar'da milliyetçilik öncelikle kiliselerde temellendirilmişse, olasıdır ki Kürdistan'da da bu sadece tekke ve zaviyeler değil, medreselerde de ortaya çıkmıştır. Klasik bazı medreseler vardır. O medreselerde Kürt edebiyatı okunur, başta Mem û Zîn gibi Kürt klasikleri okutulurdu ve yine Kürtçe okunup yazılırdı. Bu da ne demektir? Bir nevi Kürt aydınlanmasının olduğu yer demektir. Bunlar hızla Kürt uluslaşmasına, giderek milli duyguların gelişmesine yol açabileceklerdi. Nitekim bir Saîdî Nûrsî bile bu medreselerde yetişip ta 1900'lerin sonlarında Kürt milliyetçiliği yapabiliyor. Yine 1925'te asılanların hepsi o okullarda yetişebiliyor. Bunlar ilkel milliyetçiliğin pratikleridir veya milliyetçiliğin pratikleridir bu kuruluşlar. Hiç şüphesiz kemalist yönetim bunların Kürt milliyetçiliğinin gelişmesindeki rolünü farkediyor. Özellikle 1925'lerde yargılamalarda herhalde bu gerçeği tespit ediyor. Dolayısıyla o anda hemen yasaklıyor. Dinsel gerici kurumlar olduğu için değil, Kürt ulusal gelişmesine katkısını gördüğü için bunu yapıyor. Hiç şüphesiz bu temelde değerlendirmek daha doğrudur. Kaldı ki Şêx Seîd'e de din adına, gericilik adına ortaya çıktı deniliyor, ama idam gerekçesi altında "Siz bir Kürdistan istiyordunuz" diye açıkça ifade etmeseler de, benzer bir kararla idam ediyorlar. Aynı yasaklamaları, görünüşte "Bunlar, dinin gerici, ortaçağ kurumlarıdır, kapatıyoruz" diye yutturuyorlar, ama özünde onların Kürt uluslaşmasındaki yerini bildikleri için, esas bundan duydukları korku nedeniyle kapatıyorlar. Bu dikkatle incelenmesi gereken bir konudur, yabana atılmaması gereken bir fikirdir. Şimdi bile birçok molla bu medreselerde yetişmiştir ve çok canlı yurtseverlik bilincinin taşıyıcılarıdır. PKK mücadelesi ile bağlantılarını Cizîra Botan (Cizre) direniş olayında çok iyi ortaya koymuşlardır. O medreselerden çıkan melleler, Cizîra Botan ayaklanmasının gelişmesinde motor gücüdürler. Demek ki, bu medreseler şimdiye kadar rollerini yaygınca işlemiş olsalardı, bütün Kürdistan'daki şehirlerde Cizîra Botan modeli çok daha güçlü bir biçimde ortaya çıkabilirdi. Cizîra Botan denemesi de bu teze güç katabilir.

Soru: *Edebiyat tarihinde en güçlü romanlar ya savaş dönemi ya da hemen arkasından ortaya çıkıyor; direniş dönemlerinde, insan ilişkilerinin çok sıcak olduğu, çok yoğun yaşandığı dönemlerde... Sanat için, çok basit bir tanımla, insan yaşamının estetik düzeyde yeniden üretilmesidir, deniyor. Siz parti olarak oldukça geniş bir zamana yayılan bir mücadele veriyorsunuz; bir gerilla mücadelesi, dağda. Bu belli bir yaşam biçimi. Bunun estetik düzeyde yeniden üretimini ya da sanata dökülmesini Kürtler sağlayabilecekler mi ya da ne kadar sağlayabilirler? Bu işin neresindesiniz?*

A. ÖCALAN: Hayır. Devrimci sanat bizde henüz ortaya çıkmış olmaktan uzaktır ve fakat bu konuda şu kavramları geliştirmek mümkündür: Devrimci sanatın temelinde savaş olgusu vardır. Savaşın öncesi olur, sonrası olur, bağlantılıdır. Güçlü savaşları yaşayan halkların edebiyatı da güçlü olur. Örneğin, Fransız edebiyatı Fransız İhtilaliyle çok sıkı bağlantılıdır. Yine büyük Rus edebiyatı, Çarlık Rusyası'nın savaşlarıyla bağlantılıdır. Devrimci Rus edebiyatı Ekim Devrimi'yle bağlantılıdır. Hatta Arap edebiyatı İslam Fütuhatıyla bağlantılıdır. Bunlar tartışma götürmez. Savaşın gerçekten büyük çaplı eserlerin ortaya çıkmasında bir fidelik görevi gördüğü açıktır. Bu demek değildir ki, bütün kültürel edebi eserler savaş ortamının ürünüdür, ama çok önemli etkileri vardır. Eğer savaş, bir halkın gelişmesinde tarihi belirleyici bir rol oynuyorsa, hiç şüphesiz onun edebiyatı da, sadece devrimci edebiyatı değil, genel olarak edebiyatı da bununla aynı etkide ortaya çıkacaktır. Bir devrimci savaş, bir halkın uluslaşmasını, toplumsal özgürlüğünü sağlıyor ve belirliyorsa, kesinlikle onun edebiyatını da belirleyecektir.

Bunu Kürt toplumuna indirgediğimizde şunu görüyoruz: Bizde ciddi bir edebiyatın gelişmeyişi, güçlü bir halk savaşımının verilmeyişiyle çok yakından bağlantılıdır. Mevcut edebiyat ürünlerinde daha çok da aşiret reislerinin, şeyhlerin ve ağaların yaşamının anlatıldığını, büyük halk edebi değerlerinin ortaya çıkmadığını görüyoruz, olan edebiyat ve sanat da daha çok halkın ezik, acılı yaşamını dile getiren ezgilerden ibarettir. Özellikle müziğinde bu çok somuttur.

Kürtlerde sanat var, sanatsız hiç bir toplum düşünülemez. Sanat şüphesiz yaşama atılan temel kategorilerden birisidir. Sanatsız bir toplum çorak bir toprağa benzer, bir şey yeşermez orda ve yaşanamaz da. Kürtler'deki sanatın geriliği, işlevini görememesi, Kürt toplumunun geriliği ve normal işlevini görememesiyle bağlantılıdır. Çok ilkel biçimlerin hakimiyeti, Kürt toplumunun ilkel biçimleri yaygın yaşamasının bir sonucudur. Dolayısıyla Kürtler'de edebiyat sorunu devrimci savaş sorunudur. Kürtler'in devrimci savaşı geliştikçe onların edebiyatı da gelişmeye başlayacaktır. Bu, sadece yeni değerleri ortaya çıkarmak değil, tarihlerini de çözümlemeye kadar götürecektir. Bugün bile Kürt tarihinin gerçekçi bir biçimde çözümlenmesi ancak yürütülen devrimci savaşla bağlantılı olarak ele alınıyor. Hiç bir dönemde Kürt edebiyatı ve Kürt tarihini bu denli ele alma ihtiyacı duyulmadı. Neden? Çünkü PKK'nin her gün onbinleri adım adım devrimci savaşa yaklaştırması vardır. Kitleler devrimci savaşa yaklaştıkça, bunlar kim oluyor sorusu akla geliyor, nasıl yaşamak istiyorlar sorusu akla geliyor. Ve bu sorular da, tarihe, edebiyata uzayan yan soruların ortaya çıkmasına yol açıyor. Sonuçta bir devrimci edebiyat uğraşısı meydana geliyor. Lakin şimdi bunlar soru düzeyinde ortaya konulmuştur. Ciddi devrimci edebiyat ürünleri henüz kendisini ortaya çıkarmamıştır. Ben çeşitli konuşmalarda, bunu, önümüzdeki dönemin önemli bir görevi olarak koydum. Devrimci sanat geliştirilmelidir. Devrimci sanat cephesi yaratılmalıdır ve kesinlikle de siyasal sloganlarımızın basit bir yansıması olmamalıdır. Özgünlüğü vardır. Sosyalist ülke deneyimlerinde veyahut sosyalizm denemelerinde olduğu gibi şablon sanat anlayışına, slogan sanat anlayışına itibar edilmemelidir. Sanatın özgünlüğüne, özgür ele alınmasına değer biçilmelidir. Bu konunun yetenek istediğini, en az askeri savaş kadar o alanın da savaş ve uğraş istediğini ısrarla vurgularım. Güçlü bir duyuşla eylemin askeri sonucu kadar, edebi sonucunu da kavrayacak yetenek istediğini, çaba, inceleme-araştırma ve hatta eylem istediğini vurgulamaya çalıştım.

Şimdi çok kişi bununla uğraşıyor. Ama bana göre önemli oranda ağızlarına, gözlerine bulaştırıyorlar. Bir gerilla birliğinin çalışmasından daha disiplinli, daha hassas çalışma, çaba ister. Bu, fazla bu biçimiyle yürütülmüş bir çalışma değildir. Devrimci edebiyatın nasıl geliştirileceği sorunu, önemini gittikçe daha da ortaya koyarak çözüm bekliyor. Ortaya çıkan ürünleri amatör olarak değerlendirmek gerekiyor, heves olarak belirtmek gerekiyor. Örneğin, PKK'nin devrimci birikimi henüz edebiyata yansıtılmadı. Birkaç roman demeyeyim, çok sayıda roman, anı, hikaye derlenmesi, müziğe yansıtılması, giderek klasik halk edebiyatı, müziği, folkloruyla kaynaştırılması, yeni biçimler bulunması, özellikle müzik ve edebiyatta yeni biçimlere götürülmesi ve bütün bunların da Kürdistan'daki tüm insanlık değer birikimine dayandırılması, Ortadoğu gerçeği ve hatta daha öncesi ölçülerle karşılaştırılması, mümkünse bu temelde ve çok orijinal olarak da Kürt halkının yaşamını, yaşam tutkularını estetik düzeyde yansıtmasını içermelidir ve bu konunun savaşçıları ortaya çıkmalıdır, diyoruz. Ama ortada olan ürünler, sanat adı altında, karikatür bile diyemeyeceğimiz, sanatla dalga geçme örnekleridir, kendilerinin de bir enkaz yığını olduğunu söyleyebilirim. Sanatçı adam ince zevk sahibidir, keskin gözlem sahibidir, sanat silahı ile yaşamı düzeltebilen, geliştirebilen bilgi adamıdır. Ama sanatla uğraşan adamların en derbeder adamlar olduğundan, en çirkin suratlılar olduğundan, en lafı anlaşılmaz adamlar olduğundan eminim. Yaşamla dalga geçenler ve hatta yaşamı bir dalga geçmeden ibaret görenler olduğunu, maalesef bunun da sanat olduğuna inananlardan oluştuğunu görüyorum ve üzülerek belirtiyorum ki öncelikle yerine getirilmesi gereken görev, güçlü bir eleştiriyle bunların aşılması, militan bir sanatın bu biçimde vücut bulmasına çaba harcanmasıdır. Dediğim gibi, bu da gerçekten devrimci savaş cephesi kadar bir cephe savaşı istiyor. Hele Kürdistan söz konusu olduğunda, özgünlük istiyor, incelik istiyor, şahsiyet istiyor, bir yaşamın adanmasını istiyor. Evet, sorunu sadece bu çerçevede koyabiliriz.

Zaman zaman şunu bile kendime söylüyorum: Fırsat olsa da devrimci savaşımımızı çirkinliği ve güzelliği ile, hatalarıyla doğrularıyla sanata yansıtabilsem. Mesela bir yürek durumu var, bir yaşantı durumu var; çok çarpıcı, çok trajik ve hatta çok komik. Onları birçok edebi eserlere yansıtabilsek. Ülkenin güzelliklerini yeşertmeye çalışıyoruz, onu yansıtabilsek. Yeni insan ilişkilerini yaratıyoruz, buna öncülük ediyorum, kendimi bile edebiyatlaştırsam diyorum.

Mesela Yılmaz Güney'in orijinalitesine kısaca değinirsek; o, bunu görsel sanat alanına yansıtmak istemiştir. Onu biraz sezmiştir, önemini biraz kavramıştır. Fakat yine de çok amatör. Bir Yaşar Kemal diyorsunuz, biraz Kürdistan'ı edebiyatlaştırmaya, romanlaştırmaya çalışmıştır, ama çok oportünistçe. Kürt değerlerini Türkleştirerek, Türk malı haline getirerek biraz da katliamda rol oynayarak sözümona bir Kürt yazar rolünü oynamak istemiştir aslında. Yine bir müzik olayında, "Doğu" kökenli türkücüler Kürt ezgilerini katlederek sanat yapmak istemişlerdir. Ve bana göre bunlar bütünüyle MİT'in koruması altındadırlar. Sanat cephesinde kontra görevini yürütmektedirler. Sanat yetenekleri olması, bu gerçeği değiştirmiyor; çünkü katledilen, Kürt kültürü ve sanatının ayakta kalan son biçimleridir.

Bir de bu temelde bir eleştiri geliştirilmelidir. "Sanat alanında kontra faaliyetlerinden vazgeçelim ve devrimci yurtsever sanat görevimize bağlı kalalım" şiarı altında görevlere sarılmak gerektiğini önemle vurguluyorum. Bu sorunlara böyle yaklaşmak önemlidir. Bu temel sorunlar etrafında uğraş vermek isteyenler inceleme-araştırma yapmalı, mümkünse bazı ürünlere ulaşma hassasiyetini göstermelidirler. Biz parti olarak bu konuda iki şey yapmak durumundayız: Öncelikle sanatın dayanacağı savaş temelini geliştirmekle büyük bir katkı yapıyoruz; ikincisi, gerçekten daha şimdiden filizlenmekte olan duyguyu, tutkuyu, yeni ilişkiyi yavaş yavaş açığa çıkartmak durumundayız. Ama yaratıcı sanatkarlar bununla yetinemezler. Onlar bu verileri esas alarak, sanatın kendine özgü kanunları, muhteva, biçim ve ilişkilerini bu gerçeğimize uygularlar ve önemli sanat eserlerini ortaya çıkarabilirler. Bu konuda bizim pratiğimize dayanılarak yapılabilecek oldukça iş vardır. Ve sanırım, partinin bu yönüyle sanatla bağlantısı ve hatta desteği olmalıdır diyorum. Bağlantısı vardır, desteği de giderek gerçekleştirilmelidir. Devrimci sanat cephesinin oluşumunun bir siyasi slogan olmadığını, tam tersine sanatta bir kurtuluş hareketi olduğunu, bu anlamıyla da kurtuluşçuların çekinmeden ortaya çıkmalarının önemini vurguluyorum.

Soru: *Benim Ahmed Arif ve Yılmaz Güney üzerinde özellikle durma gibi bir isteğim vardı. Ama siz Yılmaz Güney'e konu arasında dokundunuz. Ahmed Arif için...*

A. ÖCALAN: Şiirde de Ahmed Arif için geçerlidir.

Soru: *Hangisi geçerlidir?*

A. ÖCALAN: O da şiirin Yılmaz Güney'idir. Yaşar Kemal romanın, İbrahim Tatlıses müziğin...

Soru: *Yani Yaşar Kemal'le aynı kefede midirler?*

A. ÖCALAN: Benzeridir tabii. Kürt orijinalitesinin Türkçeleştirilmesidir tabii, o kadar.

Soru: *Ahmed Arif'in özellikle "33 kurşun" şiirinin Kürt gençlerinin ulusal bilinçlerinin gelişmesinde rolü olduğu bilinir. Yoğun olarak buydu...*

A. ÖCALAN: Yüzeyseldir. Fazla şeyi yoktur, Yılmaz'ın da, o diğer romancıların da, çok adlar sayılabilir bu konuda. Son tahlilde hepsi ulusal yabancılaşma sorununda çakılıp kalmışlardır. Kürt gerçeğine cesaretli bir adım atmamışlardır. Utangaç, kendini hor görüp küçümseyen bir kuşağın oluşmasına hizmet etmişlerdir ve bunun da olumsuzluk yanı olumluluk yanından daha ağır basar.

Her şeyden önce siyasal özgürlük alanı sorunların çerçevesini belirlemedi mi, yalnız başına sanat dendi mi, bu aydınlar belli bir disiplinden kopukluğu, siyasetten kopukluğu sonuna kadar yaşadılar mı, baskılar karşısında tek oldular mı ya susturulur, ya temizler, ya da sürgüne zorlanır. İşte Yılmaz Güney, işte Yaşar Kemal'in durumu, işte Ahmed Arif'in 20 yıllık suskunluğu. Bunları ne ile izah edebilecekler? Yiğit şairlik bu mudur, Kürt şairliği bu mudur, yiğit romancılık bu mudur? Köşeye çekil ve son günlerini geçirmeye çalış, bu sürgün olaydır... Bütün bunların üzerinde elbette önemle durulması gerekir. Sanatta kaçış türüdür bunlar, susma da kaçıştır, Türkiye'nin herhangi bir metropolüne yerleşme de kaçıştır, sürgüne gitme de kaçıştır.

Bu konu bence büyük yetenek istiyor, büyük çaba sahibi olmayı göze almak gerekiyor. Bu konularda Kürt ruhu henüz yakalanmamıştır; Kürt güzelliği veya Kürt çirkinliği daha doğru dürüst ele alınmamıştır. Bu kônularla ilişkiniz var, ama şiir ne içindir, edebiyat ne içindir? İnsan ilişkilerinin sevilmesi, yaşanılır kılınması içindir. Ama Kürt insanları arasındaki ilişkileri biliyor musunuz? Kürt kadını-kocası arasındaki ilişki, Kürt ailesi içindeki yaşam nedir? Kürt yalancılığı nedir? Kürdün doğaya yaklaşımı nedir? Vatana, soyuna, tarihine ihaneti nedir? Bu konudaki cüceliği nedir? Çelişkisi nedir? Özüne yabancılığı nedir? Kendisinden kaçıyor, vatanından kaçıyor, yüreğinden, ruhundan, beyninden kaçıyor.

Yılmaz Güney aslında biraz bunları anlatmak istedi, ama tam başaramadı. Onun siyasi eylemine de gitmek istedi, fakat gerçekten güç getiremedi ve yeteneksiz çıktı. Niyeti vardı aslında, farketmişti, ama beceremedi.

Kürt, gerçekten en az kavranan bir kişidir, Kürt-Türk ilişkisi az kavrandı mı, sen hangi şiirden, edebiyattan, müzikten, sanattan vb. bahsedebilirsin ki!

Roman yarı yarıya kadın-erkek ilişkisi üzerinde örülmüştür. Çeşitli dönemlerdeki aile içi ve aile dışı ilişkiler üzerinde boyutlandırılır. Fakat işin kendisi nedir, bilen var mı? Hiç kimse bu yaşama nüfuz edebilmiş mi? Herkes o yaşamdan kaçıyor, geridir, bize fazla bir şey vermez, karın doyurmaz Kürtlük, Kürtçülük deniliyor. Onun için çok yiğit savaşçılar istiyor. Yani meseleyi bir karın doyurmaktan öteye görüp, hatta açlığa dayanarak çıplak yürekle çaba harcamayı gerektiriyor. Diğer kültürlere de kapalı olmak gerekiyor. Örneğin, adam Fransa'ya gidiyor, o Fransız kültürüyle sarhoş oluyor.

Biliyor musunuz ben ne yaptım bu konuda biraz duyarlılığa ulaşmak için? Kendimi diğer kültürlere kapattım ve hatta diğer yaşamlara da kapattım. Mesela TC'nin verili yaşam biçimleri vardır. Kürt gençliği üzerinde bütünüyle egemendir. Sunulan, aslında kemalizmin kopyacı yaşam tarzıdır. Kürt gençlerinin tümüyle daldığı yaşam budur, onun her düzeyde ifadesidir, bu Kürtler adına bir utanç tablosudur. Şimdi bununla, kesinlikle Kürtler adına sanat yapılmaz, öncelikle yapılması gereken biraz da inzivaya çekilmektir. Genelde emperyalizm, özelde onun kemalist versiyonuyla ilişkiyi biraz kesmek gerekiyor. Kürdün yalnızlığını iliklerine kadar yaşayacaksın. Bir Kürt kadınının müthiş yalnızlığını, hiçliğini, düşürülmüşlüğünü ve acılarının devamlılığını yaşayacaksın. Bir Kürt gencinin biçareliğini, dilsizliğini, çaresizliğini, onun yaşam karşısındaki boyun büküklüğünü yaşayacaksın. İşte Yılmaz Güney'in "Boynu Bükük Öldüler" filminde bir iş, bir kan davası uğruna kendini nasıl yatırdığı vardır. Ama onun bu konuda oldukça yanlış anlayışı da vardır. Kürdü anlamak, onun sanatının başlangıcı olabilir. Onun için sanat geliştirmenin başlangıcı olabilir. Şimdi ortadaki Kürde Kürt demek için bin şahit ister.

Soru: *Yani, önce Kürdün kendisini bulması gerekiyor.*

A. ÖCALAN: Kürt kimdir? Kürtten geriye ne kalmıştır? Neye Kürt diyeceğiz? Kürt sanatı!.. Biliyorsunuz, Kürt sanatı milli bir izahtır aslında. Milliliğin en güçlü bir faktörüdür. Milliliğin güçlü bir etmeni, etkenidir. O zaman Kürtlüğü bulacaksınız. Dediğim gibi, tahrip olmuş bir toplum, tahrip olmuş bir tip taklitçidir, kendini yabancı değerlere kırk defa satar, tanınmaz hale gelmiştir. Kürtlüğü bulmak için, önce güzel bir Kürt biçimi ortaya çıkaracaksın. Bir güzel Kürt erkeğini, bir güzel Kürt kadınını ortaya çıkaracaksın. Ben bu konuda bazı girişimler yapıyorum, sonra adım kötüye çıkıyor. Aslında biraz sanat yapmak istiyorum.

Soru: *Hiç denediniz mi, şiiri hiç denediniz mi örneğin?*

A. ÖCALAN: Her gün uğraşıyorum bu gençlerle.

Soru: *Denediniz mi?*

A. ÖCALAN: Hayır, bu anlamda değil benim sanatım, mesleğim bu değil.

Soru: *Gerçekten edebiyat anlamında?*

A. ÖCALAN: Daha siz anlamadınız mı benim edebiyat yapma biçimimi!..

Soru: *Hayır onu değil...*

A. ÖCALAN: Olur mu? Edebiyatın kaynağı insandır, insanlar arası ilişkidir.

Soru: *Hayır, o değil...*

A. ÖCALAN: Hayır, bakın anlayın. Yani, şiir yaz, türkü söyle, ben öyle sanat yapmıyorum. O ilkokuldaydı.

Soru: *Hayır, denediniz mi anlamında söyledim.*

A. ÖCALAN: Gaye o değil. Hayır, yapmam, uğraşacağım işler değil bunlar. Fakat hangi güçlü ilişki sanata temel teşkil edebilir? Hangi tip militan özellik sanatın güçlü bir kaynağı olabilir? O önemli. Şimdi sen Kürt sanatı diyorsun, ama edebiyat diziyorsun, yani Ahmed Arif, Yaşar Kemal, hatta Yılmaz Güney. Onlar çok yüzeyseldir ve yanılgılardan kurtulmaları imkansızdır. Sanat da bir çözümleme işidir, bir tahlil işidir. Öncelikle sanata beşiklik edecek kişi tahlilini bulacaksın. Bizim yaptığımız çözümlemeleri mutlaka çok iyi okuyun, sanatın kaynağıdır diyebilirim. Ben bizim zindandaki arkadaşlara önerdim, çözümlemeler eşsiz bir sanat kaynağıdır dedim, sanatta ilerlemek istiyorsanız, oldukça değerlendirin, yol gösteriyor. Yine bu konuda bazı çabaları olanlara da bir örnek gösterdim.

Tıp çözümlemeleri, ilişki çözümlemeleri yapmadan sanat geliştirilemez. Bir arkadaş bana şunu söyledi: "Biz Çernişevski'nin Nasıl Yapmalı romanını okuduğumuzda, sizin çözümlemelerle çok çarpıcı benzerlikler gördük." Ben dedim, beklenmelidir. Bizim çözümlemesini yaptığımiz dönem Çernişevski'nin Nasıl Yapmalı'da çözümlemesini yaptığı döneme hayli benzer. İşte bu "nasıl yapmalı" sorusunu Kürtler için de rahatlıkla gündeme getirebiliyorum. Bu romanlaştırılabilir. Çünkü çok kapsamlı tahliller geliştirildi ve yeni ilişki biçimleri ortaya çıkarıldı. Şimdi ben size yönelmiyorum, sizlere bu kısa zaman süresi içinde yönelmem de. Fakat öyle bazı tehlikeli olaylar içinde kişiliklere yöneliyorum ki, kadın olsun erkek olsun, tam bir edebi bombardımana tabi tutuyorum. Ne kadar ayakta kalabilir, neyi ne kadar savunabilir, özgür bir ilişki tipine ulaşabilecekler mi? Sanat özgürlük demektir aynı zamanda. Özgür ilişki olmadan özgür sanat, özgürlük olmaz. Özgürlük olmadı mı sanat da olmaz. Bir bakıyorsun zor dayanabiliyor.

İşte bugün Agit'ler üzerine şiirler yazılıyor, belki elli tane şiir yazılmıştır. Ama bir Agit ilişkisi nasıl ortaya çıktı, Agitlik kurumu PKK'de nasıl gelişti? Örneğin Cizîra Botan'da Bêrîvan veya Zozan diye bir kadın şehit düştü, ama o nasıl ortaya çıktı? Sen onun nasıl ortaya çıktığını incelemeden, Cizîra Botan'daki kadının ortaya çıkışını anlayamazsın. Anladım dersen, ucuz edebiyat yapmış olursun. Diyorsun elini böyle kaldırıyor, böyle yürüyor, o işte sanata dönüştürülüyor, fakat o nasıl ortaya çıktı, çoğu bundan habersiz. Bakın birçok şiirler yazılmış, hepsi gerçek dışı. Bu sanatta popülizmdir.

Bütün bunlar, gerçekten olağanüstü inceleme yeteneği istiyor, hem de gerçeğe sadakatle bağlı olarak incelemeyi istiyor. Hatta bana ilginç geliyor, zaman zaman bazı kadın-erkek ilişkilerini incelemeye tabi tutuyorum. Fırsatım olsa aslında değme edebiyatçıdan daha iyi çözümlemeler yapabilirim o ilişkiler üzerine. Hangi temel geleneklerle örülmüş bu ilişkiler, hangi sıkıntıyı giderme temelinde bu ilişkiler ortaya çıkmış, neyi amaçlıyor, hangi ihtiyacı gideriyor; çok güzel tespit ediyorum ben bunları. Tabi biz bunu parti içinde çözümlemelere tabi tuttuğumuzda bizim adam kendisini ele veriyor, ne mal olduğunu ortaya çıkarıyoruz ve bunu çok geliştirmişiz. İşte bir sanat yöntemi. Buradan rahatlıkla romana gidebilirsiniz, hiç zor değil.

Küçük bir örnek vereyim. Cizîra Botan'da bazı kadın erkek ilişkisini yakalamak istedim. Bizim bir arkadaş kampa ilk geldiğinde, tanrı diyordu, başka bir şey demiyordu. Tanrı konusunda bunalıma düştü. Aylarca uğraştık bu konuda, belli bir ilerleme sağladı. İkinci gelişte, bu sefer bir eş ilişkisine girmiş, tanrı yerine tamamen kadını ikame etmiş. Şimdi tabi o da devrimci ortamımızda ne anlama geliyor? İtirazlar var, yemin billah ediyorlar ki, bu evlilik ciddi değil. Devrimci gruplarımız büyük itiraz geliştiriyorlar. Kadının en az beş kişi ile ilişkisi var deniliyor. Çoğu bunu aslında siyasi bir olay olarak ele alıyor. Kadın ne kadar dürüsttür? Erkek aslında dün kaçış halindeydi, kadını dışarı çıkarırken. Kadın da deniyor, aslında aristokrat kökenliydi, hareket üzerinde emelleri vardı, Cizîra Botan'da gelişen direniş üzerine hesapları vardı. Aslında ailenin devrimcilikle fazla ilişkisi yoktu. Baktım bir sürü rapor gelişiyor, hepsinde de belli ölçüde haklılık payları var. Kamp ortamımızda -tabi askeri kamp- konuşma da sınırlı. O sınırlı olunca, tabi ki çeşitli açmazlarla karşı karşıya geliyorlar. Yeniden, işte ben nasıl düzlüğe çıkarım? Tabi erkek biraz namusu kurtarmak ister, kendi sevgilisini nerede güvenlik altına alacak? Bu başlı başına bir siyasi eğilime yol açar, onun günlerce çabasına yol açar. Bütün bunların hepsini gözönüne getiriyorum ve meseleyi yine siyasi yönden halletmek istiyorum. Fakat edebiyatına girişsem, bir cilt gerekir bu ilişkiye, biraz daha gözlem, inceleme geliştirilse. Tabi çoğu arkadaşın aklına gelmiyor, ama ben bir siyasetçi olarak, hatta strateji-taktikle uğraşan birisi olarak, işin edebi yönüne bu kadar kaçabiliyorum.

Bu, küçük bir örnek, daha bunun gibi bir sürü örnek var. Bizimkilerin ilişkiye yaklaşım tarzına, ilişkiden beklentilerine, devrimden beklentilerine bakın, pek bir şey yok. Yaşama karşı kendilerini kaskatı kılmışlar. Ben biraz denemeye girişiyorum, çok uzaklar. Doğa nasıl sevilir, ülke güzellikleri nelerden ibaret? Taş kesilmiş bizim militan. Halbuki oradan mutlaka bir edebi sonuç çıkarması gerekiyordu. Bunu mesele yapıyorum, bu sefer yurtseverlik konusunu açıyorum. Kadın olayı nedir deyip, bu sefer bir cilt kadın çözümlemesi ortaya çıkardım. Birbirinizi nasıl sevmelisiniz? Şimdi öyle bir noktaya gelmişim ki, acaba bu konuda nasıl iyi modeller ortaya çıkarayım? Sevgi adı altında ilk yaptıkları şey kaçış, öyle anlıyorlar, birbirini düşürme ve sonuçta büyük problem. Kadın çözümlemesi buna açıklık getirmek istiyor. Kadın-erkek ilişkisi devrimi nasıl güçlendirmeli, devrime nasıl yansımalı? Bunlar becerilemiyor. Alkışlayabileceğimiz örnekler ortaya çıkmıyor, cüceleşiyorlar, kaçıyorlar. Kadın-erkek ilişkisi olmuş birbirini düşürme aracı. Bu büyük bir problem benim için. Ucuz biçimine yol açsam, hiç bir şey anlayamazlar. Birbirini kandıran adamlar, birbirini kaçırırlar ve bu da bizim için felaket demektir. İşte ciddi sorunlar. İşte sorunların edebi yönlerine yaklaşımı biraz geliştirme. Benim görevim edebiyatı geliştirmek değil aslında. Benim görevim gerilla taktiklerini geliştirmektir, uzun vadeli savaşımın sorunlarını incelemektir. Burada edebiyat ne yapmalı veya sanat ne yapmalı? Şunu yapmalı: Edebiyatçı da işe koşmalı. Demeli ki, ey militan, ey Kürt kadını, senin yurtseverlik tutkuların şöyle gelişmeli, senin ilişkilerin savaşı, taktiği şu temelde beslemeli, şöyle fedakarlık, böyle cesaret, esin kaynağı olabilmeli.

Büyük evlilik vatanseverliğe yapılmalı. Zaman zaman diyorum, evliliğiniz, bağınız, sevginiz halkımıza, hatta partimize olmalı, hatta bazen diyorum kendime olmalı. Aslında sevmiyorum beni sevme şeyini, etrafımda büyük bağlılıklar fazla istemiyorum. Ama bir kurum olarak Kürtler önderlikten o kadar yoksun ki büyük deyince gökte Allah, ailede baba, köyde ağa... Onu anlıyorlar. Bunlar önder değildir diyorum, ideolojik, siyasal, örgütsel, askeri alanda güçlü yönleri olan bir önderliğe ihtiyaç vardır. Çağdaş, demokratik, çözümleyici bir önder tip. Mesela bana bakın diyorum bu konuda, kişi olarak değil, bir kurum olarak düşünün. Ben bugün varım yarın yokum. Nasıl özlenen bir önderliğiniz olmalı; en çok gözeteceğiniz önderlik ilişkisi, bağlanma durumu, her şeyi önüne koyacağınız, emrine uyacağınız bir önderlik kurumu nasıl gelişmeli? Bu konuda kıyamet kadar değerlendirme yapıyorum ve tabi ki bütün bunlar sanatı yakından ilgilendiriyor. Bizim sizlere bu konuda yapabileceğimiz en önemli katkı budur. Değerlendirmeler vardır, incelemenizi salık vereceğim. Varsa böyle kabiliyetiniz, dikkatle, titizlikle üzerinde durmalısınız. Sanırım, bahsettiğiniz o küçük bir çıkış yapabilme imkanını başarıyla yakalamış olursunuz ve hayli üretken bir saha olacağı kanısındayım. Bu konuda da özellikle bazı çıkışlar yaptırıyorum, hatta bu konuda fırsat bulursam biraz daha önü açmaya çalışacağım. Yapabileceğimiz katkı bu şekilde olur.

Soru: *Başkan, bir şey söyleyebilir miyim? Deminki somut örneklerden yola çıkarak, Kürt orijinalitesini bozan, tahrip eden, onu Türkçeleştiren tarzında bir deyim kullandınız. Avrupa'da duyduğum için tamamen meraktan soruyorum. İsveç'te yaşayan bir saz sanatçısı var. Bu Şivan sizin arkadaşlarınız tarafından çeşitli şekillerde eleştiriliyor. Eleştirildiği için de artık kasetleri satmıyor. Ona yaklaşım herhalde farklı. Yani bu Kürt orijinalitesini bozmak siyasi mi?*

A. ÖCALAN: O olay şudur: O da bir oportünistlik örneği sergilemek istedi. PKK ile savaşmaya kalktı veya kullanılmaya çalışıldı. Artık hata kimde, kimde değil, olay o değil. O da türküleriyle siyasal özgürlük olayını karıştırmaya yöneldi. Bir türkü söylemekle siyasetin işlevine alternatif olabileceğini sandı. Bu büyük bir hata. Burada oportünistlik olayı, çarpıklık olayı karşımıza çıkıyor. Siyaset belirleyicidir deniliyor. Sen siyasetin karşısına veya PKK siyasetinin karşısına saz gibi bir silahla çıkmaya çalış! Aslında kışkırtıldı, provoke edildi, bizim içimizden de, dışımızdan da provoke edenler oldu. Yallah Şivan yüklen, dendi. O da birtakım değerlendirmeler geliştirdi; şöyle tehlikeli örgüt, böyle asan, böyle kesen örgüt... Aslında onun işi bu değildi, ama bunlarla uğraştı. Sonuç, fıs diye söndü ve köşeye çekildi. Yani sanatın böyle oportünistçe çarpıtılmasına doğru yol alındı mı ve böyle bir siyasetin karşısına çıkarıldı mı, o sanat çürür. Nitekim doğru dürüst bir şey üretemiyor. Şivan'ın o ürettiği türküler, kesinlikle yanımızdayken ürettiği türkülerdir. Çağırdık, ilgilendik, ürettik aslında, bazı önemli ürünleri ortaya çıktı. Sonra birden bire kurudu. Şimdi de basit bir metaya dönüşmüştür. Bununla bir kez daha şu kanıtlanmış oluyor: Devrimci savaşımla sanat arasında hayati bir bağ vardır. O bağı sen kopardın mı, çok büyük bir sanatkar da olsan çürürsün ve işlevini yitirirsin.

Soru: *Başkan, üzerinde yaşadığımız, dolaştığımız topraklar Türk, Kürt, Ermeni, Arap ve değişik düzeydeki kültürleri yaşatıyor. 70 yıllık bir geçmiş. Yasaksız, baskısız, eşit, birlikte yaşanmış 70 yıllık bir geçmiş düşünseniz, bugün bu toplumların kültürel zenginliklerini nasıl hayal ederdiniz?*

A. ÖCALAN: Cumhuriyet tarihini mi kastediyorsunuz?

Soru: *Evet, evet. Çünkü Ermeniler üzerindeki katliamlar, Araplarla ilişkileri, Türklerin sorunlarının oturması, Kürtlerin durumu; geriye bakıldığında hemen bunlar akla geliyor.*

A. ÖCALAN: Anadolu halklarının ilişkisi çok tepeden inme, despotik yöntemlerle belirlendiği için sanat ölümcül bir darbe ve kaynağında çok kötü bir yara almıştır. Onun için halklar arasında sağlıklı yaşamın gelişimi ve bunun edebi alana yansıması söz konusu olamaz. Bu konuda özellikle kemalizmin etkileri çarpıcı bir biçimde sanatta da görülmektedir. Dolayısıyla zehirlenen halklar ilişkisinde olduğu gibi, ortam zehirlidir. Ben pek yaşanacağını da sanmıyorum. Benim bir özelliğim varsa, o da bu yaratılan despotizm, kemalizmin belirlediği egemenlik sistemi ve onun toplumsal, sanatsal, kültürel alanından uzaklaşmamdır. Siz birşeyler yaşamaya çalıştınız, ben kaçtım. Demin şunu söyledim: Kürt kendini biraz bulmak için yalnızlaşmalıdır. Çünkü ona verilen birçok şey yabancı ve özüne ihanet ettiricidir. Kürdü bulmadan da sanat olmaz. Kürt kendisinden utanır, sürekli kaçar. Onu bir delikte tutacaksın, sen şusun, kaçamazsın diyeceksin. Yılmaz biraz çabaladı, yetemedi işte. Bu, biraz Kürdü bulma çabasıydı, ama nerede, bulamadı. Yine Kürdün araştırılmasına devam edeceğim. Benim şimdi bütün çabam bu, kaçmayacaksınız diyorum. Vatanınız var, vatanına ihanet eden en büyük namussuzdur. Ona diyorum; bak, çok geri de olsa bir halkın gerçeğisin. Ona bağlanacaksın. O diğer bütün ilişkilerin beş para etmez. Maddi yaşamından manevi yaşamına kadar üzerine üzerine gidiyorum. Benim üstünlüğüm burada, kendimi bu bağlardan çoktan koparmışım. Toplumun birçok değer yargısına, geleneğine katılmamışım, hepsini böyle ciddi olarak ele aldım ve kendi orijinalitemi ortaya çıkardım. Şu anda çok özgürüm, her soruna çok cesur bakabilen ve sonuç çıkarabilen bir konumdayım. Komplekslerim fazla yok, çözmüşüm büyük oranda, sahte tavırları yıkmışım, uyduruk otoriteleri yıkmışım, çabayla, mücadeleyle, pratikle... Bu, benim gerçeklerimize oldukça ödünsüz, cesur, iyi görebilen bir biçimde yaklaşmamı getiriyor. Siyaset yapmamın temelinde bunlar var. Zincirlerimi çoktan kırmışım, hobilerim fazla yok, dalga geçiyorum zaten her gün birçok şeyle. Adeta ameliyat masasında her gün birçok duygu, tutku, operasyona yatırıyorum bunları. Bazen kesip biçiyorum yeniden. Kendi çözümlememi böyle yapıyorum aslında. Sonuç: Yaşanmaz olan nedir, yaşanması gereken nedir? İşte bu halkın bizi biraz tutkuyla izlemesi bu nedenledir. Ona yeni bir yaşamın yolunun aralandığını biliyorlar, insani olan, biraz namuslu, onurlu olanın yolunun nerede yattığını biliyorlar. Bu temelde sarılıyorlar, öyle kendiliğinden de değildir. Onun çok önemli namus ve onur sorununu ortaya çıkarmasaydım, Kürtler adama bir merhaba vermekte bile zorluk çekerler, beş kuruş yardım yapmakta zorluk çekerler. Oysa bugün nasıl da herşeylerini ortaya koyacak bir düzeye yükseltiyorlar.

Ben onu can alıcı yerinden yakalamışım, mevcut çözümlemeler ve pratik bu sonuca götürebilmiştir. Onun için Türkiye'deki ortamın pek yaşanılır olduğuna inanmıyorum. Buna itibar edilmemeli. Yaşanan, bütünüyle sosyal yaşam, kültürel yaşam, ilişkiler bana çok çarpık, oldukça yüzeysel ve sahte geliyor. İçtenlik, derinlik yok, sabır yok. Gelen tiplerden çoğunu biliyorum. Ne kadar yaklaşmak istesem, bulabildiğim şey çok az. Bu malzemeyi de işlemeye çalışıyorum, tabii elimizde kırıla kırıla hiç bir şey kalmıyor. Ama yine de umut kesmiyoruz, yine üzerinde çalışıyor, çalışıyoruz. İşte sonuçta o bildiğiniz bazı PKK militanları, değerleri, savaşçıları ortaya çıkıyor.

Bir de Türkiye'ye bakalım, bir kuruş için kendilerini nasıl satıyorlar! Derhal köşeyi dönmek için çiğnemeyecekleri hiçbir ahlaki, moral ilke yoktur. Şimdi halk bu duruma düşürülmüş iken, ki 12 Eylül'de korkunç bir tahribata uğratıldı, bu toplumun ilişkileri ürkütücüdür. Nasıl yaşıyorsunuz, kendinizi nasıl rahat hissediyorsunuz, ben ona şaşırıyorum zaten. Daha önce de söyledim, sizler bana acıyorsunuz veya yalnız olduğumu söylüyorsunuz, ama ben size, benden daha fazla acıyorum. Yaşadığınız ilişkiler, öyle iftihar edilecek ilişkiler yumağı değil. Mutlaka savaşılması gereken sorunlarınız var, cesurca hem de. Bu sorunların kaynağını bulamazsanız, bir de güçlü olarak yüklenemezseniz, gerçekten benden yüz kat daha fazla yazık oldu size derim... Gerçekten ağır sorunlar var Türkiye ortamında. Tamahkar değilim hiçbir şeylerine. Onlar sanıyorlar ki, ben birtakım şeylere muhtacım, kendim için, hatta halkım için. Hayır! Düzeltilmeye, ilişkileri yeniden düzeltmeye ihtiyacınız var. Ermeni tahribatı, Rum tahribatı, diğer bir sürü azınlık kültürünün tahribatı kişilik üzerinde nasıl etkili olmuştur. Türk tipinin çoraklaşması üzerindeki etkisi nedir? Türk ordu kültürünün kişiliğin oluşumu üzerindeki etkisi nedir? Siz daha bunları incelemesini bilmiyorsunuz. Türk siyasi yaşamındaki ikiyüzlülüğün toplum üzerindeki tahribatı nedir? İşte gerçekten kimsenin saygı duymadığı bir toplum ortaya çıkmıştır. Ciddi hiç bir şey yaşanmıyor aslında. Saygınlık çok zayıf aranızda, bağlılık çok zayıf, çok da yüzeysel ve hatta çok çıkarcı görüyorum birçok ilişkiyi. İnsanlık bu değildir diye düşünüyorum, kesinlikle. PKK bağlarını yaratırken derinliğe oldukça yükleniyorum. Kesinlikle parayla ölçülüp biçilecek ilişkiler olmaması, zorluklar karşısında yıkılmaması, korkuyla vazgeçilmemesi için ne lazımsa onu yüklüyorum bu ilişkilere. Bir mühendis inceliğiyle ayarlanıyor aslında. Ölümsüz bağlar, ihanete gitmeyecek bağlar oluşturulmak isteniyor. Parayla pulla satılmayacak ilişkiler geliştirilmek isteniyor, tüccar siyasetine kimse yönelmesin diye. Bu işte bildiğiniz gibi bazı kahramanlıklar ortaya çıkarıyor, direnen insanı ortaya çıkarıyor. Eğer bu giderek PKK'nin dışında tüm topluma yansıtılırsa derin toplumsal bağları ortaya çıkarır.

İster düzen dahilindeki ilişkilerden, isterse devrimci ilişkilerden edebi, sanatsal sonuçlar nasıl ortaya çıkarılmalı diyordunuz, buna açıklık getirmemi istediniz. Bence şimdilik bu kadar yeterlidir.

Silahlı mücadele sorunlarımız

Baştarafı 16. sayfada

kadar hiçbir güce ulaşmayan, ama Kürdistan ve Kürtlük adına hareket edenlerin uluslararası alanda içine girmiş olduğu ilişki tarzını temelinden reddeden ve ona karşıt olarak, halkımızın yürütmüş olduğu ulusal kurtuluş savaşımının dış alanlara ve ilişkilere kendini taşırması biçiminde geliştirilmelidir.

Buna göre, uluslararası toplantılara, konferanslara çeşitli açılımlar sağlanarak, yürüttüğümüz haklı savaşımın tanıtımı ve propagandası geliştirilerek, TC'nin teşhir ve tecritine hız kazandırmalıyız.

Uluslararası alanda gerek enternasyonal olsun ve gerekse tek tek ülkeler düzeyinde olsun, çeşitli dost grupların oluşturmak; bu grupların bilim, kültür ve siyaset alanında aktif bir şekilde hareketini sağlamak gerekiyor. Enternasyonal birliklere girmek ve bu birliklerde çeşitli etkinliklerde bulunmak; bunun aracılığıyla tanıtım ve dayanışmayı karşılıklı sağlamak; yine bu alana dönük yayınların içeriğini, ihtiyaca göre düzeltmek ve daha geniş kesimlere ulaşımını sağlamak gerekir.

İçinde bulunduğumuz bölgemiz Ortadoğu'da, alana açılım yaptığımız günden bugüne Partimizin doğru devrimci politik yaklaşımının güçlü bir uygulamasını yaşamaktayız. Bu uygulamayla, PKK'nin Ortadoğu bünyesinde yer aldığı mevzilenme, Kürdistan tarihinin en verimli sonuçlarını vermiştir. Gerçekten, ideolojik-politik bağımsızlığımızdan hiç bir şey vermeden, halkımızın ezici kesimini, ulusal kurtuluş temelinde, dışardan bu kadar etkileyebilmek, bölgenin olanaklarını taktik düzeyde de olsa bu derece kullanıp geliştirebilmek, büyük bir çaba ister ve bu çabanın doğru bir tarzda sarf edilmesi varmış olduğumuz düzeyle ispatlanmış bulunmaktadır. İspatlanmış bu doğru tutumun bütün alan genelinde sürdürülmesi, bundan sonraki süreç açısından da büyük önem taşımaktadır.

Parti ve halk olarak, kaderimizi diğer bölge halklarının kaderinden hiçbir zaman ayırmadık. Kürdistan'da yürütmüş olduğumuz savaşın, salt Kürdistan'ı ilgilendiren bir sorun olmadığını, bunun bölge halklarının üzerindeki emperyalist dayatmaların ve yaptırımların karşısında bir tutum olduğunu bilerek, bu tutumun bölgeye yayılması oranında bölge halklarıyla, ilerici anti-emperyalist güçleriyle dayanışma ve dostluğun, birliğin yükseleceğini esas aldık. Bölgedeki ilişkilerimize yön veren budur.

Dünya ve bölgedeki yeni süreçte bu tutumu sürdürmek doğrudur. Irak'ın Kuveyt'e girişiyle birlikte, Ortadoğu sıcak bir savaşın eşiğine gelmiş bulunuyor. Kuşkusuz bu savaş bizi direkt etkileyecek olan bir durumdur. Savaşa tüm Ortadoğu ülkeleri de girebilir, birkaç ülkeyle de sınırlı kalabilir. Durum ne olursa olsun, ulusal kurtuluş siyasetimizin anti-emperyalist ilkesi bizim yaklaşımımızı, her zaman olduğu gibi, bugün de, yarın da belirleyecektir. Bu doğrultuda bazı yeni taktik ilişkiler, ortamlar belirebilir. Biz, sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı mücadelemizde, bağımsız politikamızdan ödün vermeden, anti-emperyalist, anti-sömürgeci tavırları geçici de, göreli de olsa, değerlendirmeyi taktik bir mevzi olarak değerlendirir ve öyle yaklaşırız. Bu, bölgeye ilişkin taktiğimizde bir değişiklik olmayacağını gösterir. Olsa olsa taktiğimizi uygulamanın yeni alan ve araçlarını ortaya çıkarabilir ve taktiğimiz daha geniş bir uygulama alanına kavuşarak, daha etkin bir duruma gelebilir.

Türkiye cephesindeki duruma gelince: Kürdistan'da yürütmüş olduğumuz savaşın Türkiye'deki sosyal-siyasal yaşamı direkt etkilediği bir ortamda, ezilen Türk halk kesimlerinin mücadelesi yükselmektedir. Kürdistan halkının en temel ittifakı olan Türk halkının içine girmiş olduğu bu süreç, halklarımız arasındaki dayanışma ve dostluğa doğal olarak geliştirmektedir. Ancak bu yetmez. Hiçbir zaman Türkiye halkıyla olan ilişkilerimizin resmi düzeyini yeterli görmedik. Bu, daha çok Türk halkına önderlik ettiğini söyleyenlerin tasfiyeci, sosyal-şoven yaklaşımlarından ileri gelmiştir. Biz, kendi cephemizden savaşı yükselterek, Türk halkının devrimci mücadelesine alabildiğine elverişli bir ortamı yaratarak, bugüne kadar üstümüze düşeni yapmaya çalıştık. Bundan sonra da bu yönlü çabalarımızı sürdürmek ve daha bir anlamlı kılmak görevimizdir.

Yeni süreç, Türkiye'de de dost ve düşman güçlerin ayrım noktalarını hızla ortaya koymakta, bunlar, birbirlerini daha iyi anlamakta ve yakınlaşma süreci içine girmektedirler. Mevcut durumda, sürece yapıcı, olumlu yaklaşımı yükseltmenin yararları tartışılmazdır. Buna göre:

Kürdistan'da yürütülen ulusal kurtuluş savaşımızın varmış olduğu bu aşamada, ulusal sorunumuza "Dil sorunudur, geri kalmışlık sorunudur" gibi yaklaşımlarda bulunarak, özel savaşın geliştirmek istediği kısmi reform içerikli beyaz terör politikalarına zemin hazırlayan ve salt Kürdistan'a yönelik değil, Türkiye devrimine de yönelik de iktidarın bir barajlama hareketi olarak geliştirmek istediği ve bazı politikalarla hazırladığı reformist hareketler ve kişiler sömürgeci iktidarın ülkemize dönük yürüttüğü özel savaşa suç ortaklığı yapıyorlar. Bunlar, tüm hesaplarını PKK'nin öncülük ettiği ulusal savaşımızın tasfiyesi üzerine oturtarak, düşmanlıktan başka hiçbir yaklaşımı haketmemişlerdir.

İçine girilen yeni süreçte olumlu gelişmeyi sağlayan ama, hala yeterli devrimci bir politika ve örgüt yaratabilecek seviyeyi yakalamayan güçler vardır. Bu süreci ilgi ve sempatiyle izlemekteyiz. Bütün bu güçlerle, ikili görüşmeler ve hatta toplu birliklere gitmek bu konuda her türlü çabayı sergilemek gerekir. Bunlar arasında ayrım yapmadan dostluk geliştiriyoruz. Tüm bu güçlerle dostluk geliştirmeyi sürdürürken, bunların içinde daha güçlü gelişmeleri sağlayanlarla, doğal olarak daha köklü birliklere gidebiliriz. Bu amaçla, bu güçlerle ortak yayın organları çıkararak, dostluğun ve birliğin gelişmesini hızlandırmalıyız.

Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının ve uluslararası koşulların zorladığı ve iktidarın devrimi barajlamak için kullanmak istediği ve somut ifadesini 141-142-163. maddelerin yumuşatılma veya kaldırılmasında bulduğu yeni değişikliklerin getireceği bazı imkanlardan da faydalanarak, Türkiyeli dostlarımızla, bir bloklaşma temelinde yasal parti oluşumuna gidebiliriz. Bu muhalif kişi, grup ve partiler temelinde bir birlik esprisiyle gerçekleştirilebilecek bir durumdur. Bunun dışında olumlu gelişme eğilimi içine giren kişi ve kurumların, düzen içi güç ve partilerle, düzenle olan çelişkilerini daha iyi açığa çıkarmak için, küçük-burjuva reformist ve devrimci ayrımını yapmadan bunlarla dostluk geliştirmek için her imkanı zorlarız.

Diğer muhalif gruplar da vardır. Bunlar, özellikle Türkiye'de güç kazanan dinsel gruplar, yeşilciler ve kadın hareketi oluyorlar. Bunlara özgün bir yaklaşımda bulunmak esastır.

Özellikle dinsel hareketlerle gerçekten düzen karşıtlarsa dostluk uygundur. İran'a dayalı dinsel ideolojik hareketle bir dostluk yaklaşımı içinde bulunulabilir. Bunlar, radikal bir çizgide hareket edip, Batı yanlısı rejimleri devirmeyi amaçladığından, düşman olarak görülemezler. Özellikle, kendi din politikamızı yaşama geçirirken, bunlarla bir yarış ve dayanışma içinde bulunmalıyız.

Yeşilciler ve kadın hareketleri de ilişki noktası bulunabilecek güçlerdir. Dolayısıyla, burjuva hareketleridir deyip dıştalama yerine, muhalif yanlarını geliştirecek dostluklar, ilişkiler içinde bulunabiliriz.

İnanıyoruz ki, Kongremiz Türkiye, bölge ve dünya insanlığına yaratıcı parti taktiğimizle bu tarzda bir yaklaşımla varacağı kararlarla, bir de bu alanlara dönük çözümleyici bir platform olma şansını yakalamıştır. Bölgemizin alabildiğine sıcak günler yaşadığı günümüzde, Kongremizin gerçekleşmesinin ayrı bir anlamı vardır. Belirttik ki, Ortadoğu'da bir savaş çıksa, bu savaş emperyalizmin bölgedeki sonu da olabilir. Halkların büyük bir karşı-savaşı da gelişebilir ve hiç kuşkusuz, böyle bir savaşta en büyük rollerden birini halkımız üstlenecektir, belirleyici bir rol oynayacaktır. Kongremiz, böyle bir ortama büyük bir hazırlık adımı da olmakta ve bir de bu yönüyle, daha şimdiden tarihsel işlevini görmektedir.

Esir düşen ARGK gerillalarının...

Baştarafı 1. sayfada

operasyonda ölü ele geçirildiği yalanları yayılmaya çalışılmıştı. Oysa gerçekte köy korucularının tek başına böyle bir operasyon düzenlemesi söz konusu olmadığı gibi, Haydar Altun'un yaralı olarak esir düştüğü çatışma da Mayıs ayında değil, 28 Mart 1991 günü meydana gelmişti. Aradan aylar geçmesine rağmen, Haydar Altun'un yaşayıp yaşamadığı, nerede olduğu konusunda hiçbir resmi açıklama yapılmadığı gibi, Diyarbakır İnsan Hakları Derneği, Haydar Altun'un ailesi, Uluslararası Af Örgütü gibi kurum ve kişilerin tüm başvuruları da sonuçsuz kaldı.

Haydar Altun ve Ferhat Aksu'nun nerede oldukları, yaşayıp yaşamadıkları hala bilinmiyor. Haydar Altun'un işkenceyle katledilmiş olması ihtimali son derece yüksektir. Ferhat Aksu'nun da işkencede katledilmesinden endişe edilmektedir.

Bu uygulamalar göstermektedir ki, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi geliştikçe, yükseldikçe çöküşü hızlanan sömürgeci-faşist Türk devleti çareyi özel savaşı tırmandırmakta aramakta, en temel insan haklarını ve uluslararası savaş kurallarını da bir çırpıda ayaklar altına alarak vahşet ve barbarlıkta hiçbir sınır ve ölçü tanımamaktadır. TC'nin Kürdistan'daki uygulamaları, Latin Amerika diktatörlüklerinin uygulamalarını aratmayacak, hatta çoğu yerde onlara taş çıkartacak bir düzeydedir. İnsana, insanın yaşama hakkına saygının zerresi yoktur. Hergün yüzlerce insan gözaltına alınmakta, en insanlıkdışı işkence ve baskılardan geçirilmekte; rejimin bu insanlık dışı karakter ve uygulamalarını açığa çıkaran, insan haklarını savunan kişi ve kurumlar yoğun bir baskı ve tehdit altında tutulmakta ve hatta son günlerde iyice yoğunlaştırıldığı gibi bombalama, kaçırma, suikast düzenleme ve kurşuna dizme tarzındaki katliamlarla Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesi boğulmak istenmektedir.

Bu durumda insan yaşamına saygı duyan, insan haklarını savunan ve insanım diyen herkesi, tüm kişi, kurum ve kuruluşları sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan'da yürüttüğü hiçbir sınır, ölçü ve kural tanımayan dizginsiz baskı ve katliamlarına, özel savaş politika ve uygulamalarına karşı durmaya ve harekete geçmeye çağırıyoruz.

Çünkü, bunlar insanlığa karşı işlenen suçlardır ve eger insanlık kendisine karşı işlenen suçlara sessiz kalırsa, insan olma özelliğini yitirir. İnsanlığımıza ve insanlık onurumuza sahip çıkmanın koşulu, bu dizginsiz gözü dönmüş sömürgeci Türk devletine ve onun Kürdistan'da yürüttüğü özel savaşına karşı durmak, buna maruz kalan ve tek isteği kendi ülkesinde bağımsız ve özgür yaşamak olan Kürdistan halkının haklı mücadelesiyle dayanışmak ve sömürgeci devlet terörüne maruz kalanlara sahip çıkmaktır.

PKK IV. Ulusal Kongre...

Baştarafı 20.sayfada

fazla içinden çıkılmaz bir hale sokar. Bundan dolayı, çeteciliğe karşı geliştireceğimiz tavrın, parti ölçüleri esasına bağlı olmasına büyük özen gösterilmelidir. Buna göre:

1- Savaşımızın ana hedefinin açık düşman güçleri olduğu ve çetecilik dahil her türlü kötülüğün kaynağında düşmanın bulunduğu unutulmamalıdır. Askeri eylemlilikte temel yönelimi düşmanın üzerinde yoğunlaştırarak, ona indireceğimiz darbelerle kitleler nezdinde otoritemizi güçlendirmeyi ve çete ağı içinde yer alan kesimleri psikolojik bir güç dayanağından yoksun bırakmayı esas almalıyız.

2- Çete ağı içinde, düşmanla birlikte savaşımıza karşı açık hareket tarzı içine giren işbirlikçi ajan çete odaklarını, çeteciliğe karşı savaşımızda esas hedef haline getirip, tüm çetelere karşı aynı tavrı koymamalıyız.

3- Çeteciliğe karşı eylem geliştirirken, "ne olursa olsun" eylem anlayışıyla hareket etmemeliyiz. Geliştirilen eylemler çeteyi çoğaltıcı, bütünleştirici değil, parçalayıcı, etkisizleştirici ve genel halk kitleleri tarafından kabul edilir olmalıdır.

4- Genel olarak, herkese "teslim ol, silahı bırak!" çağrısı yapılmalı, bu çağrı üstünde de kazanabileceklerimizi kazanma, kazanamadığımızı tarafsızlaştırma, düşmanla birlikte kalmakta inat edenleriyse açık hedef haline getirme tavrı içine girmeli ve bunda sabırlı, inatçı ve kararlı olmalıyız.

5- Teslim olmak isteyenlere son bir şans verilmeli ve kazanıcı olunmalıdır.

6- İşbirlikçi-çetelere karşı kitle gücümüzden faydalanmalı ve milisin geliştireceği içten darbeleme eylemlerini tercih etmeliyiz.

7- Çete ağı içinde olanların bu çete ağı içindeki ajan odaklarıyla çelişkilerini derinleştirmek ve devrimin lehinde kullanmak gerekir.

8- Tarafsızlaştırma ve kazanmada yoğun bir propaganda faaliyeti ve çağrıları geliştirilmelidir.

9- Çeteciliğin dağıtılmasını, boşa çıkarılmasını ve tasfiyesini gerçekleştirmek için girişilen eylem ve uygulamalarda çete aile ve çocuklarının korunmasına özen gösterilmelidir.

Halka karşı yanlış yaklaşımlara ilişkin

Partimizin kitle politikası ve kadro yaklaşımı bilinmektedir. Bu, halkımızın bağımsızlık ve özgürlüğünü amaç edinerek öncülük eden partimizin halka karşı sonsuz saygı ve sevgi beslemeyi, halkın çıkarlarını her şeyin başında tutmayı bilmesinden ileri gelmektedir. Her şeyden önce, halka yönelik politikasında partimiz büyük bir ikna ve eğitim gücünü ortaya çıkararak halkın güvenini kazanmayı esas almıştır. Halkı aydınlatarak, ona ulusal kimlik kazandırarak, savaşım gücünü vererek, gönüllü desteğini ve halkın devrimini halka yaptırma ilkesini esas almıştır. PKK'nin bu gerçekliğini Parti Önderliği şöyle ifade etmektedir:

"Biz PKK'yi yüce özgürlük hareketi, eşitlik hareketi, aydınlanma hareketi, adalet hareketi olarak geliştiriyoruz. İnsanlarımıza en soylu değerleri aşılayacağız. Kendi kimliğini, hakkını, emeğini, vatanını ve muhtaç olduğu her şeyi-bilirsiniz nelere muhtaçtır-vermek için biz PKK'yi inşa etmişiz."

Ne var ki, bütün bu gerçekliğe rağmen, partimizin bu politikasını ters yüz etmek isteyen, özünde yıkıcı, tasfiyeci ve halk düşmanı kontra pratiğini besleyen ve ortaya çıkaran kemalizmin kendisidir. Bunun pervasızca Özel Harp Dairesi ve MİT tarafından uygulama sahasına konulmasıdır. Feodal-komploculuğu da kendisine dayanak noktası yapan, onu da işletmesini bilen insanlık ve halk karşıtı kemalist entrikacılık, Özel Harp Dairesi ve MİT tarafından bu ortamda uygulama gücüne kavuşturulmuştur. Ortam kirli-yıkıcı yöntemlerle provokasyona getirilmiş; yüzlerce sivil, suçsuz insanımız, kadın, çocuk bu ortamın kurbanı edilmiştir. Bu ortamın suçluları TC, kemalizm ve buna pratik uygulayıcılık kazandıran Özel Harp Dairesi ile onların içteki ve dıştaki maşaları, yardakçılarıdır. Partimizin bu tür provokasyonlarla, kişiliklerle ilişkisi yoktur. Ne yazık ki, bu uygulama ve anlayışlar, kemalizm ve suç ortaklığı feodal-komploculuk partiye ve halka büyük zararlar vermiş, tahribatlar yaratmıştır. Ancak partimizin 4. Ulusal Kongresi bu anlayışları ve sahiplerini ortaya çıkarmış, mahkum etmesini bilmiştir.

Bunun için, Kongremiz;

1- Şimdiye kadar hak etmedikleri halde cezalandırılan kişilerin durumunun ortaya çıkarılarak itibarlarının geri verilmesini,

2- Halka karşı suç işleyen bu anlayış ve sahiplerinin yürütmüş oldukları, bu suçların tesbit edilerek mahkum edilmesini,

3- Söz konusu halk düşmanı anlayış ve sahiplerinin yürütmüş oldukları parti ve halk karşıtı çabalarının mahkum edilerek, halka bu yönlü açıklamanın yapılmasını karar altına alır.

Serxwebûn'un notu:

PKK IV. Ulusal Kongre kararlarının önemli bir bölümünü yayınlamış bulunuyoruz. Ancak Parti, Cephe ve ittifaklara ilişkin, II. Ulusal Konferans kararı olarak gazetemizde daha önce yayınlanan bazı kararları tekrar olmaması açısından, silahlı mücadelemize ilişkin kapsamlı bazı kararları da gerek güvenlik ve gerekse yer sorunu nedeniyle yayınlamadık. Bu sayımızla birlikte IV. Ulusal Kongre kararlarının yayınlanmasını sonuçlandırıyoruz.

Haziran ayı savaş bilançosu:

Düşmana karşı gerilla ve halk atakta

1- 3 Haziran günü Amed'in Erxenî(Ergani) ilçesine bağlı Kortikan(Yakacık) köyü yakınlarında 5 kişilik bir ARGK grubu ile sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen ve düşmanın helikopterler desteğinde kimyasal silahlar da kullandığı çatışma sırasında 4 düşman askeri öldürüldü. Ayrıca 4 gerilla şehit düştü, 1'i de yaralı olarak esir düştü.

Çatışmada şehit düşen ARGK gerillaları **Şinasi ŞANS, Mehdi BULUT, Mehmet ÇİÇEK** ve **Mehmet DEMİR**'in cenazeleri Farqîn(Silvan), Licê ve Hezro'da düzenlenen onbinlerce kişilik kitlesel törenlerle toprağa verildi.

2- Grîdax(Ağrı)'a bağlı Gihadîn (Diyadin) ilçesi 1 Haziran akşamı bir ARGK bölüğü tarafından basıldı. Yaklaşık 4 saat boyunca ilçeyi ellerinde tutan ARGK gerillaları, ilçede bulunan sömürgeci kurum ve kuruluşlara yönelik saldırı eylemleri düzenledi. Gerillaların ilçeden ayrılışı sırasında çıkan çatışmada 1 ARGK gerillası şehit düştü.

3- 3-4 Haziran gecesi Bêdlîs'in Xelat(Ahlat) ilçesi, bir ARGK birliği tarafından basıldı. Baskın sırasında karşı koymaya çalışan sömürgeci polislerden 1'i öldü, 1'i de yaralandı. İlçede bulunan sömürgecilere ait tüm kurum ve kuruluşlar gerillalar tarafından roket ve bombalarla önemli oranda hasara uğratıldı.

4- 3 Haziran akşamı Bêdlîs'in Motkî(Mutki) ilçesi yakınlarında bulunan bir köye baskın düzenleyen bir ARGK gerilla birliği, köyde bulunan sömürgecilere ait bir dozeri ateşe vererek imha etti.

5- Amed'e bağlı Hênê(Hani) ilçesi, 13 Haziran akşamı bir ARGK birliği tarafından basıldı. Baskın sırasında ilçede bulunan Komando Birliği, Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma Bölük Komutanlığı binaları ile diğer sömürgeci kurum ve kuruluşlar yoğun gerilla saldırısına uğradı. Jandarma Bölük Komutanlığı'ndaki düşman birliklerinden 2 assubay ile çok sayıda asker öldü, birçoğu da yaralandı.

6- 2 Haziran günü Nisêbîn'e bağlı Habisê ve Cinatê köyleri arasında gerillanın döşediği anti-tank mayının patlaması üzerine, iki araçlık düşman askeri konvoyu tamamen imha oldu. Araçlarda bulunan sömürgeci ordu mensuplarından 1 üsteğmen, 2 assubay, 1 asteğmen, 1 çavuş, 2 onbaşı ve 14 er olmak üzere toplam 21 kişi öldü, 18'inin de ağır yaralı olduğu öğrenildi.

7- Nisêbîn şehir merkezinde oturmakta olan işbirlikçi-ajan Salih Demir 28 Mayıs akşamı cezalandırıldı.

8- 3 Haziran günü, Cizîra Botan'a bağlı Şaxê(Çağlayan) köyü yakınlarında operasyona çıkan bir düşman birliği, ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldü, en az 8 özel tim elemanı öldürüldü.

9- 6 Haziran günü Şirnex(Şırnak)'e bağlı Bişî Reş köyü yakınlarında bir ARGK birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 6 düşman askeri ve 2 korucu öldürüldü.

10- Şirnex'ın Avka Masiyan köyü yakınlarında sömürgeci ordu birlikleri ile bir ARGK birliği arasında meydana gelen çarpışmada 1 üsteğmen, 1 assubay, 3 er öldürüldü, birçoğu da yaralandı. 8 Haziran günü meydana gelen bu çarpışma sırasında 3 ARGK gerillasının da şehit düştüğü söylendiyse de, bu gerilla kaynaklarınca doğrulanmadı.

11- Haziran ayı başlarında Şirnex'ten Dih(Eruh)'e gitmekte olan bir düşman askeri konvoyu ARGK gerillalarınca pusuya düşürüldü. Roketli gerilla saldırısı sırasında 1 teğmen, 1 assubay ve aracı kullanan er öldü.

12- Şirnex-Sêrt(Siirt) arasındaki Kaniya Reş bölgesinde, gerillalar tarafından yola döşenen mayına çarpan 1 YSE aracı imha oldu.

13- 6 Haziran günü Elk(Beytüşşebap)'in dağlık kesiminde operasyona çıkan düşman ordu birliklerine, Kela Sortî mevkiinde ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlendi. Gerilla saldırısı sırasında 1 teğmen, 1 başçavuş ve 8 asker öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı.

14- 4 Haziran günü Çel(Çukurca)'in Deştan mıntıkasında bulunan Deştan karakoluna ARGK gerillaları tarafından roketli saldırı düzenlendi. Karakol binasının önemli oranda tahrip olduğu saldırı sırasında düşman güçlerden 4-5 yaralının olduğu öğrenildi. Gerilla saldırısı sonrasında düşman, kendi karakolunu da terkederek kaçtı.

15- 6 Haziran günü Çolamerg (Hakkari)'in Çel ilçesi Geyman(Köprülü) mevkiinde ARGK gerillalarının kurduğu pusuya düşen bir düşman askeri konvoyunda bulunan 11 asker olay yerinde, 40'ı da ağır yaralı olarak kaldırıldıkları çeşitli hastanelerde öldü.

16- 6 Haziran günü yine Deştan mıntıkasında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 1 üsteğmen ve 3 er öldürüldü.

17- 11 Haziran günü Mamikan (Dêrsim şehir merkezi)'a bağlı Ambar köyü karakoluna bir ARGK birliği tarafından düzenlenen baskında, karakol binası önemli oranda tahrip oldu, içinde bulunan çok sayıda asker de öldürüldü, kalanların ise silahlarıyla birlikte gerillalar tarafından esir alındığı bildirildi.

18- 11 Haziran günü yine Mamikan'a bağlı Sixenk(Sihenk) köyü yakınlarında bir ARGK birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada, kesin sayıları tesbit edilememekle birlikte çok sayıda düşman askeri öldürüldü, 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

19- 12 Haziran günü Xozad(Hozat)'a bağlı Deşt alanında bir ARGK birliği ile düşman ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışma da 8 asker öldürüldü.

20- Haziran ayı başlarında Nazmiye(Nazimiye)'nin kırsal kesimlerinde bir ARGK birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 4 asker öldürüldü, 1'i de yaralandı.

21- 11 Haziran günü Bêdlîs'e bağlı Motkî ilçesi Güzik(Kocainiş) köyü gerillalar tarafından basıldı. Köyde bulunan çetebaşı Kemal Taşkın'ın evi ateşe verilerek yakıldı, köydeki çetelerin de silahlarına el konuldu.

22- Qers(Kars)'ın Têkor(Digor) ilçesine bağlı Arpalı köyüne 10 Haziran akşamı baskın düzenleyen bir gerilla birliği Halis Şaşkın adlı bir işbirlikçi-ajanı ölümle cezalandırdı.

23- 5 Haziran akşamı Berwarî'nin Xêrxor mıntıkasında YSE'ye ait bir kamyon, gerillalar tarafından ateşe verilerek imha edildi.

24- 10 Haziran 1991 tarihli ERNK Cizîra Botan Komitesi imzalı bildiriyle yapılan köy korucularına ambargo ugulama çağrısına uyan Cizîra Botan halkı, köy korucularıyla silahlarını bırakana kadar tüm ilişkileri ve alışverişi kesti. Koruculara yönelik kitlesel ambargoya katılım yüzde yüz.

25- Sömüreci-faşist rejimin çıkardığı devlet terörünü meşrulaştırma çabası ve yasallaştırma girişimi olan "Terörle Mücadele Yasası"na karşı başlatılan kitlesel açlık grevleri 13-14 Haziran günleri sona erdi. Açlık grevleri Amed, Riha, Pirrîn, Meledî, Êlih, Mûş, Sêrt, Nisêbîn, Mêrdîn, Dêrika Çiyayê Mazî, Licê, Farqîn, Bismil, Sason, Şemrex(Mazıdağı), Çinar, Dilûk, İstanbul, Adana, Mersin, Tarsus, Aydın, İzmir, Bursa, Yalova ve Tekirdağ'da yapılmış, cezaevlerinde bulunan politik tutuklular da çeşitli dönemlerde dayanışma amacıyla açlık grevlerine girmişlerdi.

Dêrika Çiyayê Mazî'de açlık grevinin başlaması sırasında sömürgecilerin saldırısı üzerine **Canan Önen** adlı sekiz yaşındaki bir kız çocuğu öldü, onbir yaşındaki **Mustafa Zeren** de şok geçirerek şuurunu yitirdi.

Ayrıca, politik tutuklu aile ve yakınlarından oluşan açlık grevcileri temsilcilerinin Ankara'da sömürgeci parlamento binasına yürümeleri ve burada TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Eyüp Aşık'la görüşmek istemeleri sırasında da faşist polis kitleler üzerine saldırdı. Polisin coplu, kalaslı saldırısı sırasında içlerinde yaşlı, kadın ve çocukların da bulunduğu çok sayıda açlık grevcisi yaralandı ve 112 kişi gözaltına alındı. 12 Haziran günü, 112 açlık grevcisi çıkarıldıkları mahkemece serbest bırakıldı.

Faşist polisin açlık grevcilerine saldırısı üzerine yakında bulunan yaya geçidine çıkan **Muhammed Vural** adlı bir genç, "Polisin bu tavrını protesto ediyorum" diyerek kendini aşağıya attı.

26- 16 Haziran akşamı Cizîra Botan'da bir grup ARGK gerillası, sömürgeci polis, özel tim ve çevik kuvvetler tarafından lojman olarak kullanılan Kerem Oteli'ne roketle saldırı düzenledi. Şehir merkezindeki bu gerilla saldırısında en az 7 özel tim mensubu öldü.

27- 16 Haziran günü yapılan gerilla saldırısının ardından 18 Haziran'da helikopter desteğinde Cizîra Botan şehir merkezini basan en az 2 bin kişilik düşman güçleri ile küçük bir ARGK birliği arasında beş saat süren çarpışmalar sırasında da 2 polis öldürüldü, 1'i başkomiser olmak üzere 7 kişi de yaralandı. Bunun üzerine sömürgeciler, gözaltına aldıkları **İbrahim Sarıca** adlı yurtseveri sokak ortasında kurşuna dizdiler ve şehirde tam bir terör estirdiler.

28- 17 Haziran günü Farqîn'e bağlı Sahbê(Eskicek) köyünde 3 kişilik bir gerilla grubuyla helikopter desteğindeki en az 1500 kişilik düşman ordu birlikleri arasında çıkan çatışmada, kimyasal silah ve lav silahlarıyla katledikleri için kimlikleri tespit edilemeyen 3 gerilla şehit düştü. Köylülerden **Rabia Yılmaz** ile **Habibe Yılmaz** ve adı öğrenilemeyen bir genç de çatışma sırasında ağır yaralandı.

Çatışmada şehit düşen 3 ARGK gerillası, Êlih(Batman)'te onbini aşkın yurtseverin katıldığı büyük bir kitlesel cenaze töreniyle toprağa verildi.

29- Müş, Pasûr(Kulp) ve Dara Hênê(Genç) arasındaki dağlık alanda ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında 16-17 Haziran'da başlayan çarpışma 20 Haziran'a dek sürdü. Çarpışmalarda 10 ARGK gerillası şehit düştü. Sömürgeci ordu birliklerinden de aralarında subayların da bulunduğu en az 45 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı. Şehit düşen ARGK gerillalarının cenazeleri Licê'de düzenlenen kitlesel bir törenle toprağa verildi.

30- Bêdlîs'e bağlı Tûx(Tatvan) ilçe merkezi 22-23 Haziran gecesi bir ARGK birliğince basıldı. İlçede bulunan Emniyet binası, polis lojmanları ve Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği ile sömürgecilere ait diğer binalar da roket ve bombalarla tahrip edildi. Gerilla saldırısı sırasında Emniyet Müdürlüğü binasında bulunan 1 polis öldü, 6 polis de ağır yaralandı.

31- Bêdlîs'e bağlı Norşîn(Güroymak) ilçesi Mişkan köyü yakınlarında 23 Haziran günü meydana gelen çarpışmada düşmana ağır kayıplar verdirildi.

32- Farqîn Emniyet Müdürlüğü ve polis lojmanları, 23 Haziran akşamı gerillalar tarafından roket, bomba ve otomatik silahlarla tarandı. Gerilla saldırısında 6 polisin öldüğü kesinleşti.

33- Serhedan(Kars)'ın Selîm ve Golan(Göle) ilçeleri arasında kalan bir alanda 19 Haziran günü akşam saatlerinde bir ARGK gerilla birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışmada 1 asteğmen ve 4 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı. Ayrıca 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

34- 13 Haziran günü Xozad'ın Koçuşağı köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci özel tim birlikleri arasında meydana gelen çarpışmada, TC'nin yaptığı açıklamaya göre 2 özel tim elemanı öldürüldü, 2'si yaralandı, gerçekte ise bu sayının çok daha yüksek olduğu öğrenildi, ancak kesin sayı tespit edilemedi.

35- Amed'e bağlı Pîran(Dicle) ilçesinin Arusêk(Gelincik) köyü yakınlarında ARGK birliğinin pususuna düşen sömürgeci ordu birliklerinden 2 assubay öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı. Eylem, 20 Haziran günü gerçekleştirildi.

36- Çewlik(Bingöl)'e bağlı Gêxî(Kığı) ilçesine bağlı Aznapert(Adaklı) bucağı yakınlarında pusu kuran ARGK gerillaları, pusuya düşen düşman birliğinden 9 askeri öldürdü. Tahminen 15 Haziran günü meydana gelen olayda, çok sayıda düşman askeri de yaralandı.

37- 21 Haziran 1991 tarihinde Wan'ın Şax(Çatak) ilçesine bağlı Perxinîs köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 2 düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

38- 14 Haziran günü Şirnex'ın Sêgirkê(Toptepe) köyünde bir ARGK birliğiyle düşman ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 4 düşman askeri öldürüldü, 3 ARGK gerillası da şehit düştü.

39- 18 Haziran günü Gabar dağı dolaylarındaki Altkemer Jandarma Karakoluna gerillalar tarafından baskın düzenlendi. Eylem sırasında binada büyük hasar meydana geldi.

40- 20 Haziran günü Şirnex'e bağlı Xirbikê Bestê köyünde bulunan karakolda görevli düşman birliğine, sabah sporu yaptığı sırada saldıran ARGK gerillaları, birliğin komutanı yüzbaşı ile birlikte 1 assubay ve 25 dolayında askeri öldürdü, geriye kalanlar da ağır yaralandı.

41- 20 Haziran günü Bestler'de gerillaların döşediği mayına basan düşman askerlerinden 2'si ağır yaralandı.

42- 21 Haziran günü Şirnex şehir merkezinin arka tarafında bulunan Çiyayê Fillehan mıntıkasında ARGK gerillalarıyla düşman ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 3 asker öldürüldü.

43- 21 Haziran günü Şirnex'e bağlı Heştan köyü yakınlarında Dehla Biyê mıntıkasında bir düşman konvoyuna yönelik gerilla saldırısında 3 asker ağır yaralandı.

44- 17 Haziran akşamı Gündik karakolu gerillalar tarafından basıldı. Baskında 7 düşman askeri yaralandı.

45- 21 Haziran günü gerillalar Gündik karakoluna ikinci kez baskın düzenledi. Baskında 2 düşman askeri yaralandı.

46- 22 Haziran günü ŞirnexQilaban(Uludere) yolu üzerinde ve askeri tugaya çok yakın bir alanda düşman güçlerini pusuya düşüren gerillalar, 2 askeri öldürdü, birçoğunu da yaraladı.

47- 15-16 Haziran günü Berwarî'nin Osyan(Doğan) köyü yakınlarında ARGK gerillalarıyla düşman ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışmada 1 ARGK gerillası şehit düştü.

48- Çolamerg(Hakkari)'in Pinyanîş köyü yakınlarında ARGK gerillalarının kurduğu pusuya düşen düşman güçlerinden 9 asker öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı. Olay, 21 Haziran günü meydana geldi.

49- 11 Haziran günü Şemzînan'a bağlı Şapatan(Altınsu) köyü yakınlarında düşmanın operasyon güçlerine yönelik döşenen mayının patlaması sonucu 3 asker öldü, bazı askerler de yaralandı.

50- 16 Haziran günü Şemzînan'a bağlı Ewliya(Tütünlü) köyü yakınlarında gerillanın döşediği mayına çarpan bir çete ağır yaralandı.

51- Elk(Beytüşşebap) yakınlarındaki Tenga Xanan mıntıkasında bir ARGK birliği ile sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışmalarda 1 helikopter düşürüldü, 1 yüzbaşı, 2 subay ve 50 civarında düşman askeri de öldürüldü.